מיספר 2474 ח' שבט תשמ"ה, 30.1.1985 שנה 49 המחיר 800 שקלים (כולל מע"מ)

העולם הזה

בן־דודו של אמנון רובינשטיין טוען: „הוא נכשל בעסקים, הוא טוב רק לממשלה!"

ג'יי-אר ובובי במישפחת רובינשטיין

חדש בישראל

דניאלה

מעדן גבינה מוקצפת
בטעם וניל-נמס בפה

כמו באירופה, שטראוס מייצרת עכשיו בארץ מעדן.
גבינה מוקצפת בטעם וניל - דניאלה.
אוכלים אותה בכפית, כמנה אחרונה,
בין הארוחות, או כאהובה קלה.
דניאלה מיוצרת על טהרת החומרים הטבעיים
ויש בה 5% שומן בלבד!
אם מתחשק לך לפנק את עצמך באמת עשי זאת
עם משהו מקורי. לדניאלה טעם משגע, עדין וקל.
ממש ללקק את השפתיים.

רק 170 קלוריות לגביע.

שטראוס

שיהיה לך לבריאות עם דניאלה שטראוס

מכתבים

אחריות שילוחית

מי אחראי באמת למחדלים רפואיים, כמו פרשת העילמן הזמני של שתי הכליות בבית־החולים תל־השומר (העולם הזה 12.12.84)?

האם הציבור רשאי לדעת מי ידון בשאלת היעלמן של הכליות? האם ידונו בזה הרופאים בינם לבין עצמם?

ברצוני גם להצביע על המיקרים הרבים המתרחשים מדי שנה, שבהם מואשמים רופאים בטיפול רשלני, בטעויות באיבחון וכדומה. רבים מהמיקרים האלה מסתיימים בנזק חמור לחולה, ואפילו במוות. כך, למשל, נפטרה לא מזמן בירושלים אשה בגלל „חוסר עירנות" של הרופא המרדים, כדברי השופט. החודש קבע שופט אחר, ש־רשלנותו" של רופא גרמה למותו של ילד. הרופא בתרופה ובמינון.

חייבים לשאול את מערכת־הבריאות: מה קורה כאן? כיצד ייתכן שרופאים נאמנים נכשלים, כמו במיקרה של היעלמן של שתי הכליות?

אלב"ת, אגודה למען בטיחות חולים, הגיעה למסקנה חד־משמעית: „חוסר עירנות", „רשלנות" וכדומה הם תוצאה של היעדר כשירות לתפקד כהלכה, הנובע מעייפות־יתר פיסית, המצטברת במשך הזמן אצל הרופאים, העובדים במשך שנים 400 שעות לחודש ויותר.

אבל את החולה אינן מעניינות בכלל הסיבות מדוע הרופא עובד שעות רבות כל־כך. החולה זכאי לדרוש שהרופא המטפל בו יהיה עירני וכשיר, ושום רופא אינו קובע, על דעת עצמו ובלי אישורו של הממונה עליו, את סידורי־העבודה שלו. על כן הממונים נושאים באחריות. יש להם אחריות שילוחית. **ד"ר ש' שרר**, חיפה

● ● ●

החזון והפיתרון

ב־26 מילים מתאר קורא חיפאי את מצב־האומה ומסכם את המוצא מהסבך במילה בת ארבע אותיות: שלום.

החזון הציוני הרם / חש כאילו תם, / עם כיבוש מטומטם / ועם הפח"ם.
החזון הציוני הרם, / יש סיכוי שעדיין לא נדם, / אם הדגל הנכון יורם, / ונחיה בשלום עם כולם.

גדי, חיפה

● ● ●

נוסח ראש הממשלה

השימוש שעשה שימעון פרס (העולם הזה 16.1) **בנוסח „ישראל ערבים זה לזה" הוא, בכל זאת, שימוש מותר.**

אני שולחת את דבריו של חכם־הלשון המובהק ניסן ברגגרין, הנוגעים לדיברי ראש־הממשלה, שימעון פרס, „ישראל ערבים זה לזה."

וכך כתב ברגגרין בלשוננו לעם: בנוסח הגמרא אנו קוראים ישראל ערבים זה בזה... ברם, יש נוסחאות אחרות: ברש"י, בשולחן־ערוך, בפיוטי יניי — ערבים זה לזה. מכאן אנו למדים ששתי הצורות כשרות: „כל ישראל ערבים זה בזה", „כל ישראל ערבים זה לזה". **נורית רייך**, תל־אביב

● ● ●

כל אחד והמלצר שלו

אחרי סיפורו של מרסל קומפן מכסית (העולם הזה 23.1), **רוצה הקורא מגן – שהוא ככל הנראה בעל תיאבון, ובוודאי בעל ניסיון – לשמוע גם על מלצרים אחרים.**

באמת שמרסל קומפן מספר דברים מעניינים מאוד. אבל אם כבר, הייתי גם רוצה לקרוא את סיפוריהם של המלצרים באולימפיה התל־אביבית (על לאה רבין, למשל) ובאקרופוליס (על אלוף ישראל טל, למשל) ועל מי שבמיוחד הייתי רוצה לקרוא, כתור חיפאי, זה על מלצר מרתף הבנקאים הישן והטוב. זה היה מלצר המלצרים, ערבי שנראה כאציל צרפתי, וגם התנהג בהתאם, והפעם היחידה שפתח — לפניי, לפחות — את סגור־ליבו, חוץ מ„צהריים טובים!" „מה היית רוצה לשתות?" „השניצל, היום, מצוייין!" היה אותו יום שהודיע לי בגאווה: „מחר, מסיים בני השלישי את לימודי־הרפואה שלו באיטליה!"

הסתבר שהאב עסק במלאכתו הקשה כדי לשלוח בן אחרי בן אחרי בן ללמוד רפואה!

אלי מגן, חיפה

● ● ●

לזכור ולא לשכוח

קשה לחיות עם זכר השואה, אבל אסור לשכוח אותה.

כתבת השער הקדמי:

אמנון אשם

הסיכסוך במישפחת רובינשטיין, שרכשה נאמד ב־100 מיליון דולר, מחריף. אהרון הגיש תביעה נגד אברהם, בני הדור השני מורדים באבותיהם ויואב רובינשטיין מאשים את בן־דודו, שר־התיקשורת אמנון רובינשטיין: „רק הוא אשם. לא די להיות פרופסור כדי לנהל עסקים בהצלחה!"

10

קומנדו שמיר

שר־החוץ יצחק שמיר, ונער־הפלא שלו, רוני מילוא, מזהים מדיניות חוץ עצמאית משלהם, בלי כל קשר לעמדות הממשלה. מטרתם הנוכחית: סיכוץ השלום עם מצרים.

6

כתבת השער האחורי:

סירוב לסעודים

„המלון נקרא על שם אשתי, אביה, שנרצחה. אם אמכור את המלון, אמכור את הגאווה שלי. ומה יישאר לי?" אומר אלי („פפו") פפושדו (בתמונה), שסירב להצעה סעודית לקנות את „אביה סונסוטה" בכיפליים מערכו הממשי, כדי להתגבר על משבר־טאבה.

12

נוסע במרכז

מה מסתיר חיוכו הרחב של „נוסע ממרכז הבניה"? אחד העובדים בחברה הממשלתית, השייכת למישרד הבינוי והשיכון, מאשים: „כספי־ציבור שימשו למטרות מיפלגתיות!"

9

קולאס היהודי

דפנה ברק עקבה אחרי נסיעותיו של אלי קולאס בשבת, אחרי מזונו הלא־תמיד־כשר, ושואלת מה הקשר בין נסיעתו לאירועות־הברית, פעילותו הנמרצת בעניין „מיהו יהודי" ודבקותו הפיתאומית במסורת.

14

השבט השביעי

אורי אבנרי מספר על ארצם של הבסקים, שלפי מסורתם הם השבט השביעי מבין השבטים האבודים. בעבר הם העריצו את ישראל, את החייאת העברית. היום, את המחתרות. היום הם מתעבים את ישראל הכובשת.

7

ניסים ונתיבות

בלעדי ל„העולם הזה": ברוך אבוחצירא מנתיבות, שמירפק את דרכו לקדושה ומטיל מורא על יריביו. מתלונן לפני חבריו על עומס־העבודה שלו בברכות על בקבוקי־מים, מגלה שלפילגשו יש עור דירה ומציע לה למכור את המכונית המפוארת ולקנות „אוטוביאנקי".

40

רחל המרחלת מדווחת:

מדוע **אוסירה נבון** לא שילמה תמורת הכיסא ● מה נפל ל**אולסי פרי** ● כמה יקבל **אודי דיין** תמורת הגט ● מי יפרנס את **סנינה רוזנבלום** ● איפה נעלמה **לילי אבידן**?

48

על מיגרש הקבלנים

איזה קבלן יזכה באליפות הכדוריד: אברהם גינדי (של הפועל רחובות) או שמואל אלפי־נר (של מכבי ראשון)? מילחמת הקבלנים על הכדור.

46

הלועסים

הדור השני של יוצאי תימן גילה את תענוג הלעיסה של אבותיו, ומגדל את העלים המשכרים שמם גת. מפעם לפעם מצטרף ל־חגיגה גם איזה אשכנזי, והשמועה אומרת שהפלאשים הביאו זן חדש של הצמח, שהוא משהו־משהו.

22

המפתים

שיטה חדשה במאבקי־גירושין: הבעלים שוכרים גברים המפתים את נשותיהם ומצלמים אותן בעת מעשה, ובעזרת ההוכחות לבגידה משיגים ויתור על רכוש המשותף. החוקר ה' פרטי יחיעם בן־ארי, ממציא השיטה, נתפס על חם.

42

אירית במרכז העניינים

אירית דדון (21) רוצה להיות עיתונאית, כי ברצונה להיות במרכז העניינים. „אני לא אוהבת לעמוד ברקע, להיות טאפט," מסבירה הצעירה מאשדוד.

38

מחחת לגלימה

חצאיות־עור, עניבות־סרפר וחליפות־מיכנסיים — גם אלה חלק ממדי־השרד של עורכות־הדין. אילנה אלון מציצה אל מתחת לגלימות של הפרקליטות הצעירות.

18

„בעלי נפל כפרי בשל!"

מילי היפהפיה (20) מצאה פתק תלוי על עץ בעיירה שלה ב־קניה, קטפה אותו – וכך הכירה את בעלה הישראלי. הדבר הראשון שהרשים אותה בישראל: לבנים העושים עבודות שחורות. היא, לעומת זאת, רוצה להיות דוגמנית.

32

המדורים הקבועים:

מיכתבים	3
זה היה העולם הזה שהיה – מה שורף ליורם ארידור?	4
קורא יקר	5
בלונים	5
במדינה	6
הנדון – ביקור בסקי	7
תשקיף	8
עלי דמנה	14
יומן אישי – כובע מיצחיה ירוק	15
אנשים – המיכנסיים של פינחס גולדשטיין	16
מה הם אומרים – בני דון־יחיא, אלונה פרנקל, אשר ביתנסקי,	16
אחוד פרידן, תמיר שנל ודודו דותן	20
זה וגם זה – דודה דניאלה בעד ירון לונדון	25
לילות ישראל – השחקן התורכי הזדעזע מהמסיבה „בסיגנון תורכי"	26
שערכו לו חבריו הישראלים	26
חלון ראווה – דיזנגוף סנטר	28
נמר של נייר – פרדיננד לסאל, וודי אלן, יצחק בשוויס־זינגר	31
תמרורים – האופנוען דויד קראוס	34
קילוע – הונגריה: מיהו יהודי?	35
תשבץ	36
הורוסקופ – יש חור בדלי	37
מיכתבים לרותי – אירית דדון וערן גורן	38
הדוי – ירושלים של כסף	38
אתה והשקל	39
שידור	44
ספורט – מוטי ארואסטי	45
רחל מרחלת על כל העולם	48

 (המשך בעמוד 4)

זה היה העולם הזה שהיה

לפני 25 שנה

בגליון "העולם הזה", שהופיע השבוע לפני 25 שנה, בתב עורך העיתון, במדור "הנדון", על סרה קדושה שהיתה חולה מאוד — החקלאות. הסיבה העיקרית למחלותיה של הסרה הקדושה הזאת היו בניה, העגלים הקדושים. אחד מהם היתה המיפלגתיות (מקומה של מיפלגה בשדה־הרעיונות?) — לא בשדה־העגבניות?) ● בכתבה "מאנדי, בעלי" סיפרה אדית מאנדי על בעלה, גיוזה, היהודי־הונגרי ש־בא מבודפסט כדי לאמן את נבחרת הבדורגל של ישראל. היא נישאה לו כשהיתה שחקנית־תיאטרון והוא היה סקיד בנק, אבל מאז הם "אוכלים בדורגל, שותים בדורגל ונושמים בדורגל!" ● בשער הקידמי: אריה שפאק, מפקד סלוגת שועלי־שימשון האגדתית של מילחמת־העצמאות, שהיה לראש מינהל־יפו ומוקד מתפקידו בתואנה של מעשי־שחיתות, כאשר ראשות העיר עברה מן הצירונים הכלליים למפא"י ● בשער האחורי: פסל של ציפור־אדם, המתנשא ל־1.63 מטר, ואשר שימש כמגן־כפר בחוף השנהב — אחד המוצגים בתערוכה הראשונה של אמנות כושית במוסיאון תל־אביב.

"העולם הזה" 1166
התאריך: 27.1.1960

יורם אריזור כעורך־דין צעיר ★
ושרי רז כקריינית בגלי־צה"ל

מיפלגות

שיחה בקומה הראשונה

הזדמנות נדירה לשפוך את ליבם ליד כוסיות קוניאק מלאות ניתנה ה־שבוע לעסקנים מאוכזבים של תנועת החרות, שבאו לחוג עם ח"כ נחום לוין את כניסתו לדירתו החדשה בצפון תל־אביב.

אולם האורחים לא התעסקו יותר מדי בארכיטקטורה הפנימית של הדירה, הנמצאת בקומה הראשונה. מלאכה זו השאירו לנשות־הם, שישבו בנפרד. הם הגו בעניין עגום יותר: בכניין המעורער של תנועת החרות.

קבע אחד הנוכחים, בהסכ־מה ברור סית: "המצב בתנועת החרות גרוע. מנחם בגין מוקף אנשי כן־כן, שהכרי־חו אותו, לפני הבחירות, לנהל מסע־תעמולה זול. דבר זה עלה לנו בקולות האינטליגנציה. צריך לסלק את האנ־שים העומדים סביבו."

מי הם האנשים שצריכים לסלק? על כך היו הדעות חלוקות. הוזכרו שמותיהם של אריה בן־אליעזר, חיים לנדאו ויעקב מרידור.

הקש האחרון "בן־גוריון הוא דמוקרט. הוא נותן לכל שר רצונו של בן־גוריון, כמובן!" בעזרת חוכמות כאלה מילאו המצחיקנים שימעון דז'יגן וישראל שומכר את אולמות הבידור בתל־אביב של 1960, ועוד ביידיש. אבל למרות הצלחתם הגדולה, היה צמד הקומיקאים בסוף דרכם המשותפת זה 30 שנה. הקש האחרון היה צעירה תימניה יפהפיה, אסתר טובי (למעלה), שצורפה ללהקה כדי לתת לה גוון ישרא־לי יותר, ואשר זכתה לביקורות טובות. דז'יגן שמח, אבל שומכר כעס.

מיכתבים

חוספת מיקצועית

ציינתם (העולם הזה 20.1.60) כי בשוק המוחר בתולה עולה יותר מאשר לא־בתולה, אלמנה או גרושה. כמדומני, זה המיק־צוע היחיד שבו מחיר הארם יורד ככל שהוא לומד יותר. ההגיון מחייב שיהיה תשלום נוסף עבור הנסיון, ההתמחות, הידע וכו'.

אברהם גלאון, באר־שבע

דרישות מדהימות. באותה שעה שבה התריינו לוין וידידיו, הת־ארגן בירושלים חוג אחר, שהגיע לגי־בוש יותר מלא.

מדריכו הרעיוני והבלתי־פעיל של החוג החדש: אבא אחימאיר, אחד המנהיגים האהודים ביותר על צעירי חרות. המארגנים המעשיים היו שלו־שה חברים של תא־הסטודנטים: המ־שורר הצעיר עקיבא נוף (23), כתב ידיעות אחרונות נתן ברון (22) ועורך־הדין יורם אריזור (27), המכו־נה בפי חבריו "האיש שהמקום בכנסת הבאה שורף תחתיו."

בין הדרישות המדהימות של החוג החדש:

● להפסיק את כל הטישטוש סביב דרישת חרות לכיבוש כל הארץ, לומר בגלוי מה המיפלגה חושבת ב־עניין זה.

● להחזיר למיפלגה את עורך־הדין שמואל תמיר, שלדעת אנשי החוג, עזב אותה על רקע אישי, לא על רקע רעיוני.

פסוקי השבוע

לא לתלות

● **לשלמה ברוק**, שחקן הבי־מה, יש טענה קשה כלפי הנהלת התיאטרון. טוען ברוק: "אמרו להנ־הלה למלא את חובתה, והיא מילאה את התיאטרון חובותיו."

● **שרי רז**, קריינית גלי־צה"ל, בפתיחת התוכנית השירים האהו־בים עליך: "גלי־צה"ל לא ישדר את כל אותן הבקשות של תלמידים אשר ביקשו להשמיע למוריהם את השיר עץ־התליה!"

מכתבים

(המשך מעמוד 3)

ארבעה עשורים חלפו, מאז שוחררו ניצולי מחנות־ההשמדה וחלקם חיים עימנו כאן. כיצד אנו שומרים ומשמ־רים את זכר בני־עמנו שנטבחו ונשרפו בשואה, כיצד אנו מקיימים את צווא־תם, לא לשכוח, לא לסלוח?

את ה"שילומים" קיבלנו, ואלה היוו את הרחף העיקרי לבריחה מעמל־כפיים ובריחה ל"עסקי־אוויר". אחריהם קיבלנו שגריר גרמני בעל עבר נאצי, סחרנו במצרכים גרמניים, שחלקם יוצר בידי חברות שייצרו את מיתקני־ההשמדה השונים. רחובותינו ובתינו התמלאו במוצרי־יבוא גרמניים ועתה נארח את נשיא המדינה הגרמנית, "בכל הכבוד הראוי לו".

קשה לאומה שלמה לחיות עם זכר השואה, במשך ימי־דור. אחת לאחת, היא הפחיתה משנה לשנה את הטקסים, את הזיכרון, את הפירסומים ואת החי־נוך לנושא. (השנה לא אוזכר הנושא במערכת־החינוך.)

כולנו מחכים ל"יום השואה והג־בורה" ושבו יתקיימו כמה עצרות־עם, ובזה נצא ידי־חובתנו.

בני־הנספים מתקשים להסביר לבניהם, המערכת מתקשה להתמודד עם הנושא — ואנה אנו באים?

דן יהב, תל־אביב

● ● ●

סיפורי סבא

במדור לפני 25 שנה **סיפר** העולם הזה (23.1) **על איש טייבה שהת־גרש מאשתו, על שלא מצא אותה, בליל כלולותיה, בב־תוליה. בתימן שלפני שנים רבות היה סופה של כלה שאינה בתולה חמור יותר.**

כאמלה יצאה בזול. רק גט. סבי המנוח סיפר לי פעם, כי בתימן היו התוצאות במיקרה שכלה נמצאה שלא בבתוליה חמורות מאוד. קודם כל ענ־שו אותה לפי חוק הקוראן, האומר בסורת אל־נור (פרק האור): "והלקי־תם מאה מכות ולא תחוסו!" אבל זה עוד לא הכל, כי הסיפא של אותה סורה גם אומרת: "וענשו אותה לעיני המאמינים!" וכך אכן נהגו בתימן.

זאת היתה תהלוכת־בזיון, דרך־חה: האשה המוקעת נגררה בחוצות, כשההמונים קוראים קריאות־גנאי.

חיים שאער, ירושלים

● ● ●

אצל האמריקאים באטלנטה

במקום שנכתב מילחמה וש־לום (העולם הזה 23.1) **יש תרבות, אך במקום שנכתב** חלף עם הרוח, **יש, לדעת ה־קורא מושקוביץ, משהו אחר.**

עם כל הכבוד לעורך העולם הזה, איך אפשר להשוות את מילחמה ושלום לחלף עם הרוח? זה לא רק עניין של סיפרות. זה גם עניין של תרבות. ניקח, לדוגמה, את זיכרה של המחברת, מרגרט מיטשל, שכידוע, נדרסה למוות על־ידי מונית בעיר מגוריה, אטלנטה.

נכון, שקראו על שמה בעיר הבירה הזאת של מדינת־הדרום ג'ורג'יה, רחוב, כיכר, בית־ספר ואפילו מירפאה. אבל מה עשו בסיפרה? עד לפני שלוש שנים עוד היה במרכז אטלנטה מר־סיאון חלף עם הרוח, שבכניסה אליו עמדה בובת־שעווה של קלארק גייבל (רט באטלר של הסרט, שנעשה לפי הספר) ובמוסיאון עצמו מכרו כי־סויי־אסלה חלף עם הרוח!

אפרים מושקוביץ, תל־אביב

● ● ●

בעיית־חולצה

זה שיש בעיית־שתיה למ־דינאים ולכדורגלנים (העולם הזה 16.1 ואילך) **זאת עוב־דה. ומה שאולי מעודד את השתיה אצל הכדורגלנים, דווקא מצוי על גבם.**

מה כל כך מפליא שכדורגלנים שותים? ואני לא מתכוון רק לג'ימי גרייבס ולג'ורג' בסט. גם שני הבינ־לאומיים של ארסנל, טוני וודקוק וצ'רלי ניקולאס, הם שתיינים מועדים. מועדים עד כדי כך, שרשיונות־הנהי־גה שלהם נשללו לצמיתות.

זה לא מפליא, מסיבה פשוטה מאוד: בסקר שנערך לאחרונה בברי־טניה התברר, כי ל־71 קבוצות כדו־רגל יש נותני־חסות, כפי שאפשר לר־אות מן הסמלים המיסחריים המקש־טים את חולצות הכדורגלנים — ו־13 מבין 71 החברות הנותנות חסות ל־קבוצות אינן אלא מיפעלי־בירה!

אויגן וייס, רמת־גן

שר־המנים פרץ
צמוד או נטול?

תעסוקה למובטלים

למה לסמוך על המלה כאשר אפשר לבדוק את המילה?

אינני מסכים עם הסתייגותה של אשת הטלוויזיה מהקריקטורה המת־ארת מוהל מציץ לתוך מכנסיו של ישראלי, כרי לברוק מה מצב כשרותו היהודית.

כשהייתי חייל, במילחמת־העצמ־אות, נמסר לי שאלון למילוי, עבור תעודת־הזהות. כתבתי שם שאני יהודי ומישרד־הפנים האמין לי, בלי לבדוק בציציותי, כלומר האם אני נטול־עורלה או צמוד־עורלה.

ועכשיו, מניין למישרד־הפנים של הרב יצחק פרץ הביטחון שאני יהודי? משום כך, בימים אלה של ויכוח מיהו יהודי, מוטב שהכנסת וגדולי־התורה יחליטו שכל יהודי חייב להיבדק פעם ולתמיד מהו מצבו העורלתי. פקחי־הכשרות של הרבנות, וגם סתם מוב־טלים, שימצאו בכך תעסוקה, יעברו מבית לבית ויעיפו מבט יסודי במקום המתאים.

נח גיהנומי, חולון

העולם הזה
בלי משוא פנים

„העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי ♦ המערכת והמינהלה: תל־אביב, רחוב גורדון 3. טל. 03־232262/3/4. תא־דואר 136 ♦ העורך הראשי: אורי אבנרי ♦ עורך־מישנה: דוב איתן ♦ עורך תבנית: יוסי שנען ♦ עורך ביתוב: גיורא נוימן ♦ צלמי מערכת: ציון צפריר ענת סרגוסטי וציפי מנשה ♦ עורך דפוס: יפתח שביט ♦ ראש המינהלה: אברהם סיטון ♦ מחלקת המודעות: רפי זברוני ♦ המו"ל: „העולם הזה" בע"מ ♦ הדפסה: „הדפוס החדש" בע"מ, תל־אביב ♦ הסצה: „גד" בע"מ

בלונים

פנינה רוזנבלום ואביה, הלמוט בנגה

קריאה נבונה

מזה כמה שבועות עומד ה־שבועון האמריקאי טיים במרכז ה־התעניינות, בשל מישפטו של אריאל שרון. אצלנו, אנשי העולם הזה, זה מעורר זיכרונות רבים, כי טיים מילא בשעתו תפקיד חשוב בהתפתחותנו.

אף ששבועון אמריקאי זה נולד עוד בשנות ה־20, הוא התחיל להיות מוכר בארץ רק אחרי מילחמת־העצמאות, ב־סוף שנות ה־40. עד אז שלטו בשוק הארצישראלי השבועונים הבריטיים. אחרי צאת הבריטים מהארץ החלה גואה כאן האופנה האמריקאית, וטיים רכב ארצה על גל זה.

גם אני הפכתי חסיד נלהב של סיגנון טיים, וקראתי את גליונותיו באריקות

שער „טיים"
דמיון וניגוד קוטבי

מדי שבוע. כאשר ניגשתי, יחד עם קבו־צת חברים, לתכנן את הוצאתו של שבו־עון ישראלי, עמדה דוגמה זו לנגד עיני־נו. וכאשר רכשנו, באפריל 1950, את השבועון העולם הזה (שנוסד 13 שנים לפני כן), החלטנו להפכו למעין טיים ישראלי.

טיים חולל מהפכה בעיתונות האמ־ריקנית והעולמית. הוא הנהיג שיטה הקרויה בפיו „דיווח פרשני". כלומר: דיווח שבו אין הפרדה בין ציון העובדות ובין פרשנותם. באיצטלה של אובייק־טיביות מלאכותית, כנהוג ביומונים ה־אמריקאיים. טיים גרס שלקורא המו־דרני, שאינו מומחה לכל, ושאין לו זמן וסבלנות להתעמק בכל נושא, יש להגיש מוצר מוגמר: סיפור עיתונאי שוטף ומעניין, שבו יש כל העובדות הנוגעות־לעניין וגם פירושן והבהרת משמעותן, לפי מיטב הבנת העיתון. אין כאן יומרה לאובייקטיביות מוחלטת. הערכת העיתון משתקפת בדיווח. (בע־לי גישה זו טוענים כי גם בדיווח ה־אובייקטיבי־כביכול של היומונים אין אובייקטיביות אמיתית, אלא שגישת העיתון מתבטאת בצורה מוסווית יותר).

חידוש אחר של טיים היה באחידות סיגנונו. החומר שהתקבל מן הכתבים, ושהושלם על־ידי אנשי המחקר וההע־רכה, עבר תהליך של שיכתוב בידי אנ־שים שמיקצועם בכך. הסיגנון האישי של הכותב נמחק, יחד עם שמו. לעיני הקורא הופיע השבועון כיישות אחר, כאילו היה זה איש אחר שכתב את העיתון כולו.

סיגנון זה מצא לו מחקים בעולם כולו. יש בוודאי עשרות רבות של שבועונים, בשפות רבות, המחקים את טיים. המפורסמים ביותר הם ל'אכס־פרס הצרפתי ודר שפיגל הגרמני. העולם הזה, כך נרמה לי, היה קרוב יותר למקור מאשר כל האחרים. עיצבנו שפה מיוחדת, שתתאים לשיטה זו — וכך נוצרה שפה עיתונאית עברית חדשה, שכל עיתוני ישראל חיקו אותה במשך הזמן.

אולם לא חיקינו את שיטת טיים באופן עיוור. החל מהגליון הראשון בעריכתי (העולם הזה 651, אפריל 1950) ערכנו ניסויים בלתי־פוסקים, כדי להתאים את שיטתנו העיתונאית לצרכים הישראליים המשתנים. בעוד שסיגנון הגליונות הראשונים דמה כמעט לגמרי לסיגנון טיים, החלו כבר כעבור זמן קצר שינויים וסטיות. שמנו את הדגש הרבה יותר על תצלומים, הכנסנו כתבות מצולמות ודיווחי־מחקר ארוכים יותר, עד שהתגבשה השיטה המיוחדת של העולם הזה, שאינו דומה עוד לשום עיתון אחר בעולם.

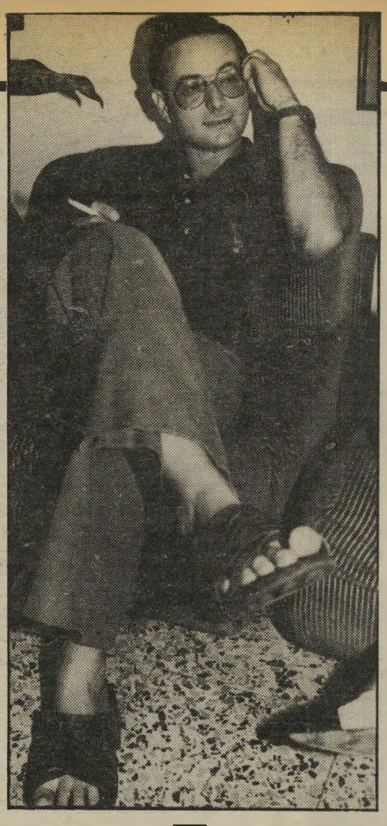
אך עדיין יש בהעולם הזה זיקה רבה לסיגנון המקורי של טיים. מדורים כמו במדינה, אנשים, מיכתבים, קול־נוע וכו', וגם מדור זה עצמו, מבוססים על שיטת טיים, וגם ראשי־המדורים הועתקו מטיים (ששינה בינתיים את צורתם במיקצת).

כעבור הרבה שנים התחלנו לציין ב־העולם הזה, בצורה מוגבלת, את שמות הכותבים, לפחות במדורים מיוחדים, בעלי אופי אישי, או בכתבות גדולות יותר. גם טיים נכנע לרוח־הזמן והחל מפרסם את שמות הכותבים.

אולם יחסנו לטיים סבל תמיד מ־מידה מסויימת של פיצול־האישיות. ככל שהערכנו את השיטה העיתונאית של טיים, כן תיעבנו את גישתו ה־פוליטית־חברתית. העולם הזה היה תמיד עיתון יוני — מטיף לשלום, ל־ניטרליות ולצדק חברתי. טיים היה תמיד עיתון ניצי מובהק — מטיף ל־מילחמה (לפחות במיזרח אסיה), לגישה אמריקאית־בלעדית ולשמרנות חבר־תית־כלכלית. כמעט בכל עניין עמדו העולם הזה וטיים משני עברי המית־רס. מבחינה זו טיים ואריאל שרון אכן ראויים זה לזה. אילו היה שרון גנרל אמריקאי, היה טיים מאמץ אותו אל ליבו.

אך גם במישור זה יש לפחות דבר אחד משותף לשני השבועונים: המעו־רבות. דיעותינו מנוגדות באופן קוטבי — אך משותפת לנו האמונה שתפקידו של עיתון הוא להשפיע על תהליכי החברה ולהיות חלק ממנה. כפי שהגדיר זאת טיים: „אנחנו אובייקטיביים, אך לא ניטרליים."

הצמד שמיר־מילוא מנהל מדיניות־חוץ עצמאית משלו, בנוסח גאולה כהן

ענוג הנדהם הלך למישרדו, ועובדים במישרד, שדיווחו על כך להעולם הזה, סיפרו שהוא נראה כשרוי בהלם. לעובדיו אמר שנטפלו עליו לשווא, ושיחסו לירוקים היה בריוק בהתאם לקו של השר. בישיבת ועד־העובדים, שנערכה יומיים אחרי השיחה הזאת, דנו באורח כללי ביחס של שמיר־מילוא לעובדים הוותיקים, וסוכם ליצור קשר עם ראשי ההסתדרות וה"מיפלגה" (הכוונה, כמובן, למיפלגת העבודה), כדי למנוע התנכלות לעובדים שאינם משתייכים לתנועת החרות.

האווירה במישרד היא קשה למדי. רובם המכריע של העובדים מקורבים למיפלגת העבודה, או אפילו חברים בה באורח רישמי. שורה ארוכה של שרים מפא"ניקים דאגה לכך שרק אנשי שלומם יגיעו לצמרת המישרד ולתפקידים בכירים בחוץ־לארץ. הרגשת הקיפוח של חברי מיפלגות אחרות בכלל, ואנשי חרות במיוחד, היתה מוצדקת בהחלט. ההש־

טירפוד השלום

לפני שבועות אחדים זומן סמנכ"ל מישרד החוץ לענייני אירופה, ישעיהו ענוג, לשיחה בלישכת שר החוץ וממלא־מקום ראש־הממשלה, יצחק שמיר. בשיחה נכח גם סגנו של שמיר ונושא כליו העיקרי בתנועת החרות, ח"כ רוני מילוא.

ענוג הוא דיפלומט ותיק, מיקצוען, ששירת ב־מדינות רבות בעולם — בין השאר בארצות־הברית, בבריטניה ובקנדה — בתפקידי ציר ושגריר. מקו־רביו מספרים, שאין לאיש דיעות פוליטיות מוצקות ביותר. הוא רואה עצמו כסיביל סרוונט (עובד־מדינה), שעליו לשרת כל ממשלה בצורה המוש־למת ביותר, מבלי להקשות יתר־על־המידה על הכיוון המדיני, או אפילו על הסיגנון המוכתב לו מלמעלה.

ענוג הוא יליד איזור־מריבה ברומניה, שעבר פעמים רבות מיד ליד, וכתוצאה מצירוף־מקרים היסטורי זה הוא גם מדבר את רוב השפות האי־רופיות, כמעט בלי מיבטא זר. עובדה זאת, ונימוסיו הטובים והחלקלקים־משהו, הכשירו עבורו את הקרקע לקאריירה דיפלומטית מגוונת ומעניינת.

ענוג לא עסק כלל בפוליטיקה פנימית ישר־אלית, ולא היה פעיל במיוחד בשום מיפלגה. הבר־סים שלו סברו, בדרך כלל, שנאמנותו לקו הפוליטי שלהם היא ללא פגם. ההשערה הזאת היתה די מוצדקת. ענוג איננו סבור, שמתפקידו לזעזע מוסדות־עולם, או להציע דרכים משלו לפיתרון.

הגישה הפרגמטית הזאת לחיים במישרד־החוץ היתה משתלמת למדי. בשנים האחרונות ירדה, אומנם, קרנו של מישרד־החוץ, עקב הפעילות הרבה של ראשי הממשלה בישראל בנושא־חוץ (בעיקר בימי מנחם בגין וגולדה מאיר). אלא שאחרי נפילתו של בגין, ובחירתו של שמיר כראש־ממשלה ושר־החוץ, שוקמה, במידה מסויימת, יוקרתו של המישרד.

כיום קיימת הסדרה כמעט מוחלטת בין מישרד־החוץ למישרד ראש־הממשלה. שימעון פרס מקדיש את רוב זמנו לנושאי־ביטחון וכלכלה, ויש אומרים שהוא נוטל על עצמו את מירב האחריות משר־האוצר, יצחק מודעי. רבין סגר לגמרי בפני פרס את מישרד־הבטחון, ואילו מישרד־החוץ הפך למיבצר העיקרי של קבוצת־שמיר בתנועת החרות.

צירופו של מילוא למישרד חיזוק, כמובן, את הנטיה להיכדל ממישרד ראש־הממשלה ולנהל מדיניות חוץ פחות או יותר עצמאית.

השיחה בין ענוג לשר ולסגנו היתה קצרה ובלתי־נעימה. אנשי הדרג הפוליטי סברו, ש־ענוג נקט נימה מתנה מדי בשיחתו המפורסמת עם נציגי הירוקים מגרמניה. מילוא טען, שענוג הת־עלם מהוראות מפורשות „לדחוף לגרמנים את אחר־יותם לשואה לתוך הגרון." ענוג התגונן, הביא כראייה את העובדה שהירוקים התלוננו עליו בכל כלי־התקשורת.

תייכות האירגונית למיפלגת העבודה קבעה יותר מאשר הדרעות.

אנשי חרות, לעומת זאת, פשוט לא התקבלו למשרד־החוץ, או מצאו את עצמם בתפקידים נחו־תים לעומת כישוריהם, ובהשוואה לאחרים.

„תעשה ספורט!"

תבים, הנתקלים בח"כ רוני מילוא במיזגון הכנסת, מרבים לשבח את ההומור והמזג הידידותי של סגן־שר־החוץ הצעיר (36). גם אנשים הרחוקים מאוד מחרות מעירים, שקשה להבין מדוע נטפלים לרוני, ומכפישים את שמו לשווא.

יש להניח שרוב הכתבים האלה לא היו ביציע השבוע, כששר־המישטרה חיים בר־לב ענה על שאילתות הנוגעות לשירות בתי־חסוהר. באחת מהן נש־אל בר־לב על התנאים בבית הסוהר גנד בשכם, בו כלואים אסירים פולי־טיים רבים. בר־לב ביקר בכלא זה ב־אוקטובר 1984, והבטיח לפעול לשיפור התנאים. בתשובתו לשאילתה סיפר בר־לב, שהוא אומנם קיים את הבט־חתו, והכניס כמה שיפורים.

בין השאר דולל מיספר המיטות ב־כל חדר, הונפקו סדינים, אושרה החז־קת מקלטי־רדיו, עודכן סכום הכסף לרכישת מוצרים בקנטינה, נוסף יום אחד לביקורים, נעשו סידורים לתפני־לה בציבור.

„בשלבי ביצוע," כלשונו של השר, נמצאים כיורים נוספים, והתקנת שי־רותים בחצרות הטיולים ומיתקנים אחרים מסוג זה.

המידע הזה הקפיץ ממקומו את ח"כ מילוא את בר־לב: „מה בקשר למיזוג־אוויר?" בר־לב נשא את עיניו מהניירות שלפניו: „מי שואל?" היו"ר התערב: „אני מצטער, אתה לא צריך להשיב."

בר־לב נעץ במילוא עיניים מלאות־בוז: „אני לא צריך להשיב, אבל אני רוצה. חבר־הכנסת רוני מילוא, תהיה גבר, תעשה ספורט – תנסה להיות 24 שעות עם עוד 20 אנשים בחדר סגור. אני מציע לסגן־השר: תספור שם 24 שעות, ואחר כך תדבר על מיזוג־א־ווירי."

ח"כ רוני מילוא, שיש לו תודעה מיפלגתית חריפה במיוחד ונטיה מק־קארתיסטית מובהקת, החליט לעשות כמיטב יכולתו לשנות את מצב הדברים.

במישרד מספרים, שאנשיו של מילוא מביאים רשימות מפורטות, עם ציוני הש־תייכות מיפלגתית, של כל עובדי מיש־רד־החוץ. מילוא נחוש בדעתו לקבוע עובדות „בל זמן שעוד ניתן."

הנהגת העובדים מקיימת קשר קבוע עם מזכ"ל מיפלגת העבודה, ועם צמרת המיפלגה בירושלים, כדי למנוע „טיהור" פוליטי.

במקביל מנסים שמיר ומילוא להקצין את הקו הפוליטי המפורתי של מישרד־החוץ, ובכך היו להם הצלחות ניכרות.

השבוע העלתה ח"כ גאולה כהן הצעה לסדר היום בנושא „הצורך הדחוף לפעול בוואשינג־טון, שחידוש יחסי ארצות־הברית עם ברית־המוע־צות יותנה גם בפתיחת שעריה־היציאה ליהודים ו־שיחרור אסירי ציון". את הכותרת הזאת בחרה כהן בעצמה, ועל המושג המוזר „חידוש יחסי ארצות־הברית עם ברית־המועצות" יש לה זכות יוצרים מלאה.

הנאום הכיל, מלבד האיומים הרגילים על הסובייטים, גם אזהרות תקיפות ביותר לכתובתה של וושינגטון. מישפט אופייני: „ובנושא של יש־ראל — פה חייבת הממשלה לומר באורח חד־משמעי: אין שום שיחות על ישראל בלי ישראל. עליה לומר זאת למרות ההרגעות מצד המימשל האמריקאי. אנחנו כבר מכירים את ההרגעות הא־לה... אנחנו יודעים מה כבר שילמנו בשביל התיוו־כים של ארצות־הברית. אנחנו פה בעל הבית..."

הכל ציפו ששר־חוץ של ממשלה ישראלית, החיה מנדבות אמריקאיות, והמבססת את כל האסטרטגיה שלה על המאבק הבינמעצמתי הגלובאלי, יוריד הצעה כזאת מסדר־היום. אבל שמיר, בתמיכתו הסעילה של מילוא, גילה התלהבות זהרבה הסכמה עם הדברים המתלהמים של כהן, ואף הציע להעביר את הצעתה לוועדת־החוץ־והביטחון.

תקרית פרלמנטרית זאת רק מקדת ביתר שאת את תשומת־ליבו של הציבור בתהליך הכפול העובר עתה על מישרד־החוץ: במישור האישי מג־סים שמיר ומילוא להפחיד את עובדי־המישרד, כדי לרתום אותם לביצוע מדיניות צרה, מיפלגתית מובהקת, בזירה הבינלאומית. במישור העקרוני הם רואים את עיקר תפקידם בטיפוד כל יוזמת־שלום, בשיבוש נוסף של היחסים בין ישראל למצרים ובתמיכה בזרם הקיצוני ביותר במימשל של רונאלד רגן, השואל כל התקרבות אל הסובייטים. בעיות של פירוק נשק גרעיני או שלום העולם רחוקות מאוד מהצמד הזה, שאינו עולה בתיחכומו על זה של גאולה כהן עצמה.

חיים ברעם ■

במדינה

העם

המילחמה האווילית ביותר

אילו החליטו אסקימואים על מעללי ג'ינגיס חאן, לא היה זה יותר מגוחך

היה זה כאילו החליטו שישה אסקי־מואים שאין אמת בטענה שג'ינגיס חאן העליב את קורבנותיו לפני שכרת את ראשיהם והערים אותם בפירא־מידות של גולגלות.

שישה אמריקאים מיקריים, שאינם יודעים דבר, החליטו שבשיחה מסויי־מת לא אמר אריאל שרון דבר מסויים. אז מה?

להרוג בסבינים. גם אילו החלי־טו המושבעים שהשבועון טיים (ראה עמוד 5) השמיץ את שרון בזדון, לא היה זה משנה דבר. שרון יכול היה לערוך לעצמו תהלוכת־ניצחון, כמו קיסר רומי החוזר ממילחמה עטורת־ניצחון, אך הציבור הישראלי יודע את האמת. וההיסטוריה כבר חרצה את דינה.

מילחמת־הלבנון — מילחמה שאותה יזם אריאל שרון בעזרת ראש־ממשלה כושל וחבורת־אפסים שתת־חפשה כממשלה — היתה פשע.

היא היתה פשע בתפיסתה ובביצו־עה.

לפי התפיסה שהיתה מונחת ביסו־דה, התכוון שרון להשליט בלבנון דיק־טטורה של באשיר אל־ג'מייל ומיפ־לגת הפלאנגות. הפלאנגות ביצעו עוד לפני־כן מעשי־טבח נוראיים, שבאחד מהם היה נוכח עד־ראיה ישראלי: בני־מין בן־אליעזר.

הפלאנגות לא הסתירו את כוונתם להבריח מלבנון את חצי מיליון הפלי־טים הפלסטיניים. הדברים נאמרו ליש־ראלים בגלוי ובפה מלא, בתוספת הס־ברת השיטה: להרוג חלק מהם בסכי־נים, כדי שההמונים יברחו בבהלה.

פסק־דין מגוחך. כאשר החליט אריאל שרון, בעזרת רמטכ"ל הלוקה באי־שפיות מוסרית, ראש־ממשלה ש־חי בעננים וממשלה רופסת, להכניס את אנשי־הפלאנגות למחנות־הפלי־טים, הוא היה מוכרח לדעת שיהיה טבח. שהרי זאת היתה הכוונה מלכ־תחילה.

לכן אין שום חשיבות לשאלה אם שרון אמר או לא אמר לראשי הפלאנ־גות שצריכים „לנקום" את מות בא־שיר. הרצח ההמוני היה חלק מתוכנית־המילחמה עצמה, ומלכתחילה.

פסק־הדין של המושבעים האמריק־איים לא היה טוב או רע. הוא היה פשוט חסר כל חשיבות. הוא היה מ־גוחך.

השבוע הסתיימה ההצגה התפלה. מכל מילחמותיו של אריאל שרון, הי־תה זו האווילית ביותר.

אך לפחות לא נהרג בה איש.

מיפלגות

„קותר" קטנוני

תרגיל לא־מבריק, לא מועיל, ורק מזיק

חידה ישראלית: איך קורה שח"כ של הליכוד (מיכה רייסר), שיש לו טענות נגד ראש־ממשלה מהמערך, פונה לשר־החוץ, שגם הוא מהליכוד?

סיפור־המעשה: במיסגרת המאבק נגד שימעון פרס, שעליו החליטה צמרת חרות (העולם הזה 23.1), הורה סגן שר־החוץ, רוני מילוא, לח"כ רייסר „להתלבש על אינפלאציית היוצעים של פרס." מילוא הניח שרייסר נבון דיו כדי למצוא את הדרך הנאותה לעשות זאת. הפירסומים על גלריית היוצעים עשויים לפגוע בראש־הממשלה, בעירן של קיצוצים בתקציב ודיבורים על מנגנונים מנופחים. מלאכתו של ח"כ רייסר נראתה די־קלה.

(המשך בעמוד 14)

הנדון:

הם העריצו את ישראל, את ההגנה ואצ"ל, את תחיית השפה

השבט השביעי

עד לפני שבוע לא ידעתי כמעט דבר על ארץ־הבסקים. שמה הזכיר לי רק שלושה דברים.

ראשית: כומתות שחורות. הן נקראות בכל השפות האירופאיות „כובעים בסקיים". לא ידעתי מדוע. עכשיו אני יודע: הקשישים הבסקיים חובשים כובעים אלה. לא כמו חיילי צה"ל, המושכים את הכומתות לצד אחד, אלא בצורת צלחת שטוחה הפוכה (הצעירים הבסקיים, כמו הצעירים בכל העולם, אינם חובשים דבר לראשם).

שנית: אפיזודה הזכורה לי מנעורי. בסוף מילחמת־האזרחים הספרדית התרכזו שרידי הצבא הרפובליקאי בעיר בילבאו, בירת ארץ הבסקים. הגנראל פראנקו הטיל מצור על העיר, כדי למנוע את בריחתם. הבריטים הודיעו שהמצור אינו חוקי, מפני שאין בכוחו של פראנקו לאכוף אותו. לפי חוק־המילחמה הבינלאומי, אין מצור ימי תקף אלא אם כן מסוגלת הממשלה, המטילה את המצור, לאכוף אותו. הבריטים שלחו את הגדולה שבאוניות הצי המלכותי לבילבאו, והוציאו משם את הלוחמים, לפני שנפלו בידי כיתות־הידי של הרודן הפאשיסטי. האוניה היתה סיירת־הקרב הוד, שהוטבעה לאחר מכן על־ידי היפאנים.

שלישית: המחתרת הבסקית, אט"א, שפתחה במילחמת־שיחרור מזויינת נגד פראנקו, והממשיכה בה גם כעת.

בשבוע שעבר צילצל אצלי הטלפון, ושמעתי את קולו של רמון. רמון (זה שמו הפרטי, שם־המישפחה הבסקי ארוך ומסובך מכדי שאזכירו כאן) הזמין אותי לבוא תוך יומיים לבילבאו, לוועידה של מיפלגת־השמאל הבסקית. איך יכולתי לסרב?

את רמון הכרתי באיטליה. בוועידה של מיפלגת־שמאל ניטרא־ליסטית, זוהי מיפלגה קטנה, המקדישה תשומת־לב רבה למאבק־שיחרור בעולם השלישי. היא הקדישה בוועידתה יום מיוחד לשמיעת דברים מפי נציגים של תנועות־שלום ותנועות־שחרור מעשרים ארצות, מפולין ועד צ'ילה. אני באתי מישראל, ורמון בא מארץ־הבסקים. עכשיו נהגה מיפלגתו — „אאוסקאדיקו אזקרה", שפירושו „השמאל הבסקי" בשפת־הבסקים — באותה הדרך. היא הקדישה בוועידתה שעה לשמיעת דבריהם של לוחמי שלום ושיחרור מרחבי־העולם.

היינו סלאט בינלאומי — מוג'אהידין מאיראן, (הלוחמים במחתרת נגד חומייני) ולוחמי־שיחרור מאל־סאלוודור, ירוקים מגרמניה וסאנדיניסט מניקראגווה (שדיבר איתי עברית, הוא היה בקיבוץ) האני פאיצי מאש"ף (שנולד בחיפה) ואני מישראל, איש גדול מן האי מינורקה (הקטנה) ואיש קטן מן האי מאיורקה (הגדולה) המבקשים אוטונומיה, וכמוהם איש מקאטאלוניה.

כל מיפגש כזה הוא חוויה. במשך שעה אפשר לשמוע סיפורים מדכאים על דיכוי, עינויים, רציחות ועושק מסביב לכדור־הארץ, אך גם על מאבקים עקשניים, ולפעמים הירואיים, של כוחות קטנים, המבקשים להחזיר לעולם מידה של שפיות, שלום וצדק.

ארץ־הבסקים — החוף האטלנטי הצפוני של ספרד, ליד הגבול הצרפתי — הוא מקום טוב להתוועדות כזאת. כי האיזור נתון במעבר מכאיב אך מעודד, ממילחמת־שיחרור עקובה־מדם לפי־תרון פוליטי. ממשלת־ספרד נאלצה להעניק לאיזור אוטונומיה. הדגל הבסקי עלה מן המחתרת, יחד עם השפה הבסקית. יש ממ־שלה מקומית, החולשת על חלק מן המישטרה ומהתקציב.

המחתרת התפלגה. רבים מגיבוריה החליטו שאין טעם להמשיך במאבק מזויין, כאשר יש אפשרות למאבק דמוקרטי. המיפלגה המארחת הוקמה על־ידי אנשי־מחתרת לשעבר וקבוצות־שמאל, והיא מתנגדת להמשך האלימות. הוכרז על חנינה, ומפקדי־המחתרת הגולים חוזרים עתה הביתה.

חלק של המחתרת ממשיך בטרור, ומעשי־הרצח שלו אינם משתרים עוד שום מטרה חיובית. על רקע זה מתנהל ויכוח תוסס, ונדמה לי שגובר כוחם של הטרוריסטים־לשעבר שפנו אל הדרך הפוליטית. אך המישטרה הספרדית ממשיכה במעצרים ללא־מישפט, ושיטת־העינויים שולטת בכיפה.

לי, כישראלי, היה בהתפתחות זו עניין מיוחד. הדגל הבסקי (דגל אדום, ועליו צלב לבן וצלב ירוק, לפי הדגם הברטיני), שמניפיו נאסרו ועונו בידי פראנקו, מונף עתה בגלוי ובגאווה. גורלו מזכיר דגל מסויים באיזורנו. אנשים שהיו „טרוריסטים" כל ימי חייהם הפכו פעילים פוליטיים, המדברים בצורה שפוייה ושקולה, והמטיפים לא פעם בלהט למתינות. אין הם רוצים במדינה בסקית גיזענית. „בסקי הוא מי שגר בארץ הבסקים, גם אם הוא ממוצא ספרדי," אמרו.

„במחתרת אתה מאמין בצידקתך המוחלטת," אמר לי איש־מחתרת לשעבר. „אבל בפוליטיקה עליך להכיר בכך שיש דיעות שונות, ואף אחת מהן אינה בגדר אמת מוחלטת. אתה צריך לשקול, להתווכח, להתפשר, וזה טוב. עלינו להתרחק מן הטראומות!"

כאשר ישבתי באולם־הוועידה וניסיתי לעקוב אחרי הדיונים בספרדית, היה לי קשה להאמין שבין 500 הצירים, המייצגים את 110 אלף בוחרי המיפלגה, יש אנשים שנדרשו למות (אחד מהם שלוש פעמים בבת אחת), טרוריסטים אך תמול־שלשום. הם ישבו בשקט, לא קמו במשך שעות, נאמו בלי התרגשות ופאתוס, הצביעו על ניירות־מצע ארוכים. מיפלגה לדוגמה.

מאחורי דוכן־הנואמים כוונו כמה זרקורים אל הדגל הבסקי.

מי ששואל את עצמו מה קורה כאשר „מחבלים" עולים מן המחתרת, בעיקבות הסדר מדיני, יכול למצוא בזה תשובה כלשהי.

■ ■ ■

שלתי את הבחורה, שבאה לקחת אותי מנמל־התעופה של בילבאו, אם היא רוצה בעצמאות גמורה.

„ולמה לא?" השיבה.

אך אחרי שנפתחה הדרך לפעולה פוליטית חופשית, יהיה המשך ההתפתחות בדרך של בחירות ומאבק דימוקרטי.

■ ■ ■

„אין לך מדשג כמה העריצו אצלנו את ישראל לפני 20 שנה!" אמר רמון.

בשביל שלושת מיליון הבסקים, שנאנקו אז תחת הרודנות הספרדית־הפאשיסטית, היתה ישראל דוגמה מאירת־עיניים: עם שהתקבץ מרחבי העולם, שלחם לעצמאות ושזכה בה. עם שהחיה שפה מתה. עם שהקים מחתרות מפוארות, שעלילותיהן נלמדו בשקידה על־ידי חברי המחתרת הבסקית.

איש אינו יודע מהו מוצאם הגיזעי של הבסקים. כך נולדה בשעתו האגדה שהבסקים הם, בעצם, השבט השביעי מבין 10 השבטים האבודים של ישראל. (מדוע השביעי דווקא? מפני שבמסורת הבסקית יש משמעות מיסתורית דווקא לסיפרה 7.)

החייאת השפה העברית עשתה רושם מיוחד על הבסקים. החולמים על החייאת שפתם. גם על מקורה של שפת־הבסקים אין איש יודע דבר. אין היא דומה לשום שפה אחרת בעולם. היא החזיקה מעמד במשך מאות השנים של כיבוש ספרדי, בעיקר בכפרים.

בימי פראנקו היה אסור ללמד שפה זו ולהשתמש בה. דוברי בסקית ברחוב הושלכו לכלא. מובן שלא פורסם דבר בשפה זו — לא ספר, לא עיתון, לא כתב־עת.

התוצאה היא שבסקים רבים אינם שולטים כיום בשפתם, ורק מעטים כותבים בה. עכשיו זוהי שפה רישמית, ושילטי־התנועה בארץ־הבסקים האוטונומית כתובים בשתי השפות. אך רק מעטים הספרים וכתבי־היד בשפה זו, וגם כיום אין עיתון יומי בסקי.

כאשר מתכנסים בסקים בחברה, יש תמיד מישהו שאינו יודע בסקית, ועל כן מדברים בספרדית. גם בוועידת המיפלגה שהוזמנתי אליה, כל הנאומים היו בספרדית, ורק נואמים מעטים טרחו לפתוח את דבריהם בכמה מישפטים בבסקית.

מכאן ההערצה לתחיית השפה העברית, וראשי האקדמיה ללשון הבסקית ביקרו בישראל כדי ללמוד מנסיון מוצלח זה.

אך מהערצה זו לישראל לא נותר עוד דבר. ישראל מצטיירת כיום כמדינה כובשת, מדכאת, אולי פאשיסטית. אנשי־המחתרת, שהזדהו פעם עם אירגון־ההגנה, אצ"ל ולח"י, מזדהים עכשיו עם אש"ף. גיבורם אינו יצחק שמיר אלא יאסר ערפאת.

משום־כך היתה זאת החלטה נועזת למדי להזמין אותי לוועידה. ראשי המיפלגה רצו שייוודע דבר קיומה של תנועת־שלום בישראל.

המארחים יכלו להקדיש לדיבריי המוזמנים רק זמן מוגבל מאוד, ונקבע שכל אחד ידבר שלוש דקות בלבד. שאלתי את עצמי אם כדאי לנסות ולהגיד משהו בזמן כה קצר. אך החלטתי שאין להחמיץ הזדמנות זו.

(נזכרתי כמובן בבדיחה על היהודי הסובייטי, נציג חבל בירובידז'אן, שהוזמן לנאום ברדיו הסובייטי יחד עם נציגי כל העמים בברית־המועצות, אך שהוקצבה לו רק דקה אחת. כידוע, החליט להסתפק במילה אחת באידיש: „געוואלד!")

■ ■ ■

כ שבא תורי. הכריז היו"ר על שמי, והודיע שארבר בשם תנועת שלום ישראלית. הצירים מחאו כפיים מתוך נימוס, אך הכל הרגישו במתיחות שהשתררה. לרבים מן הצירים נודע רק ברגע זה שהוזמן לוועידתם ישראלי, והדבר הפתיע ואולי גם הדהים אותם.

דיברתי אנגלית, בעזרת מתרגמת. הנה הדברים שאמרתי:

„שלום. פאקיאה (בבסקית). פאז (בספרדית).

„תודה על שהזמנתם אותי. בזמן קצר זה למדתי הרבה על מאבק הבסקים, ועל מאבק תנועתכם המתקדמת. עם כל ההבדלים בין המאבקים הנערכים במקומות שונים בעולם, העקרונות שלנו שווים: זכות ההגדרה העצמית של העמים, צדק ושיוויון.

„רבים מכם בוודאי שואלים את עצמם: האם לעזור לפלסטינים במילחמתם בישראל, או לעזור לישראל במילחמתה בפלסטינים? באתי להגיד לכם שאין צורך בבחירה זו: אפשר לתמוך הן בישראל, הן בעם הפלסטיני.

בילבאו, בירת ארץ־הבסקים: זרקורים על הדגל

„זהו הבסיס של התנועה שאני מייצג: הנסיון הראשון לאחד יהודים וערבים בישראל למאבק משותף.

„המצע שלי הוא פשוט: מה שאני דורש לעצמי, אני דורש גם לפלסטינים. ומה שהפלסטינים דורשים לעצמם, אני דורש גם לעצמי.

„כפטריוט ישראלי אני רוצה שמדינת ישראל תתקיים, בשלום וביטחון, תחת דיגלה ושתהיה לנו הזכות לבחור בממשלתנו שלנו — טובה, רעה או רעה מאוד."

(עד כאן ישב הקהל בלי להשמיע הגה. הצירים הקשיבו בדרי־כות, אך לא הגיבו בכל צורה שהיא. האווירה היתה קרירה עד קרה.)

„אני מאמין שהפלסטינים זכאים לאותם הדברים עצמם: לחיות במדינה משלהם, בשלום ובביטחון, תחת דיגלם הלאומי, ולבחור בממשלה שלהם, טובה או רעה."

(כאן נשבר הקרח. הצירים פרצו במחיאות־כפיים סוערות.)

„על בסיס זה פתחנו לפני 10 שנים בהידברות עם אש"ף. נפגשנו עם יאסר ערפאת כמה פעמים, גם באמצע המילחמה, כדי לדבר על השלום.

„אנו מאמינים שיש עכשיו אפשרות להגיע לשלום, על בסיס של הכרה הדדית ודו־קיום של שתי מדינות — מדינת־ישראל ומדינת־פלסטין.

„הציבור באירופה ובעולם כולו יכול לעזור לנו להגיע לידי שלום זה. אני מבקש מכם לעזור לנו, ואני מבטיח לכם שנעזור לכם במאבקכם ככל שנוכל."

בסוף לא נשאר ספק.הקהל הריע ארוכות. שוחחתי אחר־כך עם עשרות צירים, שגילו עניין חדש בישראל.

דבריי בוודאי לא היו מוצאים חן באוזניהם של יצחק שמיר ושימעון פרס. אך לי נדמה שעשיתי שרות טוב לישראל.

■ ■ ■

עמדנו, במסדרון הקר בהפסקה שבין ישיבות הוועידה: בסקי, איטלקי וישראלי. דיברנו על סיכויי המאבקים השונים שלנו. התחזית לא היתה הכי מעודדת.

„אבל אני אופטימיסט!" אמר לוצ'אנו, האיטלקי.

„או שאנחנו אופטימיסטים או שאנחנו משוגעים!" אמרתי.

„אנחנו גם זה וגם זה!" סיכם האווייר הבסקי.

דף תשקיף

פרס „יעשה שולם"

ביום השישי תיערך אצל ראש־הממשלה פגישת־פיסגה בה ישתתפו שר־האנרגיה, משה שחל, יו"ר הסיעה, רפי אדרי, ומזכ"ל המיפלגה, עוזי ברעם.
שימעון פרס ינסה ל„עשות שולם" בין אדרי ושחל, שהיריבות ביניהם עלתה השבוע לכותרות.
נושא המריבה: מי מבין השניים עושה טוב יותר שירותים למען פרס.
ההתערבות של פרס בסיכסוך באה בעיקבות החשש, כי הריב יחשוף פרטים מביכים על הדרך שבה הגיעה סיעת יחד לברית עם המערך, ועל השיקולים האמיתיים באיוש תפקידי השרים מטעם העבודה.

אופוזיציה לארידור

חוסר תיפקודו של יורם ארידור ביו"ר מזכירות חרות, מעורר נגדו אופוזיציה ממחנות שונים.
בשבוע שעבר אף עשה ח"כ מיכה רייסר מעשה חסר־תקדים, כאשר שיגר לחברי המזכירות העתק של מיכתב לארידור, שבו הוא דרש להציע תוכנית חירום כלכלית להצלת קופת־התנועה, כולל קבלת כספים גם מגופים שמחוץ לחרות.
במיכתבו חשף רייסר את המצב הכספי הקריטי של התנועה.

קרע במפ"ם

החלטתו המסתיעה של אליעזר רונן מירושלים להתמודד על תפקיד מזכ"ל מפ"ם, מול ח"כ אלעזר גרנות מקיבוץ שובל, היא על רקע הקרע הגובר והולך בין המיגזר הקיבוצי והמיגזר העירוני במיסגלת הפועלים המאוחדת.
עתה מופעל לחץ גדול על רונן שיסיר את מועמדותו, משום שבמפ"ם חוששים, שכל כוח אשר יתגבש סביב רונן יהפוך את הקרע לעובדה.

הטלוויזיה חשדר בשבת

הטלוויזיה הערבית תחל לשדר בימי שבת מהשעה ארבע אחרי־הצהריים: זהו אחד הרעיונות שהתגבש ברשות־השידור, ובקרוב ייצא אל הפועל.

מה עושה לוי במכסיקו

נסיעתו למכסיקו של שר־הבינוי־והשיכון, דויד לוי, להוסעות מטעם המגבית, עוררה שם בעיות של קומוניקציה.
יהודי מכסיקו דוברים יידיש וספרדית, בעוד שהשר דובר צרפתית וערבית.

„חברת העובדים" בגרמניה

צמרת חברת העובדים בילתה השבוע בגרמניה, במיסגרת חגיגות יום־ההולדת ה־75 לישוב־ראש לשעבר של „בנק האיגודים המיקצועיים" בגרמניה, הד"ר הסלבך.
בין הנוסעים: מזכיר חברת העובדים, דני רוזולין, יושב־ראש מועצת המנהלים של כור, נפתלי בלומנטל, ומנכ"ל בנק הפועלים, גיורא („ג'ורי") גזית.

הטפה ציונית לכמרים

מישרד־החוץ הביא בחודשים האחרונים, על חשבונו, מאות כמרים מארצות־הברית, האורחים זכו בטיולים בארץ ובשטחים הכבושים, ושמעו סידרת הרצאות מקיפה, ברוח מוצע ממשלת האחדות הלאומית.
באמצעותם מקווה מישרד־החוץ להגיע לקהילות הנוצריות הקטנות, שבהן אין השפעה ליהדות ארצות־הברית.

צלם צמוד לרמטכ"ל

הרמטכ"ל משה לוי מצרף באחרונה לסמליותו צלם של דובר־צה"ל. הצלם מתעד את ביקורי הרב־אלוף ביחידות שונות.

חרות־טורס מתארגן

יו"ר המחלקה לקישרי־חוץ בחרות, דובי ברגמן, שמונה לתפקידו באחרונה, החל מאייש את המחלקה. הביזוקש לגזבים אלה הוא רב, בגלל היותם כרוכים בנסיעות תכופות לחו"ל.
ברגמן יתקשה למצוא מועמדים מתאימים, משום ששליחי חרות בחו"ל יידרשו לדבר בשפות זרות ולעשות רושם טוב ותרבותי.

כהנא בעפולה

אנשיו של מאיר כהנא מנסים להקים סניף בעפולה, שיסית ועדיי־בתים להתנגד להשכרת דירות לערבים.
שם הכיסוי שנבחר להתארגנות החדשה: „גיל"י — נצח ישראל לא ישקר, מגיני עפולה והעמקים".
את חשבון הבנק שלה בחרה „גיל"י" לנהל בסניף „בנק־הסועלים" בנצרת עילית.

„מרכבה" למכירה

ישראל מציעה לקנייני־נשק בינלאומיים את הטנק מרכבה סימן 1.

איבצן יחלק מילגות

„קרן אריה איבצן למען ריווחת השוטר" תעניק בחודש פברואר שלוש מילגות לשלושה שוטרים, שייבחרו על־ידי ועדה.
ב„קרן איבצן" יש סכום בן עשרת אלפים דולר שבהם זכה המפכ"ל בתביעת־הדיבה שהגיש נגד המקומון „רחוב ראשי" בתל־אביב, אשר פירסם עליו מידע לא נכון.

„אושיות" מעלה העמלות

חברת הביטוח „אושיות", שאינה חברה בקרטל חברות־הביטוח, העלתה באחרונה את העמלות שהיא נותנת לסוכניה.
החלטת הקרטל לקצץ בעמלות לסוכנים, מופרת כבר עתה, חודש אחרי שהתקבלה, על־ידי החברות עצמן. ההחלטה אמורה להיכנס לתוקפה ב־1 במרס, וכבר עכשיו מעניקות החברות טובות־הנאה לסוכנים.

האם „כור" בוערת

מוסדות „בור" ידונו בריבוי השריפות בקונצרן.
באחרונה היתה שריפה במיפעל נעמן. לפני כמה חודשים במיפעל גולדפרוסט, שנרכש על־ידי כור־מזון. ולפני כמה שנים במיתקני סולתם.
בכור יש מהנדס בטיחות ומחלקת־ביטוח, הכפופים לאגף־כוח־אדם, שבראשו עומר יצחק חזיזה.

בני פרידמן פשט מדים

הדובר המדובר ביותר, בני פרידמן, ששב באחרונה למישטרה, התפטר אחרי שבועיים וסנה לעסקים פרטיים בענייני מחשבים.
פרידמן היה בעבר דובר המחוז הצפוני, ואחר־כך שימש כדוברו וכיועצו לענייני־תיקשורת של יורם ארידור, כשזה היה שר־האוצר. אחר כך הפקיד ארידור בידיו את ריכוז הטיפול בהון השחור — ואחרי שפרידמן הבין שבמישרד־האוצר אין נותנים עדיפות לעניין, פרש משם. לפני ששב למישטרה דובר שישמש כדוברו של ניצב דויד קראוס. אך אריה איבצן הטיל וטו על הרעיון. פרידמן שימש כקצין חקירות במרחב הירקון, והחליט לפשוט את מדיו עוד לפני כניסת קראוס לתפקיד המפכ"ל.

אסקין למפד"ל

איש הימין הקיצוני אביגדור אסקין, בעלה של „מזל היורקת", עשוי להצטרף למפד"ל, ביחד עם קבוצתו, „הימין החדש". אסקין, המתגורר בקריית־ארבע, טוען שבכוחו לקרב את העליה הרוסית למיפלגה.
בינתיים הוא מפרסם מהגיגיו נגד השמאל הישראלי, בבטאון ברוסית שמפיצה המפד"ל בקרב העולים.

מי הפיל את בלאס

הידיעות שפורסמו ביום השני השבוע בדבר קשיים, כביכול, שאליהם נקלע איש־המיסתורין דויד בלאס, המגלגל 100 מיליון דולר בבורסה, מקורן בעובד־בנק בכיר.
המקור, אליהו יעקב קירשטיין, מי שהיה מבצע באולם הבורסה של „בנק מימון מחר", הושעה מעבודתו בבנק, בעיקבות התמוטטות משקיעים של הבנק, בראשות מתי ששון ואריה בובואלד.
בלאס, בן העדה החלבית מסוריה, עורר את קינאתו של אחד הבנקים הגדולים, שעשה מאמצים השבוע להסיל אותו.
זו הסיבה השניה שקיבוצי התק"ם מעוזרבים במסולת בבורסה. הסעם הקו־דמת היתה בדיוק לפני שנתיים, בינואר 1983, בהסתבכותם של יוסי ריגר ואליעזר פישמן.
הפתבים הכלכליים, שניסו השבוע להציל תגובה ממיסי של בלאס או לשוחח עימו, נתקלו בקיר אטום. כבעבר, שמר בלאס על ריחוק מקסימלי מהתיקשורת.

הפירסומאים מתעניינים בקיסר

הבחירות הקרבות להסתדרות, עוררו את מרבית מישרדי־הפירסום, המגלים עניין רב בתקציבי־הפירסום של הרשימות השונות, אשר יתמודדו בחודש מאי הקרוב.
הקרב העיקרי יהיה על תקציב המערך, ובקרוב יתבקש מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, להבריע מי יזכה בנתח זה.

שמיר ולוי נגד שרון

החלו מגעים רציניים בין מחנותיהם של יצחק שמיר ודוד לוי, לשיתוף פעולה כדי לעצור את התחזקות אריאל שרון בתנועת החרות.
שיתוף הפעולה יביא להסדר מהיר בעניינים השנויים במחלוקת, כמו סגן שר־הביטחון, אויש מטה הבחירות להסתדרות, השתלטות על המנגנון והסדר לגבי יו"ר הצעירים.
המגעים יהיו בדרג בכיר כשישוב לוי ממכסיקו.

אירגוני העצמאיים „תאחדו"

האירגונים הסקטוריאליים של העצמאיים מקיימים שיחות לקראת איחוד ביניהם, שיביא, כך הם מקווים, לייצוג חזק שלהם בלישכת־התיאום של המעסיקים.

עוברים מ„סונסטה" ל„דן"

בענף המלונאות צופים מתיחות בין הרשתות סונסטה, של אלי פפושדו ודן, של מישפחת פרדמן.
הסיבה: מעבר בכירים מהרשת הראשונה לשנייה. בתחילה עבר רפי שרה, שהתפטר מהנהלת סונסטה ומונה כמנ' 2 ברשת דן. עתה עבר מנהל סונסטה ירושלים, דני פלטי, לניהול דן אכדיה.

חברה ממשלתית בשירות מחנה דויד לוי: נועם (מימין) משדר למרכז־הבניה (למטה) ומרכז־הבניה משדר לחרות

נועם במרכז חרות

ביום־השבתון של הבחירות לכנסת היה ליום צפיית־שיא בטלוויזיה. הבוחר הישראלי, המעדיף להתפנק בשעות הבוקר, ולמלא את חובתו האזרחית בשעות בין־הערביים, ניצל את ההזדמנות והציץ בלוח־המשדרים של הטלוויזיה הלימודית. והנה, בכל פעם שהביט במסך, הופתע לראות את נועם ממרכז הבניה.

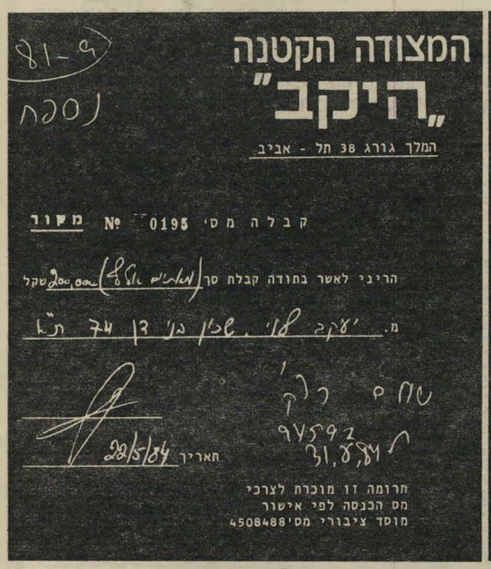
נועם הציץ לצופים לבקר בתערוכת מרכז הבניה, לרכוש מוצרים איכותיים מעולים לבית, ולא שכח להזהיר מפני נוהגים מוטעים של צרכנות.

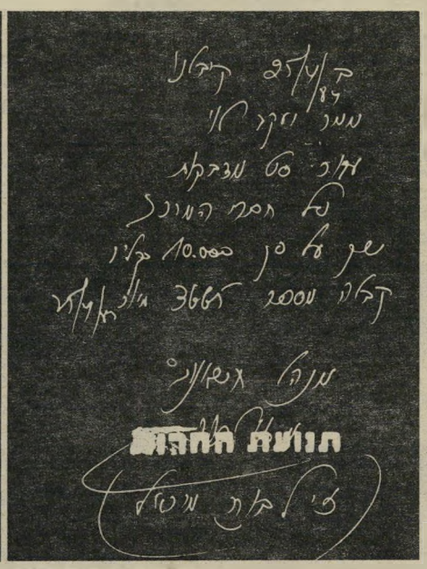
באותו הבוקר, של ה־23 ביולי 1984, למישרדו בבניין. ההזדמנויות הבאות שבהן יפגוש באנשי מרכז הבניה יהיו בבית־המישפט המחוזי בתל־אביב. ביניתיים הוא הסכים לענות להעולם הזה על מה שהתרחש במיבנה, המשמש את לישכת השר בסופי־שבוע.

קיבוצים למען הליכוד?

את יום הבחירות זוכר קובי לוי במיוחד. הוא מספר איך פנה אליו סמנכ"ל מרכז הבניה, איתן סולמי, וטפח על שיכמי ואמר לי בגאווה: התשדירים של נועם הביאו לנו מנדט ביום הבחירות! אם זה נכון, אמרתי לעצמי, הרי שזה אבסורד מושלם. מפני שמחצית התשדירים מומנו על־ידי מיפעלים של הקיבוצים."

סולמי, כמובן, אינו מסכים לתיאור של קובי לוי. לדבריו, שודרו התשדירים ביום־הבחירות רק כדי להביא את מירב התועלת למרכז, ולא כדי לגרום להשפעה סמויה להצביע עבור הליכוד. לדבריו ההחלטה ברבר צפיפות התשדירים ביום־הבחירות היתה פרי־מחשבתו הבלעדית של קובי לוי.

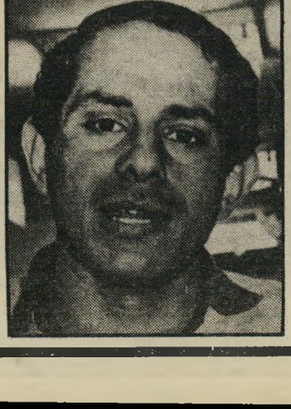

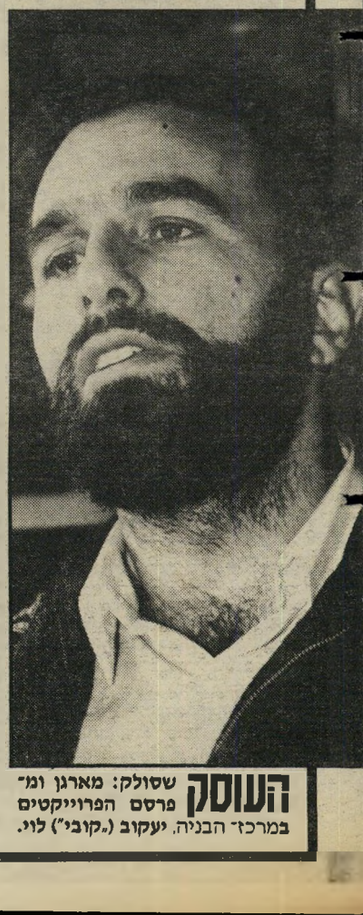
קבלה זמנית פיסת־נייר שקיבל קובי לוי עבור סכום שהפקיד בתנועת החרות, להדפסת הזמנות לכינוס מיפלגתי.

תרבות ופוליטיקה אחת משתי הקבלות שקיבל קובי לוי עבור תרומה למועדון היקב, מועדון התרבות של תנועת החרות.

העסקנים מנכ"ל מישרד־השיכון, אשר וינר (למעלה), וסמנכ"ל מרכז־הבניה, איתן סולמי (למטה), שנהנו משירותי החברה הממשלתית.

העוסק שסולק: מארגן ומנהל פרסם הפרוייקטים במרכז־הבניה, יעקוב („קובי") לוי.

שודרו תשדירי נועם ממרכז הבניה 14 פעמים, בסך הכל. האם היה זה מיקרה? מפיקי־התשדירים ניצלו את היום המיוחד כדי לגרום למירב הצפיה בתשדיר־השירות הפופולארי. האם עשו זאת מסיבות תמימות, או שמא קיוו כי אפשר להשפיע על הצופים להצביע עבור הפוליטיקאי העומד מאחורי מרכז הבניה, איש הליכוד דוד לוי, שר־הבינוי־והשיכון.

לפני שנתיים, בינואר 1983 החל יעקב („קובי") לוי מארגן את התעורכות ואת מערך הפירסום הכולל של מרכז הבניה, שברחוב האוניברסיטה בתל־אביב. לוי (35) נמצא היום מחוץ שהוא חבר מרכז חרות, המועמד לתפקיד יו"ר צעירי־חרות וחבר מועצת עיריית תל־אביב.

סולמי ביקש ממנו בקשה יוצאת דופן. „זה היה שלושה־ארבעה שבועות לפני הבחירות. סולמי בא אליי וביקש, שנחשוב ביחד איך המרכז יכול לתרום את חלקו ליום־הבחירות. לדברי סולמי, היה קשר ישיר בין הפעילות החיובית של מרכז הבניה לבין משרד הבינוי והשיכון, וכמובן — הליכוד.

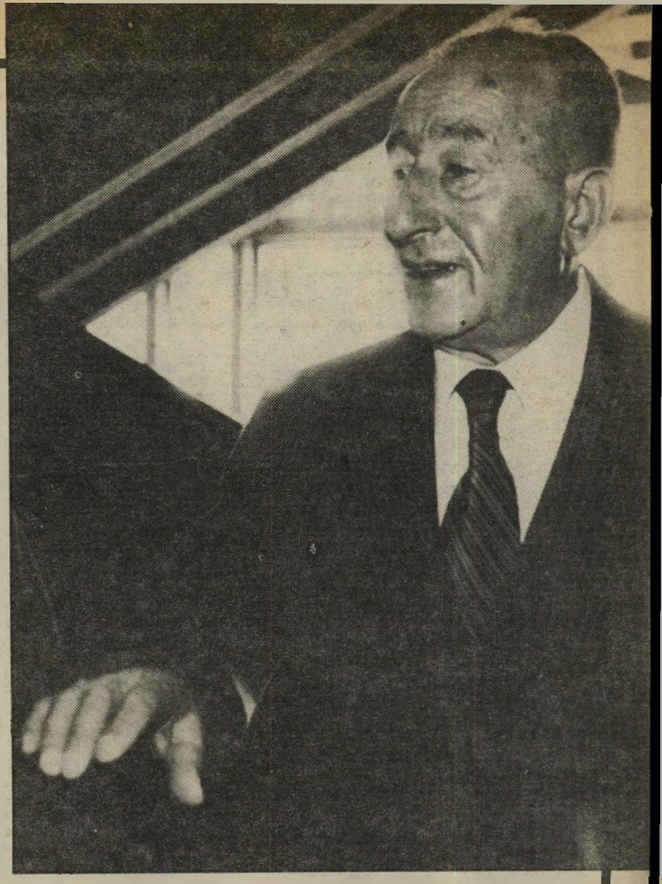
„הכנו 27 תשדירי־שירות, אך כדי שלא לעורר זעם, שודרו 13 למחרת הבחירות.

„אחרי הבחירות בא אליי סולמי, אין זו הנקודה היחידה השנויה במחלוקת בין לוי וסולמי. סביב נקודות החיכוך ביניהם קורם עור וגידים סיפור מוזר ביותר של חשדות כבדים על פיהם חברה ממשלתית, השייכת למישרד־השיכון, הפכה לקרדום פוליטי גס, שנוצל למטרות השר, מנכ"לו ולישכתו הרחבה, וכמובן — למטרות תנועת החרות. המיסמכים שהגיעו לידי העולם הזה מציירים תמונה מרתקת:

מרכז הבניה היה אמור לטפל בתחומים ספציפיים ביותר, של מחקרים בתחום שיפור איכות הבניה. בשנתיים האחרונות הוא הרחיב את מעגל עיסוקו

(המשך בעמוד 47)

הסיכסוך בין האחים אהרון (מימין) ואברהם רובינשטיין (משמאל), השולטים, עם ששת ילדיהם, על רכוש הנאמד ב־500 מיליון דולר

נוסף, שלא היה שייך למישפחה."

במשך השנים נולדו לכל אחד מהאחים שלושה צאצאים. לאהרון: אמנון, מרדכי („מוטי") וגיורא, ועל שמם הוקמה חברת מ (רדכי) ג (יורא) א (מנון), שהחזיקה חלק ממניות רו־בינשטיין. לאברהם נולדו רמי, נורית ויואב, ועל שמם הוקמה חברת י (ואב) נ (ורית) ר (מי), שהחזיקה גם היא חלק ממניות רובינשטיין. ב־משך כל השנים היה חלקו של אהרון ומיש־פחתו גדול בהרבה מזה של אחיו וצאצאיו.

היחסים בין בני־המישפ־חה היו טובים, כל זמן שהילדים היו קטנים. האח אהרון היה תמיד האיש הדומיננטי במישפחה. הוא העריץ את בנו בכורו, אמנון, וייעד אותו להיות יורשו וממשיכו בחברה.

אולם אמנון, שלכבודו הוקמה ה־

הפך פרופסור באוניברסיטה, ואחר־כך דיקאן הפקולטה למישפטים בתל־

בתוך מישפחתו של אהרון פנימה. ל־אמנון נותר חלק גדול יותר מאשר לשני אחיו בחברת רובינשטיין הישנה. מוטי וגיורא, שעבדו בחברת רובינשטיין, חשבו כי להם מגיע לקבל רווחים גדולים יותר, מכיוון שהם תורמים יותר לחברה. „מוטי תמיד רצה לחיות יותר לארג' ורצו קצת להגביל אותו. אבל למוטי, מילדות, היו בעיות, כי הוא תמיד גדל תחת צילו של אחיו, אמנון," אומר יו־אב.

בשנת 1978 החלו לח־שוב על חלוקת רווחים, ואז ניבעו הפרצות הראשונות במסכת־היחסים במישפחות.

המשא־ומתן על חלוקת הבונוסים הללו נמשך כמעט שלוש שנים. רק בשנת 1981 נחתם הסכם רטרואקטיבי בדבר חלוקת הבונוסים. בשלב זה כבר לא הסתפקו בני־המישפחה בהסכמים

מחפשים את ג'. אר.

„דרכי הנה ניסיתי להשוות את המישפחה שלנו למישפחת יו־אינג מדלאס, והתלטתי שאי־אפשר. אצלנו זה הרבה יותר מסובך," אמר לי יואב רובינשטיין, מייד בתחילת הראיון הבלעדי שנתן להעולם הזה.

גם יואב כמו רבים אחרים, ראה מייד את ההקבלה בין שתי המישפחות, מישפחת יואינג הטלוויזיונית ומישפ־חת רובינשטיין התל־אביבית. בראש המישפחה עומדים שני אחים — אה־רון, 79, ואברהם, 69. אולם בעוד שבדאלאס עיקר המאבק הוא בין שני האחים, הרי שאצל מישפחת רובינ־שטיין, הסתבך המאבק עוד יותר, בגלל הצטרפותם של בני הדור השני לעס־קים.

שלושת בניו של האח הגדול, אה־רון, עבדו בחברת רובינשטיין בשל־בים שונים של קיומה, ושני בניו של האח אברהם עבדו גם הם בחברה. „עם התבגרות הילדים התחילו היחסים להשתבש," כותב האח אברהם רובינש־טיין בתצהיר שהגיש לבית־המישפט.

על שם הילדים

לואב, בנו הצעיר של אברהם ונכ־דו של שר־התיקשורת אמנון רובינשטיין, הפתיע אותי. כאשר הלכ־תי לפגישה, ציפיתי לראות מצליחן צעיר, הנושא עליו את כל סממני הכסף וההצלחה. אולם יואב התגלה כצעיר עניו ומעט ביישן, הנראה יותר כס־טודנט בטכניון מאשר כמיליונר ר־אישעסקים מצליח. גם כאשר סיפר לי על קורות הסיכסוך המישפחתי, לא נשמעה מרירות או שינאה בקולו. להיפך, כאשר הוא מדבר על אביו ועל דודו, הוא מדבר עליהם בהערצה ומכנה אותם „יחידי־סגולה".

„אבי עלה לארץ, יחד עם מישפחתו, בשנת 1921 או 1923," מספר יואב. „לאבי היו ארבעה אחים ואחות. האחות ועוד אח אחד מעולם לא נכנסו לעיס־קי־בניין, אבל ארבעת האחים האחרים התחילו את דרכם כפועלי־בניין. ארב־עה האחים — אהרון, אברהם ושני האחים מאיר ונחום, ששינו את שם־מישפחתם לארזי — עבדו בתחילה יחד.

„האגדה המישפחתית מספרת, כי את השותפת הרישמית הראשונה ייסד אהרון ביום שבו נולד בנו בכורו, אמנון. זה היה בספטמבר 1931. אז היה אהרון בן 25 ואבי, אברהם, היה אז בן 15 בלבד.

„במשך השנים התגלעו סיכסוכים בין האחים. בשנת 1960 פרשו שני האחים ארזי, ובכסף שקיבלו ייסדו את חברת ישפרו. אברהם ואהרון ייסדו אז את החברה החדשה, יחד עם שותף שותפות הראשונה, לא הראה רצון ללכת בדרכי אביו. אמנון למד מיש־פטים באוניברסיטה בירושלים והצ־טיין. הוא המשיך את לימודיו בארצות־הברית ואנגליה, ובחר בקאריירה אקד־מית. אך כל זה לא שינה את דעתו של אביו, כי אמנון יהיה ממשיכו.

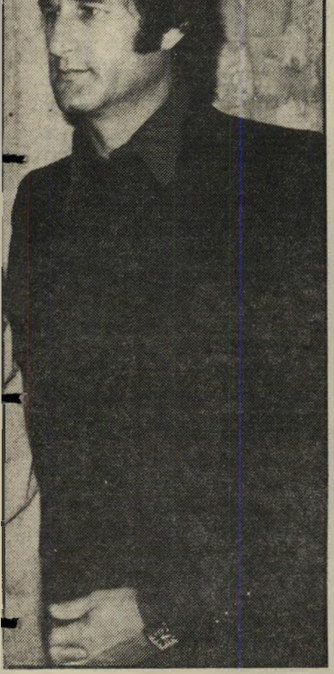
13 שעות על שטויות

ב תחילת שנות השישים עבר אמנון באופן חלקי בחברת רובינ־שטיין והיה לו חדר במישרד. אבל הוא אביב, וזנח את עבודתו בחברת הבניה.

בעוד שאמנון בחר בקאריירה אח־רת, נטו שני אחיו, מרדכי וגיורא, להמ־שיך בדרכו של האב. הם למדו ואחר־כך החלו לעבוד ברצינות בחברת רו־בינשטיין. גם שני בניו של אברהם, רמי ויואב, מצאו את דרכם לעיסקי בניה וקבלנות.

בשלב זה היו כבר העסקים חובקי־עולם. חברת רובינשטיין גדלה ותפ־חה, הקימה חברות־בנות והחזיקה נכ־סים שונים, הנאמדים היום, על־ידי יואב, ב־100 מיליון דולר.

הסיכסוכים הראשונים נתגלו דוקא

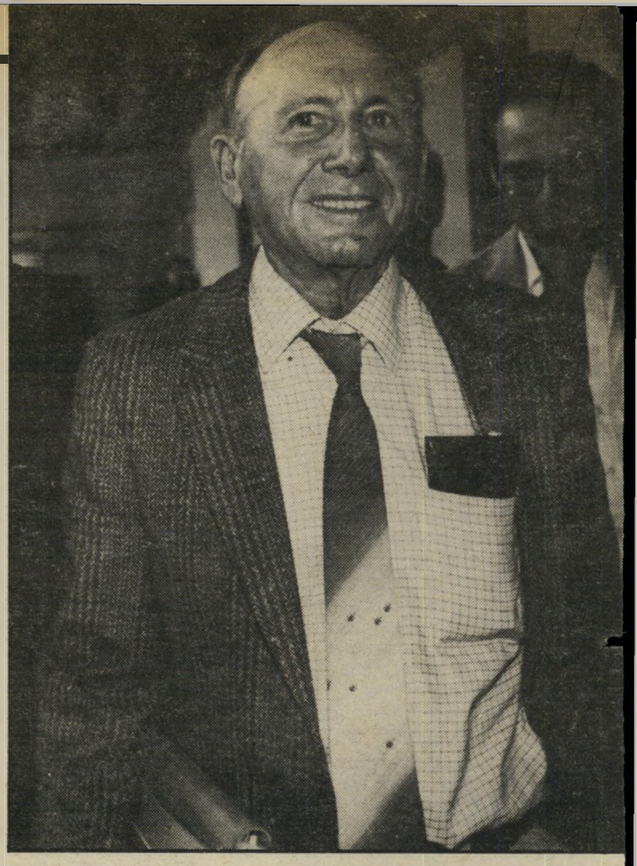
מרדכי, בן אהרון רובינשטיין
תמיד רצה לחיות לארג

בעל־פה, אלא תיעדו וחתמו על כל דבר. כאשר חולק הבונוס לארבעת הצעירים שעבדו בחברה, התברר כי כל אחד קיבל סכום עתק, שהגיע ל־400 אלף דולר ברוטו. הסכום האדיר הקפיץ את אותם שלא קיבלו בונוס. אמנון, שלא עבד אז בחברה, היה בעיני עצמו ובעיני אביו, מקופח. מכיוון שאז היה כבר חבר־כנסת, הוחלט כי אשתו, רוני, שגם היא מישפטנית, תקבל בונוס.

אמנון, בן אהרון רובינשטיין
מקופח בעיני עצמו ובעיני אביו

מג"א היא חברת בני אהרון רובינשטיין — מרדכי, גיורא ואמנון. ינ"ר היא חברת בני אברהם רובינשטיין — יואב, נורית ורמי

ואת בני

בשנת 1981 הוחלט לצאת לבורסה. „אהרון עדיין ראה באמנון את יורשו, למרות שהוא כבר היה רובו ככולו בפוליטיקה. אבל אמנון הבטיח לאבי ולאביו פעמיים, כי הוא יפרוש מפוליטיקה ויחזור לעבוד בחברה. פעם אחת, לפני הבחירות של 1981, אמר, כי אם לא יצליח לזכות בשיבעה מנדאטים בכנסת, הוא יפרוש ויחזור לחברה, ופעם שניה אמר, כי לא ירוץ לקדנציה נוספת. אבל הוא לא קיים את הבטחותיו, אלא נשאר בכנסת וגם הפך שר," מספר יואב.

יציאה לבורסה היא דבר המצריך זמן רב. בינתיים, בשנת 1982, פרשו מוטי ויואב מניהול החברה ועברו לעבוד בעסקים פרטיים שלהם. במקומם בא אמנון לעבוד באופן חלקי בחברת רובינשטיין. הוא החליף את יואב, בעיקר במכירות ופירסום. אמנון גם טיפל ביציאה לבורסה, יחד עם אביו ודודו.

„באותה תקופה כולם חשבו שאמנון יבוא לעבוד ויצליח מאוד, והוא יהיה כתוב שאם אמנון יחזור לעבוד באופן מלא, הוא יקבל את המשכורת והיא תפרוש מהחברה.

„ציפו אז מאמנון שיבוא ויתפוס פיקוד, אבל הוא לא השתלב בעניינים. זה לא מספיק להיות פרופסור כדי להיות איש־עסקים טוב. בעיקר בקבלנות, שזה מיקצוע שאומרים עליו, כי כל מי שעוסק בו גומר עם התקף־לב. „אבי ודודי הם אנשים יחידי־סגולה, להם היו התכונות הדרושות למיקצוע. הם יכולים לחשב בראש יותר מהר ממחשב. הם יכולים להחליט מַייד, והם גם יודעים לצעוק כשצריך. אף אחד שהוא רוצה או כסף מזומן או את המניות כולן בחברה אחת, כדי שתהיה לו שליטה עליה. אבל הם אנסו אותן לקבל מניות בחברות השונות. ובהסכם שעשו, לא רק שהתירו לו למכור את מניותיו, אלא אפילו לא השאירו לעצמם את זכות־הסירוב הראשון. אפילו אני, שאני לא פרופסור למישפטים, לא הייתי כותב הסכם כזה. הייתי משאיר לי את זכות־הסירוב הראשון," אומר יואב. ואז פנה מוטי לדודו ומכר לו את חלקו במניות.

לפתע, אחרי היציאה לבורסה, ואחרי שמוטי מכר את מניותיו לקבוצת מאיתנו, בני הדור השני, לא נתברך בתכונות אלה," אומר יואב.

רוני, אשת אמנון ריבינשטיין
קיבלה את המשכורת

בתצהיר, שהוגש על־ידי אהרון רובינשטיין לבית־המישפט, הוא מאשים את אחיו, אברהם, כי לפני היציאה לבורסה פעל דרך אנשי־קש להגדיל באופן משמעותי את חלקו בחברת רובינשטיין. הוא גם מאשים אותו, כי קשר עם מוטי בהסתר לקנות את מניותיו, וכי עשה יד אחת עם קבוצת ריגר־פילק. כדי להשתלט על חברת רובינשטיין.

„זה בכלל היה בלתי־אפשרי לתכנן דבר כזה," אומר יואב. „לא יכולנו לדעת מראש כמה מניות יקנה הציבור מההנפקה לשוק, ולכן אי־אפשר היה לתכנן השתלטות על החברה." יואב מגלה מדוע החליט מוטי, בן־הדוד, לערוק ברגע האחרון ממחנה אברהם למחנה השני ולמכור את מניותיו למישפחת דודו:

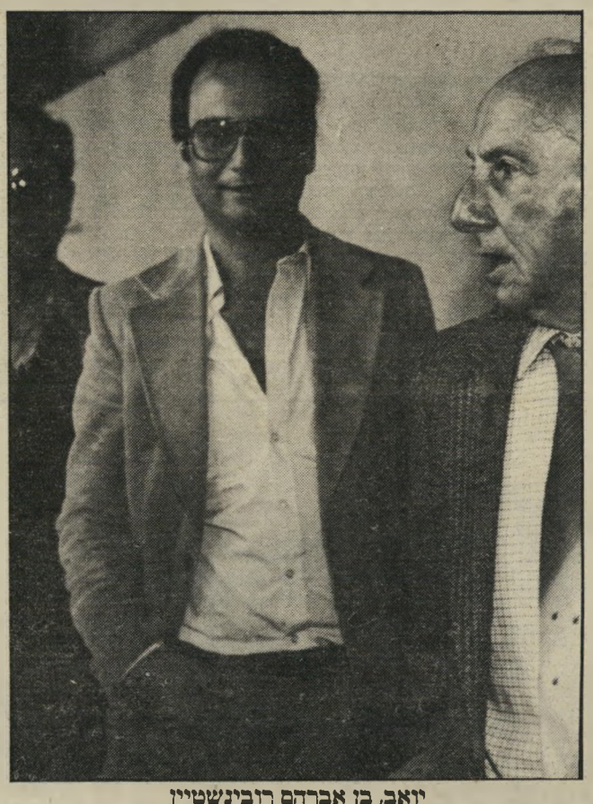
„כמו שאבי אמר, הם לא הצליחו לאגור מספיק כסף מזומן כדי לשלם למוטי את חלקו על־פי ההסכם. ואז, שבוע לפני ההנפקה בבורסה הם באו אליו ואמרו לו: ‚כסף לא תראה', והציעו לתת לו מניות. מוטי התחמם ואמר. דודו, מצא אהרון רובינשטיין, כי אינו את השליטה בחברת רובינשטיין. „אז מה קרה? אנחנו גנבנו ממנו משהו? אנחנו רוצים את רעת החברה?" שואל יואב. הוא בטוח כי גם בצורה זו תתנהל החברה בדרך הטובה ביותר ותישא רווחים עבור כולם.

נותרה, כמובן, החקירה הנערכת בבורסה למניות־ערך, שבה חוקרים באם לא נעברו עבירות שונות בעת יציאתה של חברת רובינשטיין לשוק.

שני הצדדים חושבים כי למרות הפניה לבית־המישפט יסתיים העניין בפשרה מישפחתית. „אני לא מאמין שאהרון, שהוא בן 79 ולא במצב טוב, יעלה על רוכן־הערים וייחקר חקירה נגדית במשך שעות על־ידי עורך־הדין שלו," אומר יואב.

בינתיים התערערו היחסים בין המישפחות ללא תקנה. אין מדברים זה עם זה, הרגשות גואים ורוני רובינשטיין, שנתבקשה על־ידי העולם הזה להגיב על דברי בן־הדוד, אמרה: „תכתבו מה שאמר לכם יואב. אני רק מבקשת שתכתבו, כי אני מעדיפה בשלב זה שלא להגיב, מפני שכל העניין עומד כרגע לפני בית־המישפט."

אילנה אלון ■

יואב, בן אברהם ריבינשטיין
עניו ומעט ביישן

נחתם הסכם נוסף, ובו הוסכם כי רוני תקבל שני שליש מסכום הבונוס שקיבלו האחרים. „רוני לא נכללה בחוזה המקורי, מכיוון שהיא לא עבדה בתפקיד ניהולי," מסביר יואב. „רוני עבדה כיועצת מישפטית פנימית, ואילו אנחנו עבדנו בתפקידי ניהול. רמי וגיורא היו מנהלי־ביצוע, מוטי עסק בהשקעות וניהול פיננסי, ואני (יואב) בעיקר בשיווק ומכירות."

מלבד הסיכסוכים הכספיים התגלעו גם חילוקי־דיעות במישפחה באשר לדרך ניהולה של החברה. יואב ומוטי רצו להפוך את החברה לעסק הפועל בחברה ציבורית, שבראשו עומד מנהל אחד, המחליט בעצמו ויוזם פעולות. ואילו אמנון רצה להמשיך את החברה במתכונת מישפחתית: להתייעץ על כל דבר עם האחרים, ולא לתת לאדם אחד סמכויות נרחבות מדי.

„זה הביא לכך שהיינו מבזבזים שעות של ישיבות וויכוחים על שטויות קטנוניות. אני זוכר שפעם ישבנו אולי 13 שעות על השאלה אם לקנות מכונית למנהל־עבודה, או לא." מספר יואב.

כך נוצרו בחברה ירידויות וירידויות, שחצו את הקו המישפחתי. מוטי התקרב מאוד לבן־דודו, יואב. היו להם דיעות זהות על עניני־עסקים.

יחסיו של מוטי עם מישפחתו הגיעו לנקודה שבה החליט, כי הוא רוצה לפרוש מעבודתו בחברה ולפתוח לעצמו עסק עצמאי. הוא דרש מאביו לקנות ממנו את מניותיו בחברת רובינשטיין. כדי שיהיה לו כסף להתחיל עסקים משלו. אהרון הסכים ועשה הסכם בכתב עם בנו מוטי, שבו הסכים לקנות במזומן את מניותיו של מוטי בתוך שלוש שנים.

גם יואב החליט ללכת בדרכו של מוטי ולפרוש לעסק משלו. אבל אביו אמר לו, כי לא יוכל להתחייב לקנות ממנו את מניותיו, מכיוון שלדעתו לא יוכל לאסוף כל־כך הרבה כסף מזומן.

הרבה עורכי־דין ויועצים פיננסיים שותפו בנסיונות לחלק את הרכוש לבנים הפורשים. מבלי לשלם על כך מסי־עתק למדינה. מאחר שהמניות הוחזקו על־ידי חברות שונות, שהחזיקו גם הן מניות בחברות אחרות, היה צורך לשלם בערך ארבע או חמש פעמים מס כדי למכור את המניות. על כן הדרך הנכונה ביותר, שנראתה לכולם, היתה היציאה לבורסה. בדרך זו התכוונו לאפשר למי שירצה לצאת מהחברה למכור את מניותיו בשוק החופשי ולקבל את כספו.

מחליפו של אביו. רק אני ומוטי חשבנו כבר אז שאמנון לא מתאים לעסקים. אבל לכל האחרים היו תיקוות גדולות. כיום השתכנעו כולם שאמנון לא כל־כך מסוגל לטפל בעניני־עסקים. אני לא מאשים את אהרון בן ה־79 במה שקרה, אלא את אמנון," אומר יואב.

באופן רישמי עבד אמנון במישרה חלקית ולא קיבל משכורת. את המשכורת קיבלה אשתו, רוני, ובהסכם היה

אביה פפושדו ז"ל
"שנינו התגרשנו האחד למען השני"

"לא אוותר על המלון, מפני שהוא אנדרטה לאשתי ונקרא על שמה," אומר אלי פפושדו, בעל המלון בטאבה

את מרכז החברה, אבל במידה: "חתיכות זה לא המיקצוע שלי."

כשהגיע לגיל 18, התגייס לנח"ל ביחד עם כל הגרעין. משם הלך לצנחנים, עבר מסלול של קורס מפקדי כיתות וקורס־קצינים. "הייתי בגדוד ה־ראשון של נח"ל מוצנח בפיקודו של מוטה גור."

עם גור הוא שומר עד היום על קשרים הדוקים חבריים, ולראיה: על שולחנו של פפו, בין יתר הניירות, מונח מיכתב ברכה ממוטה גור, לבחירתו של פפו כיו"ר הנהלת התאחדות המלונות.

עסקים בלי כסף

כ שהתחיל לשרת כקצין בצבא הקבע, עבר לחיל־המודיעין, נשלח לאילת והיה קצין המודיעין של כל האיזור. אז, ב־1960, התחיל הרומן שלו עם העיר הדרומית ביותר.

כשהיה בצבא הכיר את דליה גורן. שהיתה פקידה בבית־הספר לקצינים, וב־1960, כשעבר לאילת, השניים התבחיים. רפי הציע שאקנה את חלקו בשותפות במועדון סוף העולם. אני, משום מה, אמרתי — כן.

"אחר־כך, כשהתפכחנו, ורפי הזכיר לי את העניין, לא האמנתי שהכנסתי את עצמי לדבר הזה. אני, סרן בצבא, מאיפה היה לי כסף לקנות? מה לי ולמועדון לילה? אבל מכיוון שהבטחתי — ואני תמיד מקיים הסכמים והבטחות, גם כשהם ניתנים בעל־פה — עזבתי את הצבא, שבו היתה לי קאריירה גדולה, ונכנסתי לשותפות במועדון הלילה.

"אני זוכר שהמחיר היה אז 11 אלף לירות. ואותו שילמתי בתשלומים מרווחים של המועדון.

"המצחיק הוא שהיום רפי נלסון ואני מהווים את הבעיה של טאבה, וזה קשר שנמשך כבר 22 שנה."

פפו ראה כי טוב, והחליט להרחיב את העסקים והקים את מלון הסלע האדום באילת. "בעסקים לא צריך כסף," הוא מודיע בביטחון. "צריך יוזמה, אומץ ושיקול־דעת. אני עשיתי הכל בלי כלום, בלי אבא ובלי מישהו שייתן לי עצה."

"לא אמכור את זכר

ב תחילת החודש פורסמה ידיעה באחד מעיתוני־הבוקר, לפיה התנהלו מגעים בין ישראל, מצריים וסעודיה. המגעים, כך נאמר בידיעה, קשרו את יעקב נימרודי, לשעבר הניספח הצבאי של ישראל בטהארן וכיום סוחר נשק גדול, את עדנן חאשוגי, איש־עסקים סעודי, הנחשב לאחד מעשירי העולם, ואת ממשלות ישראל ומצרים. לפי הידיעה, הופנתה הצעה לישראל להכין פרוייקט משותף לפיתוח תיירותי של איזור טאבה ודרום סיני.

אלי ("פפו") פפושדו, בעל מלון אבן־סונסטה בטאבה, אומר שהופנתה אליו הצעה ישירה לקנות ממנו את המלון ב־60 מיליון דולר — סכום כפול משוויו הריאלי של המלון.

"היתה הצעה כואת לפני כמה חודשים, אבל רחיתי אותה על הסף. טאבה זה עסק ריווחי, טוב ומכובד. אם אני אמכור את הגאווה, מה יישאר לי?" הוא אומר בחיוך ופורש את ידיו לצדדים.

פפושדו, שכולם קוראים לו פפו, הפך, אולי ברצונו, לאחד הגיבורים הראשיים של סיכסוך טאבה.

למרבה האירוניה, נולד פפו (47) ב־קאהיר שבמצריים. הוא היה בן־הזקונים למישפחה ממוצא יווני, שהיגרה למצריים. אביו היה בעל בית־חרושת לביגדי ילדים, אמו עקרת־בית. במישפחה היו ארבעה ילדים: שני בנים ושתי בנות.

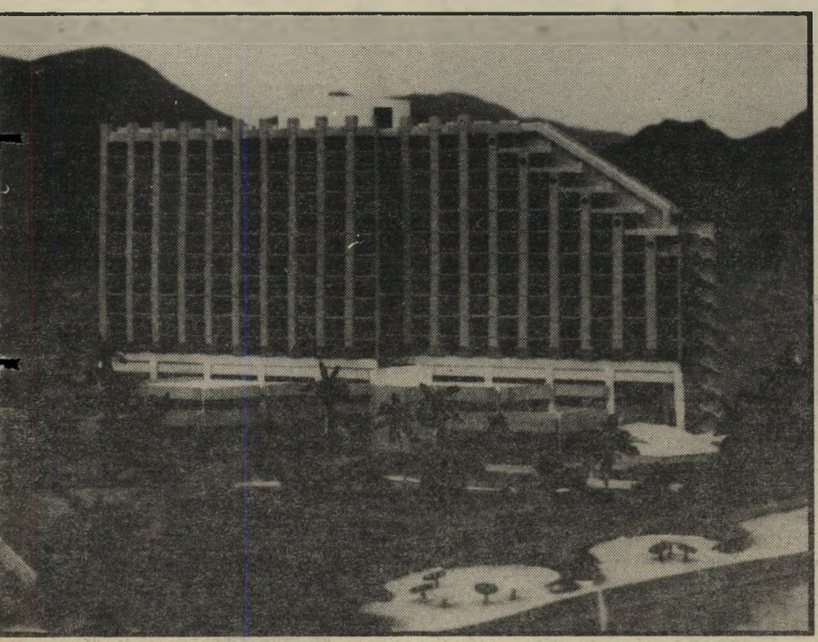
ב־1949, כשפפו היה בן 12, החליט אביו שהמישפחה צריכה לעלות לישראל. כשלב ראשון הוחלט לשלוח את הבן הקטן, ופפו עלה במיסגרת עליית־הנוער. הוא נשלח למוסד של בני־עקיבא ליד יבנה, למרות שבא מבית חילוני. אחר־כך עבר לקיבוץ שלוחות בעמק בית־שאן, שם עבד ולמד. "לא ממש למדתי, לא למדנו לבגרות ב־קיבוץ, ועד היום אין לי שום תעודה," הוא אומר ומתרווח בכיסא. גם כשהיה ילד לא היה ביישן גדול, ותמיד היווה חתנו. פפו, אז בלי גרוש על הנשמה, קיבל הלוואה מבנק אוצר החייל כדי לממן את הוצאות החתונה.

חייו התנהלו באופן סולידי, כמה סולידי שאפשר לחיות באילת, עד שהגיע יום־הכיפורים 1962 ושינה את חייו השקטים.

"רפי נלסון היה כבר אז ידידי הטוב," מספר פפו. "הוא היה הבעלים של מועדון־לילה מאוד מפורסם באילת, שנקרא מועדון סוף העולם. באותו יום־כיפור, רפי ואני שוכבים בשמש על החוף של אילת ושותים. עברנו קצת את הגבול בשתיה והיינו במצב־רוח מצויין. ואז עשיתי את העיסקה הראשונה שלי.

אביו של פפו, ששלח אותו לארץ בגיל 12 עם הבטחה שכל המישפחה תבוא אחריו, לא עלה לארץ מעולם. זמן קצר אחר־כך נפרדו הוריו, אביו עבר לפאריס. שם נפטר לפני כמה חודשים. אמו נשארה במצריים ונפטרה שם. אחיו ואחיותיו עלו לארץ רק ב־1956.

פפו הקים את מלון הסלע האדום ב־1964, כשאילת היתה עיר רחוקה ושוממת. רק תיירים מעטים ויזמים זרים התעניינו בעיר הדרומית הנידחת, ויוזמתו של פפו היתה חדשנית ורעננה. "אני הייתי המקומי הראשון, גם ישראלי וגם אילתי, שהחליט להקים בעיר מלון."

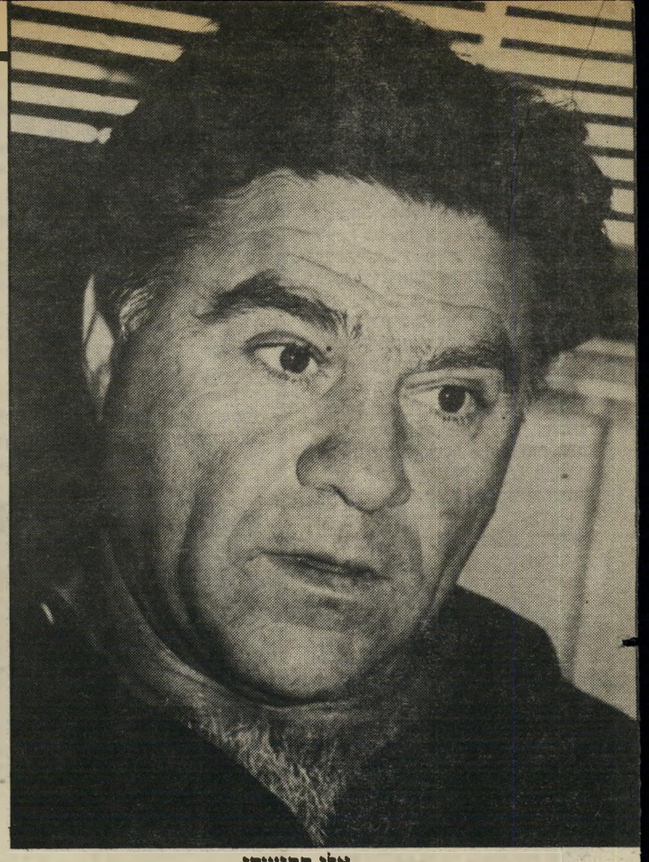

המלון בשעת חתימת ההסכם בקמפ־דייוויד (מימין) וביום
מנחם בגין השתכנע ואישר. שימחה ארליך לא השתכנע ועיכב. יגאל הורביץ רצה לספח ושילם

אלי ספושדו ובנו יואב
„דליה, אשתי הראשונה, גידלה את הילדים לתיפארת"

אלי ספושדו
„המיפגשים בבאר־שבע לא מעניינים אותי!"

אשתי!

באותה שנה נולד יואב, בנו הבכור, שהשתחרר השבוע מצה"ל. גם הוא שירת בצנחנים. בנו השני, אבנר, גם הוא מנישואיו לדליה, יתגייס בעוד שנה.

נישואיו לדליה התפוררו בגלל רומן שפרח בינו לבין אביה. „את אביה הכרתי באילת. היא התחילה לעבוד במלון כפקידת־הזמנות. הנישואין עם דליה היו אומנם מוצלחים, אבל אני הייתי פסיכי ועזבתי. אשתי גידלה את הילדים לתיפארת."

כשפרצה מילחמת יום־הכיפורים, נקרא פפו לשירות מילואים. המלון נשאר ללא מנהל, המצב באילת היה רע, כמו בכל הארץ. אביה, שהיתה עד אז פקידה, החליטה לקחת את העניינים לידיים, ובמשך תקופה ארוכה ניהלה את המלון לבד. דאגה לכל החובות וה־תשלומים והחזיקה את המלון על הרג־ליים בתקופתו הקשה.

לגור תמיד בבית

כ שחזר ספו מן המילחמה, רצה לעבור לגור בתל־אביב ולבלות ב־אילת רק את סופי השבוע. כדי שיהיה לו עיסוק בעיר הגדולה, הקים חברת־בניה גדולה, שבנתה למישרד־הביטחון, לשיכון ופיתוח ולחברות גדולות אח־רות. את הסלע האדום השאיר בידיה האמונות של אביה, שהפכה לשותפתו בחיים ובעסקים. אביה התרגלה להיות חצי שבוע לבד באילת, כשפפו היה מגיע לחצי השני של השבוע.

למרות נכסיהם הרבים, חיו בני־הזוג בצינעה: „גרנו בדירה קטנה של ארבעה חדרים באילת. אף פעם לא היו לנו מכוניות מפוארות. אני לא ראותן, לא עורך מסיבות מפוארות ולא מופיע ב־מדורי־רכילות. כל השנים היינו בחר־בות, וכל לירה שהרווחתי השקעתי בעסק, ולוויתי עוד שתי לירות — גם כדי להשקיע. מעולם לא הייתי סוחר־מתווך, תמיד הקמתי מיפעלים יצר־ניים.

„אביה נתנה לי ביטחון. ידעתי שמה שלא יקרה לי בחיים, היא תכנס מתחת לכתפיים. מה שלא יהיה, אנחנו ביחד. תיכננתי שהיא תנהל את כל המלונות, ועזרתי לה להקים חברת־ניהול שנק־ראה לאביה בע"מ, על שמה. החברה עוד קיימת, אביה כבר לא.

„גם אביה היתה נשואה קודם. לבחור בשם יורם נחשול. שנינו התגרשנו ה־אחד למען השני. אצלנו לא היו אף פעם יהלומים ולא מעילי־פרווה. עבדנו יחד קשה מאוד. בנינו בית באילת, שיהיה לנו לסופי־שבוע. עד היום אני מארח את החברים שלי בבית ולא במלונות. אני גם גר בבית, ואף פעם לא במלון."

ביחד החליטו בני הזוג פפושדו לפ־תח את עיסקיהם, וביחד התחילו ב־בניית שני מלונות גרולים בר־זמנית: אחד בירושלים ואחד באילת, על חוף טאבה. העבודה התנהלה בקצב, כשפפו ואביה מפקחים עליה באופן אישי, לאו־רך כל הדרך. העבודה התקדמה לשבי־עות רצונם, ומול עיניהם הלכו וקמו שני מלונות שהם מהיפים ביותר בארץ, אחד מהם באיזור הרגיש ביותר — טא־בה.

פתיחת המלון באילת כבר נראתה באופק, ואביה התחילה לעבוד על רשי־מת המוזמנים. היא רצתה פתיחה ש־תהיה חגיגה גדולה ורבת־משתתפים.

ואז, חודש לפני הפתיחה, כשהכל כבר היה מוכן וחיכה רק לגזירת הסרט, קרה הנורא מכל. ב־30 בספטמבר 1982 נרצחה אביה באכזריות.

„שנינו היינו באילת," נזכר פפו ו־מעיף מבט לעבר תמונתה הגדולה של אביה, התלויה על הקיר במרכז מיש־רדו. „למחרת יום־הכיפורים היא נסעה לתל־אביב, אני נשארתי באילת, לשימ־חה מישפחתית של אחד המנהלים. התכוונתי להצטרף אליה ביום שלמחר. אבל היא נרצחה בגלל קינאה מטו־פשת של גיסה לאחותה."

בגין אישר

י וסף מיזרחי, גיסה של אביה, רצח אותה ואת שושנה, ואחר־כך התאבד. השוטרים שבאו לדירה ברמת־אביב, גילו שלוש גוויות מתבוססות בדמן. זה היה סופה של אביה, שהיתה אשה מצליחה, נעימה וחבריה היו מרובים. בחייה היתה אביה גם פעילה בתנועת ר"ץ ואף היתה מועמדת מטע־מה לכנסת. היא היתה חברה קרובה של שולמית אלוני.

„הגעגועים לאביה נמשכים עד היום," אומר פפו בכאב. „מאז לא חדל־תי לעבוד. העבודה הפכה להיות המיפ־לט שלי. אני עובד ימים ולילות. היו לילות לא מעטים שבכיתי. הייתי איתה במשך 12 שנה. מאז אני חי לי בתל־אביב, חוזר בכל שבוע לבית המשותף שלנו באילת.

„אני יוצא מדי פעם עם בחורות, אבל אין שום דבר קבוע ורציני. מי יכולה לעומר לידה? אני לא מפסיק לעשות השוואות. הדבר שהיה ביני בין אביה היה הערכה עצומה. זה היה דבר גדול מאוד."

מאז נקראו שני מלונות סונסטה על שמה — אביה סונסטה: „ואת האנדרטה לאביה," אומר פפו. המלון באילת הפך להצלחה מיסחרית גם בגלל יופיו הנדיר וגם, ואולי בעיקר, משום שהוא נמצא כל הזמן בכותרות, בגלל סיכסוך־טאבה שבין ישראל ומצריים.

פפו מקבל כל הזמן הצעות מפתות לקניית המלון, אבל הוא סירב בינתיים לכולן: „המלון אינו למכירה, זאת האנדרטה לאביה. תמיד אני חושב למה היא לא זכתה לראות אותו עומד. אחרי מותה הרגשתי, שהכל יכול לקרות — אשה במלוא המרץ, שלא עשתה כלום לאף אחד בעולם, צריכה היתה לשלם את המחיר. זה שינה את רעתי על העולם."

כשנחתמו הסכמי קמפ־דייוויד ל־החזרת כל סיני, היה המלון בתיכנון ובשלבי בניה ראשונים. מנחם בגין, אז ראש־הממשלה, שוכנע שאזור טאבה נמצא בשטח מדינת־ישראל והוא היה זה שנתן את האישור הרישמי להמשיך בעבודות הבניה. שימחה ארליך, אז שר־האוצר, שהיה צריך לתת הלוואות וערבויות מדינה לבניית המלון, לא היה כל־כך משוכנע, והניח את התיק בצד.

לימים התפטר ארליך ושר־האוצר החדש, יגאל הורביץ, נתן דחיפה נוספת לפרוייקט טאבה, שנכנס להילוך גבוה והסתיים חודשים ספורים אחרי שיש־ראל החזירה את כל סיני למצרים. כל סיני, לא כולל טאבה.

היום המלון הוא עובדה קיימת, ומהווה את מוקד המחלוקת בין ישראל למצריים. „הבעיה היא לא טאבה," אומר פפו, „אלא בכלל השלום בין ישראל למצריים. אני מוכן לבנות שם עוד מלון ביחד עם המצרים, ואני מוכן להפוך את הכל לאיזור משותף למצ־ריים ולישראל. אני חושב שאפשר לפתח את החוף ולהפוך אותו לריוויירה מפוארת ולחוף הבייפה באזור.

„שימעון פרס לא יפקיר את אביה סונסטה. הוא אדם רציונאלי ולא קיצוני, והוא יוכל למצוא הסדר שיש־ביע את רצון כל הצדדים. אני לא מעלה על רעתי אפשרות שאצטרך לוותר על המלון. המיפגשים בבאר־שבע לא מעניינים אותי. אני לא חלק מכל המסיבה סביב טאבה."

כיום לא מתכנן פפו פרוייקטים נוספים. „היום הדבר הכי חשוב לי זה הילדים שלי. למה אני צריך לשאוף לפרוייקטים? התחתנתי, התגרשתי, הולדתי ילדים, הצלחתי בעסקים, מה עוד דרוש? אני מאמין שמטאבה יכול לקום הסכם חדש בין ישראל למצ־ריים." **שולמית יריב** ■

„אני מאמין שמטאבה יכול לקום הסכם חדש בין ישראל למצריים!"

אביה במלון ועם בעלה בנסיעתם האחרונה לפיליפינים
„הדבק ביני ובין אביה היה הערכה עצומה"

שלי דפנה

פרשת השבוע:
מיהו יהודי

שבועיים חלפו ופרשת „מיהו יהו־די" תוייקה בין שאר הפרשיות, שזיע־זעו את הממשלה הרופפת ממילא. הפרשה היתה נשכחת, לולא כמה ספיחים, המספקים תחמושת לחרי־שת־לחישות במיסדרונות הכנסת.

לפני ההצבעה הגורלית, היו על הכוונת של שני הצדדים הקולות המתנדנדים — בעיקר קולותיהם של אי־אלה ליברלים. ניקח למשל את חבר־הכנסת **אלי קולם**, ששהה שלו־שה שבועות (עם הפסקה בת חמישה ימים בארץ, לצורך ההצבעה) בארי־צות־הברית. אולם שמו לא מפסיק לרחף באוויר הדחוס של הכנסת, ול־העיב על שלוותה.

„קולם," דיווח לי ח"כ ליברלים נסער, „לא בחל באמצעים בכדי לשכ־נע אותי להצביע בעד תיקון החוק, כאילו שהבטיח למישהו!" ח"כ, אגב, נמנה עם יריבי המושבעים של קולם.

הנסיעה, הסתבר, התחלקה לש־תיים: חלקה הראשון היה לצורך עסקים פרטיים, ואילו חלקה השני

קולם
מטלפן בשבת

היה לצורך הרצאות במכון המישפט בסן־פרנסיסקו. קולם, שחזר ביום ה־ראשון ארצה, מדווח על הצלחה בל־תי־רגילה שהיתה להופעותיו. קרוב לוודאי, שהדיווח יעצבן את יריביו עוד יותר.

„מדוע דווקא הוא הוזמן?" הקשה השבוע ח"כ (יותר ידוע מקולם) ב־קניאה גלויה. התשובות שניתנו לש־אלה זו גובלות בספקולציות פרועות. הנה שאלות נוספות בעניין זה, שלא ירדו מסדר־יומו של מיזגון־הכנסת:

● מי בדיוק הזמין את קולם? מי שילם את כרטיסי־הטיסה והוצאות שהייתו? (החלק הראשון של מסעו היה, כאמור, פרטי — „על חשבונו?" מדגיש קולם. ואילו החלק השני — „על חשבון המזמינים, אם כי כל מה שאירע סביב ההצבעה עלה לי הון תועפות!")

● האם נכונה השמועה המס־תובת בעקשנות בכנסת בדבר שי־חות־טלפון ארוכות ומרובות שניהל מחו"ל ארצה? (השמועה נכונה בחלקה — „והשיחות היו על חשבוני בלבד!" מדגיש קולם).

● מדוע, כשקפץ ארצה כדי להרים את ידו היקרה למען התיקון בחוק, לא עבר קשה למען התיקון, כפי שהשתדל — כך טוענים בליכוד — ערב נסיעתו?

● מה דחף אותו — דווקא אותו?

— לצאת בהצהרות מרגשות לעי־תונות בדבר זיקתו למסורת וליהדות? דתיים גדולים ממנו (**משה ניסים, יצחק מודעי, פינחס גולד־שטיין** — כולם חברי מיפלגתו) לא עשו זאת?

קולם, למי שאינו מכירו, בחור־חמד, בעל כוונות טובות, ולגמרי לא טיפש. לכן, תהרגו אותי אם הבנתי את פשר מבול ההצהרותיו לעיתונות על היותו שומר מסורת: למיטב זיכ־רוני, הוא מדבר בטלפון בשבת, נוסע במכוניתו בשבת — נכון, על־פי עדותו. לא ליד בתי־כנסת... אם זיכ־רוני אינו מטעני, הוא גם לא אוכל כשר במיוחד.

בכנסת לא מפסיקים לתמוה: מה פשר חזרתו הפיתאומית של אלי קולס בתשובה – פעילותו הנמרצת למען תיקון החוק „מיהו יהודי" – סמנך לנסיעתו מעוררת־הקנאה לארצות־הברית?

מהי, לדעת הגברת רבין, „הצורה הנאותה" שבה ראוי לקבל את פניה?

מהי הסיבה האמיתית לדחייתו של הדיון בכנסת בנושא הטיפול בענייני ערבים?

מדוע מתלוננים בשתי המיפלגות הגדולות שהקופות ריקות?

קרוב לצלחת...

התבטאויותיו של יצחק מודעי, שר־האוצר, בעיקבות ההישג שבחתימה על הסכם חבילה ב', אומנם מבטיחות, והבעת פניו הפכה אופטימית. אולם המציאות, מה לעשות, מפגרת אחרי חזונו.

מצבן הכספי של המיפלגות, למשל, כל־כך קריטי, שצריך הרבה רמיון ועוז־דוח כדי להרים את הראש ולראות את האור שבקצה המינהרה.

ביום הרביעי בבוקר נפגשו יהודה חשאי (מערך) וחיים קופמן (ליכוד) ותינו על המצב הקשה שפקד את מיפלגותיהם.

הסתבר, שחלה שחיקה בת 44% בתקציבי המיפלגות במהלך כל העיסקות והחבילות למיניהן. השניים חיפשו דרכים כיצד לעקוף את הגזירות ולעדכן את התקציבים.

נשמע מוכר? אני יודעת — גם אתם מחפשים... אבל בניגוד לכם — אני מוכנה להמר — הם ימצאו!

אצל הקרובים לצלחת זה פועל אחרת.

כאב בטן

ביום השלישי אחרי־הצהריים היה אמור להתקיים דיון בכנסת בנושא נסיון הדחתו של **בנימין גור־אר־יה**, היועץ לענייני ערבים, על־ידי השר המסתובב במישרד ראש־הממ־שלה, **עזר וייצמן**.

הדיון נדחה, ממש לפני תחילתו, ליום השני השבוע.

מדוע?

העילה הרשמית לדחייתו היא פניית יושב־ראש הכנסת **שלמה הילל** לחבר־הכנסת **אמאל נאצר־אלדין** (ליכוד), שהעלה את הנושא על סדר יומה של הכנסת. הילל תירץ את פנייתו בניסוחים מעורפלים סביב המונח „סוב־יודיצה". הנושא היה, כד־כור, בעיון מישפטי, וחוות הדעת, שהוגשה בסוף השבוע, פסקה לטובתו של גור־אריה.

„אני מכבד את הילל, ולכן נעניתי לפנייתו. חוץ מזה שלעזר היה ביום שלישי כאב־בטן..." הסביר לי נאצר־אלדין מדוע הסכים לדחות את הדיון בנושא שהוא כה חשוב לו. מדבריו השתמע, שלא תוכן דבריו של האיש שאותו הוא מכבד שיכנע אותו, אלא אישיותו.

בדיקה נוספת של הפרשה העלתה עוד סיבה: לווייצמן אמורות להיות תוכניות כלשהן בנושא הטיפול בעני־יני האזרחים הערבים בארץ. במהלך הדיון התכוונו גורמים שונים לדרוש מווייצמן לשתפם סוף־סוף בתוכניו־תיו.

הלשונות הרעות בכנסת ידעו לספר, שאילו היה הדיון מתקיים השבוע, היה מסתבר שתוכניותיו של וייצמן הן מיסתוריות לא פחות מתוכניתו הסודית של יצחק מודעי ערב כניסתו לאוצר, ותוכניתו הסודית של הצוות הכלכלי של המערך ערב־הבחירות, מנותחן ערן.

כאב צוואר

ביום הרביעי השיבו השרים **משה קצב, יצחק פרץ וחיים ברילב** על שאילתות בעל־פה.

שלושתם היו אף השרים התורנים ליד שולחן־הממשלה. מיותר לציין, שאף שר נוסף לא נכח בהתנדבות. מיספר חברי־הכנסת שנכחו במליאה לא הרשים יותר. את הרושם היחיד מהדיון המשעמם והריקני הותירו התנוחות המשונות שבהן נאלצו שלושת השרים להאזין לשאילתות הח"כים.

הנוהל הוא, שבעת שאילתות בעל־פה ניגש השואל למיקרופון, המוצב בפינה האחורית של האולם, מאחורי גבו של השר, הנותר לשבת במקומו. הניסוח מחייב את השר להתעוות במקומו כדי שלא להפנות את הגב לדובר אליו, והתוצאה צורמת לעין ולצוואר.

שר־החינוך־והתרבות **יצחק נבון** היפנה לפני שבועיים את תשומת־ליבו של יושב־ראש הכנסת לפגם האסתטי ואי־הנוחות הכרוכה בו. פגם הניתן לתיקון בקלות.

החוק אף מגדיל לעשות ואוסר השמעתן של קריאות־ביניים בעת תשובת שר על שאילתא בעל־פה. אולם ח"כינו, מסתבר, לא עומדים בפיתוי. ממלא־מקום יושב־ראש הכנסת, **מאיר כהן־אבידוב** (ליכוד), שניהל את הישיבה שעליה אני מספרת, חזר והתלונן במהלך הישיבה על האיסור. הוא פנה מעל בימת הכנסת לוועדת־הכנסת בבקשות חוזרות ונשנות לתקן את המעוות. רוב חברי הוועדה, כמובן, לא נכחו באולם.

נו, אז אולי כשמדובר בנוחיותם, יתעלו ח"כינו על הסחבת־דברת־נמנמת שרבקה בהם ויגלו יוזמה ברוכה? נו!

בצורה נאותה

במוצאי השבת שעברה הוזמנתי לקבלת־פנים שנערכה במלון דיפלו־מט תל־אביב, לכבודה של נציגת מישרד־החקלאות המצרי, שביקרה בארץ.

„יהיו שם כד"ל־ם" הבטיחו לי, „כל היפים והיפות". וטיפטפו באזני ממה שמות, של יפים, כמו שר־החקלאות **אוריה** („אריק") **נחמקין**. נחמקין הודיע לי, בתומה של „תת־ייעצות חרום" ביניהן, שהוא מעדיף להשאר בסוף השבוע בנהלל, מקום מגוריו. מכאן שלא נכח באירוע. אף אני נהגתי כמוהו.

אולם מי כן הגיעה? ולא סתם

רבין
מטחי־כבוד?

הגיעה — קבלו אותה, טרדראם — הגברת **לאה רבין**! מחיאות כפיים סוערות!!!

בואה לא היוה הפתעה. בעיצומן של ההכנות לקראת האירוע, קיבלה **לבנה זמיר**, ראש־אגודת הידידות בין מצריים לישראל, טלפון רשמי מ־מזכירת שר־הביטחון".

„לאה רבין," הכריזה המזכירה ב־קול חגיגי באוזני זמיר, „בואו." כאן עשתה הפסקה, בכדי לאפשר לזמיר לעכל את ההודעה המסעירה, והמשי־כה בקול רשמי: „אני מבקשת לקבלה בצורה הנאותה."

כמה חבל שמזכירת שר־הביטחון לא נפלה עליי. אני הייתי סודחת גם טורחת להתעדכן אצלה בדיוק: איך ראוי לקבל את הגברת הרביעית או החמישית (קשה לי להתמצא בנבכי ההירארכיה של הממשלה המסובכת הנוכחית) „בצורה נאותה?" האם מדו־כר בשטיח אדום? מטחי־כבוד? מיש־מר־כבוד או סתם חנופה צמודה במשך האירוע?

גברת זמיר, על כל פנים, לא איב־דה את עשתונותיה והשיבה לכבוד־המזכירה, שהאירוע נערך לכבודה של הנציגה המצרית. והגברת רבין, עם כל הכבוד, היא רק אחת המוזמנים.

כמיספר־של־דבר ביקרה לאה רבין בנוכחותה את האירוע, בלבוש שחור חגיגי. למזרת סוקר האירוע בעיתו־נות, בליווית תמונתה דווקא.

ואז הבנתי: איך לא הבנתי זאת קודם לכן? — הפרסום! — זה בפירוש צורה נאותה...

במדינה

(המשך מעמוד 6)

אלא שרייסר החליט לפנות דווקא במיכתב „מוזמן" לשמיר, ובכך חשף לעיני כל את שקיפותו של התרגיל הבלתי־מבריק. רייסר לא הסתפק בש־גיאה אחת. אחרי שזרק מרה בפרס על ריבוי היועצים, הציע הח"כ האדמוני לשמיר לגייס מיספר דומה של „יועצים, כדי להתכונן לתפקיד ראש־הממשלה, בעוד שנה וחצי.

בכך הוכיח רייסר שאין ממש בטע־נות על הביזבוז. יש להגיה שפעלה כאן גם תיסמונת הקיפוח. רייסר התכוון להיות מוכיח בשער, ותחת זאת הפך „קותר" קטנוני, שכל טיעונו מתמצה במילים: „למה לפרס יש כל־כך הרבה יועצים, ולנו אין?"

אשר ליועצים — באמת יש יותר מדי.

הסתדרות
רק האחיות מצביעות

אשילו באיגוד מיקצועי אפשר לגבור על עסקנים מיפלגתיים

עסקני המערך במיסדרונות הוועד הפועל לא האמינו שיכול לקרות דבר כזה. יומיים לפני המועד שנקבע לבחי־רות לאיגוד האחיות והאחים, הצליחה רשימה קטנה, בלתי־מיפלגתית, לגבור על המיפלגות הגדולות בוויכוח פרו־צדוראלי וכפתה שינויים ברשימת ה־בוחרים.

מסע־איומים. הפעילות והפעי־לים של רשימת נון, הרשימה הבלתי־מיפלגתית היחידה באיגוד האחיות, כבר חשבו שהקרב הוא אבוד. המערך הטיל עליהם מצור כבד, הפעיל מסע של איומים נגד האחיות, שהזדהו כ־פומבי עם הרשימה ועם דרישותיה, ועשה בתוך רשימת־המצביעים כבתוך שלו.

אחיות רבות, העובדות במוסדות וב־בתי־החולים של קופת־החולים, חששו מהמעביד, שהוא למעשה המערך. הזד־הות פומבית שלהן עם נון היתה עלולה לעלות להן ביוקר: פגיעה בקידום ה־מיקצועי, עיכוב של קורסים והשתל־מויות שהן זכאיות להם.

התוצאות ניכרו מייד עם פתיחת מסע־הבחירות: האחיות חששו להתפוס על כרוזים, לארח חוגי־בית ואפילו להשתתף בהם.

„שיכויות". הקרב האחרון במער־כת הבחירות המתוחה התנהל על ה־שאלה למי תהיה זכות הבחירה. נון דרשה שבבחירות ישתתפו אך ורק אחיות ואחים — דרישה הגיונית לכל הדיעות. אולם ברשימת הבוחרים הופי־עו שמותיהם של יותר מ־300 בעלי זכות־בחירה, שאינם אחים או אחיות.

ועדת־הבחירות של האיגוד דחתה כמה פעמים את הדרישה ליטול את זכות־הבחירה מאנשים אלה, בטענה שהם קשורים למיקצוע מכוח „שיו־כיות": שכרם צמוד לשכר האחיות, והם חברים בקרן־ההשתלמות שלהן.

המשמעות האמיתית של הנימוק המישפטני היתה ברורה: המערך וסיעת תכלת־לבן הליכודית קיוו להתחלק בקולות אלה, של עובדי כוח־עזר במישרד־העבודה־והרווחה, שה־דרישות המיקצועיות המיוחדות של האחיות בנון אינו אומרות להם דבר.

עבר מיקצועי. הסיבוב האחרון במאבק נערך ביום הראשון השבוע, יומיים לפני פתיחת הקלפיות. ביישיבת ועדת הבחירות איימה נון בפניה ל־בג"ץ, והפחידה בכך את עסקני המערך, הליכוד ועסקן אחד הקשור במפר"ל.

אבל הקלף החזק באמת שהיה ב־אמתחתן היה חוות־דעת של יו"ר ועדת הביקורת בהסתדרות, חמודה איש־שלום. עברה של איש־שלום, שבעצמה היתה פעם אחות, גבר אצלה על נאמ־נותה המיפלגתית, והיא קבעה כי דרי־שת נון היא צודקת.

העסקנים נכנעו. ושמותיהם של 300 האנשים, שאינם אחיות או אחים, נמחקו מרשימת־הבוחרים.

המתנדבים בע"מ

הכל הסכימו כי היעדרו של אריאל שרון מן ההצבעה על הנסיגה מלבנון היא שיא־החוצפה.

יש תימוכין לדיעה זו. האיש הכניס אותנו לבוץ הזה. זאת היתה המילחמה שלו, פשוטו כמשמעו. הוא יזם אותה, תיכנן אותה וכפה אותה על הממשלה.

אך בעת ההצבעה שהה בארצות־הברית. אילו היה צריך לבחור בין מישפט אישי נגד עיתון אמריקאי ובין ההצבעה על עניין שלמענו הוקרבו עד כה 611 חיילים ישראליים — היה צריך להעדיף את ההצבעה. מה גם שתפקידו במישפט נגמד מזמן, את ערותו כבר מסר, ולא היה לו עוד מה לעשות שם. מלבד עריכת הצגות בשביל הטלוויזיה. את ההתייעצויות עם עורכי־הדין — אם היה צורך בכך — ניתן היה לערוך בטלפון הבינלאומי על חשבון המדינה. השהות שם עולה לנו יותר.

פיק

אם המילחמה בלבנון אינה די חשובה כדי ששרון יטוס למענה לארץ, האם היתה די חשובה כדי להקריב בה את חייו של חייל ישראלי אחד — קל וחומר 611? ואם סמך שרון על הרוב בממשלה שיחליט על נסיגה, והסכים לכך בליבו — מדוע ביקש לרשום בפרוטוקול כי הצביע נגדה — טלפונית? — וממשיך להתנגד לה?

כל זה מעיד על חוסר־בושה ואי־מוסריות גמורה.

אך יתכן כי בהתחרות על כתר שיא־החוצפה יש לאריאל שרון מתחרים בממשלה. למשל, ממלא־מקומו — משה נסים.

כאשר שר מרים את ידו להצבעה נגד נסיגה מארץ מקוללת, שהפכה בית־קברות לחיילים, כדאי ואף צריך לפשפש בעבר הצבאי שלו.

העולם הזה הקדיש בשעתו כתבה לעברו הצבאי המפואר של שר־המישפטים. נאמר אז כי נסים, בנו של רב ראשי, לא התגייס לצה"ל, באמתלה שהוא רשום בישיבה. אותה שעה למד מישפטים, בחברת סטודנטים שסיימו את שרותם הצבאי. כאשר עבר לפולי־טיקה, חש כי היערר פינקס־שרות יכול להזיק. הוא חוייל בבהי־לות, בילה כמה שבועות בסמל־דת, ואחר־כך, כאשר זכה בתואר עורך־דין, שירת כמה חודשים בקציני־מישפטים. עם היכחדו לכנסת שוחרר, כמובן.

מבחינה פורמלית זה בוודאי בסדר. אבל האם לא צריך חוש־הבושה להכתיב לאיש כזה שיימנע מהצבעה, כאשר מדובר על מילחמה שבה נופלים חיילים אמיתיים, שלא נרשמו כבחורי־ישיבה ולא שוחררו על־ידי הכנסת?

ומדוע כל זה עלה על דעתי? בגלל מיודענו צביקה פיק.

פורסם כי צביקה פיק, שנראה לאחרונה בחברתו הקרובה של שמואל פלאטו־שרון, ושהופיע לפני כן כמנחה של הפגנות למען המילחמה, גויים עתה לעסקנות בתנועת־החרות. הוא קיבל על עצמו להקים מחלקת־אירגון. שבה יופעלו נערות־זוהר. אנשי־רוח, סופרים, משוררים וכדורג־לנים.

נסים

בתפקידו זה יארגן פיק, מן הסתם, עצומות נגד הנסיגה מלבנון ולמען המילחמה הבאה. אך כדאי להזכיר כי גם פיק לא שירת מעולם שרות של ממש בצה"ל. הוא נשלח הביתה מן הטירונות, לדבריו כדי לעזור לפרנסת מישפחתו. אשתו, שהיא לאומנית אף ממנו, לא שירתה מעולם.

כל זה מוביל למסקנה הפשוטה: צריכים להוציא לאלתר את כל חיילי־החובה, הצבא הסדיר והמילואים, מלבנון. עד לנסיגה הסופית יש לאייש את כל העמדות שם במתנדבים. שוחרי־מיל־חמה מסוגם של משה נסים וצביקה פיק, וכל אותם משוררים, סופרים, אנשי־רוח, אמנים ונערות־זוהר אשר צביקה פיק אמור לארגן אותם במחלקתו החדשה.

כובע־מיצחיה ירוק

בואו של רודולף אוגשטיין, עורך השבועון הגרמני דר שפיגל, לביקור בישראל, גרם לי לשקוע בזיכרונות של ילדות. כי את „רודי" הכרתי כששנינו היינו ילדים.

בגיל 9 וחצי התחלתי ללמוד בגימנסיה, אחרי ארבע שנים בבית־ספר יסודי. שנת־הלימודים מתחילה בגרמניה בפסח. זה היה באביב 1933. חודשים מעטים אחרי עלות אדולף היטלר לשילטון.

הוריי בחרו בגימנסיה מסויימת זו מפני שהיתה קאתולית. רוב התושבים של האנובר, עיר מגורינו, הם פרוטסטנטים, והוריי סברו כי הקאתולים, בהיותם בעיר מיעוט דתי, יהיו פחות אנטי־שמים מאשר האחרים.

גרנו בפרבר אמיד, וכדי להגיע לגימנסיה הייתי צריך לנסוע בחשמלית, מרחק של כעשר תחנות, ולעבור במהלך הנסיעה מקו לקו. השתמשנו בכרטיסי־תלמיד מוזלים, בתנאי שחבשנו כובעי־תלמיד. היו אלה כובעי־מיצחיה. שציבעיהם זיהו את בית־הספר והכיתה של בעליהם. לי היה כובע ירוק (הגימנסיה על־שם הקי־סרית אוגוסטה־ויקטוריה, שעל שמה נקרא גם בית־החולים בהר־הצופים בירושלים), ואילו הפס האדום־לבן העיד על מקומי ב־„זכטה", הכיתה הראשונה בגימנסיה.

החשמלית היתה מצויידת בכרזות קטנות, שנתנו עצות טובות בחרוזים, כגון: „בזריזות עלה / גש אל הקצה", וכן „את מקומך פנה / לקשיש ולנכה". אני זוכר חרוזים אלה אחרי 50 שנה.

מחנך־הכיתה היה כומר קאתולי בשם האדון הסה (כמו הסופר הגרמני ובעל המיסעדה הירושלמית). ביום הראשון ללימודים הוא עבר על יומן־הכיתה. ליד שמו של כל תלמיד היתה מצויינת דתו. כאשר הגיע אל שמי ראה שאני יהודי, ובשימחה רבה החל מצטט באוזניי, ובאוזני הכיתה כולה, את ספר בראשית בעברית: „בראשית ברא אלוהים את השמיים ואת הארץ." זה הביך אותי מאוד, מה גם שלא ידעתי אף מילה עברית אחת.

האדון הסה היה מחנך מצויין. מדי פעם היה מפחיד אותנו בהתפרצויות־זעם מרומות, ואז היה ממטיר על תלמיד אומלל אימים כמו: „אני אעשה ממך קציצות! אני אצלה אותך במחבת!"

אני משער בדיעבד שבלטתי מאוד בכיתה, מפני שהייתי היהו־די היחידי בבית־הספר כולו. אז לא הייתי מודע לכך. הייתי ילד מופנם, וגם רודי אוגשטיין היה ילד שקט. לעומת זאת היתה הערצתנו נתונה לשני תאומים ג'ינג'יים, שהיו בעלי שם־אצולה — פון־משהו — ושאביהם היה סרן אמיתי בחיל־הפרשים. כאשר האב הועלה לדרגת רב־סרן, היתה זאת חגיגה בכיתה כולה.

אני זוכר שבאחד הבקרים נכנס האדון הסה לכיתה, ותחת לברך אותנו ב„בוקר טוב" הרים את זרועו ואמר: „היל היטלר!" זאת היתה הוראה מגבוה. בגמר הלימודים באותו יום הורה לי להישאר, וכשהיינו לבדנו בחדר־הכיתה אמר לי: „לא השתנה שום דבר. בעיניי אתה תלמיד כמו כל התלמידים. אם מישהו ינסה להתנכל לך בצורה כלשהי, תבוא אליי מייד!"

אבל לא היה לי על מה להתלונן. להיפך, כיהודי היתה לי זכות מיוחדת, שכל התלמידים קינאו בה. פעמיים בשבוע התקיים שי־עור־דת. מכיוון שלמדו בגימנסיה קאתולים ופרוטסטנטים כאחד, התפלגה הכיתה לשתיים וכל עדה קיבלה שיעור משעמם־להחריד (לדיברי הקורבנות) מכוהן־הדת שלה. כיהודי הייתי משוחרר מצ־רה זו. אני זוכר את עצמי יושב בחצר בית־הספר. בשמש המלטפת של קיץ גרמני, ובמשך שעה נהדרת שלמה קורא ספר של סלמה לאגרלף על ילד שהוטס על־ידי אווזי־בר לעבר ארצות־ החום.

יכולתי להזדהות עם ילד זה, כי כל אותה תקופה כבר היו מחשבותיי בארץ־ישראל. מייד עם עלות הנאצים החליט אבי להגר, וכציוני ותיק בחר בפלסטינה. קראתי כל ספר על הארץ, וחלמתי על ארץ של שמש, גמלים, עצי־תמר ועצי־תאנה. חייתי בשני עולמות. ברגל אחת כבר הייתי בארץ. אך ברגל השניה הייתי בביתי ובכיתה שלי.

בעיני ילד בן 9 נראתה עליית הנאציזם יותר כמאורע מרגש ומרתק מאשר כדבר מפחיד. ידעתי, כמובן, שהנאצים הם אנטי־שמים. ושהם מאיימים על קיומנו. הפוליטיקה היתה לחם־חוקנו. הנושא העיקרי לשיחה ליד שולחן־האוכל המישפחתי. אך בגי־לויים עויינים ממש לא נתקלתי עדיין.

זה נגמר באחד הימים, כאשר התכנס בית־הספר כולו באולם המרכזי. השילטון הנאצי, כך היה נדמה לי כילד, עסק בעיקר בחגיגות. בכל שני וחמישי היה חג בבית־הספר. וכל התלמידים כונסו באולם־ההרצאות („אאולה". בלאטינית) כדי לשמוע נאומים ולשיר שירים. פעם זה היה לכבוד הניצחון בקרב של סדאן (1870), פעם לכבוד צעיר נאצי שנהרג על־ידי הצרפתים בעת כיבוש חבל־הרור (1923). החג האמור היה, אם זיכרוני אינו מטעני, לכבוד הניצחון של הנסיך אויגן על התורכים בקרב על בלגראד (1717).

הקשבנו לנאום פטריוטי של המנהל, שרנו את השירים המת־אימים („הנסיך אויגן, האביר האמיץ...") ולבסוף קמו כל 500 התלמידים ממקומותיהם, הרימו את הזרועות הימניות ושרו בלהט את שני ההימנונים: ההימנון הלאומי („גרמניה מעל לכל!") וה־הימנון הנאצי („הדגל אל על! / השורות מכונסות! / פלוגת־סער צועדה בסך...")

קמתי, אך לא הרמתי את הזרוע ולא שרתי. הייתי לא רק היחיד. אלא גם הצעיר והקטן ביותר, וזאת היתה התגרות. אחרי החגיגה הקיפו אותי כמה מחבריי לכיתה, והוריעו לי שאם זה יקרה עוד פעם, הם ישברו לי את העצמות. בראשם עמד עולה חדש — גרמני שנולד במכסיקו, ושמישפחתו חזרה למולדת. (העולים החדשים הם תמיד הלאומנים הקיצוניים ביותר!)

זה כבר לא היה איכפת לי, כי כבר עמדנו לנסוע. מחצית־השנה נגמרה, והייתי צריך לקבל תעודה. בגלל נסיעתנו, הקדמתי לקב־לה. המנהל קרא לי לחדרו ומסר לי אותה בעצמו. הוא העיף מבט בציונים — הכל היה בסדר. ובשני מיקצועות (לאטינית וחשבון) הצטיינתי — והוא אמר: „טוב מאוד. טוב מאוד."

כך נפרדתי ממנו. מן האדון הסה וגם מרודי אוגשטיין.

השבועון הגרמני המסויים

איך מצאתי את רודי אוגשטיין מחדש, כעבור 25 שנים? זהו סיפור אחר.

בסוף שנות ה־50 ביקר אצלי עיתונאי גרמני, כתב של דר שפיגל. הוא התעניין במאבקים שניהלנו אז נגד דויד בן־גוריון ושימעון פרס, מפני שהם הזכירו לו את המאבקים של דר שפיגל נגד הקאנצלר קונראד אדנואר ושר־הביטחון שלו, פרנץ־יוזף שטראוס. שטראוס ופרס היו כבר אז ידידים.

ישבנו בדירתי וגילגלנו שיחה, כאשר הזכיר הכתב שעורכו, רודולף אוגשטיין, גדל כמוני בעיר האנובר. שאלתי בן כמה האיש, והסתבר שאנחנו בני אותו הגיל בדיוק. לאחר מכן הזכיר שאוג־שטיין הוא קאתולי.

שטראוס

„מעניין," הערתי, „אם הוא מהאנובר. בן גילי וקאתולי, יש סיכוי שלמד בגימנסיה שבה למדתי במשך חצי שנה."

הכתב חזר הביתה, ובהזדמנות הראשונה שאל את העורך שלו אם הזדמן לו להכיר אותי בילדותי. הוא הזכיר לו את שמי הקודם. אוגשטיין נזכר מייד שהייתי בן־כיתתו. כאמור — ביהודי בלטתי בשטח. הוא גם זכר את העוגות שאמי נתנה לו, כשביקר בביתנו.

מכיוון שלא יצרעו איש על קיום רעהו במשך 25 שנים, לא יתכן שאחר מאיתנו חיקה את השני. על כן די מדהים לראות איך התפתחו חיינו בקווים מקבילים.

אחרי שרותו בצבא הגרמני בזמן המילחמה (אני מניח שמרבית בני־כיתתנו היו קצינים בוורמאכט וניספו) הקים שבועון, שהיה גזור על פי הדוגמה של טיים האמריקאי. כפי שעשיתי גם אני. הוא הבעל, המו"ל והעורך הראשי — כמוני. הוא הסתכסך עם ראש־הממשלה ושר־הביטחון — כמוני. הוא הואשם באשמות פליליות, והיו אצלו התנגלויות למכביר. כמו אצלנו. גם מבחינה פוליטית אין המרחק רב מדי — דר שפיגל דוגל בשלום ובהסדר בין מעצמות־העל. עכשיו הוא מתייחס בחיוב לירוקים. הוא גם בעד שלום עם הפלסטינים. הוא מצטיין בחשיפת פרשות־שחיתות בצמרת.

מאז שחודשה ההיכרות בינינו, נפגשנו כמה פעמים. הוא בירך אותי כאשר נבחרתי לכנסת, ואני בירכתי אותו כשנבחר לבונ־דסטאג. פה נוצר הבדל: לא היה לו חשק להישאר שם, והוא תת־פטר כמה שבועות אחרי היבחרו.

אוגשטיין

דבר אחד נחרת בזיכרוני יותר מכל. בימי־החרדה, לפני מילח־מת ששת־הימים, ביקרתי לפתע מיברק בנוסח: „האם הפעם ישר־אל באמת נתונה בסכנה? מחשבו־תיי איתך. רודולף." (מאחר שהיה ידוע שערב מילחמת־סיני רימ־תה ישראל את העולם והעמידה פנים שהיא נתונה בסכנה נוראה, בעודה מכינה מילחמת־התקפה בשותפות עם שתי מדינות קו־לוניאליות עכורות, היתה השא־לה מוצדקת.)

עניתי לו במיברק שהפעם הסכנה מוחשית מאוד, ודר שפיגל הצריך את החלטת ישראל לצאת למילחמה בנסיבות שנוצרו.

באירופה יש קרוב ל־100 מיליון דוברי־גרמנית. בישראל יש פחות משני מיליון קוראי עברית. כך נוצר עוד הבדל: בעל דר שפיגל הוא איש עשיר מאוד. לא כן בעל העולם הזה.

מקורבים, מקורבים

„המקורבים של השר דויד לוי גילו ש..." „מקורביו של עזר וייצמן טענו כי..." „לסופרנו נודע מפי מקורביה של גאולה כהן..."

כשאני קורא מדי יום פסוקים כאלה בעיתונים, אני מתפקע מרוב קינאה.

מדוע להם יש, ולי אין?

יש לי ידידים, שותפים־לדיעה, עמיתים, חברים־לפעילות. אבל מניין, לעזאזל, לוקחים מקורבים?

אורי אבנרי
יומן איש

אנשים

מי לא מקשיב לבומה שביט ולמה, כיצד מתחרה „כסית"

בקיבוץ נען ומה השתנה במיכנסיו של פינחס גולדשטיין

■ **אברהם** („בומה") **שביט** טורח לשווא. השבוע גילה שר־האוצר **יצחק מודעי**, שהוא אינו צופה כלל בשיחות של שביט בטלוויזיה, המיועדות קודם כל אליו. מודעי נימק זאת בחוסר זמן: „בזמן שהוא מדבר, אני עושה".

■ **משה שניצר**, נשיא בורסת היהלומים, חגג השבוע את יום הולדתו ה־64. לרגל האירוע קנתה לו אשתו **ורדה** מתנה שיגרתית: יומן־פגישות. אבל היא ביקשה ממנו שימלא את היומן כך, שבכל יום הוא ישוב מוקדם מאוד הביתה.

■ מה שכתבה בעיתון עושה לח"כ. באחד המקומונים סופר כי **פינחס** („פיני") **גולדשטיין** נוהג לחזק את מיכנסיו בעזרת סיכת־ביטחון. גולדשטיין מיהר לרכוש שלושה זוגות מיכנסיים חדשים, ואחד מהם — ללא סיכת־ביטחון — הוא לבש השבוע בישיבת מרכז המיפלגה הליברלית. לכל הפונים אליו הוא הוכיח שאין הוא משתמש עוד בסיכות־ביטחון כאביזר לבוש.

■ בסוף אותה ישיבה, שבה שר־המדע **גידעון סת** תמך במפתיע בשר־האוצר מודעי וב־מדיניותו, נשאל ח"כ **אריאל ויינשטיין** לאן מועדות עתה פניו. השואלים פשוט ביקשו לשמוע את דעתו, אך וינשטיין, שלא הבין את השאלה, השיב: „פניי לירושלים," כשהוא מתכוון לביתו. הפירסומאי **דויד אדמון** התערב ואמר: „הוא בדרכו ללישכתו של מודעי, כדי לדווח לו." אדמון טעה, כי באותו הזמן היה מודעי בלישכת ראש־הממשלה בתל־אביב, שבה התנהלו הדיונים הסופיים סביב חתימת עיסקת חבילה ב'.

■ בישיבת ועדת־הפנים של הכנסת התנהל דיון על אלימות אנשי־המישטרה. המרצה, תת־ניצב **אורי שילה**, הממונה על תלונות הציבור במטה־הארצי, הקרין בפני הח"כים שיקופיות, כדי לבאר את דבריו. העיר ח"כ ויינשטיין: „זהו סינמה בלש." הר־**סקי אחריו מרדכי וירשובסקי:** „מחר נקרא את זה במעריב. מפיו של **שבח וייס**." כשהתבקש וירשובסקי להסביר את דבריו, ציין שבאותו היום ראה חידון־לשון שלו בידיעות אחרונות, שם צוטט וייס.

■ הפונים ללישכתו התל־אביבית של דובר חברת־החשמל, **אברי רביב**, מופנים באחרונה דרך קבע לבית־קפה תל־אביבי. היו שתמהו אם הוא נזרק מחדרו במישרדי החברה, שבתחנה המרכזית. הסיבה היא אחרת לגמרי: **אלינה**, אחותו של אברי, היא שותפה ומנהלת בקפה שרי, לכן רביב החליט לקיים את פגישותיו שם.

■ מזכיר קיבוץ נען ביקש השבוע **מ**מרסל קופמן, המלצר הפורש מכסית, לבוא ולהרצות לפני חברי המשק. קופמן נענה ברצון, אך הסביר למזמין, שאולי אין טעם בכך שהוא יבוא לנען. „בפעם הקודמת שדיברתי לפני מישהו בנען, הוא נשאר בכסית לצמיתות." קופמן התייחס לצייר **יורם לוקוב**, שבינתיים חזר בתשובה וכבר אינו יושב בכסית.

■ המיסעדן **מנפרד כין** בא השבוע ארצה לשלושה ימים, כדי לחגוג את יום הולדתו ה־78 של אביו. כין בא מגרמניה לבדו, והשאיר שם את אשתו וילדו. מיד אחרי המסיבה המישפחתית הוא ישוב לשם. בגרמניה הוא פתח באחרונה רשת מיסעדות חדשה.

■ ההצגה ה־50 של המחזה **סף מזנדי**, מסתתר מישרד הפקות חדש, בשם תיקי הפקות, הקרוי על שמה של **תיקי מיל־שטיין**, אשתו של היבואן **עמי מילשטיין**. תיקי שיחקה בעבר במחזה מוישה וינטלטור. ועתה, אחרי ששלושת ילדיה בגרו, היא פנתה להפקות תיאטרון.

■ ליד המועדון בימת כיוון חדש. שבשכונת־התיקווה בתל־אביב, התאסף ביום הרביעי השבוע קהל אלים של אוהדי מאיר כהנא. הם ניסו למנוע את כניסתו של ח"כ **מוחמד מיעארי**, שבא מחיפה כדי להרצות במועדון. „אם אום אל־פחם היא מחוץ לתחום לכהנא," זעקו, „אז הערבי לא ייכנס לשכונה." אבל צעירי השכונה הקשיבו להרצאה, למרות הזעקות והקללות מבחוץ.

■ המראיינת באותו ערב, **ויקי שירן**, פנתה אל המפקדת המישטרתית, ואמרה: „אני מבקשת שתשלחו לכאן כוחות, כי אני מפחדת לצאת החוצה." ■ מאחורי מיסטריה אמריקאית. הצגתו החדשה של **יו־גוזי שב** משדה הקרב עמדה לעלות לפני טייסים בבסיס חיל־אוויר. ערב ההופעה נודע לשחקן **איציק ויינגרטיין**, שהצגת היחיד שלו לא תועלה, בגלל התערבותו של קצין חינוך ראשי, **יום אלדר**, שהורה, אישית, על ביטול המופע האנטי־מילחמתי.

■ הפונים לישכת־העבודה בחיפה מתקשים להבין את **יוסי שריד**, ירוע כמי שאינו מחמיץ שום הזדמנות להופעה ציבורית. לכן מפתיע לשמוע שבאחרונה הוא דחה הזמנות להופעה בערבי־ראיונות, בנימוק שהוא אינו מתראיין בערבים מיסחריים.

■ **הרצל שפיר**, מפכ"ל המישטרה לשעבר, הוזמן לקיבוץ רמות־מנשה, להרצות בענייני מישטרה. במקום שרר קור־עז, והמארגים היו בטוחים שרק מעטים יבואו לשמוע את האלוף (מיל'). להפתעתם ולהפתעת שפיר היה אולם התרבות מלא מפה־לפה. „האפרסק עדיין מר־עיד לבבות בימי קרה," ציין שפיר בחיוך, כשהוא מתכוון לתיק החקירה המפורסם, שנקשר במישרד־הפנים, ושבעיקבות קיומו, כביכול, הוא סולק ממשרתו על־ידי השר **יוסף בורג**.

■ אחד הקטעים שלא שודרו בשבת בתוכנית הסאטירית של גלי־צה"ל, יתוש בראש. הוא התשובה לשאלה על מה דיברו **מנחם בגין, יורם אריזור** ו**אריאל שרון**, כשנפגשו לאחריעים וביקשה שינהגו בנימוס, כיאה למסורת המיזרחית של הכנסת־אורחים. **מוני יקים**, מפעילי המועדון, היה בוטה יותר: „אני לא מבין למה אתם נגררים אחרי האשכנזי כהנא."

■ שליטתו של ח"כ העבודה **אהרון נחמיאס** בשפה הערבית, ובמיוחד בניב המארוקאי, פתרה בעיות תירגום לכתב הכלי כלי של מעריב, **יובל אלי־צור**. הכתב קיבל לידיו דף שבו פירוט של מטבעות מארוקאיים. במיזנון הכנסת לא מצא מי שיוכל לתרגם לו את הכתוב, עד שהופיע נחמיאס והפגין את בקיאותו.

שימעון פרס התפנה השבוע מעיסקי חבילה ב' ובא **למלון** הילטון **בתל־אביב, כדי לצפות בתערוכה לקניינים בלבד של** שבוע המזון הישראלי. **פרס גילה עניין מיוחד בפירות ובירקות הטריים והעסיסיים שהוצבו במקום, נטל לידיו כרוב סיני שגדל בארץ וביקש עליו הסבר מפורט ממלוויו.**

אסתר רובין אלמנתו של הצייר ראובן מושחת את שפתיה בשפתון, כשהיא נעזרת במראה קטנה. רובין הוזמנה לערב גאלה של המועצה לארץ־ישראל יפה, ולפני עלייתה למקום האירוע היא בחנה את הופעתה ושיפרה את שהיה טעון שיפור. רובין נוהגת להתלבש באלגנטיות.

אייבי נתן משיק כוס של בירה עם בעל־הפאב יעקב („יענקל'ה") טל, בסיומו של ערב־התרמה שנערך בהמיסבאה **בתל־אביב למען רעבי אתיופיה. אייבי, ששב לפני זמן לא רב ממחוזות־הרעב באתיופיה, היה נרגש ביותר מההיענות הרבה של המוזמנים במקום. שבאו לבלות ולתרום להאכלת הרעבים.**

פייר פרי בנו של כדורסלן מכבי תל־אביב (למעלה משמאל) הקדים לבוא ביום החמישי האחרון לאיצטדיון יד־אליהו, כדי לצפות באביו, שישחק מול שחקני בולוניה, במיסגרת בית הגמר של גביע אירופה. גם הדוגמנית תמי בן־עמי (למטה משמאל), חברתו של אולסי, באה להיכל־הספורט ועקבה בדריכות רבה ובעצבנות אחרי המישחק רב־ההתהפוכות. התלוותה אליה הדוגמנית יפה כפיר.

יהורם גאון מצוי עתה בשלב הסופי של החזרות, לקראת ערב־היחיד שלו. כדי לבחון היטב את שירתו והליווי המוסיקלי שלו, הביא עימו גאון לחזרות רשמקול נייד. הוא מפעיל אותו בתחילת כל שיר, ובסיומו הוא בוחן על־פי ההקלטה את שירתו ונגינת התיזמורת. למרות לוח־ההופעות העמוס של ערב־היחיד, לא יופיע גאון בשישה בפברואר, משום שבאותו ערב הוא יחגוג יחד עם בני־משפחתו את יום הולדתה ה־80 של אמו.

דודו טופז מושיט את ידיו לעבר צווארה של אחותו ה־מאומצת, קרן. טופז הופתע כשבני משפחתו – ובראשם אחיו, המפיק מיקי גולדנברג – ערכו לו מסיבת הפתעה מאחורי הקלעים של בית־החייל, אחרי ההצגה ה־200 של מופע־היחיד שלו פליטת פה. בינו ובין קרן התמקם המפיק רפי שחר.

רונה לשיחה. השיב איש הטל־וויזיה, **מאיר שלו**: „הפגישה הזאת של בגין, שרון וארידור כבר נזכרת בתנ"ך, בפסוק ‚והנה הארי והחמור עומדים אצל הנב־לה.'"

■ לאיזה מעמד שייך ח"כ הפנתרים השחורים? **רן כהן** הופיע לישיבת מליאת הכנסת כשהוא לבוש במיכנסי ג'ינס. ה־עיר לו **צ'רלי ביטון**: „רן, השׂ־תגעת? כך אתה נכנס לכנסת? אתה צריך להחליף מיכנסיים!"

■ הבלש הפרטי **משה אלי**, המתמחה בעיקוב אחרי בוגדים ובוגדות, אינו מבחין בסימני האטה בעבודתו, למרות המשבר הכלכלי. הוא רק הבחין שסוג מכוניותיהם של הבוגדים יורד. „פעם עקבתי אחרי מכו־נית־פאר. באחרונה כולם נוס־עים משום־מה באוטוביאנקי."

■ הזמר **גיא מרוז**, נשוי טרי לסטודנטית **רותי שטרן**, חגג פעם שניה את נישואיו, הפעם בדירת אביו **עמום מרוז**, מנהל ההצגות של תיאטרון חיפה. המסיבה נערכה בבית־האב ואשתו, האופנאית **אלים**, בחיפה, וגיא קיבל את האורחים כשהוא מנגן על פסנתר ומרקיד אותם.

■ **מיכל הללי**, חיילת משוחררת בת 20, היא עדיין אלמונית. אך בעוד זמן קצר יכיר אותה כמעט כל ישראלי. מיכל, המתנוססת לגובה של 1.80 מטר, בת לאב ישראלי ואם בראזילית, הצטרפה בימים אלה לעולם הדוגמנות לגמרי במיקרה. באר־טובוס שעשה את דרכו מירוּ־שלים לתל־אביב הבחין בה איש־העסקים **חנן אברמסון**, שק־שר איתה שיחה, והיום הוא כבר משלב אותה במופעים שלו בכל רחבי הארץ.

■ המראיין **איתן דנציג** ח־ווה במוצאי־השבת על בשרו עד כמה רציניות התחזיות האסטרו־לוגיות של **הרצל ליפשיץ**. המראיין, האסטרולוג ואשתו של רנציג, **בילהה**, נסעו לערב־רא־יונות שנערך ברעננה. בצומת כפר־סבא החל ליפשיץ מתאר את מה שהכוכבים מנבאים לשבוע החדש. „זה יהיה שבוע של תאונות־דרכים!" אמר ליפ־שיץ. לא עברו חמש דקות, ורכב צבאי פגע במכונית מאחור וגרם לה נזק חמור. השלושה נטשו את הרכב בצד הכביש. הם הגיעו לאולם כשהם נעזרים בטרמפ. ולדנציג, המראיין מזה שמונה שנים, היתה זו הפעם הראשונה שבה הוא הופיע באיחור.

■ מפיץ הסרטים **שיש קולר** ידוע בקשריו הטובים עם כוכבי־קולנוע בינלאומיים. ב־אחרונה הוא ניסה להפעיל את כוחו כדי להביא ארצה את ה־כוכבת הגרמניה **חנה שיגולה**. קולר התעניין בכוכבת, מפני שבשבוע הבא תחל הקרנה של הסרט הגרמני אהבה בגרמניה. שקולר הביא ארצה. שיגולה עשויה להגיע ארצה היישר ממוסקווה, שם היא מככבת בסרט אחר. המפיקים במוסקווה הבטיחו לקולר, כי ברגע שהיא תתפנה מהצילומים, היא תבוא לישראל.

■ השבוע חגגו בחיפה מלאות שנה למועדון הזמר העברי אל־פאשה. המנהלים, **אלי שאבי** ו**נחום סרנקל**, דאגו להביא למסיבה נציגים של הצי השישי האמריקאי, לצד איש כולבוטק **רפי גינת** וראש עיריית חיפה **אריה גוראל**, ועוד אלף מוזמ־נים אחרים, שרובם נשארו עד הבוקר, כדי לטעום ארוחת־בוקר מעשה־ידי בעלי המקום.

■ אמרו על המשורר והעורך הסיפרותי **נתן זך**, כי אחרי שהוציא את כתב־העת הסיפרותי איגרא. יהיה לו חור בכיס. מי שאמר זאת, חשב בוודאי על חור גדול. אבל החור בכיס מיכנסיו הכחולים של זך לא היה גדול כל־כך. השבוע, כשיצא מקפה פראק ברחוב דיזנגוף בתל־א־ביב, נפלו מכיסו רק כמה מט־בעות בנות עשרה שקלים, שלא ימנעו את הוצאת החוברת הבאה של כתב־העת.

פסוקי השבוע

● **ראש הממשלה שימ־עון פרס**, על הגירעון ביתרות הדולארים: „צריך להפסיק לב־כות וליילל עם המיכנסיים למ־טה."

● **ח"כ העבודה רפי אד־רי**, על הנ"ל: „אני מבין באנשים, וכשאני מסתכל לפרס בעיניים, אני רואה שהוא באמת אוהב אותי."

● **ח"כ אגודת ישראל, אברהם שפירא**, על בוני מלון גני־חמת בטבריה: „מער־ערים מצב שבו יהודי יוכל לק־וות שישכב בשלום על מישכבו אחרי 120."

● **בעל הטור שלום רוּ־זנפלד**: „כל מכונית מרצדס שעוברת עתה ברחובותינו חשוּ־דה — או בעיני זרועות־הביטחון או בעיני פקחי מס־ההכנסה."

● **שמואל סלאמוֹ־שרון**: „מה שצריך לעשות מייד, זה להפסיק את העבודה של אנשים מיהודה, שומרון ועזה."

● **הפרופסור ישעיהו ליבוביץ**, בן ה־82: „למה לי לחשוב על המוות? הרי זה הדבר היחיד שהוא בטוח לגמרי. אז מה יש לחשוב עליו?"

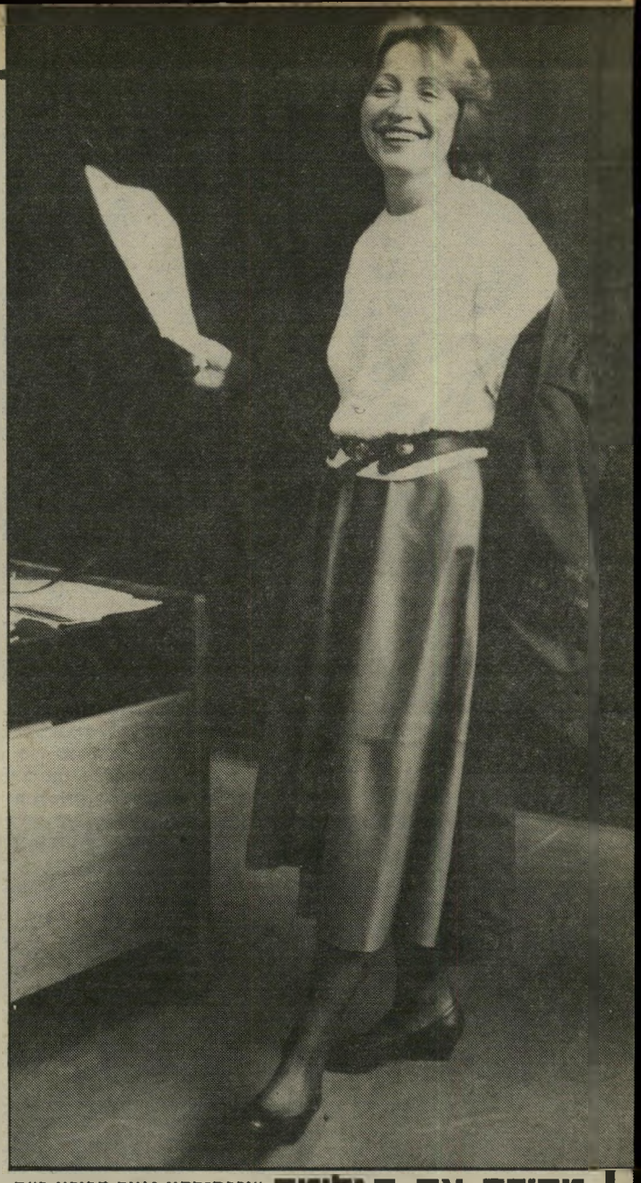
● **בעל־הטור אמנון דנ־קנר**: „הציבור היהודי בארץ מחולק לשני חלקים עיקריים — הציבור החרדי והציבור החרדי."

● **כדורסלן מכבי תל־אביב אולסי פרי**: „אני מזד־הה טוטאלית עם אריק שרון."

● **המשורר יב"ל**: „מי הוא יהודי? זה שראשו המשוחרר מכפיה אומר לו להיות בן־אדם."

התקנות מחייבות את עורכות־הדין ללבוש מדי־מישפט. אך הן נתנו לזה פרשנות רחבה

על המסלול בבית המישפט

מסירה את הגלימה עורכת־הדין פנינה דבורין בעת הופעה במישפט־רצח: חצאית עור אפורה, סוודר בגיזרת עטלף, חגורה אופנתית וגרבי־רשת שחורים.

באולמות בית־המישפט ובמיו־נון שלו אפשר לראות את חידושי האופנה האחרונים. נשים צעירות, לבו־שות במיטב להיטי־אירופה, נושאות על זרועותיהן גלימות שחורות ותיקים עבי־כרס. רק הצבעים השולטים בכיפה אינם משתנים אף פעם. הצבעים הם תמיד שחור ולבן.

מדי־מישפט אינם המצאה חדשה. עוד תחת שילטון הבריטים הורו התק־נות לעורכי־הדין — גברים בלבד! — כי עליהם ללבוש מעיל כהה, חולצה לבנה ועניבה שחורה. ולבית־המישפט המחוזי גם גלימה רחבה, התפורה לפי התקן.

אך התקנות הללו לא התעכבו כלל על מיכנסיו ונעליו של עורך־הדין. למחוקק הבריטי היה ברור כי ג'נטלמן, המופיע כעורך־דין בבית־המישפט, ינעל נעליים מכובדות ומיכנסיים כהים וארוכים. רק כאשר התחכם עורך־דין צעיר ולבש מתחת למעיל הכהה מיכנסי חאקי קצרים, שינו את התקנות והוסיפו גם מיפרט למיכנסיים של עורך־הדין.

חיוך רחב עורכת־הדין הלנה ביילין מחייכת חיוך רחב עם צאתה ממישפטו של הטייס יוסף סוריה, שהורשע בהברחות ונידון לשבע שנות־מאסר. גם היא לבושה בחצאית־עור רחבה.

מעיל כהה עורכת הדין נאווה שילה, מ־פרקליטות מחוז תל־אביב, לובשת את המעיל הכהה הנדרש על־פי התקנות.

מיכנסיים עורכת־הדין גלית ויגוצקי־מור, מ־פרקליטות תל־אביב. גם היא קו־שרת את צעיף חולצתה ועונדת שרשרת־פנינים.

העניבה השנואה

מכיוון שעורכות־דין היו נדי־רות בתקופת המנדאט, וגם עם קום המדינה היו עדיין מיעוט קטן, לא חייבו אותן התקנות במדי־מישפט. היה זה רק אחרי תקרית באולם המעצרים שהצורך במדי־מישפט לעורכות־דין זכה לתשומת לב.

עורכת־הדין אסתר דורון, שהיתה אז צעירה נאה, לבשה שימלה חשופת כת־פיים וחיכתה לתורה כדי לייצג שלוש פרוצות. כאשר הגיעה תורה לדיון, הציץ השופט בנשים שלפניו ואמר: „כתב־האישום אומר שלוש פרוצות, אני רואה ארבע!" רק אחרי הסבר הבין השופט את טעותו.

מאז חייבו תקנות מיוחדות גם את עורכות־הדין ללבוש מדי־מישפט, ש־יבדילו אותן מלקוחותיהן.

מדי־המישפט לעורכת־דין הם מעיל כהה, חצאית או מיכנסיים כהים, חולצה לבנה ועניבה שחורה חלקה. אולם נשים אינן אוהבות מדים ותלבושת אחידה. אט־אט החלו עורכות־הדין ל־התחכם לתקנות ולפרשן פירוש מר־חיב. היום אפשר לראות את כל הווריי־אציות האפשריות על מדי־המישפט.

הדבר ניכר בעיקר בפרקליטות ה־מדינה. הנשים הצעירות העובדות שם מופיעות בקביעות לפני בית־המישפט וחייבות על כן ללבוש את מדי־המיש־פט כמעט שישה ימים בשבוע. כדי למנוע שיעמום וחדגוניות, הן מנסות ליישם את חידושי האופנה האחרונים על מדי־המישפט.

הפריט השנוא ביותר על עורכות־הדין היא העניבה. ואומנם לעניבה זו קמו הרבה וריאציות. במקום עניבה גברית רגילה, החלו עורכות־דין לע־

חבילת תיקים עורכת־הדין רותי פרידמן, מפרקליטות מחוז תל־אביב, בבלייזר וחצאית מישבצות. חולצתה קשורה בסרט גדול. וסט שחור סרוג מציץ מתחת לבלייזר.

גלימה ותיקים עורכת־הדין פנינה גיא, מפרקליטות מחוז תל־אביב. היא לבושה חליפת־צמר קלאסית, חולצה לבנה בעלת צווארון־צעיף קשור בסרט ונעלי־סירה תואמות.

עניבת פרפר עורכת־הדין שרה דותן, מפרקליטות מחוז־המרכז. היא לבושה בחליפה שחורה הדורה, בעלת דשי סאטן, חולצה לבנה ועניבת־פרפר שחורה. למטה: עורכת־הדין אלה ויינבאום, מפרקליטות תל־אביב. היא לובשת חליפת־עור שחורה בגיזרה מתרחבת.

נוב עניבות־פרפר שחורות, חוטי־משי שחורים וצעיפים דקים. אחר כך העזו יותר והחלו לובשות חולצות בעלות צווארונים ענקיים, שכיסו את מקומה הטיבעי של העניבה. אחרות החלו לבוא בחולצות בעלות צווארון צעיף, שנקשר בחזית החולצה. אחר כך הגיע תור ההתעלמות המוחלטת מן העניבה.

כיום רק מעטות מאוד עונבות עניבה או תחליף לה. רוב הפרקליטות מסתפקות בצווארון אלגנטי לחולצה.

כאשר רואים בפרקליטות את אחת הבנות עונבת עניבה לצווארה בבוקר, יודעים מיד: היא מופיעה לפני השופט יוסף חריש. רוב השופטים אינם מתענייניים יותר מדי במדי־המישפט של עורכי־הדין המופיעים לפניהם, אבל השופט חריש ידוע בכך, שכאשר על העניבה השחורה של עורך־הדין יש חתימה של בית־אופנה או ציור זעיר אחר, הוא מתעלם מעורך־הדין ומנהל את התיק כאילו היה ללא ייצוג. על כן, עורכות־דין המופיעות בפניו נאלצות לענוב תמיד עניבה.

התקנות המקוריות של מדי־המישפט לא התירו לעורכת־הדין ללבוש מכנסיים. אולם ימי החורף הקשים וה־מילחמה לשיוויון זכויות האשה הביאו לשינוי התקנות. המיכנסיים קיבלו הי־תר חוקי.

בתחילה היתה התלהבות גדולה לחליפות מיכנסיים. עורכות־דין רבות תפרו להן חליפות כהות כאלה, והיו מופיעות בהן בבית־המישפט. אך ה־חורפים הקלים והאופנה בעולם דחקו כמעט לגמרי את המיכנסיים מאולמות המישפט, והחצאית שולטת בכיפה.

מסביב למותניים

אוסיין של עורכות־הדין ניכר גם בבחירת מדי־המישפט שלהן. יש עדיין קבוצה של צעירות המתעקשות על קלאסיקה. הן אינן מוותרות על החליפה המחוייטת, התפורה היטב מ־צמר יקר. הספורטיביות יותר מחליפות את מעיל החליפה בבלייזר כהה וח־צאית תואמת. אך האופנתיות ביותר הכניסו את אופנת חצאיות העור המ־קוריות.

על מדי־המישפט הבסיסיים מוסי־פות הפרקליטות שלל אביזרים. גר־ביים רקומים, מרושתים או גרבי־תחרה מציצים מתחת לגלימות השחורות. חגורות־עור וירכיות מכל סוג וגוון מקשטות את המותניים. ענקים, שר־שרות ומחרוזות־פנינים מקיפות את הצוואר מתחת, או במקום, העניבה.

אילנה אלון ■

מה הם אומרים... מה הן אומרות... מה הם אומרים... מה הן אומרות... מה

בני דון־יחיא:
„לצו של בית־הדין הרבני אין שיניים!"

בשבוע שעבר התפרסמה ידיעה על תעשיין, שחוייב על־ידי בת־הדין הרבני לעזוב את אהובתו ולחזור לחיות עם אשתו. אם לא יעשה כן, נאמר בידיעה, הוא צפוי למאסר על ביזיון בית־המישפט.

שאלתי את המישפטן בני דון־יחיא, שעיסוקו הוא דיני אישות ומישפחה: האם יכול בית־הדין הרבני להכריח אדם לחיות את חייו עם מי שהוא לא רוצה?

למעשה, לא. לבית־הדין הרבני יש סמכות עקרונית לתת צווים שונים לבקשות שלום־בית, אבל הצווים הם בבחינת הכרזות. אין להם שיניים. בזמנו היתה פסיקה של בית־הדין הרבני, שאסרה על גבר להיפגש עם פילגשו, אבל בג"ץ פסל את הצו וקבע, שאין לבית־הדין הרבני סמכות לאסור על בעל להיפגש עם אהובתו, או עם כל אחד אחר.

● כלומר, מה צריך היום לעשות הגבר שדיברו עליו בידיעה?

הוא יכול מייד לפנות לבג"ץ, והוא יכול גם להמשיך לגור עם מי שהוא רוצה ולחכות שאשתו תנקוט הליך, ואז ללכת לבג"ץ. ברור לי, שהחלטה כזאת לא תעמוד במיבחנו של בג"ץ.

אלונה פרנקל:
„למה שפקיד יחליט איך יקראו לאדם?"

את הבעיות של העולים החדשים יכולים להבין עד הסוף רק אותם שהיו בעצמם עולים חדשים. מחברת סיפרי־הילדים אלונה פרנקל חושבת, שאחד הדברים הכי־עצובים והכי־מכאיבים, הוא החלפת השמות המקוריים של המ־בוגרים והילדים לשמות עבריים. אני, שנולדתי בשם שאני נושאת עד היום, לא בדיוק הבנתי למה זה עצוב כל־כך, וביקשתי ממנה הסבר.

זה פשוט עצוב נורא. אני אומרת לך את זה מנסיון אישי.

הפעם הראשונה שהחליפו לי את השם, היתה כאשר הגניבו אותי לצד הארי, לפני חיסול הגטו, בפולין, בזמן מילחמת־העולם השניה. שמי המקורי הוא אילונה, אבל חשבו שזה שם יהודי מדי, והחליפו לי לאירנה. הבנתי שזה נעשה כדי להציל את חיי.

אחר־כך עלינו ארצה, וביום־הלימודים הראשון שלי בבית־הספר ניגש אלי המנהל אליהו ושאל אותי מה שמי. בשימחה עצומה חזרתי לשמי המקורי ואמרתי לו: שמי אילונה.' „אצלנו אין שם כזה," ענה המנהל „אצלנו תהיי אילנה." חשבתי שלעלות ארצה זו כנראה איזו וריאציה על השואה.

● כבר היית ילדה גדולה, למה לא התנגדת?

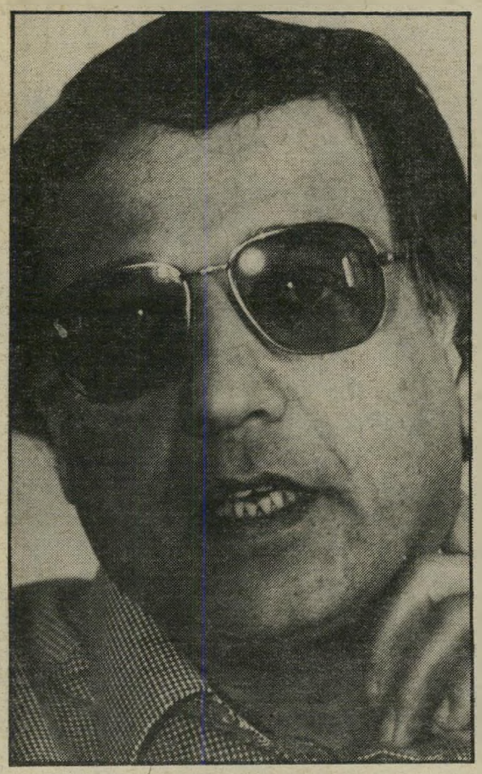
כי ילדים מחונכים היטב לא מתנגדים. לא ידעתי בכלל, שלילדים יש זכויות. אבל, מעולם לא הרגשתי נוח עם השם הזה.

● היום קוראים לך אלונה. מה קרה לאילנה?

החלפת השם מס' 3 שלי היתה כשהתגייסתי לצבא, ומישהו לא שמע שאמרתי אילנה והוא רשם אלונה. לא היה לי כוח להסתבך עם הבירוקרטיה, וממילא לא נתנו לי לשאת את שמי המקורי, אז ויתרתי. עד היום אני אלונה, בעצם בגלל חירש אחד בצבא.

● מהצורה שאת מדברת על זה, אני לא רואה שהיתה לך טראומה גדול מהעניין. למה בעצם לא להחליף שם שקשה לזכור וקשה לבטא בארץ, בשם אחר?

השם הוא חלק מהאדם. אם השם יפריע לו, הוא יכול להחליף אותו למה שהוא רוצה. אבל אני באמת לא מבינה למה פקידים למיניהם יחליטו בשביל אדם איזה שם יהיה לו במשך כל חייו.

אשר ביתנסקי:
„בירידּ הספרים בקאהיר מתעניינים בנו כקוריוז!"

גם השנה משתתפת ישראל בירידּ־הספרים בקאהיר, וגם השנה היא גורמת למהומות בזעיר־אנפין. האם המו"לים והסופרים מתייחסים לירידּ בקאהיר כמו לכל הירידים האחרים בעולם – כלומר, כמקום לעשות בו עיס־קות – או שההשתתפות בו היא יותר מעין הצהרת „אנחנו כאן!'. את שאלתי היפניתי למו"ל אשר ביתנסקי, שהשתתף בירידּ הזה בשנה שעברה, והשנה רק שלח לשם ספרים.

בעיקרון, זה באמת רק „אנחנו כאן!'. כך היה בעבר וכך זה גם היום.

● ובכל זאת, בשמציבים דוכן ועליו ספרים, אנשים באים ומתעניינים כקוריוז. אף אחד לא הזמין אצלנו אפילו ספר אחד.

● איזה ספרים שלחת המעם?

בעיקר סיפרי־ילדים וספרים הנוגעים למיזרח התיכון, אבל כולם בעברית.

● למה לא נסעת לשם גם השנה?

את הטיול שלי במצריים כבר עשיתי מזמן, והספרים ששלחתי הם מספיק טובים בשביל ההצהרה „אנחנו כאן!'. יותר מזה, ממילא לא יצא מכך.

הם אומרים... מה הן אומרות... מה הם אומרים... מה הן אומרות... מה הם

אהוד פרידן:
„אחרי שיבעה מדורי גיהינום מחכה שטן!"

ארבעה תשדירי־שרות חדשים של הטוטו התחילו להיות משודרים בטלוויזיה. אחד מהם, המראה שיחה בין שוטר לנהג, הוקרן פעם אחת והורד. לפי מחקר קטן שעשיתי הסתבר, שמישהו בכיר במישטרה לא אהב את התשדיר, ולכן טילפן למישהו בכיר ברשות־השידור – והתשדיר הורד. פניתי אל יוצר סידרת־התשדירים האלה, אהוד פרידן, ושאלתי אותו אם גם לו נודע מה שנודע לי.

יש שמועות כאלה בעיירה. סיסמתנו היא „בטוטו הכל יכול לקרות." העובדה היא שבישראל הכל יכול לקרות.

● אני מבינה שתשדיר־שרות צריך לקבל כל מיני אישורים לפני שהוא מוקרן. האם לא קיבלתם אישורים כאלה?

זאת הנקודה העקומה. עברנו את כל האינסטנציות, בדרך הארוכה והמפותלת, עד שקיבלנו את האישור הסופי: ועדות־לשון, ועדות־אתיקה, ועדות־מיסחריות, וגם פגישה עם מנהל מחלקת הכספים ודוברת הרשות.

● מה הם שייכים לעניין אישור תשדירים?

שאלה טובה מאוד. אין לי תשובה עליה. אחרי כל האישורים הוצאנו את הכסף, הפקנו וצילמנו את התשדיר. הוא הוגש לטלוויזיה, אושר שוב והוקרן פעם אחת.

● יש משהו בתשדיר, לפי דעתך, שיוכל לפגוע בתדמיתו של השוטר?

מלבד החן וחוכמת־החיים של השוטר, בתשדיר, יש לו גם ביטחון עצמי רב — מה שאין, כנראה, למישטרת ישראל. אולי זו הטעות.

● מה זה ילמד אותך לגבי עבודתך על תשדירים לטלוויזיה בעתיד?

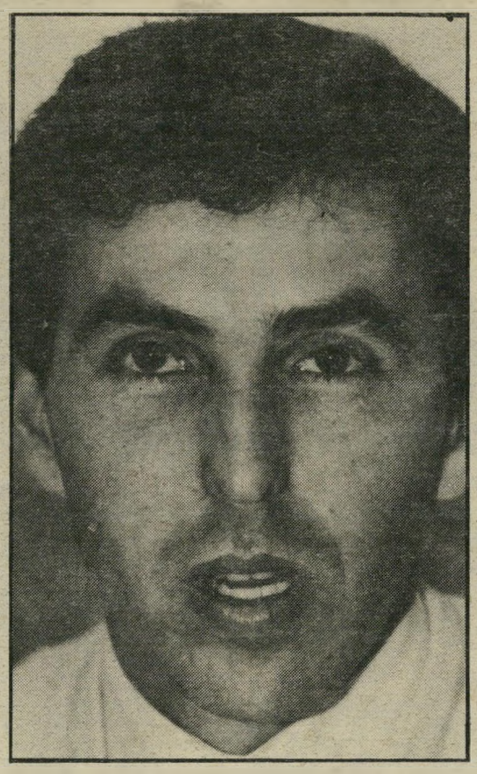
כמובן שאקח בחשבון, שאחרי שיבעה מדורי־גיהינום מתחבא לו שטן קטן, בעצם, כמה שטנים קטנים, שגם להם יש מה להגיד. אבל המשימה הראשונה היתה ותמשיך להיות — לנסות ולהעביר את מטרת הפירסום במסר מדוייק ונכון, בעזרת הרעיון המתאים ביותר.

● לא תעשו מאומה בעניין התשדיר עצמו, לא חבל על הכסף שהושקע?

אני לא הלקוח. אולי הלקוח יעשה משהו. לי רק חבל שהחל־טות נעשות כאן בצורה כזאת. מישהו מטלפן למישהו ואומר לו שהתשדיר לא מוצא חן בעיניו.

● תמשיך לעבוד בשביל הטוטו?

הסיכוי קטן, אבל בטוטו הכל יכול לקרות. ובמיוחד אחרי הראיון הזה.

תמיר שנל:
„מישרד־התיירות אסר למכור דירות לישראלים!"

ממש בשכונה שלי מסתיימת בימים אלה בנייתו של מלון הדירות ימית. מלבד חדרים רגילים לתיירים, יהיו במלון כמה דירות למכירה. לא שכבר גמרתי לאסוף את מיליון הדולר שהם דורשים עבור דירת־הגג של המלון, אבל נודע לי שאני יכולה להפסיק לחסוך, כי ממילא הם לא מוכרים לישראלים. שאלתי את סגן־מנהל המלון, מדוע הכסף של הישראלים לא טוב אפילו בארץ.

המלון הוא מפעל מאושר, וכל מיפעל מאושר צריך להקדיש לפחות חלק מתוצרתו ליצוא, אחרת לא נזכה בהטבות־המס המגיעות לנו.

● בלומר, מישרד־התיירות אסר עליכם למכור דירות לישראלים?

בעיקרון, כן.

● יש עוד דוגמה כזאת בארץ?

לא ידוע לי.

● כמה ישראלים פנו אליכם בקשר לקניית דירות?

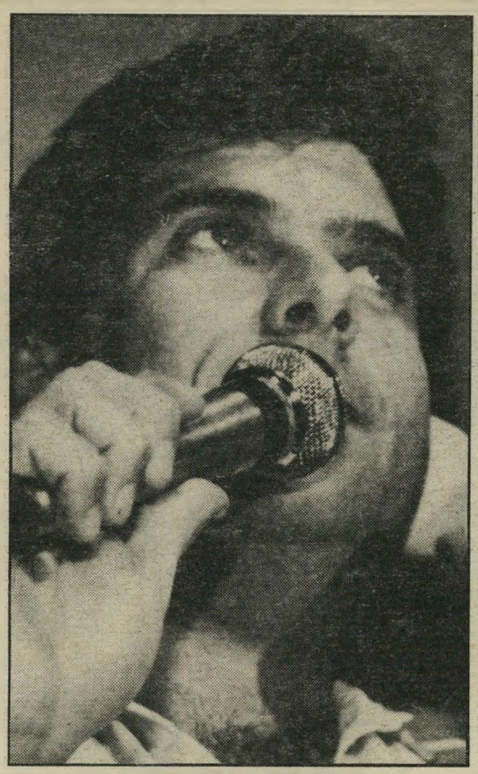
פנו די הרבה. רשמנו את השמות של כולם.

● למיקרה שלא יהיו די תיירים שירצו לקנות?

אולי. אבל אנחנו גם מעדיפים תושבי־חוץ, כי חשוב לנו שב־מלון־הדירות תהיה אווירה בינלאומית.

● והישראלים יקלקלו לכם את האווירה הבינ־לאומית?

ישראלים יוכלו להתארח במלון, רק לא לקנות דירות.

דודו רותן:
„אילו הייתי רק מצחיק, הייתי נגמר מזמן!"

חברה הזמינה אותי לערב עם דודו דותן במלון דן. הלכתי מוכנה לערב של בדיחות והצחקות, וגיליתי שאני נמצאת בערב־ראיונות שבו דודו דותן מראיין, וכל הקהל הוא נשים. ניגשתי אליו בסוף הערב ושאלתי אותו מדוע גם הוא במראיינים.

אני לא חושב שזה ערב־ראיונות רגיל. בשנים האחרונות התלבש עלינו סיגנון ראיונות הדומה יותר לחקירה מישטרתית, שבו המרואיין עוסק רוב הזמן בהתגוננות. אני חותר יותר לשיחה עם אנשים, ונוכחתי שבגלל הנינוחות הזאת אנשים מספרים על הבימה דברים שאף פעם לא חשבו לספר. הקהל שואל שאלות, המרואיין עונה להם וזה נהיה מין טוק־שו.

● ראיתי שחלק נכבד מהמרואיינים שלך הם אנשים בלתי־מוכרים. זה בכוונה?

כן. אני מנסה למצוא אנשים שלא רואים אותם כל יום בעיתונים ובטלוויזיה. וגם כשאני מביא אשה כמו גילה אלמגור, אני מושך אותה לדבר על חיי־המישפחה שלה, ולא על תיאטרון דווקא.

● למה הערב מיועד לנשים בלבד?

לגברים יש הרבה יותר מקומות־מיפגש משלהם. מילואים, מיגרשי־ספורט ואפילו בתי־קפה, שאם תשימי לב, רוב היושבים בהם, הם גברים. נשים נפגשות בעיקר בטיפת־חלב ובסופרמרקט, ואני חושב שנשים דווקא נהנות מחברת הנשים, אז התחלתי עם נשים בלבד, וזה הצליח מעל למשוער.

● אם בא גבר, לא מכניסים אותו?

לא מגרשים, אבל מראים לו שכל האולם מלא נשים, אז הוא מסתלק בעצמו.

● הערב התקיים בערב שמכבי תל־אביב שיחקה נגד צסק"א, וכל הגברים בארץ היו צמודים למקלט. זה מכוון?

כשאנחנו עורכים את תוכנית־ההופעות, אנחנו בהחלט מתחש־בים בדברים האלה. לא נעשה ערבים כאלה בחופש הגדול של הילדים, כאשר האמהות מבלות יותר עם הילדים. יום כדורסל בטלוויזיה זה תאריך טוב מאוד לערב־נשים.

● אנשים לא מתאבזבים מהעובדה שאתה רק מראיין, ולא מצחיק אותם?

אילו הייתי רק מצחיק, הייתי נגמר לפני שש שנים. במדינה כמו שלנו, צריך לעשות כל מה שאתה מסוגל, כדי להישאר מעניין. רדיו, טלוויזיה, ראיונות, תיאטרון מיסחרי, ואם אפשר גם רפרטוארי. אני בטוח שאילו הייתי מחקה שוב את שושנה דמארי, היו זורקים עליי עגבניות רקובות.

דניאלה שמי

הישיבה השבועית ללעיסת גת ביהוד

אל תגידו על גת

"זה אחד הדברים היפים ביותר בחיים שלי. זה נותן לי יותר מרץ, הרבה אנרגיה, עירנות, ריכוז, מצב־רוח טוב, שלווה, חשק לחיים. זה גם בריא למחזור־הדם, מגביר את התיאבון ה־מיני ואת היכולת הפיסית ומשפר את חיי־האהבה."

ה"זה" שעושה לבנאדם דברים כל־כך טובים, עליו מדבר הזמר דני בן־ישראל, הוא לעיסת עלים של שיח הנקרא קת, אבל בפי התימנים, הצר־כנים המושבעים של עלים אלה, זה נש־מע "גת".

דני התפרסם לפני שנים רבות, כאשר היה סולן להקת פיקוד־צפון ושר בקול הקטיפה שלו את כוכב הצפון ונר בחלונך, שהפכו ללהיטים גדולים, המנוגנים ברדיו עד היום. להיטים נוספים הוא לא עשה מאז. אבל בשנים האחרונות הוא הפך לזמר־פסנתרן מבוקש מאוד במועדונים ובפאבים, עם תוכנית השירים הגסים שלו, ערב סטאלבט. בפני קהל ערין יותר הוא מוותר על הגסויות ומתרכז בשירי ארץ־ישראל ישנים ויפים.

"הארס לא מספיק חזק..."

על לעיסת הגת הוא שמע לרא־שונה לפני שנה מכמה חבר'ה תימנים, שנהגו לבוא בקביעות להר־פעותיו. הם הזמינו אותו להצטרף ל"טקס" השבועי שלהם והוא הפך לאחד מהם, האשכנזי היחידי.

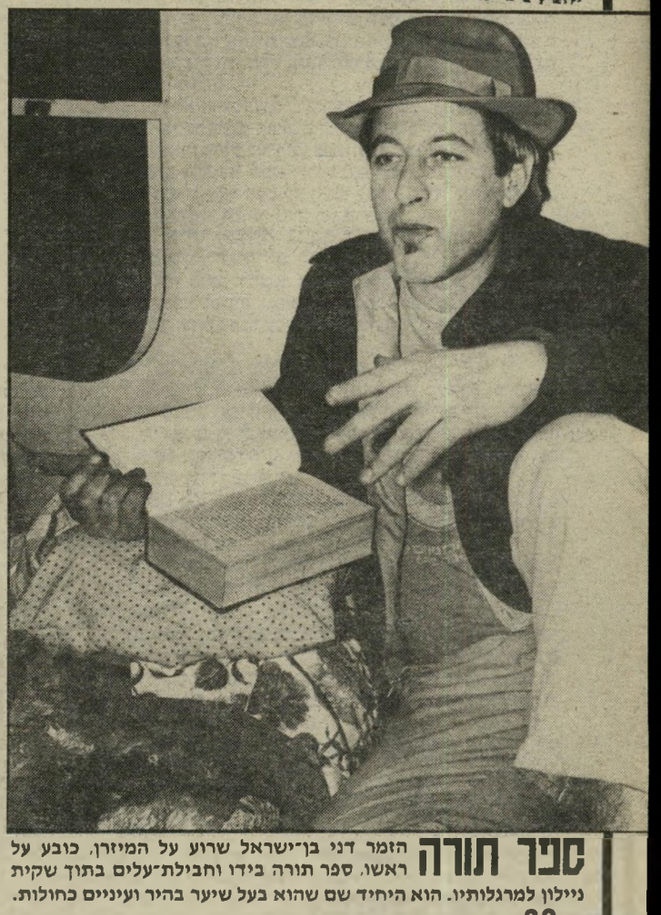
מספר דני:

הגת זה שיח גדול, בעל עלים ירוקים חסרי־ריח, כמו של גדר חיה, והוא צומח באתיופיה, תימן הודו ובישראל. המקור הוא אתיופיה, שם יש הגת הכי טוב בעולם. צריך לברוק אם העולים מאתיופיה הביאו איתם כמה ענפים. חבל שאייבי, בשובו משם, לא מילא בזה את המטוסים... בתימן כולם לועסים גת, ובארץ עושים את זה התימנים. לכל תימני המכבד את עצמו, מהדור הישן, יש בחצר כמה שיחים. השיחים הכי טובים גדלים באבן־יהודה, טירת־שלום, נס־ציונה, ראשון־לציון ובכמה ממושבי־התימנים במרכז הארץ.

זהו דור שני של לועסי העלים המשכרים מקרב התימנים — ואשכנזי אחד הצטרף אליהם

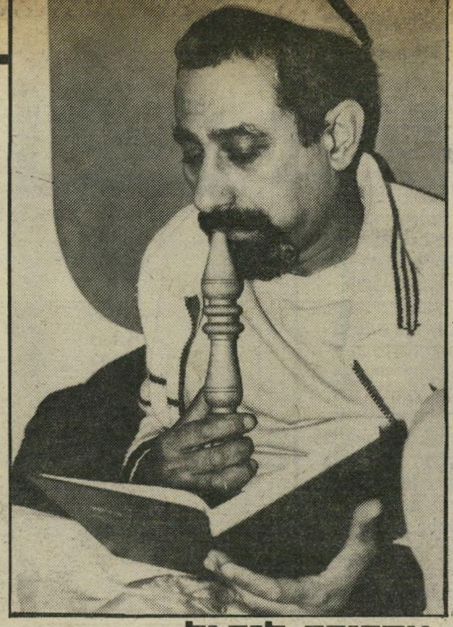
שיח בחצר יוסי אליצור, 33, מנהל־עבודה בענף האלומיניום. בחצר ביתו. ליד שיח הגת. השיח דורש השקאה פעם בשבוע בלבד. הוריו גידלו את הגת בתימן. אך רק האב נהג ללעוס.

ספר תורה הזמר דני בן־ישראל שרוע על המיזרן, כובע על ראשו, ספר תורה בידו וחבילת־עלים בתוך שקית ניילון למרגלותיו. הוא היחיד שם שהוא בעל שיער בהיר ועיניים כחולות.

קודם לחזן דני בן־ישראל אוחז חבילת עלים ביד ועלה אחד בפה. הוא היקצה חדר בדירתו בתל־אביב ללעיסת גת.

אחר־כך לנרגל דני יעוד המזוקן מחזיק עיסת־עלים ונרגילה בפה. אוחז ספר תורה בידיו ונהנה מאוד.

אני קונה את העלים בכפר־שלם. חבילה של 300 גרם עד חצי קילו עולה בין 500 ל־2500 שקל. אני קונה את הכי זול. כל לועס גת קונה את החומר תמיד באותו מקום, זה הופך לעניין של הרגל. אם אלעס חומר ממקום אחר, זה ישפיע עליי פחות, ולא יספק אותי. חברים שלי, למשל, הרגילים לגת אחר, לא ילעסו את שלי אפילו בחינם, כי הארס לא חזק מספיק לטעמם. אני חושב שיש בזה עניין פסיכולוגי. אומרים שהגת המשובח ביותר והיקר ביותר גדל בטירת־שלום, אבל שם קשה לקנות, כי יש קליינטים קבועים.

הבן־דוד של הקוקה

ר ש הרבה ביקוש לגת. הלועסים הקבועים לא מעוניינים להכניס זרים לעסק, כדי שלא ייכנסו אלמנטים לא־טובים, וכדי שהמחירים לא יעלו. בחו־רף אין גת, קשה להשיג והמחירים עולים. לועס קבוע מבטיח לעצמו גת גם בחורף על־ידי קשר עם ספק קבוע במשך כל השנה. אם הוא לא מפקשש קניות בקיץ, הוא יקבל בחורף עדיפות ראשונה אצל הספק.

אם יש חורף גשום, יש גת טוב בפסח. לפני שנה לא ירד מספיק גשם, והגת לא היה טוב. חומר טוב, בתקופה שקשה להשיג, עשוי להגיע ל־4000 שקל לחבילה. כל חבילה מספיקה לישיבה אחת של כמה שעות. עוטפים אותה בסמרטוט רטוב, מעל זה ניילון, ושומרים בפריג'דר. אחרת זה מת־ייבש.

צמח הגת מקביל לצמח הקוקה בדרום־אמריקה, שממנו עושים קוק־אין. זה הבן־דוד שלו, אלא שהוא פחות חריף והארס הוא במינון נמוך יותר. הארס — זו המילה שאנו משתמשים — זה המיץ של העלים, החומרים הפעילים.

באיזה שלב המישטרה עלתה על הגת. חשבו שזה סם מסוכן, ומסרו אותו לבדיקה במכון וייצמן. לא מצאו בגת שום דבר מזיק, ולא היתה שום סיבה להוציא אותו מחוץ לחוק. כל התימנים הזקנים לועסים את זה, ואיסור על כך יהיה כמו לאסור על פולנים לאכול גפילטע־פיש או על יקים לשתות קפה ולאכול עוגה.

תוצאות טובות במיטה

א ני לא יודע אם יש בגת חמרים נרקוטיים. אבל ידוע לי שזה טוב לגוף: בריא לחניכיים, למערכת־העי־כול, למחזור הדם ולחיי־המין. זה לא גורם לשיכרון או לסוטול טיפשי, שבו אתה לא יודע מה אתה עושה. לא מתנדנדים על הרגליים ולא מאבדים את החושים. כזמר, זה נותן לי מרץ אבל אני לא לוקח לפני כל הופעה. זה עוזר לי כאשר אני כותב שירים, לומד חומר חדש או מתאמן על כלי־הנגינה שלי.

לועסים רק את העלים הרכים, הגדלים בראשי הענפים, ומוסיפים כמה עלים קשים, כדי שהעיסה לא תתמסס בפה. רוב האנשים לא יכולים ללעוס את בגלל הטעם המר והצורך בשיניים חזקות. זה תהליך ממושך, של כמה שעות, עד שמרגישים את ההשפעה. מחזיקים את עיסת־העלים בין השיניים הטוחנות והלחי. כל הזמן מוסיפים עלים ומגדילים את העיסה. בסוף נוצר גוש, וכל הזמן מוצצים ממנו את המיץ.

אי אפשר לוותר על תהליך הל־עיסה. היה אחד שטחן עלים בבלנדר, בלע את הנוזל ואושפז בבית־חולים כתוצאה מזה. צריך לאכול ארוחה טובה לפני הלעיסה וחשוב גם שהאווירה תהיה נעימה ורגועה. נפגשים מדי יום שישי, כל פעם בבית של מישהו אחר, בשכונת התיקווה, בירי־אליהו או בדירה שלי בתל־אביב. יושבים על הארץ, נשענים על כריות, הרגשה של נוחיות. קוראים יחד את פרשת־השבוע ומדברים על הפסוקים, משלבים צחו־קים בשיחה, מספרים סיפורי אלף־לי־לה־ולילה, תופסים ראש, שותים תה או מים, מעשנים סיגריות או נרגילה עם טבק ערבי. הילדים מתרוצצים בבית, ומי שרוצה, לועס את העלים שהמ־בוגרים זורקים.

אנחנו חבורה של 10־15 איש של מחזנים. ללעוס גת בתימנית זה לחזן. אנחנו רק גברים. נשים מעטות לועסות גת, אני לא יודע למה. החבר'ה מספרים שהנשים שלהם לא היו מבסוטות שהבעלים הלכו לשעות מהבית, אבל אחרי שהן ראו את התוצאות הטובות במיטה הן התחילו לשלוח אותם לחזן.

פינוק במשך השבוע

א לה חבר'ה טובים. ישרים. אנשי־מישפחה מסורים. הטוהר שלהם הקסים אותי. זו לא אורגיית־סמים. היו נרקומנים ששמחו לגלות שיש סם חוקי, אבל הם לא עומדים

(המשך בעמוד 24)

עלים, נרגילה ויין שמעון בסיל, כ־שעיסת עלים ו־נרגילה ערבית בפה. „חבר שלי לעס גת ובאותו ערב הכיר בחורה." סיפר שמעון. „היא נראתה לו מאוד יפהפיה. למחרת, כשראה אותה בלי ההשפעה של הגת, הוא נבהל. היא היתה מכוערת ובלי שיניים."

לכלא יואל שלום הוא חייל ולמחרת היה עליו להתייצב בכלא 6, למשך 21 יום.

לצידו דויד שרעבי: „אלה החברים הכי טובים שלי, שעמדו לצידי בזמנים קשים."

לא בשבת אשר, שלא הזדהה ב־שמו המלא: בשבת לא מעשנים.

(המשך מעמוד 23)

בלעיסה. תהליך הלעיסה ארוך מדי, והטעם המר מבריח אותם.

ההרגשה הטובה באה בהדרגה, ונשארת כמה שעות טובות אחרי גמר הלעיסה. אפשר לשתות אחר־כך כמויות גדולות של אלכוהול, ולא להשתכר. הגת גם טוב לדריאטה, כי הוא גורם לחוסר־תיאבון.

בזכות הגת התחלתי להתעניין בפרשת־השבוע, ואני לוקח שיעורים פרטיים בקריאה תימנית אצל „מורי" בשכונת־התיקווה. אני שומר־מסורת. העובדה שאני אשכנזי היטשטשה. התרגלו אלי, ואני כמו כולם. יש לנו ארגז, המכיל סיפרי־תורה וכיפות, ועליו כתוב אצל מי נפגשים כל שבוע, לפי התור. סבב אנחנו קוראים לזה.

עד כאן סיפורו של דני בן־ישראל. הוא אומר שהוא מצפה לימי שישי בקוצר־רוח. לפעמים הוא מפנק את עצמו עם עלי־גת גם כשהוא לבד בביתו, במשך השבוע. הוא לא יפסיק לעיסה זו, הוא אומר, כל זמן שיהיו לו שיניים בפה.

„בביתי בכי של כיף!"

ל **ום ששי** אחר־הצהריים. החבורה מתכנסת בביתו של יוסי אליצור ב־יהוד. לא בדיוק בית, אלא בחצר, במחסן שמכורים לו, אבל אני צריך את ההרגשה הטובה, הריכוז בקריאה."

הדוד שלו, יעקב בסיל, הוותיק בחבורה, מספר איך גילו את הגת לפי האגדה: „זה היה בארי־ריאה, אתיופיה, לפני 500 שנה, אולי יותר. נער רועה יצא עם עדר עיזים. לפנות ערב, כשאסף אותן, ראה שחסרה לו עז אחת. מצא אותה ליד שיח, לא רוצה לזוז. לקח אותה בכוח לדיר. למחרת בבוקר היא רצה ישר לאותו השיח, ואחרי שעה־שעתיים הוא ראה אותה משתוללת ושמחה. החליט לנסות לאכול את העלים של השיח, ראה שזה טוב, נותן לו כוח, וכולם למדו."

„יש גת שעושה מצב־רוח טוב ויש גת שעושה לבכות." מספר מאיר בן־אהרון, „מצאתי אותו במקרה, במושב אליישיב. לעסתי יחד עם בן־דוד שלי, ואחרי חצי שעה רצינו לישון. נרדמנו ל־10 דקות והתעוררנו כמו חדשים. אחרי חמש שעות של לעיסה הרגשתי שאני רוצה לבכות. לא היה לי נעים ממנו, הלכתי הביתה ותפסתי פינה, מתחת לשמיכה עבה, שאשתי לא תשמע. בכיתי שעה וחצי, בכי של כיף. ממש נהניתי מזה. אחרי שבוע הבן־דוד שלי סיפר לי שאחרי שנפרדנו הוא הלך ל־פרדס, ישב ובכה המון זמן ונהנה מזה. לגת הזה אני קורא הגת הבוכה. עוד לא יצא לי ללעוס אותו שוב."

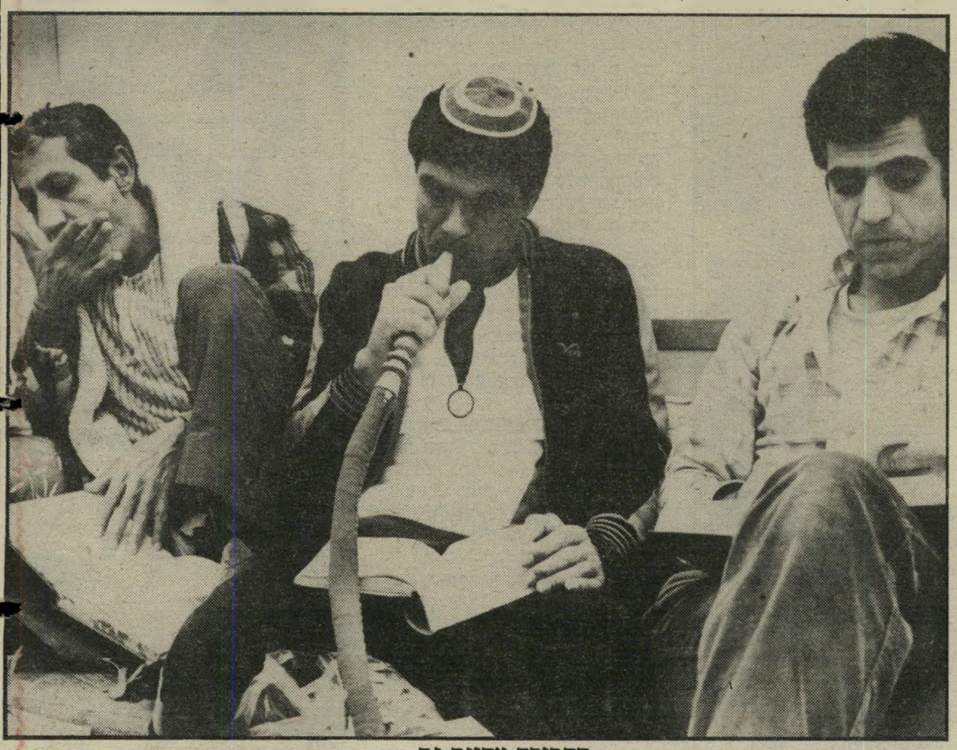
שמעון בסיל: „אחרי שאני לועס גת יש לי מצב־רוח לעזור בבית. אשתי איתי היו צוחקות ממני, שאני לועס. היו עושות לי „מה... מה...', אבל אחרי שני־סו פעם אחת. התחילו ללעוס גם כן. כמה מהן אשכנזיות."

שמעון: „מבחינה מינית זה מעורר, נותן אפשרות לקיים יחסי־מין הרבה זמן. בחורה יכולה לגמור ארבע פעמים ואני עוד לא התחלתי. צריך לשאול את אשתי מה קורה לה ביום שאני לועס גת." דני: „אחרי שנתתי לחברה שלי ללעוס גת, יצאתי בבוקר על ארבע. הייתי צריך שבוע התאוששות." אצל לאה, אשתו של יוסי, אי־אפשר לקבל חיזוקים ואישורים בעניין. „אני לא מרגישה שום שינוי," היא אומרת, „כנראה שעל יוסי זה לא משפיע..." יוסי: „היא לא רוצה להרגיש."

גת בתור ציוד אישי

א **חרי שהם גומרים** לקרוא בתורה, הם מתפנים לעוד מיצווה — מילוי טפסי טוטו. הטענה הכללית היא שבזכות הגת הם מרוכזים, ולעיתים קרובות זוכים.

הצעיר בחבורה הוא יואל שלום, חייל. הוא לועס גת כבר שנתיים, מגיל 18. כדרך־כלל הוא לועס בחברת בני־גילו. היו לו בעיות בצבא, והוא נשפט ל־21 יום בכלא 6. „מחר אני נכנס לכלא," הוא מספר, „אני לוקח איתי גת בתור ציוד אישי. אקח את זה בתור זר־פרחים. אני מקווה שזה ירגיע אותי מה־דיכאון של הכלא."

החבורה מחזנת גת
העז השתוללה משמחה, הגבר יצא על ארבע

לועס גת אחר הוא אבנר גדסי, הזמר הידוע, ממוצא תימני. הוא עושה את זה כבר שבע שנים, כמעט יום־יום. „ראיתי את הורי לועסים," הוא מספר, „זה הגיע אותי, לא ידעתי מה זה. יום אחד ניסיתי ונדלקתי. אני מתעלה בשעות האלה, מקבל ראש טוב, נעשה רגוע ושליו. כלעיסת גת לפני הופעה יש פלוס ומינוס. הפלוס שאני מקבל מרץ וכוח פי שלוש, והמינוס הוא שזה מכווץ את מיתרי־הקול, כי האבקה שבולעים נשארת ברפנות הגרון. יותר טוב לשיר בלי, אבל לפעמים אני מעדיף לעלות על הבמה עם פחות עוצמה בקול ויותר מרץ, ויש איזון.

„בקשר ליחסים עם נשים — הגת השפיע עלי רק בפעם הראשונה וה־שניה שלעסתי. אחר־כך, אני לא יודע. אני חושב שעלי זה לא משפיע. יש בזה משהו פסיכולוגי — אומרים לאנשים שזה עושה להם משהו, והם מאמינים בכל מקרה. אני חזק עם זה ובלי זה, לא מרגיש בהבדל." **נעמי רון** ■

ששופע במיוחד לצורך העניין והפך לחדר נעים — שטיח על הריצפה, תמונות־נוף על הקירות, וילונות, מיזרונים על הארץ, מכוסים בשמיכות, נרגילה גדולה במרכז החדר ועוד אחת קטנה, בצד. כל אחד מצוייד בחבילת עלים וכוס ענקית, מלאה תה חם. טרנזיסטור קטן מנגן ברקע. מעשנים סיגריות בשרשרת, כשעיסת־העלים בפה. כיפה על הראש, וספר תורה ביד. דני נשאר עם הכובע הרגיל שלו מהבית. הוא אחד מהחבר'ה. „הוא תימני," הם אומרים עליו, „רק הצבע שלו איכזב אותו."

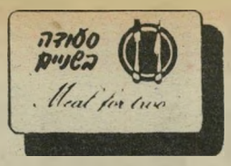
„הגיע גת מאתיופיה," מודיע דני, „כמה עולים הביאו איתם. חבר שלי מספר שזה משהו־משהו. לא רצה לתת לי."

שמעון בסיל מספר שהוא התחיל ללעוס גת בגיל 9. ראה את הסבתא שלו לועסת, ועשה כמוה. אמרה לו, זה לא בשבילך, אבל הוא המשיך. „עד היום אני במצב־רוח טוב מזה," הוא אומר, „אם לא יהיה לי גת שבוע, אני יכול להשתולל. אני מוכרח ללכת לחפש את זה, ואקנה בכל מחיר. זה לא כמו סם תמיד יודעת מתי לתפוס אותי. היא שואלת אם היא יכולה לקנות לה שימלה, ואני אומר, למה לא, תקני שתיים. בלי הגת אין לי סבלנות לילדים, ואני אומר להם, לכו ללמוד אבל אחרי שלעסתי, אני משחק איתם וצוחק איתם. אני אפילו אומר לאשתי, שבי ותנוחי, ומבשל אוכל." יהודה סיני־ווואני, עובד בנק, מאשר: „אם אני לועס גם בהפסת־הצהריים, אני חוזר הביתה רגוע, מקריש זמן לילדים ואפילו מטפל בתינוקת ומחליף לה חיתולים." לאה, אשתו של בעל־הבית, מספרת: „אחרי שבעלי לועס גת, אני יכולה לבקש ממנו כל דבר."

„ואיך שזה עוזר לבריאות," אומר יעקב בסיל, „קרוב שלי סבל מצרבת. הרופא נתן לו כדורים, ולא עזר. תימני אחד נתן לו גת, והוא תיכף הרגיש טוב." מאיר בן־אהרון, העובד במערכת של עיתון גדול, מספר: „עבד איתי אחד שסבל מאולקוס. יום אחד הרגיש רע, רצה ללכת הביתה. נתתי לו ללעוס גת, ואחרי חצי שעה הוא נהיה אריה. מאז הוא התחיל ללעוס קבוע. בחורות שעובדות

תל אביב

אפרופו
בית הסופר
בבושקה
באנאנה
בואנוס איירס
גני סצ'ואן
הרצל 117
לה ברסרי
לה קורון
ספארי
פינת הגריל
פירושקי
צריף הראל
קיטון
שרי
פלינצ'י
פאב־אטרון
פאב הפרצופים

ירושלים

אלת הים
דאלאס
הבלינצ'ס
ההונגרי
ליד הכיכר
מלון אמריקאן קולוני
סבוין
פטרה
צ'ילי'ס קטי
רוזמרי

חיפה

אל סולאח
האו"ם
הפרסה
מרתף בלפור

נתניה

המצודה
טייפה
שביל הזהב

טבריה

נוף כנרת

תיאטרון בית לסין
תיאטרון נווה צדק
בת־שבע להקת מחול
ענבל להקת מחול
החוויה הישראלית
תיאטרון הסמטה
קולנע
מקסים
קלאס

בייגל נאש
שרי המטבח
המערכת
ליה אסקולי
המטמון
לה פונטיין ביסטרו
השעון
יאן
צ'רליס פאב

פאב־אטרון
פאב הפרצופים
אריסטו
פיאנו בר
סבא ג'פטו
אריסטו

אתה מחפש מסלול לימודי או מקצועי?!

מצא את הכיוון ב"מבדק" בעזרת צוות אקדמי מהימן ומנוסה.*

ב"מבדק" ניתנים הכוונה וייעוץ לבחירת מקצוע ומסלולי לימוד והכשרה

באמצעות:

1. **מבדקי כישורים ואינטלגנציה.**
2. **מבדקי אישיות.**
3. **מבדקי נטיות מקצועיות.**
4. **פגישות סיכום וייעוץ**
   וקבלת דו"ח מפורט לידך ,
5. **הכוונה למקומות לימוד והכשרה.**

פגישת היכרות והסבר בלתי מחייבת.

פנה אלינו ונשמח לייעץ ולמסור לך פרטים נוספים.

מבדק שרותים פסיכולוגיים (1984) בע"מ
רמת־גן, רח' מעלה השחר 11, טל. 745478

* **בין לקוחותיה: משרד הבטחון, המכון לפריון העבודה והייצור, ברית התנועה הקיבוצית ועוד...**

שרותי "מבדק" נוספים:

★ **קורס לשיפור כושר הלמידה, הזכירה, הקריאה והריכוז.**
★ **סדנאות להורים בנושאי משפחה, ילדים ונוער.**

לחשומת לב מכבי תל־אביב

אני מבינה שהשופט במישחק הכדורסל בין מכבי לרוסים, ביום החמישי, היה פולני. לא. לא ראיתי את המישחק, אבל שמעתי את הקולות. עמדתי במיטבח ובישלתי, ושמעתי את השיר המפורסם שבעלי וחבריו שרים מול הטלוויזיה בזמן מישחקי כדורסל. משהו כמו „צערים, אידיוט!", „פאול, יא דביל!" או „שלוש שניות בתחת השמן שלך!" לא התרגשתי מכך, כי אני רגילה לטקס הזה כבר שנים. מה שהדהים אותי הפעם זה הגיוונות הנוראה של בעלי. אף פעם לא ידעתי שככה הוא חושב על פולנים. תשמעו! ידעתם שהם מסריחים, מזוהמים, רפי־שכל, אנטי־שמים, מתועבים, צריך לשבור להם את הראש. לחשוב שאני התחתנתי עם אחד ממוצא פולני זה ממש נורא.

ועוד משהו, שהסתבר לנו עכשיו באופן סופי. תדעו לכם, שאני, באופן אישי, יכולה לקבוע את תוצאות מישחק הכדורסל בין שתי קבוצות, כאשר אחת מהן היא מכבי תל־אביב. מין אורי גלר של הכדורים. כבר השתתפתי בעשרות מישחקים של הקבוצה הזאת. לפעמים מהסלון ולפעמים מהמיטבח. כבר כמה זמן שלבעלי יש הרגשה שתוצאת המישחק נקבעת בגללי. לא ברור? אני אסביר.

לפעמים אני יושבת על הספה בסלון וקוראת עיתון. בעוד שהבעל יושב על הספה השניה ונמצא בשיא ההתרגשות מאיזה ריבאונד מבריק. אותי המשחק לא מעניין, אבל מדי רבע שעה אני מרימה את הראש ושואלת משהו כמו „מי נגד מי?" או „כמה־כמה?" אף אחד לא עונה לי ואני ממשיכה לקרוא. איכשהו בסוף המישחק המכבים ת מ י ד מפסידים.

לעומת זאת, כשאין לי זמן לשבת בסלון ואני עובדת במיטבח או קוראת במיטה או עושה אמבטיה ארוכה, המכבים ת מ י ד מנצחים. כבר שמנו לב לזה בעבר, אבל לא נעים לנו להודות שאנחנו אידיוטים, אפילו אחד לפני השני, או התעלמנו מהפטנט.

השבוע, במישחק הראשון של מכבי נגד הרוסים, באו אלינו אורחים וכולנו ביחד ישבנו בסלון, אכלנו גרעינים לטובת המכבים ושתינו תה לטובת צסק"א. בסוף מכבי הפסידו, כמובן.

למחרת, במישחק החוזר, ניגש אליי הבעל הלאומני שלי, שאומר שהוא תמיד בעד הקבוצה הטובה ביותר (אם זו מכבי) ואמר לי בעדינות: „מה דעתך לא להסתכל על המישחק היום ולהישאר במיטבח? תני להם צ'אנס. בחייך." הסכמתי. המכבים ניצחו, כמובן. אני גמרתי את הבישולים לשבוע שלם וצסק"א אכלה אותה.

מכבי יכולים להתקשר אליי תמיד לפני המישחק, ואני אחליט אם כדאי לי שינצחו או לא.

עוד פטנט בחינם

לא יודעת מה תעשו בכל הכסף שאני חוסכת לכם בזמן האחרון.

את הפטנט הבא גנבתי מאדריכל ידוע בארץ. מה שצריך לעשות בשביל העניין זה לשתות הרבה מאוד קוקה־קולה או שאר משקאות מתוקים ומבעבעים, וכמובן לא לזרוק את הבקבוקים. אחרי שיש אוסף של, נניח, שמונה בקבוקים, לוקחים ארבעה מהם, רוחצים אותם היטב ומייבשים ואחר־כך, בזהירות ודי בריזק, גוזרים אותם בעזרת סכין חד מאוד או מספריים טובים, 20 סנטימטר מסוף התחתית השחורה. זה פשוט המקום שבו הבקבוק נעשה קצת יותר צר, ואז המיכסה מתלבש עליו טוב. אחרי שיש לנו ארבעה בקבוקים גזורים אנחנו ניגשים לארבעת הבקבוקים האחרים, ובכוח רב שולפים להם את התחתית השחורה, שתשמש כמיכסה לבקבוקים. זה הכל. אפשר לאחסן בזה אורז, שעועית, ספגטי, ערשים ובעצם מה לא?

תודה לאלי מהמיני־מרקט ברחוב בוגרשוב בתל־אביב, שנתן לי את הבקבוקים הריקים שלו, כי אני שונאת קולה.

חוצפה!

לאח שלי יש שני ילדים קטנים. ילד בלונדיני משגע וילדה שחורה ומתולתלת, שנולדה לפי בקשתי המיוחדת. אני מתה על שני הילדים האלה. מטלפנת אליהם ומקשיבה חצאי שעות לפיטפוטים הבלתי־ברורים שלהם, צוחקת מהבדיחות שלהם, מנסה להצחיק אותם ולספר להם סיפורים. כשאני

הולכת לבקר אותם, אני קונה להם מתנות, משחקת איתם ומפנקת אותם. בקיצור, יש לי אהבה גדולה בשבילם, ואין כמעט דבר שאני לא אעשה בשביל שני הקטנים החמודים האלה.

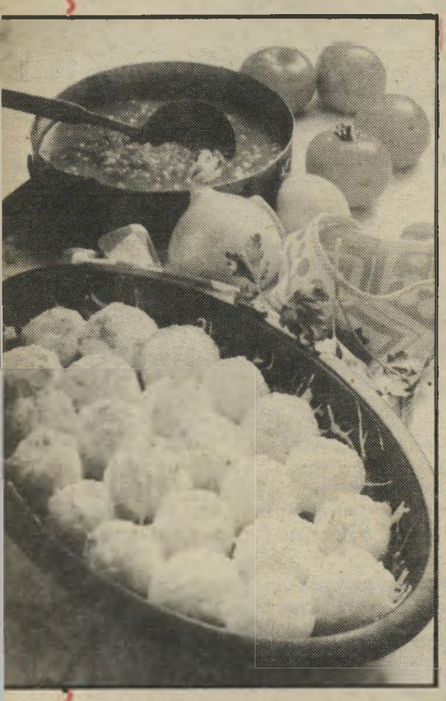
והם — המנוולים הקטנים, כפויי־הטובה, חסרי־הנימוס וחסרי־ההתחשבות, מחזירים לי רעה תחת טובה ולפעמים, כשאני לא שמה לב, הם קוראים לי „דודה".

אני דורשת התנצלות פומבית בטלוויזיה משני המנוולים הקטנים, ואם אפשר גם איזה התנצלות בשניים־שלושה עיתונים. אם הם לא ימלאו את בקשתי, אני מייד אפנה לחברת־הכנסת שולמית אלוני, כדי שתישמור על זכויות־האזרח שלי. ראו, הוזהרתם!

הכי־מעצבן זה שעד לפני שבועיים לא ידעתי ש„דודה" זה מעליב. מי יודע כמה פעמים העליבו אותי ואני לא נעלבתי, בגלל בורות.

ניוקי איטלקי

מי שבאמת אוהב אותי, יודע שהמתנה הכי נהדרת בשבילי היא ספרי־בישול. אחר מאלה נתן לי השבוע שלושה סיפרי־בישול יפהפיים.

שלושתם בהוצאת דביר־כצמן. אחד בענייני עוגות, אחד בענייני אפיה מלוחה ואחד מאכ־לי־עמים.

אני מתייחסת לספרי־בישול כאל אוצר, ולכן אני עוברת עליהם לאט־לאט, כדי להמשיך ולי־הנות מהם הרבה זמן. המתכון הראשון ששבה את ליבי ושימח את מישפחתי בארוחת־ערב היה מא־כל איטלקי נפלא ששמו ניוקי. אלו הם כדורים או גלילים של תפוחי־אדמה, שכל רוטב טעים בעולם מתאים להם. ככה עושים ניוקי, לפי הספר מתכוני־עמים:

חצי קילו תפוחי־אדמה מבושלים בקליפה, 1 חלמון ביצה, 3־6 כפות קמח, מלח, פילפל לבן, שני ליטר מים לבישול.

אופן ההכנה:

קולפים את תפוחי־האדמה ומכינים מהית אחידה. מוסיפים אל חלמון הביצה, המלח, הפילפל ובהדרגה את הקמח, עד שמתקבלת עיסה חלקה. ממנה יוצרים כדורים קטנים, או כל צורה אחרת שרוצים. בסיר עמוק מרתיחים מים עם קצת מלח, ולתוכם מטילים את הניוקי וממתינים עד שיצופו על פני המים. מוציאים בעזרת תרווד (הכף הזו, שיש בה חורים) ומגישים עם כל דבר שיש בו רוטב. טעם של אוכל איטלקי.

בספר כתוב שאפשר להקפיא את ניוקי אבל את זה עוד לא ניסיתי.

אני תמיד בעד הנגד

אמא שלי תמיד טוענת, שאני בעד הנגד ונגד הבעד. יכול להיות שיש בזה משהו.

כן, ראיתי את תוכניתו של ירון לונדון סוף ציטוט עד הסוף. זה נכון שלא התעלפתי מהתרגשות ולא צעקתי „סוף־סוף באה הישועה!" אבל הקשבתי עד הסוף ויכול להיות שאפילו למדתי משהו, או התגריתי לקרוא ספר שהזכירו בתוכנית. אחר־כך הלכתי לישון וחשבתי שזהו זה.

למחרת, בערך 930 אחוז מחבריי ריברו על סוף ציטוט. גם אלה שראו את התוכנית כולה, גם אלה שסגרו אחרי כמה זמן וגם אלה שלא ראו כלום, אבל היו להם סיבות טובות לא לראות, כי הם תיארו לעצמם איך זה יהיה.

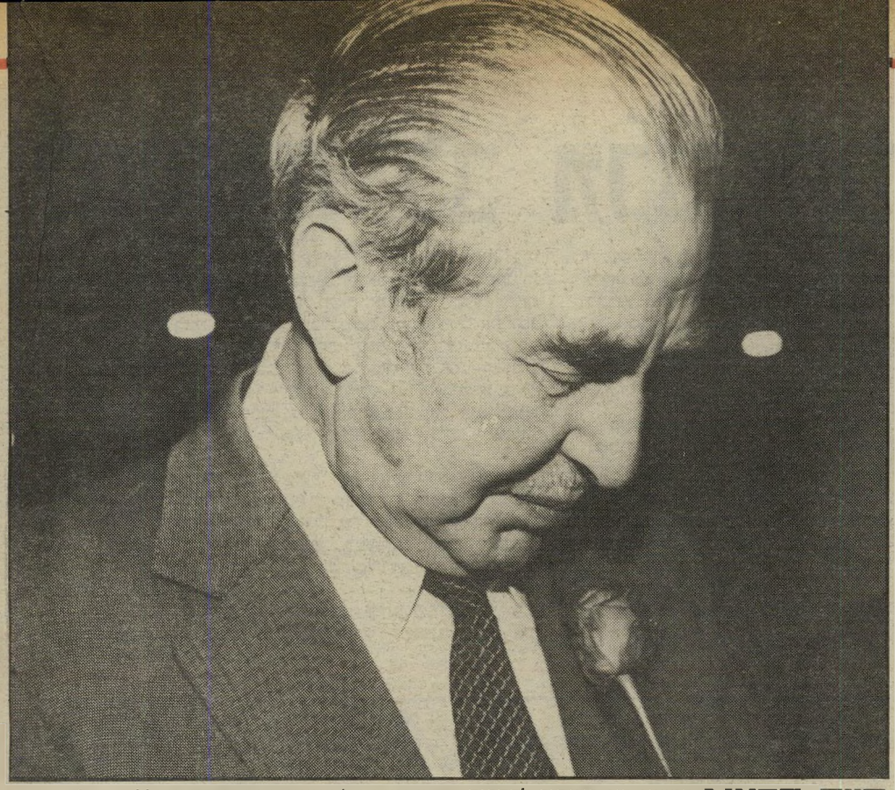
יכול להיות שהתוכנית מדברת אל קהל מצומצם מאוד של אנשים אוהבי סיפרות, יכול להיות שהיא עוסקת לא בדיוק בדברים שברומו של עולם, יכול להיות שהיא ארוכה מדי, יכול להיות שאחד המשתתפים או יותר מעצבן אתכם, ויכול להיות דברים נוספים. אבל במדינה שמשדרת לעם הנבחר שלה מדי ערב את גירושין נוסח אמריקה והטמבל הזה מבית־חרושת לגלידות, מצד אחד, ואת השרים החשובים שלנו בהצהרותיהם החשובות אל העם מצד שני, יש בהחלט מקום למשהו אחר.

ירון לונדון לא אח שלי, ומנהל הטלוויזיה לא אבא שלי. אני מציינת שתי עובדות אלה, כי כמה וכמה אנשים התעניינו לדעת.

הידיים רועדות בגלל הנשיא ★ יום־הולדת בנוסח תורכיה

רונית הרצוג בתו של הנשיא, באה עם אביה ועם שומרי־ראש לחדר צדדי בדיזנגוף סנטר, שם חיכתה אמה, אורה הרצוג, שהקדימה את השניים. יחד איתה חיכו לנשיא מפיק הסרט, סול זאנץ, והמפיק בפועל ברטיל אוהלסון, שהגיעו במיוחד.

חיים הרצוג הנשיא בא באיחור להקרנה, שהכנסותיה נועדו למועצה לארץ ישראל יפה. כשהגיע, הצמידה מתנדבת ורד לדש מעילו. לידו עמדה אשתו, אורה, שביקשה מה־מתנדבת להצמיד רק את הוורד, ללא סמל המועצה. המתנדבת התרגשה וידיה רעדו, והיא הסבירה שאינה רוצה להרוס לנשיא את המיקטורן. בתצלום: אחרי שהתנוסס כבר על המיקטורן, בדק הרצוג את הוורד.

מוצארט תורם לישראל יפה

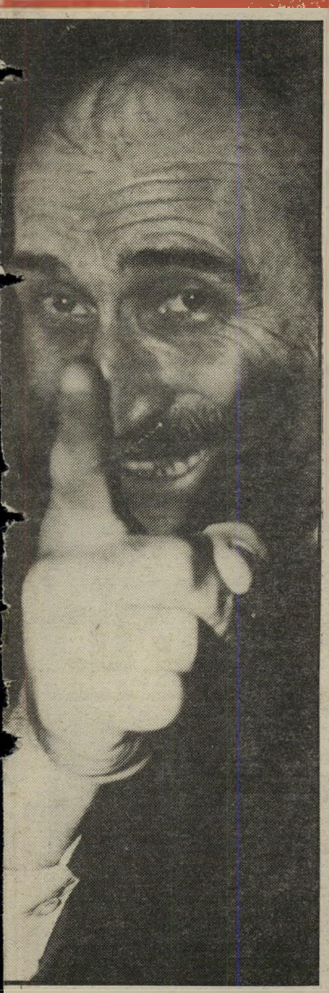
המועצה לארץ ישראל יפה ערכה נשף התרמה לאגודה. הכסף מיועד ל־עיירות־פיתוח ולמוסדות־צדקה.
בפתיחת הנשף הקרינו בקולנוע לב 1, בדיזנגוף סנטר שבתל־אביב, את הסרט אמדיאוס — על חיי מוצרט.

אביגדור בן־גל המוכר בכינוי יאנוש, מי שהיה אלוף פיקוד הצפון והתמודד לפני שנתיים על תפקיד הרמטכ"ל. היום הוא שותף בחברה ליצוא ביטחוני. לפני הכניסה לערב־ההתרמה הוא היה מעורב בתקרית מביכה: הספרית ז'אקלין ליכטנשטיין, שהתנדבה לעמוד בכניסה, הגישה לו פרח עם הסמל של המועצה לארץ ישראל יפה, אך הוא סירב בתוקף לקבל אותו מידיה.

סול זאנץ מפיק הסרט אמדיאוס, בא להקרנת הסרט ישר מהמטוס, ולמחרת בבוקר הוא טס בחזרה.

קורטיז השחקן התורכי ה־ישראלי חדש, מזועזע מיום־ההו־לדת שהכינו לו שתי הרקדניות.

סאלי לואיס אשת שגריר ארצות־הברית בישראל, מקבלת ורד מהמתנדבת, אשת־העס־קים ישראלה. משמאל: השגריר סם לואיס, בעלה של סאלי, מביע התפעלות נרגשת מהוורד שמצמידים המתנדבים לדש מעילו.

ג'יזל שאלמר שרקדה לכבוד השחקן התורכי, מעידה על עצמה כרקדנית־בטן תורכיה. כך גם הכריזו עליה. היו ליחשושים בקהל שהיתה בעבר גבר, אך ג'יזל הפריכה את ה־טענה, וסיפרה שהיא חיה בהולנד. למטה, בתמונה הימנית: ג'יזל בפעולה.

גילה גולדשטיין דמות ידועה במוע־דוני־הלילה של ה־קוקסינלים. הקטעים שבהם גילה חושפת את שדיה כבר הפכו למסורת. אך החידוש הפעם היה, שעמית לווינסון, מנהל המועדון, הצמיד את שפתיו לפיטמו־תיה. לא כל הנוכחים נהנו וחתן השימחה ביקש מהעי־תונאים: „אל תפרסמו את תצלומי עם הרקדניות!" למטה, משמאל: גילה, לפני שהסירה את החזיה שלה.

יובל ה־50 רחוק מהבית

השחקן התורכי טונג'יל קורטיז חגג שבוע לפני המועד את יום הולדתו ה־50. בארץ הוא נמצא כבר שבועיים, ורק השבוע הוא יתחיל להצטלם לסרט הישראלי שלמענו הוא בא — סירטו של ניסים דיין, הנקרא גשר צר מאוד.

טונג'יל כבר משמיע מישפטים של־מים בערבית — השפה שבה הוא ידבר בסרט — למרות שחלק גדול מהסרט יהיה באנגלית. חבריו הישראלים, ביניהם אלון גרבוז, מנהל הסינמטק, עוזרים לו לרכוש גם אוצר מילים בסיסי בעברית. הוא מעשן בשרשרת סיגריות ישראליות מסוג נובלס – סיגריות של הפריקים. הוא אוהב ערק, וכשאין ערק, גם הוודקה טעימה לו. מוסיקה ישראלית מיזרחית אהובה עליו במיוחד.

ציפי מנשה

מי מפחד מפני דיזנגוף סנטר

מדפים ריקים בבוטיק פיורוצ'י, המייבא בגדים איטלקיים לנוער שוחר־אופנה. בבוטיק, שעבר מכיכר־המדינה לדיזנגוף סנטר, נותנים עכשיו הנחה של 50 אחוז, והכל נמכר.

רווקא יש יתרונות, שהכל נמצא תחת קורת־גג אחת, שאפשר להציץ בוזי לונות־הראווה ושאפשר גם לקנות. וא־כן, בצד המערבי של לב־דיזנגוף שוכ־נים בוטיקים לרוב, של אופנה ספור־טיבית, אלגנטית, תוצרת הארץ או מיו־באת — ביגדי־כלה, פרוות, הנעלה, אביזרים, כובעים, תיקים וגם חנויות של רהיטי־קש, רהיטים איטלקיים, סיפריות וידיאו, בולים, פוסטרים, סוכ־נויות־נסיעות, מיסעדות, מערניות ו־קונדיטוריות.

מציאות בקולבים. עם ישראל, מכל רחבי הארץ, מסתובב במקום וא־פילו קונה.

תיקים ארנקים, מישקפיים, מטריות ושלל אבי־זרים ניתן למצוא בבוטיק תיק לי. יש שם גם מציאות, כמו למשל תיקי סקאי ב־4,500 שקל.

סוודרים במיבחר עשיר של צבעים, סיגנונות וחומרים בבוטיק בנטון, בגדה המיזרחית של הסנטר. הבגדים שב־בוטיק מיובאים מאיטליה והקונים והקונות באים מכל קצות הארץ.

בגדים אלגנטיים בבוטיק דוריאן גריי (מדגימה: גני מיזרחי). עכשיו אפשר לקבל שם הנחה של 20 אחוז וגם צ'קים דחויים עד סוף החודש.

הכל לכל בדיזנגוף סנטר – בגדים, פרוות, נעליים, תיקים, כובעים, מטריות, בולים, רהיטים, פוסטרים, מישרדי־נסיעות, מיסעדות וקונדיטוריות. זאת בדיוק היתה הכוונה המקורית של מקימי המקום, לפני חמש שנים – ליצור מרכז מיסחרי ענקי, שבו יימצא הכל תחת קורת־גג אחת.

הדים אוהבים לחקות ולהידמות לאירופים ולאמריקאים, לכן פתחו, לפני חמש שנים, מרכז מיסחרי חדיש בתל־אביב — דיזנגוף סנטר, או בעב־ריית צחה, לב־דיזנגוף. חשבו שאם יכז כזה טוב לגויים, ודאי יהיה טוב גם ליהודים. בחורף, כשקר ויורד גשם,

יחסו הקונים בצל המקום, ובקיץ, כשכל עם ישראל מזיע, ייכנסו לפוש, יאכלו גלידה, ינועו במדרגות הנעות מקומה לקומה וישאירו את כספם בבו־טיקים הרבים.

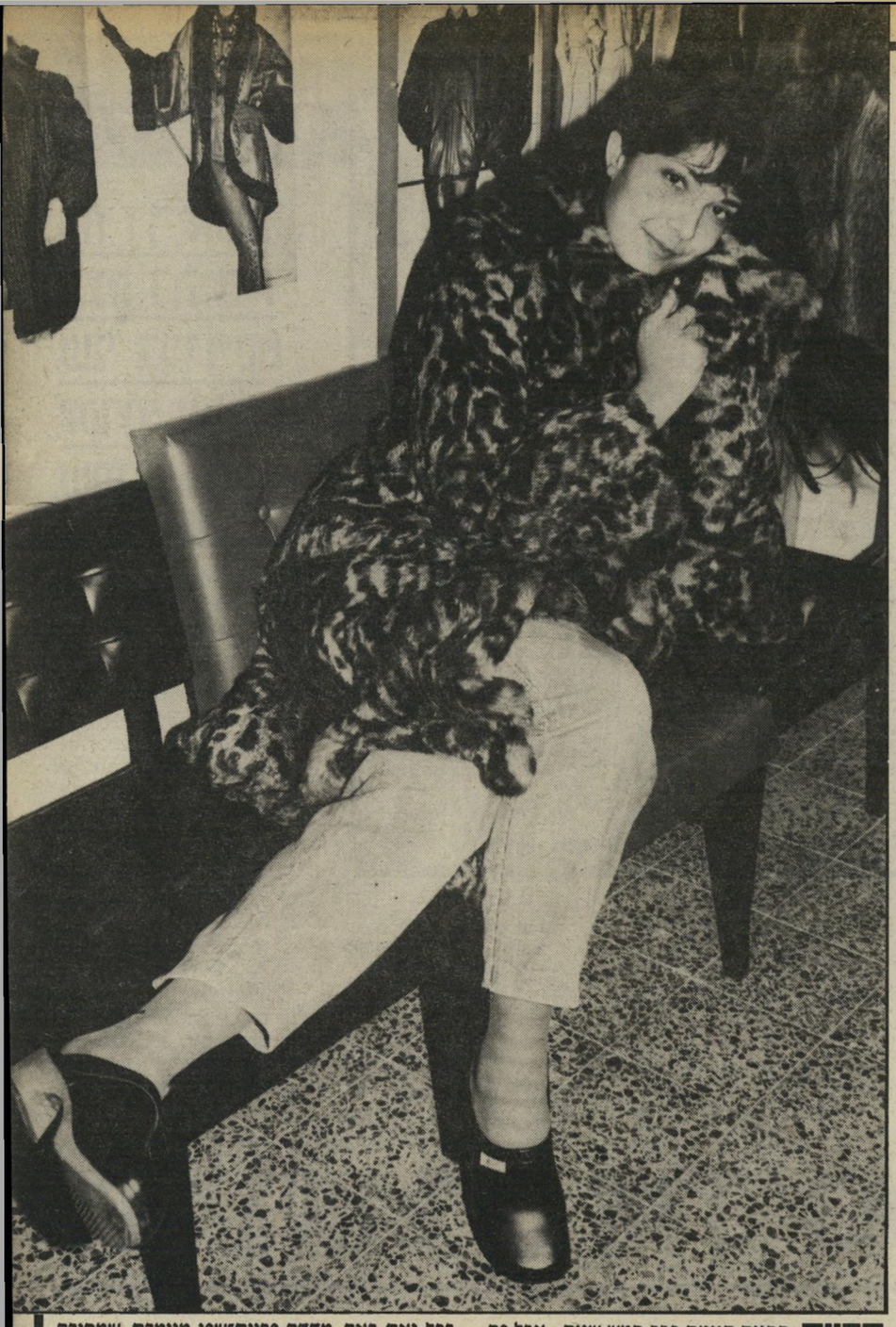
ובאמת, כמעט כך היה. לקח אומנם זמן להמוני עם ישראל לקלוט ולראות שמקום סגור ומקורה אינו בית־כלא.

בבוטיק דוריאן גריי מציעים 20% הנחה לעשרה ימים, ו־10% למחזיקי כרטיס־אשראי. מרוב הנחות, המתנוס־סות על חלון־הראווה, כמעט שלא רו־אים את הסחורה שמציעים בעלי הח־נות, המחזיקים בגדים בסיגנון ספור־טיבי, אלגנטי מאוד, אופנתי ובהחלט מיוחד, כמו חליפת־ז'אקט וחצאית־מיכנסיים, שכפתורים מעטרים את צידה, או מיכנסיים שחורים אלגנטיים ב־30,000 שקל, סוודרים ב־35,000 שקל. הכל לפני ההנחה. נעלי־סירה קלאסיות, בעלות עקב גבוה, תוצרת מטרו, הבאות להשלים את המראה — רק 20,000 שקל.

בחנות גדולה, בעלת שתי קומות, המזכירה כולבו קטן, והנקראת בונוס אנווה, נראים גברים ונשים המפש־פשים בין הקולבים ומחפשים מציאות. מנהל־החנות מרוצה, מציג מיבחר עשיר ביותר של ביגדי גברים ונוער, תוצרת הארץ ותוצרת חוץ, כמו ואן־גילס, מאקו, לואי פרו, דניאל אק־סל, אלפינה, ולנשים — מיס אנווה – טרנינגים וג'ינסים. גם תחתוני פייר קרדין סרוגות — 4,500 שקל, חולצות דניאל אקסל — 15,000 שקל.

בפינת הקומה הראשונה מציעים אבזרים אופנתיים — עגילים, שרש־

תיכוניסטיות מסיירות בזמנן הפנוי בסנטר ורואות מה חדש באופנה. משמאל: מירב גבאי. מימין: ענת אטיה. „יש דברים נהדרים," הן אומרות, ומדגימות את מה שרכשו.

רות, כפפות וחגורות מחומרים שונים, החל בפלסטיק וכלה בנחושת ויהלומים מלאכותיים והמחירים מ־ 5000 עד 6,000 שקל.

בקומה השניה של החנות שקט: נעלי נשים, ולהן אין ביקוש רב, למרות הורדת מחירים — נעליים אלגנטיות, 28,000 שקל, מגפיים ספורטיביים — 26,000 שקל.

רקון או שפן. גם פרוות ניתן עדיין להשיג בדיזנגוף סנטר. עדיין, משום שיש שם רק חנות־פרוות אחת, וגם היא עומדת להיסגר בעוד שבוע. שרגא מלטר, פרוון בן־פרוון, נמצא בלב דיזנגוף כבר חמש שנים, פורש, כי זה אומנם מרכז מיסחרי אבל לא ל־ פרוות. הוא עובר לרחוב בן־יהודה, למרכז הפרוות.

בינתיים הוא עוד מציע מיבחר עשיר של פרוות לכל דיכפין, פרוות לא יקרות, כמו ז'אקט רקון או נוטריה, ב־300,000 שקל, פרוות־שפן מנומרות, או חלקות, ב־150 אלף שקל ומעילים ארוכים ב־250 אלף שקל. ויש גם וסט שפן בריבועי שחור־לבן ב־50 אלף שקל.

מי שמחפש אביזרי־אופנה — תי־ קים, מיטריות, כובעים, ארנקים, חגורות מכל סוג, בשלל צבעים, דוגמות ומחירים — ימצא בתיק לי. זאת חנות

פרוות החנות קיימת כבר חמש שנים. „אבל פה לא באים לקנות פרוות, ואני עובר לבן־ יהודה, מרכז הפרוות," אומר בעל־החנות. אירית דדון בכל זאת באה, מדדה פרוות־שפן מנומרת, שמחירה 150 אלף שקל. למטה: זוג שמיניסטים מחיפה, שבא לשטוף את העיניים ולבדוק את האופנה בתל־אביב.

עגילים אופנתיים, במיבחר צבעים ודגמים, בחנות בונוס אנווה. בקומה הראשונה של החנות יש גם מיבחר עשיר של ביגדי גברים ונוער; בקומה השניה – נעלי־נשים וביגדי־נשים, ובכניסה לחנות דוכן־האביזרים. המוכרת הצעירה ממליצה לקונה, הפסיכולוגית אריאלה אדלר, על העגילים.

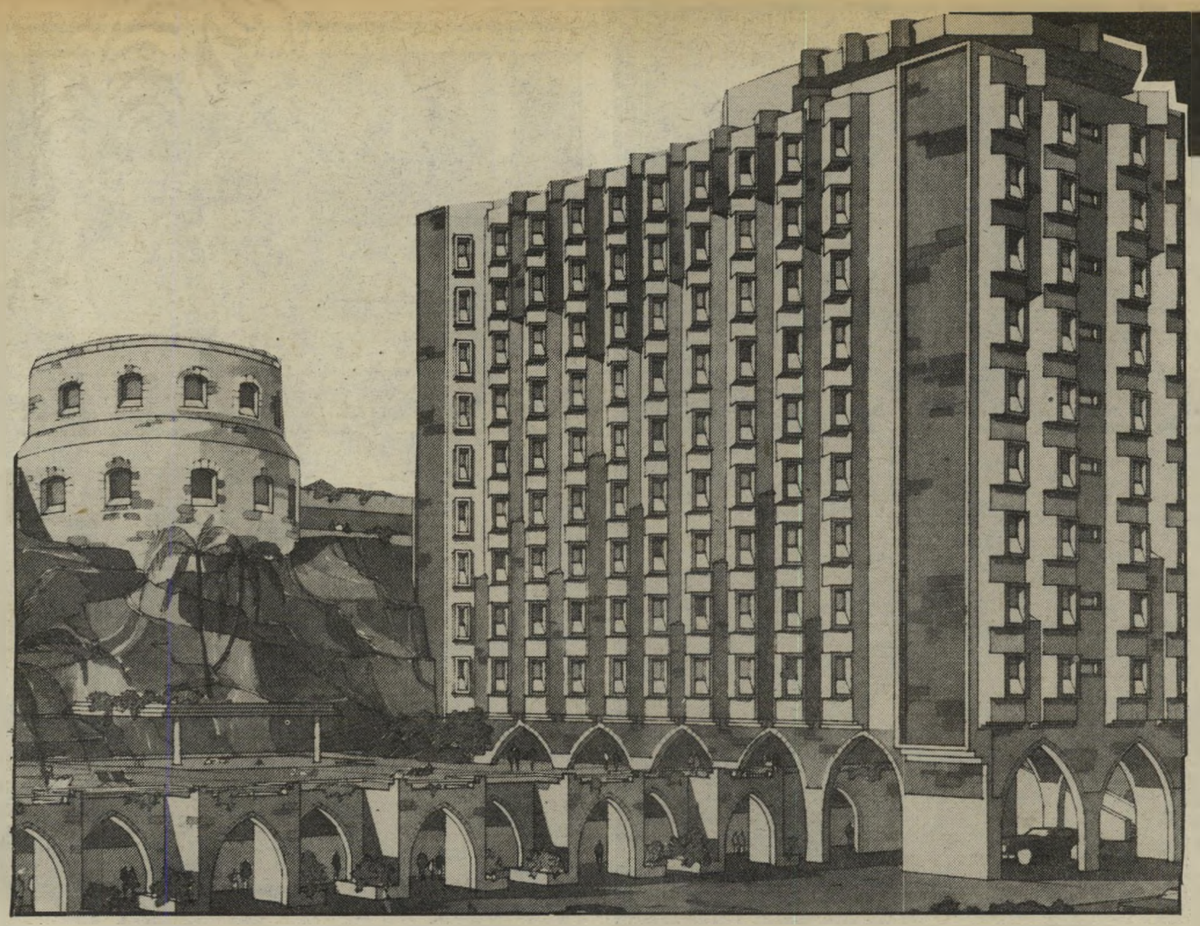

גדולה, שחלון־הראווה שלה עמוס סחורה. בחנות עצמה יש גם מציאות — בסלסלת־קש מרובעת מיבחר ארנקי סקאי יפים, רק 4,500 שקל, כי זה במיבצע.

גם סדין חשמלי. בחנות פירוצ'ו, לביגדי־יבוא איטלקיים, יש ג'ינסים, חולצות פלנל, סוודרים בגזרות צעירות ואופנתיות מאיטליה, בעיקר לבני־הנוערים, בצבעים זרוקים של ניאונים, כחול, ורוד, ירוק.

כאשר חוצים את הגשר בליבו של הסנטר, מוצאים בגדה המיזרחית מישרדים לרוב וחנות – בנטון. אם כי זה הצד פחות מיסחרי בסנטר, לקוחות בנטון מגיעים מכל קצות הארץ. כי בנטון היא אופנת־יבוא איטלקית של סוודרים, משטלנד, מוהר ואנגורה, חלקים ומפוספסים, בצבעים ירוק, טורקיז, אדום, צהוב, תאקי בורדו ואפור, במחיר מ־15 עד 70 אלף שקל.

ממול לבנטון חברת הקוסמטיקה נייצ'ר ביוטי אלורה — קרמים, מסכות וצלליות למיניהן. ואצל השכנים לקוסמטיקה — כלי־חשמל לבית, אפילו סדין חשמלי, ולבסוף, אם רעבים, מיסעדות בורגר־ראנץ, תנובה־ל'ה, וביגל נאש — מיבחר מטעמים, במחיר השווה לכל נפש. עובדה — המיסעדות כולן מלאות עד אפס מקום.

קח לך אשה ובנה לה בית שני בפרוייקט יוקרתי על שפת הכנרת

השתחרר לך זה עתה חשבון־חסכון? קיבלת כסף בירושה? אתה רוצה לדאוג לעתיד ילדיך? אתה לא יודע מה לעשות עם הכסף. שום דבר לא בטוח, אתה לא סומך על מניות־הבנקים, לא יודע מה יהיה גורל הפת"ם ויחד עם זאת אתה מעוניין להשקיע את כספך באופן סולידי, שיביא תועלת הן לך והן לבני משפחתך.

בטבריה על שפת הכנרת נמצא הפתרון לבעייתך. חברת קלרין בונה שם את מגדלי־המלכים המהווים פרוייקט חדש ויוקרתי. מגדלי־מלכים הם שני מגדלי־מגורים המיועדים לבעלי־אמצעים, לאנשי־עסקים ולמנהלים בכירים. בשני המגדלים ייבנו סך הכל 200 קומות, כשכל מגדל הוא בן 9 קומות. המגדלים ממוקמים מול חוף־התכלת, על חוף־הים, חברת־הניהול שירותי־כביסה לדיירים.

וכעת לדירות עצמן:

הדירות הן בנות שנים עד שלושה חדרים, כשהן כוללות חדרי־שינה, חדר־אורחים, שירותים, חדר־אמבטיה ומטבחון. הדירות תימכרנה לדיירים כשהן מצויידות בשטיחים קומות, והמבנה השלישי הוא מיבנה עגול בן שתי קומות, המיועד לספק את צרכי־הדיירים בשעות־הפנאי. במבנה זה ישוכנו מועדון־הלילה, מסעדת־הרונדו היפהפיה ומועדון־החברים. כל אלה יתופעלו על־ידי חברת־הניהול, תמורת סכום קבוע מראש. בחוברת ההסברה שלה מציינת חברת קלרין, כי הסכום 25% מערך הדירה במזומן ואת שאר 75% בתשלומים דולאריים. ל־30 חודש.

המעוניין לרכוש דירה בת 3 חדרים, יתבקש להוסיף סך של 10.000 דולאר עבור חדר נוסף. בנוסף תגבה חברת־הניהול סך של 35 דולאר לחודש על השירותים שהיא מעניקה. מגדלי־המלכים על שפת־הכנרת כ־כל חבר שרכש דירה המליץ על חבר אחר. את הפרסום הראשוני עשינו בדרך מתוחכמת, בחרנו ב־500 איש, שהם בבחינת עילית. כל אחד מהם קיבל כרטיס מועדון־המלכים, שאליו היה מצורף מכתב ובו נכתב: נבחרת להיות חבר במועדון־המלכים, פרטים בקרוב. כשהמכתב והכרטיס נשלחים במעטפה

להרגיש כמו מלך במגדלי המלכים

כשכל הדירות, ללא יוצא מן הכלל, פונות אל הים.

מה מציעה לך חברת קלרין בפרוייקט היוקרתי הזה?

קודם כל, דירת־נופש מקסימה, אך מסביב לדירת־הנופש ייבנה, במגדלי־המלכים, קאנטרי־קלאב שיכלול בריכת־שחייה, סאונה, חדר־כושר וסניק־באר לארוחות קלות. בנוסף תהיה בפרוייקט מסעדת־חברים יוקרתית ומועדון־לילה לשירות תושבי המגדלים ואורחיהם. בקומת הקרקע ימוקמו בוטיקים, בית־מרקחת ומספרה.

על ניהול המגדלים תפקח חברת־ניהול, שתפקידה הוא אחד: לשרת את כל שגעונותיהם האישיים של הדיירים. מה זאת אומרת שגעונות אישיים: אחד התיירים מרים טלפון לחברת־הניהול ומוסר: אני מבקש, שתוך שעתיים יהיה מונח בפתח חדרי עיתון "הארץ". אבקשכם למלא את המקרר שלי בכך וכך מצרכים ובכך וכך משקאות. אמריקה של ממש. חברת־הניהול תספק גם שירות חדרניות לנקיון הדירה על־פי הזמנה. כמו כן תספק מקיר־אל־קיר, ריצוף קרמיקה, ומטבח מצוייד "קומפלט", כולל מקרר, כיריים וארונות־מטבח. בדירות יוכשרו הכנות למזגן, ובשני המגדלים תהיה אנטנה מרכזית. לנוחיות הדיירים תעמיד חברת קלרין שלוש אפשרויות של מערכות־ריהוט, שיותאמו במיוחד לריהוט. החברה תדאג גם להתקנת הריהוט בדירה.

וכעת מה נותר?

כמובן, החומר האנושי, ובכן, גם בבחירת החומר האנושי, שיאכלס את הדירות, השקיעה חברת קלרין מחשבה מרובה. הדירות מיועדות לאנשי־עסקים עצמאיים ולשכירים שהם בדרגת מנהלים בכירים. רכישת הדירות תאופשר רק לאחר שהרוכש יעבור אישורה של ועדת־קבלה. ילדי הדיירים לא נשכחו אף הם. חברת קלרין מבטיחה שירות בייבי־סיטר מיוחד וחדר־משחקים, שיעסיק את הילדים.

מגדלי־המלכים תוכננו בדיוק בשביל המשפחה האוהבת ליהנות מחופשה נעימה בדירה פרטית, שהיא כולה של המשפחה לצמיתות.

מגדלי־המלכים הם מערכת של מבנים יפים ומודרניים. שניים הם מגדלי־מגורים מפוארים, בני תשע מותאם למקובל בארץ, כאשר לכל דירה מערכת מונים נפרדת, כך שהתשלום מתבצע רק עבור השימוש בפועל בדירה.

קום ובנה לך בית שני הנשקף לכנרת ומצויד בכל טוב.

הבית שלך, תוכל לבוא אליו בכל עת, ללא כל הכנה, ללא כל הודעה מראש. אם תרצה, תוכל לרכוש אותו בשותפות עם עוד חבר או שניים, אם תרצה, תוכל להשכיר אותו באמצעות חברת־הניהול אשר תעסוק באופן שוטף גם בשמירה על הנכס שלך, אותו תוכל תמיד להוריש לילדיך.

וכעת למחיר:

מחירה של דירה בת 2 חדרים הוא 34.000 דולאר וזה כולל רכישה מלאה של הדירה כולל פיתוח.

חברת קלרין מעמידה לרשות המעוניינים, שעברו את ועדת הקבלה, מספר מסלולי־תשלומים. מסלול מזומן בסך 34.000 דולאר; מסלול נוסף בערך של 39.750 דולאר והוא מתבצע בדרך זו: 50% מהסכום במזומן ו־50% - בתשלומים דולאריים, ל־30 חודש. קיימת אפשרות למסלול שלישי, של תשלומים בסך של 45.500 דולאר. במסלול זה ישלם הרוכש הפכו בפרק זמן קצר לסיפור־הצלחה, היתרון הבולט ברכישת דירה במגדלים קסם לרבים. אחרי ככלות הכל, צריך להביא בחשבון, כי אם אדם מעוניין להשקיע סכום כסף בקניית דירה ויש לו הסכום הדרוש לרכישת דירה בת שני חדרים בבת־ים, הוא יצליח להשכיר אותה במחיר של 120–150 דולאר לחודש, לתקופה של שנה.

לעומת זאת, אדם הרוכש דירה במגדלי־המלכים יכול להשכיר אותה, דרך חברת־הניהול, על בסיס יומי ולהרוויח בין 800 ל־1000 דולאר לחודש, כאשר הוא תמיד יכול לפנות, למען משפחתו, את הימים בהם מתחשק להם לבלות חופשה מהנה בכנרת. וכך אתה גם רוכש נכס וגם ניתן לך להחזיר את השקעתך בפרקי זמן של בין 8 ל־10 שנים ומי שמתמצא בנכסי הנדל"ן יודע שזה בהחלט פרק זמן נדיר להחזרת השקעה המושקעת בנכס.

אולי בגלל החישוב הזה נותרו מתוך 200 הדירות שבמגדלי־המלכים 20 דירות בלבד למכירה. מנהל השיווק של חברת קלרין, מוטי ברי, מספר על מכירת הדירות: "שיטת־השיווק בפרוייקט מגדלי־המלכים היתה בשיטת מפה לאוזן," הוא מספר בגאווה, אנונימית. כעבור שלושה ימים נשלחה אל כל אחד מ־500 הנבחרים מזוודה מקרטון, מצופה בלכה שחורה ומעוטרת בפס־זהב, כשבתוכה חומר פרסומי עם כל הפרטים על פרוייקט מגדלי־המלכים. בתוך 4 חודשים הצלחנו למכור 150 דירות."

ובהתחשב בעובדה כי בענף הנדל"ן, על כל עשר פגישות מתבצעת מכירה אחת, מכירת הדירות במגדלי־המלכים נחשבת להצלחה מסחררת, שכן כאן נמכרה דירה כעבור 3 פגישות.

כיום נותרו במגדלים 20 דירות בלבד.

אז אם אין לך מה לעשות עם הכסף ואתה מעוניין להשקיע בנכס, שיהווה גם עסק מכניס וגם מקום־נופש לך ולמשפחתך, מהר אל משרדי קלרין הקרובים, אולי תספיק לרכוש לך אחת מ־20 הדירות שנותרו.

● ● ●

כן ניתן להתקשר לטלפונים 458606; 03-445812 ולבקש פגישה עם נציג החברה ללא שום התחייבות.

נמר של עיר

ספסר וגנב־מסמכים, שחי על כספיה של רוזנת, הורה דרך לתנועת־הפועלים ★ יהודיה חסודה מגיעה לאורגזמה רק עם שד ★ וודי אלן משתמש בפסיכואנליזה, בלי חריקת־שיניים אמיתית וגם צוחק עליה

גיאוגראפיה

המשיח נורה במבושיו

פרדיננד לסאל – מאת שלמה נאמן; עם עובד; 192 עמודים – האיש שהקים את מיפלגת־הפועלים הראשונה בגרמניה. רדף נשים והתעלם מיהדותו. אך באופן מעשי הצליח יותר ממארכס ואנגלס.

„אני אם, אבל אני גם אדם, וממילא לא חפץ, שניתן להשתמש בו רק לטובתו ולתועלתו של הזולת... לא בכל מחיר אקנה את השלום; אני מבקשת את השלום, אבל לא אהיה קורבנו." כך כתבה, לפי הביוגרפיה של שלמה נאמן, הרוזנת סופיה פון־האצפלד, יפהפיה מקסימה, כתגובה על ההזנחה שנהג בה בעלה. היא פיתחה אורח־חיים של מתירנות מינית וחופש רוחני, ואת החיים האלה העמידה לרשותו של פרדיננד לסאל, יהודי גרמני, מלא־סתירות, שיחד עם שותפו ומתנגדו קארל מארכס קבע את גורל תנועת־הפועלים באירופה, ועימה את גורל האנושות כולה.

פרדיננד לסאל
ניצול של אידיאל

פרידריך אנגלס הרווק (שותפו לכתיבה ומ־פרנסן של מארכס) נזקק לזונות. למארכס עצמו היה ילד לא־חוקי. לסאל, שראה ביחסים גופניים עם נשים חומר־דלק הכרחי לגאון מעצב פני־ההיסטוריה, הרחיק לכת מהם הרבה יותר. את פרנסתו ביסס על תמיכה קבועה של הרוזנת האצפלד, שלה סייע במישפטה נגד בעלה באמ־צעים, שאחד מהם (גניבת קופסת־מיסמכים) הביא אותו לבית־הסוהר. חייו של לסאל היו שזורים ביחסי־אהבה סוערים גם עם נשים אחרות, שמהן תבע התמסרות מוחלטת, לו ולתורתו. עם זאת, הוא לא היה מוכן מעולם — דמוקרט נאור שכמותו — להודות בשיוויון האשה לגבר. לדע־תו, לאשה יש מעמד מיוחד רק בתחומים נשיים מובהקים. בתחום המחשבה ההגיונית היא נחותה מהגבר, ותשאר לעולם נחותה.

הסתירות בנפשו ובהתנהגותו של לסאל מוכ־רות בחלקן מחיי מנהיגים, והן אולי אף תו היכר־חרחי של אישיותם: הוא, שלחם לדמוקרטיה בגרמניה, שלט במיפלגתו. מיפלגת־הפועלים הראשונה בגרמניה ובעולם. בשיטת הדמוקרטיה הבונאפארטיסטית — החלטותיו של המנהיג אושרו על־ידי מוסדות המיפלגה אחרי שכבר הוצאו לפועל.

תערובת הנעלה והמושחת, האמיץ והמתרפס אצל לסאל היא מדהימה, אפילו בגלריה של עושי־ההיסטוריה: הוא היה מעורב בגניבה וב־סיפסור בבורסה. יחסו אל נשים — וכנראה אל בני־אדם בכלל — היה נצלני. במיקרים הטובים היה הניצול לשם אידיאה, במיקרים הטובים פחות — לשם הפקת־רווחים וכיבוש עמדה בחברה הגרמנית.

הדבר בולט במיוחד בשתי אהבותיו הגדולות האחרונות, בעת שהיה כבר גוע בסיפילים ונתון תחת אימת־השיתוק. כרי לשכנע את סוניה סונ־צא, בתו של פקיד רוסי בכיר, להתחתן איתו, כתב לה שקרים ופילפולים דוחים על יחסו ליהודים וליהדותו. כך גם יחסו להלנה דנינגס, בתו של מלומד גרמני, שהתמסרה לו בתחילה, אך נכנעה אחר־כך למישפחתה ונתנה הסכמתה לנישואין עם בן־אצילים רומני. על פגיעה נוראה זו בגב־ריותו, ובעיקר ביהדותו, ראה עצמו לסאל חייב למחות ברו־קרב עם מתחרהו, שפגע ביריה באש־כיו — פגיעה אשר הביאה למותו ביסורים נו־ראים, מקץ כמה ימים.

במה היתה גדולתו של האיש הזה, שעל אף תרומותיו למחשבה הכלכלית והחברתית — ניסוח חוק־הברזל של השכר, למשל — לא השפיע באותה מידה כמארכס, על תורת הכלכלה, הסוציולוגיה ומדע־המדינה? לסאל היה איש אמיץ ביותר. מישפטים תכופים, שבהם ניסתה המדינה להתנכל לו, ומאסרים בעילות שונות לא שברו אותו. ומה שחשוב יותר: הוא היה איש־פעלים, כפי שלא היו מארכס ואנגלס מימיהם. הוא שהקים מיפלגת־פועלים המונית (במושגי התקופה) ראשונה, שאותה כיוון בחייו, ואשר לאחר מותו התלכדה עוד יותר סביב אגדת אישיותו.

ביוגרפיה זו היא קיצור של מחקר עב־כרס שפירסם שלמה נאמן לפני 12 שנים בגרמניה.

הומורסקות

חיסול פרות בנוסח ניו־יורק

חיסול חשבונות – מאת וודי אלן; מאנגלית – יוסף גרו־דזינסקי ויהודה מלצר; הוצ־את אדם; 110 עמודים – או־סף הומורסקות של היהודי הניו־יורקי, המסוגל לצחוק על הצגת היהודי כאימפו־טנט בעולם של גויים מוצקים ומושרשים.

קריאת ההומורסקות בחיסול חשבונות היא חגיגה של צחוק, מן המילה הראשונה עד המילה האחרונה — להוציא אולי את הגמול, שהוא סיפור במובן הקלאסי יותר, וחושף במשהו את חולשתו של אלן, כשהוא מנסה לחרוג מן התחום המצומצם שבו הוא מתמחה. הגמול מזכיר את הפאשלה הברגמנית של אלן בקולנוע — אינ־טיריורס.

תחום החוויות והתגובות של אלן קרוב מאוד לזה של פיליפ רות (היה שלום קולומבוס, חיי כגבר), ולא במיקרה נזכרת באחד הסיפורים

וודי אלן
סאטירה של אינטלקטואל

דמות ממה מעיק על פורטנוי: „או קיי, קו־גלמאס, אמר הקוסם. לאן הפעם?" (מדובר במס־עות־אהבים שמעניק הקוסם לקו־גלמאס בין רפי יצירות מפורסמות). „רק פעם אחת, אמר קוגל־מאס. מזג־האוויר כל־כך יפה, ואני לא נהיה יותר צעיר. שמע, קראת את מה מעיק על פורטנוי? זוכר את הקופה? (דמות של חרמנית) המחיר הוא כעת עשרים וחמישה דולר, אבל נתחיל איתך בסיבוב אחד חינם, בגלל כל הצרות שעשיתי לך."

יש, בכל זאת, הבדל ניכר בין פיליפ רות ווודי אלן: אלן לוקח גם את הבעיות הפסיכולוגיות האמיתיות והמעיקות של היהודי הרבה פחות ברצינות. הוא מסוגל לצחוק גם על הצגת היהודי כאימפוטנט בעולם של גויים מוצקים ומושרשים.

הספר נקרא בעברית חיסול חשבונות. הוא יכול היה גם להיקרא חיסול פרות קדושות — ומה כבר יכול לשמש נושא למיתקפת הסאטירה־פארודיה־הלעגה של אינטלקטואל יהודי בניו־יורק? מעט דברים יחסית, וטריוויאליים במידה רבה מנקודת־ראות ישראלית: מבקרי הסיפורות והתיאטרון, על מליצותיהם המנופחות (פארודיה על מאמריהם בפאבריציו: ביקורת ותגובה), פסיכואנאליטיקאים מקריצי תורות־של־הבל והביוגרפים שלהם (שיחות עם הלמהולץ). אשליות הפילוסופים ופיטפוטיהם (מיסטר ביג, הפילוסופיה שלי). דתיות מזוייפת וגעגועים מתמרחים ליידישקייט (סיפורים חסידיים).

גם בעיית אי־שלמותה ושחיקתה ההכרחית של האהבה היא נושא (סיפורו של מטורף), וכן בעיות פוליטיות וחברתיות (שני הסיפורים הראשונים) — אך בלי חריקת־שיניים אמיתית, כשל מי שוויתר על דון־קישוטיות לוחמת ומסתפק בעמדה של סאנשו פאנשה, הזורק בדיחות בזהירות ומרחוק. צחוק, הרבה צחוק — על ריק.

חריקת קרשים

יידישקייט עובר לסוחר

טייבלע והשד שלה – בהבימה; מאת יצחק בשוויס־זינגר ואיב פרידמן, לפי סיפורו של יצחק בשוויס־זינגר; עברית: דן אלמגור וחנן שניר. שחקנים ראשיים: יעל פרל, ניסים עזיקרי ועדי לב – בעיה של אשה מודרנית, בלבוש של צדקת תמימה, המתפתה על־ידי תלמיד־ישיבה.

יצחק בשוויס־זינגר, בנו של רב, השתחל כנראה מריקעו הדתי בקלות יחסית. אך הוא מצא באותו רקע מקור לשאיבה של אירועים היסטוריים ואוצר־סמלים קבוע, שעשה אותו שותף בטוח וסחיר לשאר מפיקי המיתוסים המצליחים במאה העשרים.

בראשית דרכו היו, כנראה, הקבלה וסמליה, המשיחיות השבתאית וכרומה חלק אורגאני מעולמו של בשוויס־זינגר. בתיאור ההמשכות אחר היצר (הגאולה), וההתפוררות המנוונת שבאה בעיקבות ניתוץ הכבלים המוסריים בסיפור השטן בגוריי יש עוצמה שאי־אפשר לטעות בכנותה. אך אותם נושאים חזרו ונישנו אצלו, והוא למד את כראיות ההעמדה של שיחזורים היסטוריים מדומים (כמו בהעבד), שאין בהם שום שאיפה למסירה אר־תנטית של עולם היהודים, לבטיו ובעיותיו הספא־טיים. העולם היהודי אצלו מעוצב רק בקליפתו החיצונית — והתוך הוא הדראמה שעסקו בה ביתר כישרון ממנו, וביתר כאב־אמת, סופרים כהרמאן הסה ואפילו אנדרה ז'יד. זוהי הדראמה של מיל־חמת־השכל ביצר, מירדו של היצר בשכל, והחזרה הסופית לשיווי־משקל ביניהם, שמשמעותו, בע־צם, תבוסה, התנוונות או מוות.

גם כאן, בטייבלע והשד שלה, מעמיד בשוויס־זינגר במרכז צדקת יהודיה, משכילה כמובן (הוא חייב משהו לפמיניסטיות), המתפתה־נאנסת על־ידי תלמיד־ישיבה בעל חזות שלומיאלית המתחפש לשד, ולבסוף היא משתפת איתו פעולה מתוך תמימות, שהרמזים למידת בנותה גסים כשק. בעייתה היא בעיה של אשה מודרנית מאוד: היא מסוגלת להשתגל רק עם שד, המגיע אליה מארץ־החלומות (בדמותו של ניסים עזיקרי, המשחק בעוצמה בלתי־רגילה, אולי משום שהוא תמיד ניסים עזיקרי). אך אינה מסוגלת לגעת באותו שד. כאשר הוא משתכן בגוף בעל, שלו היא נשואה כדת וכדין.

„טייבלע והשד שלה" בתיאטרון*
פודרה של אקזוטיקה

אצלנו קונים את בשוויס־זינגר בחפץ־לב, סוף־סוף אנחנו רחוקים מהעולם שהוא מתאר לא פחות מקהלו בארצות־הברית, וזקוקים במוהו לאותו יחס דו־ערכי של געגועים והלעגה כלפי העולם שהוא מחיה, כביכול. יצירותיו עוברות נהדר משפה לשפה, ממדיום למדיום. משום שאת ה„שום דבר" קל להעביר מתחום לתחום.

הטראגדיה הישראלית: ביזבוז כישרונותיו של חנן שניר, בימאי בעל נתונים גאוניים (הוא ראוי לפרס מיוחד אפילו רק על האיקונוגרפיה השדית שלו בהצגה — ראשי השדים, המציצים מן הקיר שבירכתי הבימה ברגעי הצלילה־בחטא של טייבלע). כל הברק שלו מושתת על טקסט מיובא מעולם של תרבות, המתחבטת במיקורה של נקודת האורגאזם. אך מעריפה לאפר זאת בפודרה של אקזוטיקה מעולם נושן.

* *ניסים עזיקרי ויעל פרל בהבימה.*

היפהפיה הכושית נענחה לפחק שעל העץ בעיירה בקניה — וכך התחתנה עם ישראלי

„קטפתי את בעלי מהעץ!"

זוהר שחור שהגיע הישר מעיירה קטנה בקניה. זוהי מילי (מילכה) קני, בת ה־20, הנשואה לישראלי. היא דוגמנית מת־חילה, אך מאוד מצליחה. מילי היא גיורת, הדוברת, קוראת וכותבת עברית. ביום היא עובדת בראש אינדיאני ובערב היא מדגמנת בתצוגות־האופנה.

עם המישפחה בקניה: אביה של מילי עובד בבית־חולים, אמה היא עקרת־בית. שתיים מאחיותיה נשואות לאנגלי ולדני. ההורים התנגדו בתחילה לקשריה עם שלמה.

עם המורה הפרטית, קארין דונסקי, שלימדה את מילי (1.70 מטר, 48 קילו) פרק בהילכות־דוגמנות – איך ללכת, כיצד לשבת, באיזה איפור כדאי להשתמש וכמה קלוריות לאכול.

וסה חתולי, הילוכה פנתרי ויש לה קצב שאין לאף לבנה. זוהי מילי, הדוגמנית מקניה, יפהפיה שחורה, בעלת עצמות־לחיים בולטות, עיניים מלוכסנות, אף קטן ופה חושני. מילי קני הצעירונת, בת ה־20, היא גיורת הנשואה לישראלי. איך ואיפה נפגשו השניים? על כך הם מספרים — הוא בעברית קולחת, והיא בעברית טובה של עולה חדשה, בוגרת־אולפן:

„לפני שנתיים וחצי," מספר הבעל, שלומי, „אספתי את פקלאותי ונסעתי לחופשה לקניה. הגעתי לאלדורט, עיר קטנה, הקרובה לניירובי. ליד מלון סטנלי יש עץ גדול, שעליו משאירים פתקים עם הודעות. השארתי שם פתק, שאני מעוניין לטייל במומבסה ומחפש פרטנרית מקומית. העדפתי לטייל בצורה זאת ולא באוטובוס של תיירים. השארתי מספר טלפון של ידידים בניירובי.

שניים בשק־שינה

חדי יום וחצי התקשרה בחורה ואמרה שראתה את הפתק על העץ, ושהיא מכירה היטב את האיזור. „נפגשנו בסטנלי וראיתי לפני צעירונת שחרחורת יפהפיה, תיכוניס־טית בת 17 וחצי. לא חשבתי פעמיים ויצאנו לדרך. לקחתי את התרמילים, אוהל, שני שקי־שינה ונסענו לטיול.

„נסענו לשם במטאטו — מכונית פו'ו מיסחרית, שמכניסים בה, בצפי־פות, 20 איש מאחור. זוהי התחבורה הזולה ביותר, ויתרונה בכך שאפשר לרדת מתי והיכן שרוצים. נסענו שש שעות והגענו לאזורים קסומים, על חוף האוקיאנוס ההורי.

„שם זורחת השמש ושוקעת בכיוון ההפוך מזה שאני רגיל לו; המים צלו־לים וכחולים, החול לבן כמו קמח; ועצי־קוקוס ענקיים צומחים ממש עד קו־המים. מילי היתה חברה נהדרת למסע. היא לקחה אותי למקומות ני־רחים והסבירה לי על תושבי המקום ומינהגיהם."

אחרי כמה ימים — כמה בדיוק, הם לא רוצים לגלות — הם מצאו את עצמם בשק־שינה אחד.

אחרי שבועיים הם חזרו לניירובי ושלומי ביקש להמשיך בטיול, לראות מקרוב כיצד חיים המקומיים בסוכו־תיהם. מילי אמרה: „אין בעיה. אקח אותך לסבתא שלי."

„הגעתי למין סבך של ג'ונגל, שם פגשתי זקנה בת 80 בערך, עם שינים מבשלים את המזון גם על המדורה.

„אחר־כך גם גיליתי שלמרות שכל ערב ירד גשם־אימים, לא נכנסת לסוכה אף טיפה. זה פשוט מאורר: הקש מתנפח ואין חדירת־מים."

אחרי חודש בבית הסבתא הגיע שלמה קני לבית הוריה של מילי. ההורים ושיבעת ילדיהם גרים בבית־אבן. האב עובד בבית־חולים, האם היא לבנות־לבנות. שיער שחור. שימחת־חיים שקשה לתאר ורוקדת שיגעון.

„מילי חזרה להוריה ואני נשארתי חודש בסוכה של הסבתא. יש לה שלוש סוכות, שבהן גרים בני מישפחתה. הסוכה עשויה מקש, יש בה מיטת־עץ ולבנים המסודרות בעיגול, שבמרכזו מדליקים את המדורה. בערב מדליקים את המדורה ומשאירים אותה כל הלילה על אש נמוכה. העשן מבריח את כל הברחשים, מחמם את הסוכה.

ירח הדבש — לחוף האוקיאנוס ההודי ובצל עצי הקוקוס!

יודעת אם זה מפני שהיא כושית או שהן מתייחסות כך לכל דוגמנית חדשה. זה בהחלט מפריע לה ודי מעליב, אבל היא ממשיכה להיות חייכנית וסבלנית — אולי בעתיד זה יעזור והקרח יישבר.

בינתיים ממשיכים מילי ושלומי להזמין את חבריהם הביתה לארוחות אותנטיות של תבשילים קנייתים, כמו אוגאלי, שהוא לחם־תירס העשוי מקמח־תירס, או זמבוסה — מין בורקאס מבצק־עלים ממולא במיני בשר מעורבים וחריפים. מילי מבשלת לשלומי גם אוכל יהודי.

ומה עם ילדים? „יש לי עוד זמן," אומרת מילי. „אני עוד צעירה, אולי בעוד חמש שנים." **אורנה גלזן** ■

עגיל באף זה היה ה־סימן שמילי היא בת־הזקונים של מישפחתה.

עקרת־בית. מילי היא בת־הזקונים ואת זה אפשר לראות לפי הנקב שבאפה, שבו נשאה תמיד עגיל, סמל שהיתה בת־הזקונים.

שתיים מאחיותיה של מילי נשואות ללבנים, אחת לאנגלי והשניה לדני, כך שהוריה רגילים ללבנים במישפחה. אך אביה של מילי קיבל את שלומי בהסתייגות, כי התדמית של הישראלים כקניה היא לא הכי־טובה.

אבל שלומי סיפר למילי על ישראל והיא מאוד התלהבה, ורצתה לבוא לבקר. הוריה התנגדו בכל תוקף — טענו שהיא צעירה מדי, יש מילחמות בארץ והם חוששים לה.

עד־נישואין בכמה דולארים

לאחר שלושה חודשים חזר שלומי לארץ. בתיקווה שמילי תגיע אחריו. כאשר בוששה לבוא, הקשר הטלפוני התייקר והגעגועים גברו, החליט שלומי לנסוע ולהביא את אהובתו־ליבו.

„זאת היתה כמעט בריחה מהבית. כמעט חטיפה," מספרת מילי. „הייתי בת 18, ולא יכולתי לצאת את ארצי בלי חתימת הוריי. הפיתרון היחידי היה לי־הינשא בנישואין אזרחיים. נכנסנו למישרד, שילמנו כמה דולארים לפקיד, שלא הכיר ולא ראה מימיו את שלומי, כדי שיעיד שהוא מכיר אותו מלידה, ונישאנו."

„הייתי בן 24." נזכר שלומי, וכמישפחתי — שוב ושבר. רק אחיותיי הבינו לליבי."

הזוג הצעיר ערך ירח־דבש ממושך, תר במשך שלושה חודשים את הארץ לאורכה ולרוחבה, ואחר־כך השתקע במיצפה־רמון, שם עובד שלומי.

מילי למדה עברית באולפן בבאר־שבע, ואז החליטה להתגייר. אחרי הכל, נקראים בני שיבטה „בני המשיח המאמין," אינם מערבבים חלב ובשר, אינם עובדים בשבת.

לפני כמה שבועות עברו השניים לרמת־גן, ומילי החליטה שעליה לעשות משהו עם עצמה. ידיד של שלומי, שהתפעל מהופעתה של מילי, היפנה אותה לקארין דונסקי, כדי שתלמד אותה פרק בהילכות־דוגמנות. השידוך עלה יפה. מילי הפכה לדוגמנית מבוקשת, שהופעתה הגיזעית בולטת על המסלול, היא מתחבבת על הקהל ומצטלמת שיגעון.

עכשיו היא עובדת בבקרים בבית־האופנה ראש־אינדיאני ובערב היא מופיעה בתצוגות־אופנה ברחבי־הארץ.

קוראים לי „כושית!"

מה דעתה של מילי על הישראלים, אחרי שהיא חיה בקירבם שנתיים? „כשהגעתי לארץ," היא נזכרת, „וירדתי מהמטוס וראיתי אנשים לבנים שוטפים את הריצפה ומורידים את המיזוודות — הייתי בשוק. לא הבנתי איך לבנים עושים עבודות כאלה. עכשיו התרגלתי שכולם עושים הכל.

„אבל כולם גם קוראים לי כושית. אני שומעת את זה על כל צעד ושעל. הם לא יודעים שאני מבינה כל מילה."

וחוץ מזה, הדוגמניות הן מאוד לא חברותיות ואינן מפרגנות לה. הן בקושי אומרות לה שלום. היא איננה גופה חתולי, הילוכה פנתרי, עצסנות ואפה קטן. יש לה קצב שאין לאף דוגמנית לבנה בישראל. על חברותיה למיקצוע היא קובעת: „הדוגמניות בישראל אינן חברותיות. בקושי אומרות שלום. זה מעליב אותי. האם זה משום שאני כושית?"

ליטבול בזיתים
מעדן מקורי
בסדרת דיפ של „תלמה"

„תלמה" הוציאה לשוק מטבל חדש בסדרת ה„דיפים" שלה – והפעם דיפ המכיל זיתים.
המטבל, מקורי בטעמו ובמרכיביו מומלץ ע"ג האריזה המרהיבה (במסורת של „תלמה") להכנה משמנת, מיונז, גבינות לבנות, גם רזות.
המטבל הפיקנטי החדש, „דיפ־זיתים", מומלץ למריחה על „פתית", או לחם, מקושט בצנוניות, זיתים שחורים ועלי פטרוזיליה.
„תלמה" ממליצה למלא במטבל החדש חצאי משמש, שזיפים מיובשים, מלפפונים או עגבניות.
מומלץ גם לטיבול פיצות.
בתיאבון.

חמרורים

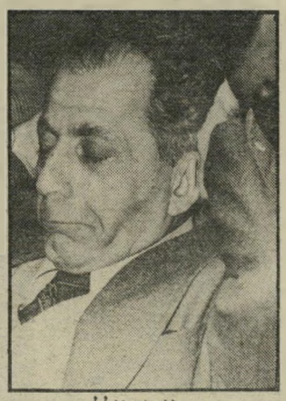
קיצוץ שלושה אפסים

הוחלף ◆ המטבע הקיים (סול) של פרו הדרום־אמריקאית במטבע חדש, **אינטי** (110 שקל בערך), שיהיה שקול כנגד 1000 סול ישנים. החלפת המטבע בפרו, שבה שיעור האינפלציה השנתי הוא 111%, מקצצת לא רק שלושה אפסים סופיים מכל חשבונית, אלא גם מנציחה את אינטי, אל־השמש של קיסרות האינקה, ששלטה בפרו שלפני הכיבוש הספרדי במאה ה־16.

● ● ●

רב ראשי ל־1800

נבחר ◆ בדאבלין, בירת אירלנד, **הרב יואל מירוויים**, 28, לרב הראשי של קהילת 1800 יהודי מדינת האי הירוק. מירוויים, יליד דרום־אפריקה, נעשה בכך לרב הראשי הצעיר ביותר בעולם, אחרי שתפש את מקומו

יו"ר הילל
מן המוסד לכנסת

של הרב דויד רוזן (לא־קרוב של הרב הראשי של יהודי רומניה, הרב משה דויד רוזן), ישראלי, החוזר ארצה, אחרי שסיים, השבוע, את תקופת כהונתו כרבם הראשי של יהודי אירלנד.

● ● ●

מפכ"ל ל־16,000

מונה ◆ אחרי 33 שנות שירות במשטרה, לתפקיד המפקח־הכללי ה־בא של מישטרת ישראל, על 16 אלף שוטריה, **ניצב דויד קראוס**, 56. קראוס, יליד צ'כיה וניצול מחנה־ריכוז, החל את דרכו במישטרה כסייר ואופנוען והספיק, לאחר מכן, לשמש כראש אגף־המינהלה, ראש אגף־המיבצעים, סגן המפכ"ל, נשיא בית־הדין למישמעת ובתפקידו הנוכחי — מפקד מחוז תל־אביב.

● ● ●

שגריר לחמש מדינות

נחוג ◆ יום־הולדתו ה־62 של יו"ר הכנסת, **שלמה הילל**, יליד בגדאד, שעלה ארצה בגיל 7. הילל, לשעבר חבר קיבוץ (מעגן מיכאל) ואיש המוסד (שהתמחה בהעלאת יהודים מעיראק וממצריים), היה בגיל 30 אחד ה־ח"כים הצעירים ביותר של הכנסת (מטעם מפא"י). לאחר מכן שימש הילל כשגריר במדינות אפריקאיות רבות (ג'מייקה, חוף השנהב, וולטה העילית, ניג'ר וראהומיי) ובמשך כמעט שמונה שנים שר־מישטרה.

● ● ●

אם הטייסת היחידה

נחוג ◆ בירושלים, יום־הולדתה ה־85 של **זיתה ליבטוב**, אמה של הטייסת הראשונה, והיחידה, אשר נפלה בעת שירות פעיל בצה"ל. זאת היתה ווהרה לביטוב, פלמ"חאית, אשר קיבלה את הכשרתה התעופתית בארצות־הברית, ושנפלה, כאשר התרסק מטוסה בעת טיסת־סיור בשער־הגיא, בדרך לירושלים, בקיץ 1948. לביטוב־האם היא אלמנתו של יהודה ליבטוב, מייסדי קריית־ענבים ומאנשי המשק של ההסתדרות (תנובה, הסנה) אשר מכר, בשנות ה־20, מניות של בנק הפועלים ליהודי פולין ויזם, בשנות ה־40, את רעיון קופות־הגמל הצמודות.

● ● ●

מות הקצין הבכיר

נפטר ◆ מפצעיו, כתוצאה של מיטעון־צד בלבנון, בגיל 38, **אלוף־משנה אברהם („ממושי") אל־רן**, סגן מפקד עוצבה והקצין הבכיר ביותר של צה"ל, שנפל בלבנון מאז שנהרג אלוף יקותיאל אדם, בקיץ 1982. אלרן, יליד רומניה שגדל בראשון־לציון, וכה בכינויו על שם מומי־שאולי, גיבור אנשי פנפילוב, (הספר הרוסי, המספר על אימונה וחישולה של חטיבה במילחמת־העולם השניה, ואשר שימש כאורים ותומים לדורות של אנשי פלמ"ח וצה"ל). אלרן היה צנחן רב־מעללים (הפשיטה לביירות ב־1972; הקרב על החווה הסינית ב־1973) ואב לשלושה, אשר תחביבו היה צילום שיקופיות־צבע של פירחי

מפכ"ל מיועד קראוס
מן האופנוע לבית־הדין

הארץ, שאותן הרבה להקרין בפני באי־ביתו בזיכרון־יעקוב.

● ● ●

חושף 429 הכלים

נפטר ◆ במרחביה, בגיל 78, **פסח בר־אדון**, ארכיאולוג יליד פולין, שנודע בספרי זיכרונותיו (באוהלי מידבר, בין עדרי הצאן) על חייו כרועה־צאן בין שיבטי הבדווים בעמק בית־שאן של שנות ה־30. בר־אדון, שזכה אצל הבדווים לשם עבר אל־עזיז (ולמשכורת שנתית של שתי כבשים, תיב, מלבוש דמוי־שימלה — וע־באיה), היה קורם לכן סולל־כבישים בתל־אביב, ולאחר מכן איש ההגנה וההעפלה ובסופו של דבר, האיש אשר גילה בבית־ירח שליד הכינרת, אחרי שש שנות חפירות, עיר כנענית מבוצרת. לאחר מכן פנה לחפירות אשר היזו את גולת הקאריירה הארכיאולוגית שלו: החפירות במידבר יהודה, שבהן גילה, בין השאר, במערה, מטמון של 429 כלי נחושת ושנהב קרומים.

● ● ●

הכלכלן כאיש הטקס

נפטר ◆ בירושלים, חודש אחר יום־הולדתו ה־79, **אברהם גלבוע**, מי שהיה ראש־הטקס של מישרד־החוץ. גלבוע, כלכלן יליד ז'נבה ה־שווייצית, היה בימי מילחמת־העולם איש מחלקת הקשרים הבינלאומיים של ההסתדרות (ושליחה בסוריה ובלבנון). אחרי הקמת המדינה, לפני שהחל לטפל בתחומי הטקס, היה קונסול ישראל בפאריס, באיסטנבול ובליסבון.

• קשר ישראלי אחר לרבנות הראשית באירלנד: היה זה אביו של נשיא המדינה, מי שהיה לימים, רבה הראשי האשכנזי של ארץ־ישראל, הרב אייזיק הלוי הרצוג, אשר שימש בין שתי מילחמות־העולם כרבה הראשי של אירלנד.

חולצה שקופה
בפאב „קצת אחרת"
דרושות מלצריות נאות לעבודה בחולצה שקופה.
בתנאים מצויינים
טל. מ־9.00 בערב:
03—838320

מודעות בטלפון
לכל העתונים
בכרטיסי אשראי במחירי המערכת
DINERS CLUB INTERNATIONAL ISRAEL LTD
ויזה
ישראכרט
שרות ת.ד. ללא תשלום - חניה חופשית במקום
פרסום אידיאל
אבן גבירול 110 ת"א, פתוח 7.30 - 20.00 רצוף
03-227117/8

שולה
השתלת ציפורניים מלאכותיות בשיטה אמריקאית — ביידיים וגם ברגליים וכן השתלת ריסים.
תל־אביב, המלך ג'ורג' 89
טל. 284919—295318

תן טרמפ לחייל

קולנוע

סרטים
איוב מתמרד בהונגריה

חוסר תיקווה — הוא חטא

יהודים איכרים לא היו חיזיון נפוץ במרכז אירופה, וחוקים דרקוניים מנעו מהם לעסוק בחקלאות. ובכל זאת, סיפורו של אימרה גיונגיושי המרד של איוב («שלום לך בן» — ראה שעון) שאוב מניסיון אישי.

גם הוא, כמו הילד שהוא גיבור סרטו, הגוי שזכה להמשיך את הגרעין של המורשת הרוחנית היהודית, אומץ בילדותו לשנה על־ידי מישפחה יהודית, והוא מספר על קהילה יוצאת־דופן, שרק מתי־מעט שרדו ממנה, ומעטים עוד יותר יודעים על קורותיה המופלאים.

מספר גיונגיונשי: «על גדות הנהר תיסה,

בימאי גיונגיושי
עולמם של שאגאל ומנוחין

בגבול רומניה־הונגריה, לא בימי־הביניים ואף לא בסיפורי־האגדות, למעשה עד זמננו שלנו, עד 1945, חיתה קהילה עצמאית של איכרים יהודיים, בעלי תרבות חקלאית מובהקת. קהילה זו נמחקה לחלוטין בתוך הזמן הקצר של ארבעים שנה, לא יותר מזה, מבלי להשאיר כמעט כל עדות כתובה.

«אנו מדברים על הענף ההונגרי של העולם התרבותי שמארק שאגל, יהודי מגוחין ומארטין בובר קמו מתוכו. סינתזה בין רוחניות לעבודה, שימחת־חיים וקשיחות גרוטסקית של ראיית עולם סקפטית. המדובר על האיזור שבין נהר הברג ונהר הטוקאי בהונגריה — כגודלם של רובעי קווינס וברוקלין גם יחד.»

רבנים כמו ישוע. «בזמנים עברו חיו שם אותם רבנים מחוללי נפלאות וצדיקים, שעשו ניסים ליהודים ולגויים גם יחד. באותו חבל ארץ חיו בצוותא קאתולים, פרוטסטאנטים ויהודים, חוואים ורועי־צאן, ללא לחצים ומתחים דתיים.

«האגדות המקומיות מספרות על רבני־כפר שונים, שהיו מחוללים ניסים ומרפאים חולים, ממש כישוע בשעתו. כמו אותו רב מכפר קרוזור, שהכפיל לחם ודגים למען ישבעו הכל, או רב אחר, שהאמינו כי בכוחו לקרב אוהבים שאיבדו את הדרך זה אל זה. עד היום עולים לרגל לקיברו של הרב יצחק טאוב, שחי במאה השמונה־עשרה, ורבים ישמחו בוודאי לזהות בסרט את השיר ההונגרי היפה התרנגול מקרקר בקול, שהולחן למעשה על־ידי הרב טאוב. אני הופתעתי לגלות כי מילותיו של שיר עממי זה הן תערובת של יידיש, גרמנית והונגרית.»

לשאלה המתבקשת יותר מכל שאלה אחרת, מדוע בחר גיונגיושי דווקא בנושא שהוא קונטרוברסאלי כל־כך בהונגריה, תשובתו (הר־אויה לשמש כמופת ליוצרים ישראלים, החו־ששים לגעת בנושאים מסויימים, הנחשבים כ«רגישים»): «מישפט מפתח בסרטי — הבה נגלה זאת לבננו' — מסביר את השקפתי. מחובתנו, ההונגרים, לבחון את עברנו הלאומי. בהיסטוריה של גרמניה והונגריה ישנן בעיות דומות. איני מאמין שקיים אישהו לאום שנועד מתחילה לפאשיזם. קיימות רק נסיבות היס־טוריות, שהן בונות או הרסניות. כמו האיכרה היהודיה רווה, אני מאמין ש«חוסר תקווה הוא חטא», וזה הרעיון שתופש לגבי כל מקום, אם זו רומניה, ארצות־הברית, או רוסיה הסובייטית.»

פרנץ זנתה והדי טמסי: להוריש בכל מחיר

הזכות להתנגדות

שלום לך בן (הונגריה, צפון, תל־אביב) – **מפיצי הסרטים בישראל מעריכים מאוד את רמתו של הקהל הבא לראות את סירטיהם. זאת הסיבה, כנראה, לשמות החדשים, רבי הדימיון והמשמ־עות, שהם מעניקים לסרטים ברגע שהם משחררים אותם מן המכס.**

שלום לך בן אינו מלודרמה איטלקית משנות החמישים או עיבוד חדש לדמעתון מצרי של ערב־שבת בטלוויזיה. שמו המקורי של הסרט הוא המרד של איוב – ושני הבימאים, אימרה גיונגיושי ובארנה קאבאי, שאף כתבו את התסריט יחד עם קתלין פטניי, גם התכוונו שזה יהיה שמו.

כי הסרט מספר על זוג יהודים, חשובי ילדים, בכפר הונגרי, בתקופת מילחמת העולם השניה, המנסה להעריס על האלוהים פעמיים. ראשית, משום שהאלוהים מנע מהם יורש בהמיתו על פניהם, את שיבעה ילדיהם. הם מחליטים לאמץ ילד. אבל יותר מזה – השואה בשער, וברור כי גם אם היורש העתיד יהיה יהודי, גם הוא נחרץ דינו למות. על כן מחליטים לאמץ ילד נוצרי, וכך הם עוקפים את החלטת האל. ואם החלטה זו שלו מנוגדת לחוקי הטבע – בוודאי שבטעות יסודה. כי הטבע דואג להמשכיות הבריאה, זאת רואים האיכרים היהודים בכל הסובב אותם, בחי ובצומח; ובהיותם משוכנעים בקדושת כל דבר חי על פני האדמה הזאת, יותר מאשר בקדושה שעל־פי הבדלי דת, גזע ומין, הם מעזים להתנגד לגזירה מלמעלה. ועוד

לקח מלמד האיכר היהודי: את המורשת הרוחנית אתה יכול להעביר גם דרך שליח שלא נולד על ברכיה, אך נתחנך עליה.

כל הרעיון הפילוסופי הנאור הזה מוגש בצורה קולנועית מלאת חן ופשטות, מצולמת ברגישות ומשוחקת במהימנות על־ידי פרנץ זנתה, הדי טמסי וגאבור פהר.

חבל שאותם המתכתשים בנושא «מיהו יהודי' אינם הולכים לפעמים לקולנוע.

זונדי יוז: התאבדות או תאונה?

מעיין הבתולים האוסטרלי

זהירות, הוא עלול לשמוע (אוסטרליה, אסתר תל־אביב) – **יש בסרט כל מה שמקטלגי הקולנוע האיכותי מכנים בשם «איכות המוצר». אלא שאיכות אמיתית, או איזה כישרון ספונטני שיעשה אותו באמת לחוויה – אין בו. אפילו, כמו שנאמר בפירסומים, שהוא זכה בשמונה מתוך עשרה «פירסי האוסקר האוסטרליים». (ומי שיודע מה הם כל «האוסקרים» המקומיים – יבין.)**

יש בו תסריט מלא פנינים ואמיתות גדולות מן החיים, על־פי ספר נושא פרסים של סאמנר לוק אליוט (יליד אוסטרליה, שהיה לסופר־החצר של אופרות־סבון אמריקאיות, טלוויזיו־ניות, בשנות החמישים); יש בו צילום «אמנותי» מלא ערפילים, העולים מן האדמה בכל מזג־אוויר; יש בו אפילו מוסיקה רבת־מיתרים, של ריי קוק, העולה ומעצבנת כל אימת שהקהל נועד ללחוץ על שקית הדמעות; והעיקר יש בו ילד מוכשר בצורה מפחידה כמעט לגבי גילו (ניקולאס גלדהיל) בעל יכולת לבטא את השפה האנגלית כפי שאף צבר אינו מסוגל לעשות בשפת העברית, ועליו נלחמות שתי דודות בתולות ואכולות־תסביכים, במילחמה שקרמר נגד קרמר נראה לעומתה כמו סיפור אהבה.

הסיפור: הילד המכונה פי־אס (המקבילה האנגלית של הביטוי העברי נ'ב) הוא בנה של סופרת שנפטרה בלידתו;

אביו, שתיין חסר־יציבות, השאירו בידי גיסתו ובעלה, חסרי־אמצעים אך אוהבים. גיסתו האחרת רוצה את הילד לעצמה כפיצוי על אביו, שאהבה בסתר כל חייה, ומציעה לו עושר אבל לא אושר. למזלו (ואולי גם למזלם של הצופים באולם) הבתולה העשירה נספית בתאונה פיתאומית בנוסעה במעבורת (ואולי בעצם מתאבדת, כשהיא שומעת כי מפיצי הסרט בישראל שינו את שמה בשרירות־לב מוונדי יוז לוונדי הודג'ס).

פטפטת קופצת

חג שמח (צרפת, פאר, תל־אביב) – **מצחיקון הטומן בחובו גרעין של עצב – ז'אן־פול בלמונדו עובר מכושר של כפיל פעלתן למעמד של מצחיקאי־פטפטן. וזה עצוב. כי כל מה שהיה מזוהה לחיוב עם כושר פיסי לולייני וקולנוע בפעולה מתמדת הופך כאן לדבר־נות במהירות כפולה. ואין זה משנה אם הוא מזכיר למבקרי־קולנוע את דה־פינס או את בודו – הוא לא מזכיר את בלמונדו במיטבו.**

הבעיה היא שהסיפור עצמו אינו עמוק כדי להצדיק כל־כך הרבה מילים: בלמונדו, בתפקיד של אדריכל מצליח בגיל המסוכן, מתפרפר בלי סוף ונתפס על חם על־ידי אשתו, דווקא בחברת התמימות בהתגלמותה – סופי מארסו.

כדי להרגיע את האשה (מארי לאפורה, שגם היא נראית כמו «היה היתה פעם»), ממציאים השניים סיפור שאין בו אף שורה אמינה אחת, גם לא אמינות זמנית, וכך קולח דו־שיח עמוס לחלוטין במשלים ובהלצות. שספק אם מי שאינו בקיא במורשת הצרפתית יבין את כולו. פיתאום, כרבע שעה לפני הסוף, הופך הסרט למשהו מאופרה אחרת: מתפתחת קטטה אדירה, וארמון הקונגרסים החדש של ניצה

ז'אן־פול בלמונדו: לא בסרט הנכון

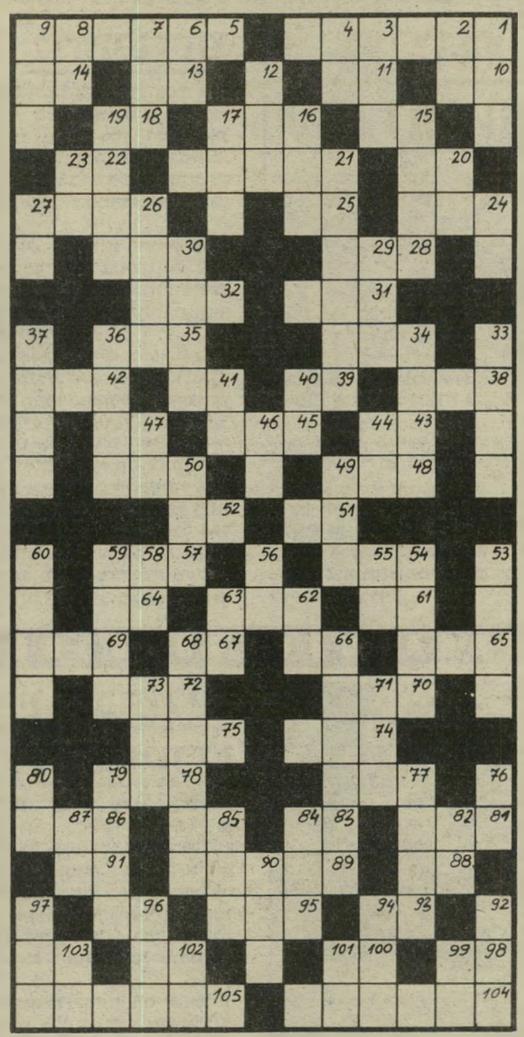
(בריביירה הצרפתית) כמעט שחוזר למצבו הקודם – כלומר לערימת פיגומים.

במוקדם או במאוחר יצטרך דורז («המיקצוען») לאוטנר להחליט מה הוא רוצה: סרטי פעילות מצחיקים, ואז יהיה עליו לבחור תסריט מתאים, או מצחיקונים מדוברים – וכאן ספק רב אם דווקא לאוטנר הוא הבימאי המתאים לביים אותם.

תשבץ

2474

מאת אביגיל ינאי

מאוזן:

1) איסור משלוח סחורות מסוימות לארצות חוץ; 5) ישוב בשפלה, ע"ש ראש ישיבת יבנה; 10) בנו השלישי של אדם; 11) בושם; 13) תרופה; 14) שליח צבור; 15) כך; 16) מין; 18) בסולם התווים; 20) נקי מפשע; 21) מלכת יהודה, בתם של אחאב ואיזבל; 22) שומן העצם; 24) עוף הדומה ליען; 25) נישא; 26) כמעט כמו טבע שני; 28) שמה הקודם של לוכסור במצרים; 30) מידת אורך קדומה; 31) הכפתור בצמח, שממנו מתפתחים הפרח והפרי; 32) נוזל שחור לכתיבה; 34) עיר נפט לחופי הים הכספי; 35) עוד לא; 38) מידת היבש (הושע, ג' ב'); 39) נחלש; 41) אל היערות; 42) ענף רך היוצא מן הגזע שרש; 43) בהמת משאות טיבטית; 45) סבה; 47) נקי, טהור; 48) מערכת רגול; 50) מגן; 51) שפה עתיקה באתיופיה; 52) אבן טובה; 54) שם עץ במקרא (שמואל ב' ה' כ"ז); 57) מכשיר לגריפת זבל; 61) קת; 62) ציר, או גליל באופנים; 64) אקרן; 65) אינו בשל; 66) גמל צעיר; 67) גם; 69) כפתר; 70) שיח נוי מארבעת המינים; 72) אגם רחב ידים; 74) קוץ; 75) שק ממולא נוצות; 77) הליכה בצעדים קלים; 78) חוט עבה הנמתח בקצות הקשת לריית חיצים; 81) נימוק; 83) קיים; 85) לבוש אבלים; 86) החוליה התחתונה בחוט השדרה; 88) שם רבון העולם; 89) כלי זמר עתיק בבית המקדש; 91) מכללה אמריקנית; 93) אביון; 95) המציא מלבו; 96) בכור נח; 98) דגל; 100) מדף; 102) תפקיד צה"לי; 103) מטייל; 104) מקצב דרום אמריקני; 105) כנוי לסונטה.

★ ★ ★

מאונך:

1) שיח או עץ בעל עלים דקים; 2) שבק חיים; 3) זרק, הטיל; 4) תושב בארץ נכריה; 6) נמלט; 7) קצץ ענפים; 8) סופר יהודי; 9) ברא; 12) בשם זה מלך תגלת פלאסר על בבל; 15) קשור; 16) ספרי תפילין ומזוזות; 17) מיתר שרירי; 19) התנגד למלא רצון המצווה; 20) אבי הבעל; 21) אכזריות; 23) יום טוב; 24) מלת תנאי; 26) ניחוש; 27) מדת נוזלים; 29) מוסד פיננסי; 30) צמח בר; 33) זרימה; 34) קשיש, גדול בגיל או בתפקיד; 36) מתנה; 37) ישוב עברי בגליל העליון; 40) אציל (ח); 41) כאן; 44) גבבה; 46) שמו הפרטי של מורה שחקנים אמריקני; 47) צמח דוקרני; 49) כתר עטרה; 50) מרפא; 53) דין וחשבון על מספר האנשים ביחידה מסוימת; 54) משקה שעורים משכר; 55) לגין; 56) נושא תיק ממשלתי; 58) אילן; 59) יציאתו של מוחמר ממכה למדינה — לפיה מנין השנים המוסלמי; 60) חבורה מלאה מוגלה; 62) כועס, זועף; 63) מבושל בחלקו; 66) ערגה, השתוקקות; 68) מדע העוסק במצבים, בצורות התנועה של החומר, ובגלגולי האנרגיה בטבע; 71) אימפולס; 73) תשורה; 76) שן; 77) נעלם; 79) ידידים; 80) כנוי לאלוהים; 82) תל חרבות; 85) לשון; 87) הסתגף; 90) משל, שלט; 92) קפץ, הסתער; 94) נחש ארסי; 96) שלח; 97) יבש; 99) טנא; 101) קורה צרה; 102) דורון; 103) משקה עלים.

במדינה

עדות
מי פגע במי?

ריטל מצות זה לא מספיק:

מקובל לחשוב שמי שאיננו יהודי אשכנזי הוא יהודי ספרדי, אבל המציאות היא אחרת. הלא־אשכנזים אינם עדה הומוגנית, והם התחלקו, מאז ומתמיד, לפחות בארץ, לארבע קבוצות עיקריות: הס"טים (הספרדים הסהורים), שמוצאם מגולי ספרד ופורטוגל ושסימן־ההיכר המיוחד שלהם הוא השימוש בשפת הלאדינו הספרדית־יהודית; המסתגרבים (המערביים), יוצאי ארצות האיסלאם (עיראק, איראן ותימן של היום) ויוצאי מחוזות מזרחיים נידחים כיהודים ההרריים, הקווקזיים, ממחוזות דרומיים מסויימים של ברית־המועצות של היום.

הקונסולים והאשכנזים. עוד לפני 150 שנה, כאשר השילטונות התורכיים העניקו מעמד בכורה לעדה הספרדית, ניסו העדות המזרחיות האחרות להתנתק מהאפוטרופסות של הס"טים. המערביים, למשל, ביקשו לקיים מגביות משלהם בחו"ל. הספרדים, כמובן, לא רצו להשמיט מידיהם את מקור הכוח וההכנסות העיקרי שלהם והחל מאבק מר.

כאשר התעקשו יוצאי מארוקו, ב־1844, להקים את ועד עדת המערביים, הגיעו הדברים עד כדי כך שה־קונסול האנגלי (שהספרדים היו בני־חסותו) והקונסול הצרפתי בירושלים (שהמארוקאים היו בני־חסותו) נאלצו להתערב. לא שזה עזר הרבה ובמיוחד לא כאשר נציגות אשכנזית נכבדה, כולל הו"ר (הולנד ודויטשלאנד) התערבה במחלוקת ותמכה במארוקאים, מתוך כוונה ברורה לפגוע במעמדם של הספרדים הוותיקים, שהיו בעיניהם מתנשאים.

התנתקות המערביים מחסות הס־פרדים הביאה לידי כך שמשך השנים החלו יותר ויותר ערות לצאת מתחת למטרייה הספרדית: האפגנים והבוכרים; **האורפלים והכורדים; המשהדים** והג'ורג'ים, ומה עוד שהספרדים לא הפסיקו לזלזל בהם, הסתפקו, למשל, בשטח התמיכה, לנזקקים שלא היו ספרדים שהורים, במענק חד־פעמי של רוטל (כשני קילו וחצי) מצות לנפש, פעם בשנה, לחג־הפסח.

וייתכן מאוד שההתפלגות הזאת לאינסוף תת־עדות בסוף השילטון התורכי ומשך ימי המנדט הבריטי היא שמנעה הגמוניה של יהודי המיזרח עם הקמת המדינה, כפי שמתי רונן רומז בכתבה המביאה עובדות אלה בגליונו האחרון של ירחון הספרדים הירושלמי במערכה. או, כפי שתאר זאת בצער, לאחר מעשה, אליהו אלישר המנוח, עסקן ספרדי דגול, ומי שהיה גם חבר־כנסת מטעם הרשימה הספרדית הקקיונית, בראשית המדינה. תאר זאת אלישר, בצטטו פתגם ספרדי: „על מנת לפגוע בחברי, אפגע כפליים בעצמי."

דת
מלכודת ביום השישי

בעתיד תתפתח מילחמת־דת על הבדורגל בשבת — כי עכשיו נוצר בשקט „סטאטוס קוו חדש"

הנסיון של מישחקי הליגה הלאומית בימי שישי נכנס השבוע למהלך השלישי. מבחינה כספית הוא הצליח. מכבי־נתניה, למשל, זכתה בקהל גדול מאוד, גם כשאירחה קבוצות אפורות למדי. גם מכבי־יפו, הפועל־חיפה וא־פילו הפועל־לוד נחלו הצלחה.

הסיפור נשמע לארץ, אפילו לאוזניים ליברליות, הבוחלות בכפיה דתית. אחרי הכל, מדוע שלא לאפשר לדתיים, הרוצים בכך, ליהנות (או לסבול) ממישחקי כדורגל? הם נהנים, הקבוצות אינן חסרות.

היו אף שהרחיקו לכת, וראו בכדורגל של יום שישי משום הפעלה קלאסית של עיקרון ההתנגדות לכפיה אנטי־דתית.

בירושלים, עיר המבועתת לעיתים קרובות על־ידי מילחמות־דת אלימות, מנהלות שתי הקבוצות הבכירות בעיר, ביתר והפועל, משא־ומתן עם החוגים הדתיים. בתחילת השבוע אף פורסם שמנהל הפועל־ירושלים, חגי אפרת, הציע לחרדים לקנות 1000 כרטיסים, ובתמורה תעביר הקבוצה את מישחק־הבית הקרוב שלה, נגד ביתר־חיפה, ליום שישי.

ח"כ פרוש
הבן מבין את מושג עיר־הנצח

אלא שהתמונה פחות חלקה וברורה מכפי שנראה לעין בתחילה.

יודעי דבר בירושלים דיווחו שבנו של ח"כ מנחם פרוש, הרב מאיר פרוש, שהוא גם חבר מועצת עיריית־ירושלים, אמר שהחלטה כזאת של קבוצות הכדורגל „תיצור סטטוס־קוו חדש, ותהיה בלתי־חוזרת."

ירושלמים ותיקים אינם זקוקים לספר־פירושים. להתבטאות כזאת יש מובן אחד בלבד: הדתיים הירושלמים, המהווים שליש מתושבי־העיר, לא יאפשרו לביתר ולהפועל ירושלים לחזור ולשחק בשבת. הם יראו בכך עילה חדשה למילחמה.

ההיסטוריה של הבירה כבר ידעה סיפור כזה. הפועל ויתרה על מיגרשה בירושלים כדי שבשכונת־קטמון ייבנה איצטדיון עירוני. הדתיים ניצלו היטב את ההפוגה, שבה לא שיחקו בקטמון, חדרו לשכונה בהמוניהם, ועתה אין כל אפשרות לבנות שם איצטדיון ללא שפיכות־דמים.

קשה לדעת אם הלקח נכון במידה שווה לכל חלקי הארץ, אבל הדתיים בירושלים אינם תמימים כלל ועיקר. ויתור זמני על משחקים בשבת עלול להיות ניצחי.

יתכן שכך מבינים בצפון־ירושלים החרדית את המושג עיר־הנצח.

המכון הישראלי לספרות נשים קוסמטיקה ופדיקור

הצלחה מובטחת

קורסים מקצועיים ברמה גבוהה ל:
- ספרות נשים • קוסמטיקה ואפור • פדיקור • מניקור
- אפילציה (הוצאת שיער לצמיתות)
- מכון ליופי וסלון תסרוקות חדישים ל:־

תסרוקות, תספורות, החלקות, סלסול, צביעות, פסים, טיפול פנים, איפור, הוצאת שיער לצמיתות ובשעות.

תעודות למסיימים והכנה לבחינות
הסמכה ממשרד העבודה
30 שנות נסיון והישגים בהדרכה מקצועית!

השתלמויות באירופה

דיאנה

3 שנים ברציפות בטוף בתי ספר לספרות ונשים

1984

משרד הנכבד

ת"א, דיזנגוף 190 (יחפת 4) 226066, 229388

תן טרמפ לחייל

מרים בנימיני

מזל החודש:

דלי

ההתאמה בין דליים והמזלות האחרים

כשמנסים להתאים למזל דלי בני־זוג, זה לא פשוט. גם אלה שבפירוש מתאימים, אינם עונים על הדרישות של בני מזל זה. למעשה, האידיאל הזה אינו קיים. הטוב ביותר עבור בני מזל דלי – לחיות במיסגרת חופשית יותר.

הדומה ביותר למה שהיו רוצים זו מיסגרת הקומונה, שבה אין התחייבות דווקא לאדם זה או אחר.

חופש־הבחירה וחוסר־ההשתייכות לא־דם מסויים מאפיין את אישיותם ועונה על הצרכים שלהם. הדלי תמיד מעדיף את הר־חוק, החדש, הלא־מוכר, או את זה שעדיין לא ניתן להשגה. ובכל זאת, קיימות מיס־גרות אחרות של חברות או נישואין, ואין להם ברירה, לדליים, אלא לקבל על עצמם את המיסגרות הקיימות והמוכרות.

אם כך, מי הם אלה שבכל זאת עונים על חלק מהדרישות ומתאימים ליצירת קשר משותף?

דלי עם דלי

צירוף בלתי־שיגרתי ומפתיע, כאופי הדליים עצמם. קשה לצפות ולנחש מהן ההפתעות שיכינו האחד לשני. הצורך ב־שינויים והחיפוש אחרי גירויים אינטלק־טואליים ואחרים עשוי, לכאורה, לאחד או־תם. אך מאחר שאין דלי אחד דומה למיש־נהו, והיחודיות היא אחת התכונות המאפ־יינות מזל זה, יתכן שכל אחד יפנה לדרך זרה ומוזרה, בלתי־מובנת לשותף.

אווירה מתוחה, המובילה לעיתים לכעס והתמרמרות עלולה להיווצר ביניהם.

מאידך, דווקא תגובה בלתי־צפויה היא היא שיכולה שוב לאחד ביניהם. המשותף להם הוא הצורך במעורבות חזקה בחיי־החברה, ובזה ימצאו את עצמם מאוחדים. בית של זוג דליים יהיה כעין מועדון או בית פתוח, לכל מי שמחפש יחס לשעה.

דלי עם דגים

כשאר המזלות המקיימים ביניהם שכנות טובה, כך גם הם עשויים למצוא לעצמם עניין משותף: אהבת האדם והרצון לעזור ולהיטיב עם הבריות. אלה ישמשו בסיס להבנה הדדית. אם יצוצו אי־הבנות וחילוקי דעות, האידיאלים המשותפים יסייעו להח־זיר את השלום והשלווה.

שותפות מעין זו יותר קשה לדגים. הדלי עשוי להפתיע אותו בהעזה, במרדנות בל־קיחת חופש בצורה מוגזמת. אך הדגים לא ישאר חייב, ויידע להשיב לו. לדלי, בדרכים מתוחכמות ומבלבלות. הדגים יהיה פשרן וותרן יותר, יפשיר את האווירה המתוחה ויחזיר את היחסים הטובים לקדמותם.

דלי עם טלה

זו אחת ההתאמות הטובות. אישיותו הדינמית של הטלה והיוזמה שבה התברך יביאו לשיתוף־פעולה חיובי. הדלי יבריק ברעיונותיו המקוריים, ובעוד הוא מדבר ומתכנן, הטלה כבר יבצע את הרעיונות בצו־רה מושלמת. הרצון לחידושים, להרפתקות, לסיכונים ולחוויות שונות ומשונות יהליב את שניהם, ויחדיו יבנו להם חיים עשירי נסיעות וטיולים.

דלי עם שור

שניהם יהיו זהירים באשר להגבלה של החופש של בן־הזוג. הטלה ינסה להשליט את רצונותיו, אולם הדלי, בדרכו המיוחדת, יידע איך להתעקש על רצונותיו ולא להיכנע.

דלי עם שור

חוסר התאמה מאפיין קשר כזה. הם כל־כך זרים האחד לשני, שקשה להאמין כי אפשר לגשר על הפערים. השור – הדורש יציבות, קביעות, ביטחון ושיגרה – יתמרמר, יכעס וייעלב מהתנהגותו של הדלי. ואילו הדלי לא יוותר על העצמאות, על הרצון האישי החזק ועל עדר המכרים המקיפים אותו.

שניהם ידועים כעקשנים, ואיש לא יהיה מוכן לוותר ולהתפשר. השיעמום יאכל את הדלי, וההתייחסות הבלתי־אישית של ה־דלי תגרום לשור לקינאה ולהתנהגות רכו־שנית. בלתי־נסבלת עבור הדלי. השור, שרו־צה שיתייחסו אליו ביתר קירבה מאשר למכר מיקרי, יתן לדלי הרגשה שהוא קיבל עונש מאסר. עדיף שלא להתחיל בקשר כזה, כדי שלא לסבול מניתוק ופרידה מאוחר יותר.

דלי עם תאומים

נהוג לייחס להם התאמה: שניהם שייכים למזלות האוויר, ויכולים להתעופף יחדיו. אך המעופפים הם ציפורים שונות מאוד האחת מהשניה, ולא תמיד קל להם להס־תדר ביחד. שניהם מזלות אינטלקטואליים, ויחסם לסביבה אוהד מאוד.

הדלי הוא שאפתן והקאריירה עומדת בראש מעייניו, התאומים מעדיף למצוא לו ידיד. גם התאומים אינו יוצר קשר קרוב מאוד. גם הוא נשאר מרוחק, אך רגש ההשתייכות בכל זאת חשוב לו. הדלי לא יהיה מאושר מנטייתו של התאומים לפזול לצדדים, האינטואיציה שלו לא תטעה אותו בעניין זה. גם אם התאומים ינסה להעריס עליו – לא יצליח. בעניינים רוחניים הם ימצאו עצמם מתעניינים בשטחים רבים. התאומים מסוגל לפתח הערצה להמצאותיו, למקוריותו, לשיגעונותיו ולמחשבתו הצופה תמיד קדימה של הדלי.

דלי עם סרטן

מזלות שונים מאוד, ולמעשה אינם יוצרים התאמה אידיאלית, ובכל זאת,

(המשך בעמוד 39)

הדלי העקשן יעליב את השור, שהוא יחר עקשן, מצבי־רוחו יפגעו בבתולה וגישתו הנועזת למין תגרום לגדי הלם

אם ה־30 בינואר עדיין מדגיש את הבעיות בתחום הכספי, הרי שמה־31 בחודש, וכן במשך כל פברואר, תוכ־לו לשפר את המצב. על־ידי נקיטת צעד בלתי־שגרתי ומעט נועז. נסי־עה, ביקור אצל ידידים או ראיון, שיתקיימו ב־31 או ב־1 בחודש יהיו מפתיעים וטובים מכפי שאתם מצפים. ה־2 וה־3 בחודש מת־אימים לישיבה בבית וכן לטיפול בעניינים מישפחתיים שנדחקו לקרן זווית – ועולים שוב על פני השטח.

* * *

ענייני הקאריירה עומדים כעת במרכז החשיבות. יהיה עליכם להתמודד עם קשיים שלא היכרתם – אל תתעצלו להתייעץ עם האנשים שמבינים ב־ענייניכם. זה עשוי לקדם אתכם. בעיות־שיניים עלולות להציק, בעיקר ב־30 בינואר או בין ה־6 וה־8 בפברואר. כדאי לטפל בעניין ולחסוך כעת. כדי שלא למצוא את עצמכם בבעיה כס־פית חדשה. ב־1 או ב־2 בפברואר חשוב שתסבירו את עצמכם היטב לאנשים חדשים.

* * *

בתקופה זו עשויים להטיל עליכם אחריות נוספת בתחום העבודה, סומכים עליכם ומצפים שתפתרו את הבעיות המסובכות ש־מתעוררות. תוכלו להו־כיח את יכולתכם ואת התושיה שלכם, אולם כדאי גם לנצל את ההז־דמנות ולבקש לצאת להשתלמות, ולהתחיל ללמוד ולהעשיר את ידיעותיכם בתחומים המעניינים אתכם. ידי־דים חדשים יכנסו לחייכם החל מהשבוע, ידידות סתמית עשויה להפוך לקשר רציני.

החודש הקרוב יהיה אחד החודשים הרומנטיים והסוערים ביותר שהיכרתם. היה עליכם לנצל את התקופה – ולהרשות ל־עצמכם התנהגות יותר חוצפנית. העזה ויוזמה יעזרו לקדם עניינים שגרמו לכם להתלבטו־יות קשות בשנה האח־רונה. ה־31 בינואר וה־1 בפברואר – יהיו בסימן של קשרים עם ארצות אחרות. יתכן גם שיגיע מיכתב מחו"ל או שתקבלו שיחת־טלפון, ו־זה יגרום לכם להפתעה נעימה ומשמחת.

* * *

התוכניות שאתם מתכננים כעת במה ששייך למקום שבו אתם גרים – שיפוץ מעבר לדירה חדשה או שי־נויים – זה הזמן המתאים לבצע אותן. יהיה עליכם להביא בחשבון התנגדות של אנשים שעמם אתם חיים – תוכלו להצליח על־ידי כושר־השיכנוע הטוב שלכם וכן על־ידי התנהגות סבלנית וסל־חנית יותר. גם במקום העבודה נראה שאתם עומדים לפני אפשרות לבצע שינוי שיתאים לדרך מחשבתכם.

* * *

תקופה זו מתאימה ללימודים או תיכנון של שטח לימודים חדש. שפה חדשה תוכלו לקלוט ביתר קלות. ענ־יני הכספים משתפ־רים, וכעת תוכלו להי־עזר בידידות חדשה כדי לבסס עניינים א־לה. ה־31 בינואר וה־1 בפברואר יזמנו לכם פגישות מיקריות ו־מרגשות, תוכלו להצליח למשוך את בני המין השני, ביחוד על־ידי שיחות והקשבה לבעיותיהם. בני מישפחה יזדקקו לעזרתכם ב־2 או ב־3 בחודש.

בעיות שמציקות לכם בתחום המיקצועי אפשר יהיה למצוא פיתרון. ידידים ייחלצו לעזרתכם. ויחס שונה שתקבלו יוסיף לביט־חונכם העצמי. קשרים עם אנשים השוהים בחו"ל עשויים לעזור יתכן שיהיה עליכם לחשוב על נסיעה בזמן הקרוב. ה־31 בינואר וה־1 בפברואר יהיו מעיפים מאוד ורצוי לנוח. יש נטיה להצטנן או לחלות בשפעת באותם ימים. היכרויות חדשות עשויות להביא להתקשרות מעניינת.

* * *

ה־30 בינואר יהיה מאוד מתוח, ועלול לגרום לבעיות שיתבטאו בין ה־6 וה־8 בפברואר. היו זהירים במה שאתם אומרים וכן בדרך שבה אתם מעירים לאנשים בסביבה. ה־31 וה־1 בחודש מתאימים ל־פגישות עם ידידים ול־בילויים מחוץ למקומות שלהם אתם רגילים. תוכלו ליהנות מקשרים חדשים ומלהיבים. הת־אהבות פיתאומית ע־שויה לסנוור אתכם לחלוטין ולהביא לגי־לוי־לב, שעליו תצטערו מאוד מאוחר יותר.

* * *

מצבכם הבריאותי אינו טוב במיוחד בזמן האחרון. יהיה עליכם להקדיש יותר זמן לטיפול בעצמכם. וגם אם התגברתם על ה־בעיה הקשה – כדאי לזכור שהיא תשוב לה־ציק. אם לא תטפלו בה. בני מישפחה אחרים זקוקים לעזרתכם, ותצ־טרכו לגייס את כל הכוחות כדי לעמוד בכל הקשיים שמצפים לכם. בשטח העבודה המצב אינו קל יותר. יהיה עליכם לבצע עבודות של אחרים, שברגע זה אינם מתפקדים כרגיל. ענייני עבודה יעסיקו אתכם ויגזלו את רוב הזמן. בעיקר ב־31 בינואר וב־1 בפברואר. יתכן שיפרוץ סיכסוך בגלל אי־הבנה שטותית. יותר טוב שתדאגו ליח־סים ביניכם לבין הסבי־בה – ענייני העבודה סובלים דיחוי. ה־2 וה־3 בחודש יהיו מאוד רג־מנטיים. תזכו בהצלחה אצל בני המין השני – ובכלל. תהיו יותר מוש־כים מתמיד. בשטח ה־כספי נראה שהמצב עומד להשתפר לת־קופת־מה. סכום כספי שיגיע יסייע לכם.

* * *

הבעיות שהטרידו אתכם בתחום המיקצועי מתחילות להיעלם. מצבכם הרבה יותר טוב. כעת תוכלו לשפר את עמדתכם ולהציב תבי־עות ודרישות מהממו־נים. יש נכונות מצידם לשתף כעת פעולה ול־בוא לקראתכם. אח־ריות נוספת תוטל עלי־כם, תקדיד יותר סמ־כותי, והשכר שבצידו. יוסיף למצב־רוח טוב יותר. נסיעה לחו"ל צפו־יה בקרוב, וקשרים עם אנשים ששוהים שם יוסיפו לשיפור הרגשתכם הכללית.

* * *

בזמן האחרון אתם חשים בעייפות. כבדות ולאות. אתם נוטים יותר מתמיד לחלות. וחשוב שתמצאו לעצמ־כם יותר זמן למנוחה ושינה. התחום הכספי עומד להשתפר בחודש הקרוב. הצעות עבודה חדשות – גם אם אין הבטחה שיתממשו לזמן ממושך – הן משתלמות מאוד. כדאי לענות ב־חיוב. לא לדחות. ולהת־חיל מייד בביצוען. ה־2 וה־3 בפברואר עומדים בסימן של פגישה מיקרית. יתכן שזו התחלה של קשר חדש.

מיכתבים לרוחי

יופי אקזוטי

„אני בת 24," כותבת (1002/85), „חזרתי משהות בת שנתיים בארצות־הברית. תקופה ארוכה היה לי שם חבר, קשר רציני. נפרדנו, היה קשה. עכשיו אני לבד, ומאוד רוצה מישהו לאהוב.

„אנסה לתאר את עצמי: גובה 1.65 מטר, שיער שחור חלק, עד הכתפיים, שחומה, אבל לא מאוד, אומרים שיש לי יופי אקזוטי מיוחד. אני אוהבת מוסיקה, אמנות, ספורט, לרכוב על אופניים, ללכת ברגל. אני רגישה, ולכן מחפשת מישהו רגיש כמוני. שיהיה גם עדין, מעניין, בעל ראש פתוח, גבוה וההיפך משחצן. אני לא אוהבת את המאצ'ו הישראלי הטיפוסי. הגיל הרצוי — בסביבות 27 עד 32. כדי להקל על התיקשורת, רצוי לציין מיספר טלפון."

★★★

חטובה ומחשבים

היא בת 30, מגדירה את עצמה כ„קטנה, יפה וחטובה." יש לה שיער שחור קצר ועיניים ירוקות, היא אוהבת את החיים, תוססת, דינאמית, נראית צעירה מגילה וגם מרגישה כך. עיסוקה: אחראית על שיווק־מחשבים בחברה גדולה. אוהבת ספורט וביליים, אבל גם לבשל ולהיות באווירה רגועה של בית, תלוי במצב־הרוח. מתאים לך? יופי. אבל רק בתנאי שאתה פנוי, ובטווח הגילים של 28 עד 35. מיספרה אצלי הוא (1003/85).

★★★

התיישבות עובדת

„אני בת 39, 1.70 מטר, נאה, צעירה במראה וברוח," היא כותבת. „ארצה ליצור איתך קשר, אם אתה בן 38 עד 44, נאה, גבוה ובעל התנסות בעבר במערכת־יחסים ממושכת. חשוב לי שיהיה בך שילוב נכון של רצינות ושטויות בצד חום, פתיחות, ספונטאניות ויכולת אמיתית להשקיע בקשר. אם, בנוסף, אתה בן ההתיישבות העובדת, או קרוב במנטאליות, וערב־שירה, לי משל, מחמם לך את הלב — זה כבר עושה את העניין ליותר טוב מטוב." כתוב לה לת"ד 70, רעננה.

★★★

נשים אינן מתייחסות אליי יותר מדי יפה. אולי משום שאני מתייחסת יותר מדי יפה לבעליהן.

★★★

רק לא רווק

קיבוצניקית עוד לא התארחה אצלי במדור. קבלו את הסנונית הראשונה: „החברה בקיבוץ, יותר מאשר בחוץ, היא של שניים־שניים." מתחילה (1004/85) בניתוח־מצב, „אדם שהינו חריג, ולא חשוב מאיזו סיבה — נכה, בעל־מום, אלמן — החברה מתייחסת אליו בצורה שונה. השינוי מתבטא לאו־דווקא בעוינות או בשינאה, אבל מספיק לתת את ההרגשה שאתה שונה. אדם לבד אצלנו — האפשרויות שלו לפגוש בן־זוג מתאים הן מצומצמות. המדור ליחידים הוא לא פיתרון. הייתי פעם אחת, וזה לא נראה לי. היתה לי הרגשה לא נוחה, כמו בשוק, היצע וביקוש.

„אני מקיבוץ באיזור השרון, בת 39, גרושה + 3, נאה, נשית, אינטליגנטית. אוהבת מוסיקה קלאסית וג'ז, שיריים עבריים ישנים וטובים, לקרוא, לטייל ברגל ובאוטו. טיפוס נוח באופן כללי.

„בקשר אליך — המראה החיצוני חשוב לי. לא דוגמן־צמרת, אבל חשוב לי שתהיה נאה, לא שמן ולא נמוך. קרחת, אגב, לא מפריעה לי. קודם כל, שתהיה בנאדם, רגיש, אוהב טבע, אוהב לבלות — בילויים שקטים, לא דיסקוטקים. רק לא רווק. אני חושבת שיהיה לי קשה עם אחד כזה. הוא לא יבין הרבה מהדברים שקורים במישפחה, כשיש ילדים. נתקלתי בזה פעם, ולא רוצה לחזור על הסיפור. עד 45, בבקשה. אני נראית צעירה מגילי, ולא כראי שיהיה פער גדול מדי בינינו בעניין הזה."

★★★

ללטף את שיערה

„אני לא מחפש הרפתקה דרך המדור הזה," הוא מודיע לי, „מאלה יש לי מספיק. זה עתה יצאה אחת הביתה, אחרי לילה. התיישבתי לכתוב היות ואני חש מרוקן ומשועמם. אולי דרכך, רותי, אמצא את שחשקה נפשי. אני מחפש בת־זוג, אישה אוכל לשבת על שפת־הים, להביט בשקיעת־חורף יפה. לאחוז בידה ולחוש את אושרה ואושרי מתאחדים, אחת שאישה אוכל לשבת ולשוחח ולא לחוש בזמן החולף, שנוכל שנינו לשבת, לקרוא בשקט, כשמספיקה לנו ההרגשה שאנחנו ביחד. אחת שאליה ארצה לחזור מדי יום, ללטף את שערה, להביט לתוך עיניה ולנשקן.

„יש להניח כי היא תהיה כבר גרושה או אלמנה, ואם יש לה ילדים אוכל לתת להם הרבה מאוד. כי אני אוהב ילדים ויוצר איתם קשר מיידי וחם. אני בן 48, גרוש, 1.74 מטר, כל שערותי עדיין במקומן ואני נחשב לאדם נאה. על ת־הזוג להיות בגיל בין 30 ל־40, היות ואני נראה צעיר לגילי." הוא בת.ד. 36156, תל־אביב.

כמו שייח' בהרמון

אירית דדון מתגוררת כרגע בבית־ההורים באשדוד, אבל מכיוון שהיא מרגישה שאין לה יותר מה לחפש שם („מיציתי כל מה שיש לעיר הזאת להציע," כדבריה), היא מתכוונת להגר בקרוב לתל־אביב.

בת 21, יפה, יש לה שיער חום, חלק וארוך, 1.73 מטר גובה. עובדת כמקדמת־מכירות במיפעל גדול ולומדת תיקשורת, עיתונאות ויחסי־ציבור. מיקצוע העיתונאות קורץ לה במיוחד. „אני אוהבת את הפעילות הכרוכה בזה, את הלחץ וההזדמנות

אירית דדון
לא אוהבת להיות טאפט

להקשיב לאנשים מעניינים," היא אומרת. יופיה בוודאי לא יזיק לה בעיסוק הזה. היא תתעניין במרואיניה והם – בה.

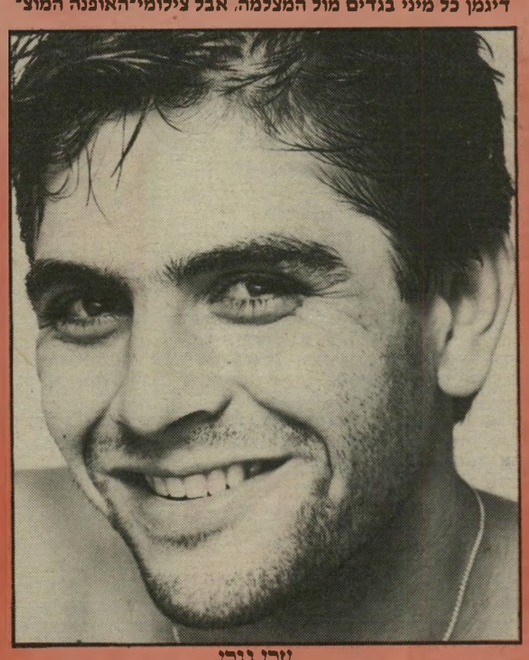
היא הבכורה במישפחת דדון, ויש לה ארבע אחיות, יפות כמוה. לאבא שלה, היא אומרת, בכלל לא מפריע שיש לו רק בנות. הוא דווקא מבסוט. מרגיש כמו שייח' בהרמון, נהנה ללכת לטייל כשכל החמש נתלות עליו וגאה להופיע איתן באירועים מישפחתיים. אירית, אגב, רוצה גם היא מישפחה גדולה.

לפני חודשיים היא הופיעה כניצבת בסרט בנות. היתה אחת מעשרות החיילות ברקע. במשך ארבעה ימים היתה לה חוויה נחמדה, אבל אחר־כך זה נגרר לאורך שלושה שבועות, והיא שמחה כשהסיפור הסתיים. „אני לא אוהבת לעמוד ברקע, לשמש טאפט," אומרת אירית. „אני מעדיפה להיות תמיד במרכז ה־עניינים."

לא חושש מתדמית נשית

ערן גורן, 22, הוא ירושלמי שבא לתל־אביב רק לפני שבועיים, וכבר הספיק לקבוע דיעה חיובית מאוד על עירו החדשה. „אני אוהב את תל־אביב," הוא אומר. „האווירה בה מאוד מתאימה לי: חיי לילה, חיים בכלל, אנשים יותר פתוחים. שינוי אדיר מ־ירושלים."

איך שהוא נראה, רואים בתמונה. גם בנושא הגובה הוא לא קופח – 1.78 מטר. לכן זה בכלל לא מפליא שכמו שהוא נחת כאן, הזדמן לו, באופן מיקרי ביותר, להכיר את צלם־האופנה סמי בן־גד ולהתחיל לקבל ממנו הצעות־עבודה בזו אחר זו. הוא כבר דיגמן כל מיני בגדים מול המצלמה, אבל צילומי־האופנה המוצ־

ערן גורן
לא רוצה פרוטקציה

לחים ביותר שלו. הוא אומר, היו בביגדי־עור. הם הכי־מתאימים לו.

על השאלה האם הוא לא חושש מהתדמית הנשית הנדבקת לגברים העוסקים בדוגמנות, עונה ערן: „אני מודע לזה, אבל מספיק בטוח בעצמי כגבר, כדי להתעלם מרכילות מסוג זה."

ערן הוא בנם הבכור של ג'קי גורן, מנהל חטיבת הבימאים בטלוויזיה ואשתו, דליה, שהיא מזכירת סיעת־המערך בכנסת. יש לו עוד אח ואחות. הכיוון שלו בחיים עדיין לא ברור לו. הוא ינסה כמה דברים, ויתן לזמן לעשות את שלו. הוא עשוי להיות שחקן, והוא מתעניין גם בעיסקי־אופנה. מאז שהוא זוכר את עצמו הסתובבו אצלו בבית אנשי טלוויזיה מפורסמים ופולי־טיקאים כנ"ל, אבל הוא העדיף תמיד להסתגר בחדרו, עם העי־סוקים שלו. לאבא שלו, כמובן, יש הרבה קשרים טובים. האם הוא ינסה להיעזר בהם? „יש לו קשרים," אומר ערן, „אבל אני לא מנצל אותם. אני מעדיף להיות עצמאי."

הווי

מיזוג צלחות

פתח־תיקווה הודיעה תוזנאית מקומית, כי היא חקרה את מזונם של העולים מאתיופיה, ומצאה שהם מרבים לתבל את מאכליהם בתבלינים חריפים, החל מהאינג'רה, שהיא פיתה המזכירה את הלחוח התימני ועד לתבשיל תפוחי־האדמה, המזכיר גולאש הונגרי.

* * *

שנה טובה

באר־שבע ערכו רופאים של בית־החולים המקומי מחקר משווה בין 300 יולדות יהודיות ו־300 יולדות ברוויות, וגילו, כי כעבור ארבעה חודשים מיום הלידה המשיכו רק 58% מן הייהויות להיניק את ילדיהן, לעומת 98% מן הבדוויות, וכתום שנה לא היניקה עוד אף יהודיה אחת את ילדה, לעומת 63% מן האמהות הבדוויות, שעדיין המשיכו להיניק.

* * *

ירושלים של כסף

תל־אביב פירסם חוקר תולדות הבנקים בתקופת המנדט מחקר שבו פירט, כי בירושלים היו, בשעתו, בנקים מקומיים רבים, שהצטיינו גם בשמותיהם יוצאי־הדופן: בנק קרן־החסד; בנק מטרופולין ובנק שפע, שאותו ניהל אדם עיוור.

* * *

מילימטר

ירושלים ביקש חידונאי בקול־ישראל לדעת מה היא המילה הארוכה ביותר בלשון העברית, הודיע שהתכוון למילה ממטרה. שאפילו כאשר שומטים ממנה את האות הראשונה ואת האות האחרונה שלה, עדיין נשאר ממנה מטר. נאלץ לחזור בו, משהגיע לביתו ובנו הצעיר העיר לו, כי לפי אותו איפיון, המילה קמילה היא עוד יותר ארוכה, כי כאשר שומטים ממנה את האות הראשונה ואת האות האחרונה שלה, עדיין נשאר ממנה מיל.

* * *

מיחזור

טול־כרם פירקו אלמונים קטע באורך 1500 מטר ממסילת הברזל הישנה ראש־העין–חיפה, נטלו עמהם 270 פסים ו־2200 אדני־עץ, אשר נתגלו, בסופו של דבר, כשהם משמשים יסוד למחסומים ולמיכשולים שהותקנו בכניסה למיפקדת המימשל הצבאי בעיר.

* * *

שישה מי יודע

חמדיה גילתה חברת קיבוץ בת 60, שנישאה לראשונה בגיל 17, כי נישואיה הנוכחיים לחבר המשק, הם נישואיה השישיים במיספר, ושבין בעליה בעבר היו גם רופא, עורך־דין ומפיק־הצגות.

* * *

עבודה עברית

תל־אביב יצא לאור מילון של שמות בעלי מקצועות בארץ־ישראל הקדומה, אשר מנה מיגוון של בעלי־מלאכה מאיכרים, בנאים, גרעים (מקיזי־דם), הדוכים (נהגי־מרכבות) ו־עד תורמסרים (מסיקי בתי־מרחץ).

* * *

כברהו וחשדהו

ירושלים ביקשה עוזרת־בית להפקיד בבנק את סכום הכסף, שאותו חסכה במשך כל שנות עבודתה, הסבירה לקופאי הנדהם: „אני עומדת להתחתן ומפחדת להחזיק סכום כה גדול בבית שבו מסתובב איש זה."

הורוסקופ

(המשך מעמוד 37)

כאשר נוצר קשר כזה, אפשר שיהיה חיובי, הסרטן קשור למישפחה, לבית ולמולדת, ואילו הדלי דואג לחברה ולאנושות. למעשה, קיים קונפליקט בין הדאגה לחברה וקשרים ציבוריים ובין הדאגה לבית ולמישפחה. אך הגישה ההומאניטרית של שניהם עשויה ליצור שיתוף ביניהם. שניהם יהיו מודעים לסבל הזולת ויהיו מוכנים לעזור לאנשים סובלים או חסרי־בית ולהשתתף בפעילויות פילנטרופיות.

דלי עם אריה

שני המזלות קוטביים, היוצרים שיתוף וניגוד. זהו צירוף מצוי ומקובל, אם כי לא חסר־בעיות. התנהגותו של האריה ליד ה־דלי כמעט שקטה. הדלי האימפולסיבי, ש־את מצבי־רוחו המשתנים אפשר למנות כמו את שעות היממה, נאלץ לוותר לו. לאריה, ולהכיר שיש מי ששולט.

לפעמים יחושו השניים זרות, כשהדלי יעדיף להתחבר עם מכרים חדשים, כשהוא שוכח לתת לאריה את מלוא תשומת־הלב שהוא דורש.

דלי עם בתולה

למרות שהם שונים כל־כך, צירוף מעין זה שכיח וקיים, ויעידו על כך הזוגות הרבים המורכבים ממזלות אלה. אלה שני מזלות אינטלקטואליים, ויחידי יוכלו להגיע להי־שגים רוחניים ומעשיים. מזל דלי עצמו מורכב משני טיפוסים עיקריים: הראשון הוא המוזר, בעל השיגיונות, זה שאופיו מנוגד לאופי הבתולה. ואילו השני הוא מעשי יותר, ומזכיר במיקצת את טיפוס הגדי – המרובע, החרוץ, בעל כוח־הסבל וה־מישמעת. השני יתאים לבתולה.

הקשר מבוסס על הערכה הדדית, אך ייתכנו מדי פעם משברים, בתקופות שהדלי לא יתחשב בשותף, מצבי־רוחו המשתנים יפגעו בבתולה, שהוא רגיש ופגיע.

דלי עם מאזניים

שני המזלות האווריריים האלה מאוד מתאימים. שניהם אוהבי חברה, אינם סובלים יחס קרוב מדי ומעריכים את החופש האישי יותר מכל. הם כמעט שאינם חייבים להיפגש כדי להוכיח שהם אוהבים. המאזניים יותר רך וסלחן, אך מפונק. הדלי הוא בעל המזג הנמרץ, שרעיונותיו החדשים לבקרים יביאו לשיניויים קיצוניים בחייהם המשותפים.

דלי עם עקרב

חוסר ההתאמה בולט כשמדברים על שני המזלות האלה. לעיתים נוצרת משיכה חזקה ביניהם, וזו מביאה אותם להסכ׳ת מסקנות מוטעות לגבי יכולתם לחיות ביחד. הדלי חוטא באהבה כלל־אנושית ולא אישית, ולעקרב חשוב שיזדהו עימו ועם ריגשותיו. הוא רכושני ואינו מוכן להתחלק בבן־הזוג עם אחרים.

העקרב יהיה השתלטן ובעל הדרישות, אולם הדלי אינו ניתן לשליטה. גם אם יהיה קשור למישפחתו, עיסוקים אחרים מעניינים אותו באותה המידה. הוא לא יוותר על פעילות ציבורית ועל בילוי בחברת האנשים האהובים עליו.

דלי עם קשת

הם מתאימים. שניהם מעריכים את החופש האישי, לא מחטטים ולא מתערבים בחיי הזולת. הם אידיאליסטים, אינם נתפסים לקטנות ומוכנים לסייע לסובלים. בד־רך־כלל ימצאו נושאים אינטלקטואלים ש־יעניינו את שניהם, ותהיה להם שפה משו־תפת.

האווירה בבית תהיה חופשית ולא מחייבת, וידידים רבים יבואו לפקוד אותם. כשהדלי יתנהג לפתע בצורה בלתי־צפויה, יתרחק, יעלם ושוב יחזור, הקשת לא ינטור לו ולא יאשים. הוא יחדש את הקשר כאילו לא היו דברים מעולם.

דלי עם גדי

מקובל לחשוב שהצירוף אינו רע. על פני השטח, המצב אינו אידיאלי, והשונה רב מהמשותף. המשותף להם זו השאפתנות, החריצות והיחס הרציני לעבודה. השמרנות של הגדי, הרגליו הקבועים והתנגדותו לחידושים ולכל מיני שיגעונות תקופתיים, הניחוצים לדלייים כאוויר לנשימה, עלולים להביא לקונפליקט קשה ביניהם.

גם במין גישתם אינה דומה: ההפתעות שהדלי שומר באמתחתו עלולות לגרום לגדי הלם.

אתה והשקל

מאת מאיר תדמור

מודל 78׳

אני רוצה לומר משהו על עיסקת־חבילה ב׳. קודם כל, זה לא יהיה כמו עיסקת־חבילה א׳. הפעם, בניגוד לפעם הקודמת, שבה היה הכל, פחות או יותר, מוקפא, אבל המשכורת רק חלקית, הפעם המשכורת תהיה קפואה, והמחירים רק חלקית, בעיקר אלה שלממשלה יש בהם שליטה מלאה.

שוב לא נפרוצה על היוקר באמצעות תוספת־יוקר. הטכניקה לא חשובה, חשוב העיקרון, שניתן לעקר את תוספת־היוקר. זהו חידוש, שבעיקר השבירים יסבלו ממנו, וזו הרי הבורנה של שותפי־העיסקה — לשחוק בעוד עשרה אחוזים את השכר הריאלי.

קודם דיברו על חזרה לשנת 1982, אחר־כך לשנת 1980 ועכשיו יחזירו אותנו ל־1978. מה רע, מודל 78׳ לא נוסע? קצת משופשף, אוכל שמן, שותה בנזין, מבקר במוסכים. אבל מה, נוסע. כך גם אנחנו. ואולי, אחרי הבחירות להסתדרות, יהיה עוד יותר קשה. אז עד סוף מאי יש עוד פסק־זמן.

יהיו יותר מיסים, יותר היטלים, יהיה יותר קשה. מי שמרוויח היום 500 דולר, כאשר רק לפני שנה הרוויח — או ליתר דיוק, השתכר — אלף, יתגעגע לימי החמש מאות. נתחיל להיות מדינה בכל העמים, הדולר יהיה דולר, והמשכורת שוב תרד עד 300 דולר לחודש.

לנו יהיה פחות טוב, למדינה, אולי, יותר טוב. לא בטוח. אם כל העול יפול עלינו, והממשלה תמשיך להחליט — כפי שעשתה שוב ביום הראשון השבוע — לקצץ בהוצאות, בלי לקצץ, נעמוד באוקטובר, השנה, במקום יותר גרוע מאשר באוק־טובר 1984.

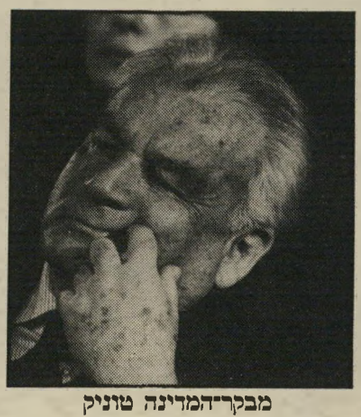
אבל איש לא קיצץ עדיין בהוצאות הממשלה. ואם לא יהיה קיצוץ, אם הממשלה לא תקטין את הוצאותיה, חבל על המאמץ. האינפלציה, שמודעי נהנה לקרוא לה „בבושה", תשתחרר מעולו של הכיבוש.

הבנת את זה, שרגא?

דוח מבקר המדינה על משבר המניות של הבנקים קבע, בין היתר, שהבנקים פעלו בניגוד לאינטרסים של לקוחותיהם. המבקר אמר שהבנקים, באמצעות העצות הטובות של היו־עצים לניירות־ערך, של הבנקים עצמם, המליצו ללקוחותיהם לרכוש מניות של הבנק, אף שידעו, או היו צריכים לדעת, שהמניות צפויות למה שקרה, או שידעו שיש השקעות טובות יותר בעלות סיכון נמוך הרבה יותר, שבהן כדאי להשקיע.

טוב, לא באתי לחזור על דבריו של יצחק טוניק, רק להזכיר לכם. ויש לי סיבה טובה מאוד להזכיר לכם. הנה היא: שום דבר לא השתנה. גם היום יש בנקים שעושים אותו דבר. מייעצים ללקוחותיהם לרכוש ניירות־ערך פחות טובים, אלא שלבנק יש עניין בהם. גם זה לא חדש. אבל, וזה אבל גדול, לכם, שמנסים למכור לכם סחורה, זה חשוב ותיכף תבינו למה.

ב־18 בינואר פירסמה חברה בשם סולל־בונה

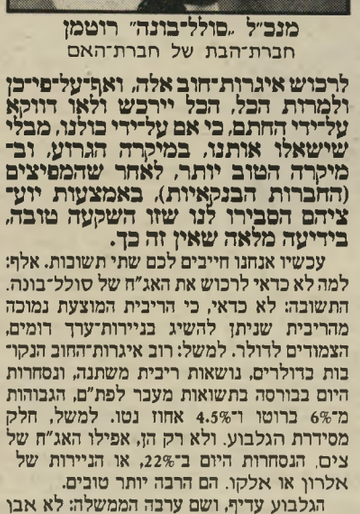

מבקר־המדינה טוניק
הסיבות הטובות והעצות הטובות

הנפקות, שהיא חברת בת של סולל־בונה מימון, שהיא חברת בת של סולל־בונה תשקיף להנפקה של איגרות־חוב בסכום של 9 מיליארד שקלים, השווה ל־13.5 מיליון דולר. כמו בכל הנפקה, יש גם תחם. במיקרה שלנו: סולל־בונה מימון, חברת־האם של החברה המנפיקה, שהיא חברת־בת של סולל בונה. יש גם ערב: תעשית אבן וסיד שהיא חברת־בת, לא תאמינו, של סולל־בונה. הנאמנים הם חברות־נאמנות של שלושת הבנקים: בנק־הפועלים, הנמנה על קבוצת החברות של חברת־העובדים, כמו בדיוק, גם המנפיקה וכו׳ וכו׳; חברת־הנאמנות של בנק לאומי, וחברת־הנאמנות של בנק המיזרחי.

עכשיו אנחנו מגיעים לעיקר: הריבית המובטחת לרוכשי האיגרות, במחצית השנה הראשונה, היא בשיעור שנתי של 10.375%. בכל חצי שנה משתנה הריבית, אך לא פחות מ־7% לשנה. העיקר השני: לא מה הם יעשו בכסף. זה כתוב בתשקיף. מה שחשוב הוא שמ־13.5 מיליון הדולר, יישארו רק 12.385 מיליון, ההפרש, בסך 1.115 מיליון דולר, הן של עמלות חיתום־הפצה בסך 945 אלף דולר, ביול והוצאות אחרות בסך 170 אלף דולר.

ועכשיו, כשאתם מצויידים במידע הדרוש לענייננו, נעבור לסיבות שה־ניעו אותי, להסביר לכם מדוע לא כדאי

מנכ״ל „סולל־בונה" ריטמן
חברת־הבת של חברת־האם

לרכוש איגרות־חוב אלה, ואף־על־פי־כן ולמרות הכל, הכל יירכש ולאו דווקא על־ידי החתם, כי אם על־ידי בולנו, מבלי שישאלו אותנו, במיקרה הגרוע, וב־מיקרה הטוב יותר, לאחר שהמפיצים (החברות הבנקאיות), באמצעות יוע־ציהם הסבירו לנו שזו השקעה טובה, בידיעה מלאה שאין זה כך.

עכשיו אנחנו חייבים לכם שתי תשובות. אלף: למה לא כדאי לרכוש את האג״ח של סולל־בונה. התשובה: לא כדאי, כי הריבית המוצעת נמוכה מהריבית שניתן להשיג בניירות־ערך דומים, הצמודים לדולר. למשל: רוב איגרות־החוב הנקרות בדולרים, נושאות ריבית משתנה, ונסחרות היום בברורה בתשואות מעבר לפת״ם, הגבוהות מ־6% ברוטו ו־4.5% אחוז נטו. למשל, חלק מסידרת הגלבוע. ולא רק הן, אפילו האג״ח של ציים, הנסחרות היום ב־22%, או הניירות של אלרון או אלקו. הם הרבה יותר טובים.

הגלבוע עדיף, ושם ערבה הממשלה: לא אבן וסיד, חברת־בת של חברת־האם, שלה יש חברת־בת שהנפיקה האיגרות. מישהו לוחש לי שהערבות של אבן וסיד היא על־ידי שיעבוד הרכוש הקבוע הכולל... וכו׳. תסלחו לי, הייתי מעדיף שהעריבה תהיה חברת־האם, סולל־בונה. הייתי גם מצפה שהריבית תהיה גבוהה יותר מזו שניתן לקבל על אג״ח דולאריות ממשלתיות. אז אני שואל, מניין להם הביטחון שהסחורה שהם מציעים לנו תימכר? כאן אנחנו עוברים לתשובה השניה.

תשובה בית: איגרות־החוב שמציעה סולל־בונה נותנות רק תשואה של 4.6% מעבר לפת״ם ברוטו ו־3.6% מעבר לפת״ם נטו, אז מדוע כדאי לרכוש אותן במקום הגלבועים הנותנים תשואה של 6% ברוטו מעבר לפת״ם ו־4.5% נטו מעבר לפת״ם? הנה התשובה: מי שסבור שתהיה בעיה למכור את האג״ח של סולל־בונה, טועה. וזה עדיין חלק מהתשובה.

למפיצים, שהם חברות בנקאיות, יש עניין מיוחד למוכרן, תמורת העמלה הגבוהה המובטחת להם. זוכרים, העמ־לה היא כמיליארד שקלים, שהם הרבה יותר ממיליון דולר. תראו לי בנק שלא יהיה מוכן להשתתף בחגיגה בשעמלה מובטחת, ובשיעור כזה. לבן יאמר לכם מי שיאמר שהעניין כדאי.

לא כל־כך. אפילו לא לחברי הסתדרות, שלהם יש בדרך כלל זכות־יתר לקנות ביוקר, מה שאחרים קונים בזול.

רגע, עוד לא גמרנו. נניח שיהיה קושי במכירת הסחורה, מי יודע, תמיד צץ מישהו, כמוני, למשל. תתפלאו, גם על זה חשבו. נכון ש־13.5 מיליון דולר זה הרבה כסף, אך מה זה לעומת הנצח. אם אינכם יודעים, הנצח קבור בקופות־הגמל. שם יש כספים לרוב. שם גם אין מניעה, בעיקר אם הקופה צמודה לבנק, שחברת־הבת שלו היא המפיצה, שהקופה תרכוש למען חבריה, אני ואתה, אג״ח סו״ב, למען הקיצור. סולל־בונה תצא נשכרת, המפיץ שיקבל עמלה שמנה, יצא נשכר, גם אנחנו נצא נשכרים, אבל פחות, מה הם כבר כמה אחוזים לשנה, הצמודים לדולר ועוד משהו, לעומת חיי־הנצח המובטחים לנו בקרנות־הגמל. הבנת את העניין, שרגא?

לצורכי השכלה בלבד: שרגא רוטמן הוא מנכ״ל סולל־בונה ועושה עבודה טובה. היועצים שלו — לא כל־כך.

יום הזיכרון

בעוונותיי הרבים שכחתי להזכירכם, שבשבוע שעבר היה יום־הזיכרון להתמוטטות הבורסה. זוכרים את יום החמישי השחור, ה־20 בינואר 1983? היחידים שניצלו היו המניות הבנקאיות, שהמשיכו לצבור תאוצה של חצי אחוז ויותר ביום, בחסדי־הבנקים.

אבל, לא לעולם חוסן. לא עברו אלא תישעה חודשים, תישעה ירחי־לידה, ונולד — ליתר דיוק, נולדה — מפולת חדשה, של מניות־הבנקים. לכבוד יום השנה למפולת, טרח אלי־עזר פישמן, שהוא רואה־חשבון במיקצועו, לסגור איתי חשבון. הוא גילה לאחד מעמיתיי שמאיר תדמור עברכם ואריק לביא מהארץ הם האשמים במפולת־המניות של ינואר. לא פחות, ואולי יותר.

וכל כך למה? משום ששניים אלה כתבו שפופה של הבורסה ליפול, ובכך סייעו למפולת. וגרוע יותר: הם, ואולי רק אני, הודעתי עוד בסוף 1982 שהי־גורם למפולת אינן אלא המניפולציות של הצמד ריגר־פישמן.

לא האמינו לי ואכלו אותה. זוכרים את קרן רונית, את אתא, את מירב, ואת פי־בי, ועוד ועוד ואפילו את ספנות והספקה ועוד ועוד? שכחתם. יש כאלה שעוד לא.

קול במים רבים

מזמן לא ביקרנו בכולבו המפורסם של ניו־יורק, האמאכר־שליימר. לעומת זה, אחד מידידיי עשה זאת שוב. להלן התרשמויותיו.

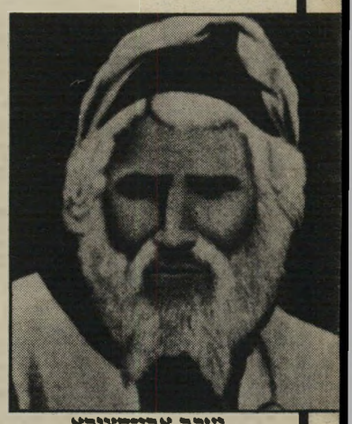
עכשיו אפשר לרכוש בכולבו את המצאת השבוע: רדיו למיקלחת. יש דבר כזה, ומעצם שמו אתם בוודאי מבינים שזה רדיו טרנזיסטור עמיד למי־מיקלחות. המעגל המשולב שבו, האלק־טרוניקה שלו, או הקרביים שלו, כולל הרמקול, מצופים בציפוי מיוחד, כך שהרדיו עובד ואינו נפגע במים. אפילו תחת מתזי־מים חזקים. בטוח בשימוש, כולל רצועה לתליה לנשיאה. הקול מגיע מבעד לזרמי־המים מרמקול בגודל שלושה אינץ׳. יש אי־אם ויש אפ־אם וכל היתר.

הרדיו הנ״ל ניזון מסוללה של 9 וולט והמידות שלו רווקא נאות: גובה — 25 סנטימטר, עובי — 5 סנטימטר, רוחב — 12 סנטימטר והמחיר — 33 דולארים.

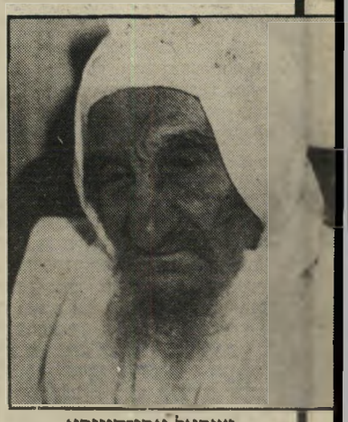
זכות-אבות בנתיבות

ברוך אבו־חצירא
.אם אני אענה, היא תענה!"

יעקב אבו־חצירא
ראש השושלת קבור במצרים

ישראל אבו־חצירא
93 יום ו־93 שנים

מאיר אבו־חצירא
האב באשדוד, הבן בבאר־שבע

ב דרך לנתיבות אומר לי ציון, הצלם: „אנחנו בדרכנו לישראל השניה?" בסוף היום, כשאנחנו בדרכנו חזרה לתל־אביב, אני אומרת לו: „יש לך טעות, ציון, אנחנו ישראל השניה, הם ישראל הראשונה?"

העיירה נתיבות היא מקום שכוח־אל, שמתהווה בה היסטוריה בימים אלה ממש: בבית־העלמין, לא הרחק מהבית הגדול שבו שוכן כבוד הקדוש החדש ברוך אבו־חצירא, מעל קיברו של אביו, הבאבא סאלי, מנהיגם הרוחני של יוצ־אי צפון־אפריקה בארץ, נבנתה כיפה. היא מזכירה את הכיפה שמעל לקיברו של רבי מאיר בעל־הנס בהר מירון ואת הכיפה שמעל לקיברה של רחל אימנו בפאתי בית־לחם.

יש להניח, כי לא במיקרה תוכננו כך המיבנה והכיפה. מישהו הבין, כי המקום עומד להפוך לדורות למקום קדוש, שאליו יעלו מאות אלפים לרגל מדי שנה, בין סדקיו יתחבו פתקים ולפיתחו ישתטחו עקרות וחולים חשו־

„בא כדור גלן הרוצה לתקוע גול, בא בעל באסטה שרוצה לבטל רפורטים!"

כי־מרפא. מי היה מאמין שדבר שכזה יכול להתרחש בשלהי המאה העשרים. והנה, זה קם ומתרחש.

תחילתו של הביקור בנתיבות, בנסיעה ברחוב הראשי של העיירה השרמה, הבתים המטים ליפול, החצרות העזובות, הבתים הצבועים ירוק וכחול, לגרש את עין הרע. כאשר שואלים ברחוב הראשי גבר קשיש, היכן ביתו של הבאבא סאלי, הוא לא מבין אותנו. מאוחר יותר גילינו, כי רבים מהאנשים שאליהם פנינו אינם שולטים בשפה העברית. שפתם היא ערבית־מארוק־אית.

בשכונת אבו־חצירא אנחנו מגיעים אל הבית הגדול והמרשים, שבמרכזו בית־כנסת ובאגפיו הכניסה לקהל וה־כניסה לשטח־המגורים. בבית הזה מת־גוררת כיום חמולה גדולה, שאינה חיה בשלום זה עם זה. גרה שם סימי האלמנה — „עקרת הבית", כפי שהיא מכונה בפי חסידיו של הבאבא סאלי המנוח ומתגדיו של בנו, הרב ברוך אבו־חצירא. היא גרה עם בתה, חתנה ונכדיה, המתגוררים בקומה השניה. החיתולים והתחתונים, התלויים בחלקו האחורי של הבית, מעידים כי גם קדו־שים הם, בסופו של דבר, רק בני־אדם.

עוד מתגוררת בבית ויוויאן, רעייתו הנבגדת של ברוך אבו־חצירא, ושלושה מתוך שיבעת ילדיה. לעיתים באה לכאן גם אשתו הראשונה של הבאבא סאלי, אמו של ברוך. הבית אינו שוקט לרגע. במטבח עוורות כמה מתושבות נתיבות, בכניסה המיועדת לקהל מת־רוצצים כל הזמן עברקנים בעלי־כי־פות, הנראים יותר שומרי־ראש מאשר תלמידים בקודש.

לפני הבית חלכאים ונדכאים. כל רגע ניגש מישהו אחר לבקש נדבה. איש צעיר, חבוש כיפה, עינו חבולה, מבקש אוכל. זקן בא בימים, גבו כפוף, מבקש כסף. בכיכר שלפני הבית יושב זקן ומוכר בקבוקי פלסטיק ריקים של קולה. באלו ממלאים המאמינים את המים מהבירזיה, ואחרי שהרב ברוך מברך עליהם, הם זוכים בבריאות, בילדים ובנצחון במישחק הכדורגל בשבת.

שאלות — רק בכתב

ד תור אצל הרב ברוך מתפתל. במעלה המדרגות יושב אברך, לר־קח את הבקבוקים וגובה את התרומה.

הבאבא סאלי אמר לבנו, ברוך: „אצלי באו 500 איש ליום, אצלך יבואו 300 איש!"

כים לענות לך על השאלות אם תעבירי אותן בכתב."

אני ממהרת אחרי ראש־המועצה, והנה הרב ברוך יוצא מהמיטבח, נכנס למכוניתו של ראש־המועצה. הקדוש החדש לבוש בגלימה אפורה. בעלת כובע, המכסה את ראשו. הוא גבוה וזקנו האפור מרשים במיוחד. הוא נועל נעלי־בית לבנות מסורתיות.

בבית־העלמין מתעקש הרב ברוך להישאר במכונית. על דלת המכונית, כשהוא מסתיר את הרב, נשען גברתן בעל זקן שחור וכיפה שחורה. אחר־כך מתברר כי זהו יצחק לוגאסי, יד ימינו של הרב. הוא אוסר לצלם.

אני עומדת מהצד, מתבוננת מבעד לחלון־המכונית ביורשו של הבאבא סאלי, המסגן מבעד לשיניו הקפוצות לעבר לוגאסי: „סלק אותם מפה!" אחרי הצלם, „הגיע לו עד הנה מנשים!" יצחק אבו לא צוחק. אותו זה לא מצחיק כשמלגלגים על הרב ברוך. כעת הוא מזדרז, יוצא מהמבנה הגדול, הוא נוסע לבית־העלמין. „את רוצה," הוא אומר לי, „בואי לבית־העלמין, אולי הרב יס־

הבאבא סאלי אמר לבנו, ברוך: „אצלי באו 500 איש ליום, אצלך יבואו 300 איש!"

כמה לתרום? אנחנו שואלים. כמה ש־תרצו. אלפיים שקל ומעלה זו תרומה מקובלת. אנחנו מבקשים ראיון אצל הקדוש. ראש המועצה המקומית, יצחק אבו, איש הליכוד, צוחק לי בפנים: שהוא יקבל אותך, הרב ברוך? איך את מעלה על דעתך? כבודו לא רואה נשים!"

„בטח לא רואה נשים," אומר ציון.

ששני גברתנים מסלקים את ציון, הצ־לם, יוצא הרב ברוך, כשהוא מסתיר את פניו ונכנס לקבר אביו.

אני שואלת תמורת מאה שקל כי־סוי־ראש מזקנה העומדת בפתח הקבר. אחר־כך התברר לי, שעל כל צעד וש־על עליי לשלם — תמורת בקבוק ריק, תמורת כיסוי־ראש. תמורת תמונתו של הרב ברוך התבקשתי לשלם לא פחות מחמשת אלפים שקל.

אני נכנסת לשטח הקבר, לוגאסי מזהה אותי. מבלי להתחשב בקדושת המקום הוא צועק עליי להסתלק. אני מכבדת את המקום, ומסתלקת כדי שלא לעורר מהומות.

בשלב זה היינו לבטח מסיימים את ביקורנו בנתיבות, אלא שבדרך החוצה עוד נכונות לנו הפתעות. אחד מאנשיו של הרב ברוך מזהה אותי, ניגש אליי, ואומר שהוא רוצה לדבר איתי. הוא מגלה את אוזניי כי הוא איש־סודו של הרב ומקורב אליו ביותר — אפילו יותר מלוגאסי ויותר מראש־המועצה. „יש לי לספר לך כמה דברים חשובים," הוא אומר, ובגלוי לעיני כל, הוא נכנס למכונית שלנו.

סיפר המקורב לקדוש:

את יודעת, מה שמירה לב פירסמה על ברוך לא היה כל האמת. אמרתי לברוך: למה שלא תפרסם את האמת? אז הוא ענה לי: „אם אני אענה לה, היא תענה בעוד כתבה ולא יהיה לזה סוף."

את חושבת שהכתבה עם המיכתבים פגעה בברוך? לא פגעה ולא כלום. המאמינים אמרו לו: „רק תגיד מילה, ונלך נפגע בה?" אבל הרב ברוך התנגר. „בשום פנים ואופן לא! על כל כתבה שלילית שכתבו עליי, באו יותר אנ־שים. אז מה איכפת לכם מהכתבה?" אמר הרב ברוך והשתיק אותם. אחר־כך הוא אמר, שכל הניסים שהוא עושה זה לא בזכותו, זה בזכות אבא שלו. „אני זה שום דבר. אני רק בזכות אבא שלי,

מובר תמונות הקדושים
לשלם על כל צעד ושעל

על פרשת מירה לב: „כשמישהו מאוהב, זו מחלה שמתרפאים ממנה!"

ואבא שלי הבטיח לי לפני מותו: אצלי באו 100 איש ביום, אצלך יבואו 300!"

תאמיני לי, את יודעת כמה באים לפה? אפשר להשתגע. מאות אלפים! לרב ברוך לפעמים נמאס כבר מהקהל. הוא לא מסוגל יותר. באים אליו מהבורקר. אחד, שחקן כדורגל, רוצה לתקוע גול בשבת; אחד, מהתיקווה, שיש לו באסטה בשוק, והפקחים עושים לו רפורט, מבקש שלא יהיו לו יותר רפורטים; על כאלה דברים מטרידים אותו.

שתקנה „אוטוביאנקי!"

הרב ברוך יש לו חדר, הוא יושב על המיטה ישיבה מיזרחית, נכנסים אצלו אנשים, מנשקים לו את היד, מספרים לו על הבעיה שלהם. הוא שומע ונותן עצות ואומר: „בעזרת השם, יהיה טוב!" ומברך על בקבוק המים. זה עבר לו המינהג מאבא שלו.

הרב ברוך לא מכחיש שהוא היה בפנים (בכלא). הוא בעצמו אמר לי שאבא שלו אמר לו: „אל תכנס לפוליטיקה, תיכווה!" וזו הכוויה שהוא קיבל.

את יודעת, מהיום שברוך השתחרר עד שאבא שלו מת, עברו בדיוק 93 יום ואבא שלו נפטר בגיל 93. איזה נס! היה לו כוחות להחזיק מעמד שברוך יהיה לידו. לא מת לפני שברוך עמד אצלו. מהיום שהשתחרר, בא לאבא שלו ולא עזב. עד היום הוא נשאר פה ופה יישאר לתמיד.

כשהוא השתחרר, מירה חשבה שהכל יחזור לקדמותו. היא בכלל לא אהבה את ברוך. יש מיכתב שכתבה לאיזה מאהב שלה, שבו כתוב שהיחסים שלה עם ברוך זה רק מבחינה כלכלית. מי זה המאהב שלה? את לא יודעת? צייר אחד, זה היה המאהב שלה.

היא גם ניסתה להתלבש על הרב ברוך עם הריון. אמרה לו שזה ממנו. הוא ידע שזה לא שלו. כשהיא נכנסה להריון, הוא ישב בפנים. אבל היא אמרה לו, שזה קרה כשהוא היה בחופשה.

ניסינו לפקוח לו את העיניים, שירה שזה מי היא. אבל הוא היה בעיניים עצומות אחריה. ניסינו לדבר איתו, אבל הוא היה אומר: „כשמישהו מאוהב זו מחלה שמתרפאים ממנה." כמה שניסו לדבר איתו, לא עזר. היתה לו מילחמה בין הרגש וההגיון. ובכל זאת היה אומר: „תעזבו, אני יודע מה שאני עושה."

עכשיו הוא לא רוצה ללכלך עליה. הוא אומר: „היא תקבל את המכה שלה ממקום אחר."

היא טוענת שהיא לקחה על הבית בבבלי הלוואה ושהוא היה ערב להלוואה. את יודעת באיזה תיחכום הוציאה ממנו שטר־ערבות? אני יודע, אני ניהלתי את המשא־ומתן. ברוך, גם אחרי שהתיישב וחזר בתשובה, אמר: „אני אשלם את החוב בתור גבר, בכבוד. הבטחתי לה — אז אשלם!"

אבל אז היא באה ודרשה עוד כסף, על השטיח ועל הרהיטים העתיקים שקנתה בגלריה בפרישמן. כשהיא קנתה את הרהיטים, ברוך בא איתה ונתן שיבעה־שמונה אלף דולר על החשבון. נשאר חוב, ומירה אומרת היום: „לא יעזור לו, הוא ישלם כל מה שהבטיח לי!" אבל ברוך אומר: „החמישים אלף דולר שאני ערב, אשלם בתור גבר!" הוא היה משלם ריבית במשך ארבעה חודשים, 2000 דולר לחודש, ואז אבא שלו נפטר והוא היה לחוץ. למרות זאת הוא התכוון למכור את הבית באשקלון ולשלם את החוב.

אבל היא באה בדרישות, ואז ברוך שלח לה הודעה: „תלכי לחנות הרהיטים, תגידי להם שאת מוותרת על אלף דולר ושיחזירו לך שיבעת אלפים דולר, ואל תקחי את הרהיטים. כעת המצב לא מה שהיה פעם, תקחי רהיטים יותר זולים."

שלחה לו בחזרה: „הייתי שם, הם לא מוכנים לבטל את ההזמנה."

היא לקחה את הרהיטים. פיתאום מצלצלים לרב ברוך מהחנות: מה עם החוב?

כולם יודעים על הבית, אבל זה שהוא קנה לה בית בפואבלו אספניול. בראשון, לא יודעים. הבית ישנו, קיים. אין עליו חובות והוא שלה. והנה על המכונית שלה, ג׳־אס פאלאס. הוא לא שילם? הוא קנה לה את המכונית, והכל בצ׳קים, לא מתחת לשולחן.

אחרי שהתיישב, שלח לה שליחים: תמכרי את הפאלאס, תקני אוטו קטן, היום המצב לא מה שהיה, אני חי פה רק מתרומות. תקני אוטוביאנקי, תחיי ממה שיישאר, ומהשיבעת אלפים דולר של הרהיטים. אבל היא לא הסכימה: „מה, שאני ארד ברמה?" היא ענתה לו.

כל זה מה שאני מספר לך קרה בשנה האחרונה, לפני חודשיים־שלושה. לא — חס וחלילה — לא דיבר איתה פנים־אל־פנים. שלח לה שליחים.

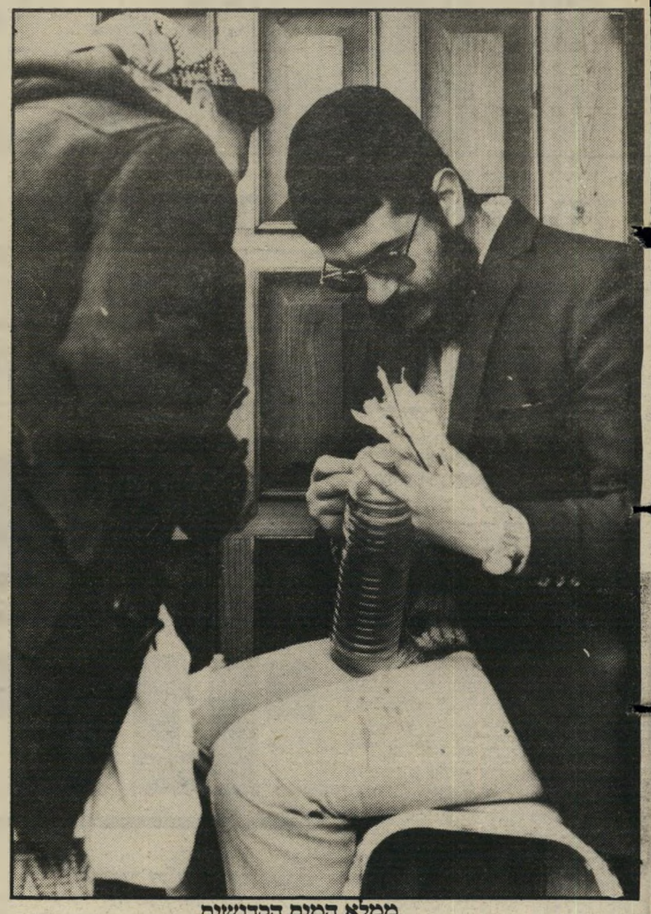
מה אומרת על זה אשתו, ויוויאן? עומדת לצידו. היא אומרת: „העיקר שברוך חזר הביתה, השתנה, סלחתי לו הכל!" מירה חשבה שאם תפרסם את המיכתבים, תהרוס את חיי־המישפחה שלהם. זה לא נכון. אשתו לצידו.

איך זה שאת לא מכירה את מירה לב? היא היתה עם הצייר בכל המיסעדות ששיפץ. חוץ מהצייר היה לה רומן עם איזה דייל מפורסם ועם בעל מסעדה אחר. היא הולכת עם אנשים בשביל אינטרס. היא לא תדבר עם מישהו בלי אינטרס. יש לה פנים יפות והיא נראית, ככה, בריאה. עם מכנסיים היא לא הולכת. והכי טוב היא יודעת להזיל דמעות. הנה הפרסי שהיא חייבת לו. באה אליו, התחילה לבכות. אז הוא אומר לה: „אל תבכי, לא אזרוק אותך מהבית. אני אוציא את הכסף מברוך." זה שיש לה עוד בית, הוא לא יודע. מה

(המשך בעמוד 42)

מוכר הבקבוקים למילוי
„בעזרת השם, יהיה טוב!"

ממלא המים הקדושים
„אומרים שחמים האלה עושים נפלאות!"

קבר הבאבא סאלי
כמו רחל אמנו, כמו רבי מאיר בעל־הנס

(המשך מעמוד 41)

היא רוצה כעת מברוך? ממתי שהת־יישב. הוא בן־אדם אחר. ברגע שיצאה נשמתו של אבא שלו, נכנסה בו וכעת הוא קדוש.

עד כאן דברי ידידו של הרב.

למכור את הסדינים

ב עוד אני עומדת נרהמת נוכח שטף־הדברים, התקרב לעברנו יצ־חק אבו, ראש־המועצה, והזהיר אותי שכל מילה שאכתוב נגד הרב ברוך תתפרש כאילו כתבתי נגד העדה כולה: „ראי, הוזהרתו" הוא הכריז וניפנף באצבעו.

אחר־כך הוא הפליג בשבחו של הרב ברוך: „יש לו זכות, שאין לי, לך ולאף אחד — זכות אבות!" הוא זועק ומוסיף: „את יכולה להגיד שהוא חומק בן־יין, ואני אומר עליו שהוא יין בן־יין. ברוך היה בנו היחיד של אביו, שלפני פטי־רתו האציל עליו מירב סמכויות. הוא היה צמוד למיטתו.

„תגידי, את מכירה את אורי זוהר? גם הוא קדוש. הייתי צריכה לראות, בערב התעוררות בנתיבות, איך קפצו לנשק לו את הידיים. יקיר־עינינו, אורי זוהר גם הוא חטא ונאף, והיום הוא חוזר בתשובה. אז למה את לא כותבת נגדו?"

ניסה למכור את הטלית של הבאבא סאלי באלפי דולר, לאיזה אמריקאים וברוך תפס אותו? אפילו את הסדינים שהבאבא סאלי שכב עליהם, על ערש־דווי, ניסה למכור. או ברוך סילק אותו."

מספר אחד מאנשי הרב ברוך: „נהוג שמישפחה מוציאה ספר ביום־השנה. אבל אלפאסי, אחרי חודש או חודשיים, הלך להוציא ספר זול. הוא גם הלך להכתיר את הרב אליעזר מבאר־שבע כאדמו"ר."

וכאן הוא סיפר לי שוב על מערכת־היחסים המפורסמת בתוך מישפחת אבו־חצירא. יורשו המיועד של הבאבא סאלי, אמור היה להיות בנו, האדמו"ר מאיר אבו־חצירא, שישב באשדוד. אלא שמאיר נפטר שנה לפני מות אביו, ולכן התמודדו על הגלימה הקדושה שניים: בן־הזקונים, ברוך, והנכד אליעזר, בנו הבכור של המנוח מאיר. כעת, אחרי שברוך הצעיר ירש את מקומו של הזקן, יש הטוענים כי תואר האדמו"ר הקדוש מגיע לתלמיד החכם אליעזר, היושב בבאר־שבע, ולא לברוך, שעברו אינו נקי מכל רבב.

ובנתיבות, בשכונת וילות מפוארת, המתאימה יותר לרמת־השרון, מתגורר לו הרב אליהו אלפאסי בבית רחב־מי־דות. אליהו אלפאסי היה מוכן לענות על שאלותינו, לספר את סיפורו ולה־שיב לאנשי ברוך אבו־חצירא, שלא הסתפקו בדברים שבעל־פה, אלא גם כתבו את הדברים נגדו בכרוזים שהפי־צו בחוצות נתיבות.

בית ברוך אבו־חצירא
„העיקר שחזר הביתה. סלחתי לו הכל!"

אני מנסה להשחיל כמה מילים. להגיד שאורי זוהר היה אדם חילוני, לא בנו של קדוש כמו הרב ברוך, אני מנסה להגיד שזוהר אולי נאף, אבל לא מעל, לא גנב ולא זייף צ'קים, אבל ליצחק אבו תשובה מוכנה: „זה לא חוכמה לשבת כל היום בארבע פינות ולהיות קדוש, צריך לצאת לרחוב, להסתבך עם נשים ולפרוש ברגע הנכון. זו הגדולה!"

וכשאני שומעת את נאום ההגנה הנלהב של יצחק אבו, אני לא יודעת האם האיש הזה, שנלחם בזמנו בכפיה הדתית, עושה זאת משום שגם הוא נלכד ברשת, או שמא הוא מתוחכם עד כדי כך, שקלט שרק הרב ברוך והבאבא סאלי יכולים להציל את נתיבות. העובדה שהבאבא סאלי קבור כאן, והעובדה שתהיה עליה לרגל לבנו, מחולל־הנפלאות, יכולות להפוך את נתיבות למקום חשוב על המפה. עוד יקומו כאן בתי־מלון לבאים להשתטח על הקבר. אולי אפשר גם למסד את תעשיית־הבקבוקים והמים הקדושים, ולפתוח מיפעל לצורכי־קדושה, שימ־כור אביזרים מקושטים בתמונתו של הרב ברוך?

שתי נשים צעירות, לבושות כאילו זה עתה יצאו מבוטיק תל־אביבי, מק־שיבות לשיחה. „גם אני חשבתי על זה שהוא עשה מעשים לא יפים ואולי הוא לא קדוש," אומרת דבורה קינן מאו־פקים. „אבל אומרים שהמים האלה עושים נפלאות.

מקורבו של הרב ברוך, שדיבר איתי, קורא לי שוב, משביע אותי שלא אס־גיר אותו. אני נשבעת, אבל מבקשת ממנו להסביר לי מדוע יש במישפחת הבאבא סאלי כאלה המתנגדים לרב ברוך.

הוא מודיע לי, שכל מי שמתנגד לרב ברוך הוא מושחת. בראש המושח־תים עומד אליהו אלפאסי, שהיה שמשו של הבאבא סאלי: „את יודעת שהוא כתב את הדברים נגדו בכרוזים שהפי־צו בחוצות נתיבות.

אלא שרעייתו, הרבנית סימה, נת־קפה חרדה ואסרה על בעלה לדבר אי־תנו מטוב ועד רע: „אני צריכה לראוג לשלום המישפחה שלי," אמרה. „הילי־דים שלי סבלו מספיק. אני לא רוצה יותר עסקים עם ברוך אבו־חצירא. סבלנו מספיק!"

ובכל זאת, לאליהו אלפאסי יש מה להגיד, ובין צעקותיה של אשתו הוא מספר: „עבדתי עם הבאבא סאלי עשר שנים. לא רציתי לעבוד עם ברוך. רצי־תי להתחיל משהו חדש משלי, להתחיל ישיבה, כולל משלי. הבעיות עם ברוך התחילו כשהוא שמע שאני רוצה לע־שות את הספר על הרב הקדוש. אפילו הרב יענקל'ה מאנטוורפן שיבח את הספר, והם אמרו לך שזה ספר זול! זה ספר שעשיתי בכל הנשמה!"

הרבנית סימה מתפרצת לדברי בע־לה: „אליהו, אני לא רוצה שתדבר. מספיק סבלנו!"

אנחנו עוזבים את בית אליהו אל־פאסי בתחושה שהקדוש החדש ברוך אבו־חצירא אכן הצליח להפחיד כהוגן את מישפחתו של המתנגד. מקורביו של הרב אליעזר אבו־חצירא מספרים, שהוא הצליח להפחיד כהוגן גם את אותם שנשארו נאמנים לאדמו"ר מאיר ומסרבים לעבור אליו.

כשאני חוזרת לתל־אביב, אני מצל־צלת למכרה שלי, ז'קלין, ומספרת לה מה שעבר עליי בנתיבות. ז'קלין, שמה־כסף אשר תרמה לבאבא סאלי ולבית אבו־חצירא, היתה יכולה כבר לקנות דירה לבתה הבכורה, אומרת לי: „תיז־הרי שלא תכתבי רע על ברוך. הוא ישים עליך קללה, חס וחלילה."

במחצית הלילה היא מטלפנת שוב, ומספרת לי שהיא לא ישנה בגללי. היא פוחדת שהרב יפיל עליי קללה.

גם אני. **שרית ישי** ■

החוקר יחיעם בן־ארי נאשם בכך ששלח גבר לפתות אשה כדי לצלמה צילומים אינטימיים. שיטה זו נהוגה עתה בישראל בהרחבה. מי הם נערי הפיתוי

נותרים רק הזיכרונות המרים של ה־פגישה עם נער־הפיתוי.

„אני מתה, מאמי!"

ר ראה כי כמה חוקרים פרטיים משתמשים בנערים כאלה לעיתים מזומנות. האחד שנתפס היה יחיעם בן־ארי, חוקר פרטי, שבינתיים הסתבך בעניין נוסף ונידון לשנתיים מאסר בשל החזקת שני קילוגרם קוקאין.

במישפט, שהתברר לפני השופט אריה אבן־ארי, האשימה התובעת רחל גודשמידט את בן־ארי ואת יוסף רונן (שם בדוי, שמות הצדדים והעדים נאס־רו לפירסום) בכך שקשרו קשר לבירוי ראיה ושיבוש הליכי־מישפט, בכך ש־גרמו לאשתו של יוסף רונן להיפגש עם נער־פיתוי שצילם אותה בלי ידיעתה צילומים אינטימיים. השניים נאשמו גם בהתקנת מכשירים להאזנת־סתר ל־אשה, בניגוד לחוק האזנות־סתר.

שני הגברים הודו בבית־המשפט, כי אומנם קשרו קשר להקליט את האשה. החוקר הפרטי הודה כי סיפק לבעל מכשירי־האזנה, והבעל הודה כי הקליט בעזרתם בהסתר את שיחותיה של אש־תו במשך חודשים, ללא ידיעתה או הס־כמתה.

הנאשמים כפרו בהאשמה השניה, וטענו כי כל מה שעשו היה תיעוד המציאות והתנהגותה של האשה, כדי להביאה לבית־המישפט כראייה. תוך כדי המישפט התבררו פרטים נוספים ומעניינים בדבר שיטות הפעולה של נערי־הפיתוי.

החוקר־הפרטי התקין בדירה מסו־יימת, בבניין רב־קומות, מכשיר צילום נסתר המופעל על־ידי שלט־רחוק ב־תוך ידית־הדלת, ובכך הכין את הרקע לצילומים.

נראה, כי האשה במיקרה זה לא היתה קורבן תמים שנפל בפח שטמנו לו. מתוך שיחות הטלפון שהקליט בע־לה בהסתר התברר לו, כי היא נוהגת לשכב עם גברים כדי לקבל מהם כסף. בשיחות עם חברה, שגם היא נהגה

ה ציבור שומע עליהם לעיתים רחוקות. נערי־הפיתוי אינם ששים להתפרסם. עבודתם מבוססת על סו־דיות ודיסקרטיות ולכן עליהם להתהר־חק מפירסומת. רק לעיתים נדירות מגיעים הדי פעולתם לבית־המישפט, ואז מתפרסם הסיפור גם בעיתונות.

נערי־הפיתוי קשורים למישרדיהם של חוקרים־פרטיים. הם בדרך־כלל גברים צעירים ונאים, מתלבשים יפה ויודעים לדבר ולשכנע. כאשר מגיע למישרדו של החוקר לקוח המעוניין להשיג ראיות לבגידתה של אשתו, מברר החוקר־הפרטי מה בדיוק הוא רוצה: יש בעלים הרוצים באמת לדעת אם נשותיהם בוגדות ועם מי, אבל יש אחרים המעוניינים להשיג הוכחות ל־בגידתה של האשה, כדי לגרש אותה מבלי לתת לה כל זכויות. כדי להשיג גירושין כאלה עבור הבעל, מפעילים את נערי־הפיתוי.

החוקר מקבל מידי הבעל את תיאו־רה של האשה, את תמונתה וכמה פרטים על נוהגיה וחולשותיה. כאן נכנס ל־תמונה המפתה. בדרך כלשהי, לעיתים קרובות דרך הטלפון, הוא יוצר מגע ראשון עם האשה. הוא מתחזה למחזר לוהט, המעוניין באשה בגלל יופיה ומשיכתה.

הוא מספר על עצמו סיפורי־בדים, לעיתים הוא מציג את עצמו כיהלומן עשיר או איש־עסקים בינלאומי. הוא מזמין את האשה לבילויים ולמיסעדות, ואפילו מציע לעזור לה בהליכי הגירו־שין שלה מבעלה.

יש נשים העומדות בפני פיתויים כאלה, ואז נכשל המפתה. אבל נשים רבות נכנעות למחזר הצעיר והיפה. לאט־לאט הן נענות לשתות איתו קפה, או לראות את דירתו, ואז נגמר הרומן.

מייד אחרי פגישה זו מוזמנת האשה לעורך־דינו של הבעל, הוא שולף תמו־נות מתוך מעטפה ומניח אותן לפני האשה. הוא גם מגלה לה כי המאהב הלוהט, שלא הניח לה לרגע, היה בסך הכל עוזרו של החוקר־הפרטי ששכר בעלה.

עורך־הדין מסביר לאשה כי תמונות אלה, אם יובאו לפני בית־המישפט, ישכנעו כל דיין או שופט שהיא זונה ואינה זכאית לכל חלק ברכוש המ־שותף, ואולי גם איננה מתאימה לגדל את הילדים.

בדרך־כלל מוותרת האשה הנפחדת וההמומה על הכל, ובלבד שסודה לא יתגלה ובעלה לא יגרור אותה בבתי־המישפט ובעיתונות. היא מוותרת על הרכוש, על הדירה ועל הילדים. בליבה

להיפגש עם גברים למטרות כספיות, דנו השתיים בגברים שאיתם שכבו, ניתחו את מעלותיהם ומיגרעותיהם, התלוננו על הסכומים הקטנים שקיבלו ותיכננו פגישות נוספות.

חלק משיחות אלה הוכאו כראייה במישפט הפלילי שהוגש נגד הבעל. להלן חלקים מהשיחות הללו.

שיחה ראשונה בין האשה, חמדה, ובין גבר־ידיד:

חמדה: היי, מה נשמע?

גבר: בסדר, את פנויה?

חמדה: תמיד, רק בשבילך!

גבר: רק עבורי? למה לא לאחרים גם כן?

חמדה: בגלל אני... אני... איך אני אגיד לך? אני לא מרגישה...

גבר: אנחנו שלושה לפרטיה.

חמדה: מה?

גבר: אנחנו שלישיה.

חמדה: מי שלישיה? אוויר אתה ואני?

גבר: לא. אנחנו פה שלושתנו רוצים להיות איתך!

חמדה: מי זה שלושתנו?

גבר: אני ועוד שניים.

חמדה: מי?

גבר: לא חשוב.

חמדה: ואללה, חגיגה!

גבר: כן?

חמדה: הולך!

גבר: יופי.

חמדה: יופי? כיף לי, זה בדיוק כמו שאני רוצה!

גבר: אני מדבר על משהו חדש...

חמדה: חדש רגרש.

גבר: כן.

חמדה: עם החותמת שלך?

גבר: עם הלשון שלי.

חמדה (גיחוך): אני מתה, מאמי!

■ ■ ■

שיחה שניה. חמדה עם דפנה, חברתה הטובה:

דפנה: תשמעי, את יודעת מה? אני בשלב הזה, עד שהוא לא נותן פיצוי נאות, אז אני לא נפגשת איתו. זה אני אגיד לו שהתנאי שלי...

(חמדה מגחכת)

דפנה: כי הוא רוצה לעשות שלישיה. שיקפוץ לי! קודם שישלם כמו בן־אדם, אם הוא לא יכול לעמוד בהתחייבויות הכספיות שלו...

חמדה: קודם כל הוא צריך להשתמש בדיאודוראנט באופן בהול!

דפנה: אני יודעת.

חמדה: מה זה, אני לא מסוגלת בשום אופן! זה מגעיל לאללה!

דפנה: נכון.

חמדה: אני לא התנשקתי, וכל הזמן הסתובבתי על הגב, כזה, בררר.... נורא נגעלתי.

דפנה: נורא! טוב, תשמעי, כל אלה שמשלמים יש להם משהו. אחרת, סתם הם לא משלמים.

.....

חמדה: אתמול בערב נפגשתי עם גידעון (הגבר שאיתו ניהלה אז רומן, ואשר נישאה לו בינתיים, אחרי ש־התגרשה מבעלה). טוב, היה זה יום של זיונים, שדבר כזה לא היה לי. נפגשתי עם גידעון בשעה חמש וכבר באמצע העיר, בתור האוטו...

דפנה: אבל איך יכולת? אחרי כל הפעילות?

חמדה: מה אני יכולה לעשות? אני לא יכולה להגיד לא לגידעון. והכי־צחוק — גם נהניתי, בסופו של דבר.

דפנה: טוב, תשמעי, איתו זה שווה כל הדברים שבעולם.

חמדה: בשעה שתיים נגמר סיפור, ובשתיים ועשרים התחלנו סיפור חדש, עד חמש. לפנות בוקר הגעתי הביתה, והוא מצלצל ואומר לי שעומד לו! אמרתי לו: אתה לא נורמלי!

.....

דפנה: החבר שלו הזה הוא פגז! הוא מנסה לסדר לי איתו.

חמדה: את ההוא צריך למחוק, עם הסירחון שלו...

דפנה: נורא, זה משהו נורא.

חמדה: הוא גם לא משלם טוב. אין לי כסף, יש לי כסף'...

דפנה: שישאר לזאת מרמת־אביב.

חמדה: החדש יש לו וילה ברמת־השרון והוא בעל־מיפעל. זאת אומרת הוא עשיר מאוד, והוא בחור נאה מאוד. אתמול הוא צילצל, דיברנו, קישקשנו. הוא נתן לי טלפון...

דפנה: הוא סרטן ואני סרטן, את שומעת? אשתו עקרב, והם נורא קנאים ושתלטנים ואוהבים סכס, העקרבים, וסרטנים לא אוהבים סכס בבית. איך צחקנו! הוא אמר שהוא לא רופק בבית אפילו פעם בחודש. הוא לא יכול. ובחוץ — חביב, נון סטופ!

היא גלשה מייד לפסים אינטימיים ואמרה: „לדעתי, אשה צריכה לקיים שלוש שה ימים בשבוע יחסים מיניים לשם כיף ושלושה ימים למטרת רווח."

המפתה היה המום מול פילוסופיית החיים הזו, ושאל אותה אם איננה נשואה. היא אמרה לו כי היא מסיימת את נישואיה. נער־הפיתוי טילפן עוד פעם והזמין את חמדה למיסעדה סינית יקרה. הם נסעו לשם, ואחרי האוכל ביקש ממנה לעלות איתו לדירתו.

הוא סיפר לה כי הוא יהלומן עשיר וחזיר אחריה. בדירה הושיב אותה מול הדלת „והחל לחבק אותה באור. היא ניסתה לסגור את הדחשמל, אך הוא הדליק אותו מייד. הוא הפשיט אותה וביקש ממנה שתעמוד בפוזות שונות. האשה לא הבינה מה הוא רוצה ממנה והחלה מפחדת כי נפלה בידי סוטה. רק אחרי שסובב אותה מצד לצד בכל מיני תנוחות ולא הגיע איתה למגע־מיני מושלם, הירשה לה להתלבש והביא אותה הביתה.

התוצאה: 20 תמונות, שבהן נראים האשה ונער־הפיתוי כשהם מתעלסים. אחרי כמה ימים הזמין עורך־הדין של

אסורה לבעלה ולבועלה

ב עיקבות שיחות מוקלטות אלה החליט החוקר־הפרטי כי נער־הפיתוי יטלפן לאשה ויציג את עצמו כגבר אמיד, הרוצה להכיר אותה.

ואומנם, הוא לא היה צריך להתאמץ כלל. אחרי שיחה קצרה אמרה לו חמדה, כי יש לו קול סכסי והיא נדלקה עליו.

הוא הפשיט אותה וביקש שתעשה פוזות. היא לא הבינה מה הוא רוצה, חשבה שהוא סוטה. רק כשראתה את התצלומים הבינה הכל

כאשר הוגשה התביעה הפלילית נגד רונן ובן־ארי, היתה זו דווקא האשה, חמדה, אשר ביקשה מהיועץ־המשפטי לעכב את ההליכים בתיק. אולם בקשתה נדחתה והתיק התברר עד תומו.

השופט התרשם כי האשה היא שקרנית פאתולוגית. הוא האזין לשיחות הטלפון והתרשם כי הן מלאות פורנוגרפיה.

„תמלילי־השיחה מוכיח בעליל כי המתלוננת היא אשה מופקרת לרבים, ובהיותה נשואה לנאשם, היו לה יחסי־מין לא רק עם אהובה, בעלה הנוכחי, אלא בו־זמנית גם עם מיספר רב של גברים נוספים, וזאת תמורת אתנן," ציין השופט.

„ההקלטות שיכנעו את בית־המשפט כי המתלוננת היתה היוזמת לקשרים האינטימיים עם הגברים הזרים באמצעות הטלפון," קבע השופט.

נראה כי השופט התרשם מאוד מאישיותה המוסרית השלילית של האשה, והוא קבע: „הסנגורים הצליחו לשכנע את בית־המשפט כי מדובר באשה מופקרת לרבים, שבעלה ניסה להביא לפני בית־הדין את דבר זנוניה, ולצורך זה נעזר בחוקר־הפרטי, לצורך חשיפת כי־עורי אשתו."

השופט בדק את הדין העברי וקבע, כי חמדה אסורה לבעלה ולבועלה, ואין היא זכאית למזונות ואיננה ראויה להחזיק בילדים. על כן, לדעת השופט, לא שיבשו הנאשמים הליכי־מישפט, כאשר עשו הכל כדי להנציח את מעשיה של האשה. „התוצאה הסופית היא התוצאה הצודקת והנכונה, שאליה חייב היה בית־הדין להגיע, ועל כן אין לראות בה שיבוש הליכי־משפט," קבע השופט.

בית־המשפט זיכה את הנאשמים מסעיף־האישום הראשון, שהאשים אותם בצילום האשה. אומנם מאז נערכו הצילומים נחקק חוק צינעת־הפרט, אשר אוסר כיום צילומים כאלה, אך מאחר שחוק זה לא חל אז עדיין, זוכו הנאשמים.

על־פי הוראתם, הורשעו השניים באשמה של עבירה על חוק האזנות־סתר. נער־הפיתוי עצמו לא נאשם כלל ולא הופיע אפילו כעד במשפט.

אילנה אלון ■

חוקר פרטי בן־ארי במארב
„הוא צריך דיאודורנט באופן בהול!"

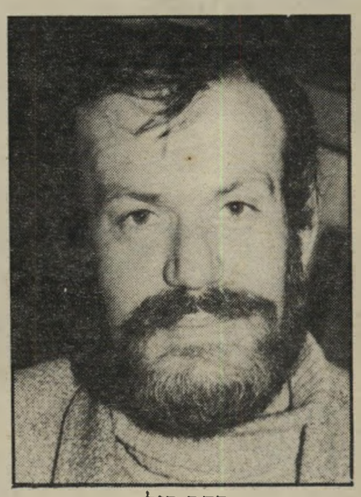
צל"ש
טבילה במיקווה

לישראל סגל, הכתב המוכשר של הטל־וויזיה, על כתבה מיוחדת, יוצאת־דופן ומרהימה, על עולמם של חסידי הרבי נחמן מברסלב.

סגל, הבא בעצמו מרקע חרדי, בילה ימים ארוכים בחברת החסידים המוזרים, כדי לרכוש את אמונם בטרם התחיל בצילומים.

הקשר הראשון נוצר עם נח חפץ, החסיד ה־שמנמן, בעל הזקן הפרוע, שלבש את המיונבת (שטריימל) הגדולה. חפץ למד ביחד עם סגל בישיבת פוניבז' לפני 20 שנה. אז נחשב סגל לעילוי בתורה ומוריו ניבאו לו עתיד מזהיר. אך הוא נטש והתפקר.

אחרי התייעצות בקרב החסידים, הם הסכימו לשתף פעולה עם צוות הטלוויזיה. הם אפילו קיבלו היתר מיוחד מרבנן לצפות בהקרנה, והיו הראשונים שטילפנו לסגל להודות לו. הם הסבירו לו שיר אלוהים הינחתה אותו והובילה אותו מז

כתב סגל
מהישיבה לטלוויזיה

הישיבה שבה למד אל הטלוויזיה, כדי שיוכל לע־שות עליהם סרט.

צילומי החסיד הבוכה ליד קבר רבי שימעון בר־יוחאי נעשו כמעט במיקרה. אנשי הצוות היו צמודים אל האיש במשך יום שלם, אך לא היו מרוצים מהתוצאה. לבסוף אמר להם החסיד ש־ראשו אינו פנוי אליהם, וכי הוא רוצה ללכת להש־תטח על קיברו של בר־יוחאי. הם הצטרפו אליו, תוך הבטחה שהצילומים ייערכו מרחוק וללא אפ־שרות זיהוי. הוא הסכים.

כשביקשו לצלם את קצין גולני שטבל ב־מיקווה, היתנה הקצין את הסכמתו בכך שגם סגל וגם **דב אקשטיין**, המקליט, יטבלו במיקווה. הם נאלצו להיכנס למים הקפואים.

צל"ש מיוחד מגיע גם ל**טיבי סלומון**, הצלם, על צילומיו הרגישים, על זוויות מיוחדות ועל שימוש יוצא־דופן בתאורה, שיצר אווירה של מיסתוריות, שהתאימה לקבוצת התימהונים, וגם לעורכת **סאלי סלאמה**.

הסרט, אגב, נשלח לשוק האירופי לסירטי־חדשות וסרטים דוקומנטריים, ביחד עם סרט של **יגאל גורן** על פרוייקט המטוס לביא.

מאחורי המירקע
הרולס־רויס של העטים

ניסים מישעל, עורך ומנחה תוכנית מוקד פתח בחודשים האחרונים את דלתו של המישדר היוקרתי גם למראיינים מחוץ לטלוויזיה, בעיקר בנושאים מיקצועיים (בלתי־פוליטיים).

כך עשה גם בשבוע שעבר, כשהמרואיין היה שר המישטרה **חיים בר־לב**, והמראיינים היו **אורי בהן־אהרונוב** מהטלוויזיה, **אילן בבר** ממעריב ו**ברמלה מנשה** מקול ישראל. שלושתם כתבים לענייני מישטרה.

מנשה ריעננה את האולפן. סוף־סוף, אחרי אל־פיים שנות גלות, הופיעה במוקד אשה מראיינת, והוכיחה פעם נוספת שכישרונן ורצינותן של הנ־שים אינם נופלים, ולעיתים אף עולים, על אלה של הגברים.

אילן בכר נראה קצת מנופח בכיסאו, אבל לא רבים יודעים שבכר הוא נכה צה"ל ממילחמת יום־הכיפורים. המחצית הימנית של פניו ושתי ידיו נכוו אז קשות, ויתכן שניסה בדרך זו להסתיר את נכותו.

אורי כהן־אהרונוב היה עסוק רוב הזמן בניפוח העט הנובע שלו לכל הכיוונים. למען יראה כל עם ישראל שלא בעט פשוט מדובר, אלא ברולס־רויס של העטים הנובעים: מון־בלאנק מאסטר שטיק.

יוזמתו החדשה והמהפכנית של מישעל, להו־שיב בחלקת המראיינים במישדר כתבים מבחוץ, אינה מוצאת חן בעיני חלק מעמיתיו במחלקת־החדשות, והם מביעים בקול את מורת רוחם מכך.

גם בגרות
וגם השכלה אקדמית

לשונות רעות הלעיטו בשבוע שעבר את ה־עיתונות בידיעה המרעישה **שלטוביה סער**,

חברי־מליאה מנע
הנמיך את הטון

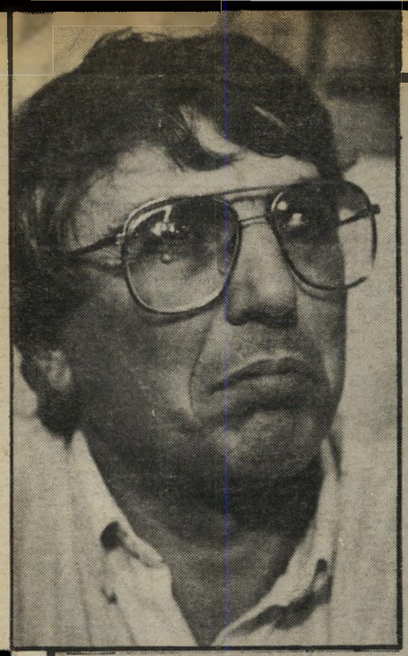
המנהל היוצא של הטלוויזיה, אין כלל תעודת־בגרות.

הידיעה אינה נכונה, ומקורה ברישעות. לא רק שלסער יש תעודת־בגרות כדין, הוא אפילו סיים שלוש שנות לימודים אקדמיים בחוג למיזרח־תיכון באוניברסיטה ומצבו, לכן, דומה למצבו של **דן שילון** השנוי במחלוקת — השכלה אקדמית ללא תואר רישמי.

מאחורי המיקרופון
מחדשות לחדשות

כתב חדש הצטרף לאחרונה למחלקת החדשות של גלי צה"ל בירושלים. הכתב הוא **יקיר צור**, ותחום־ההתמחות שלו כולל ארבעה מישדרי מס־שלה: תעשיה ומיסחר, אנרגיה, תיקשורת ופנים.

החי"כ לא שילם את האגרה

ח"כ אברי־חצירא
דג נחמד

חצירא חייב 111 אלף שקל לרשות־השידור. אחרי מבוכה קלה שילם את חובו. והכל בא על מקומו בשלום.

מחלקת הגביה של רשות־השידור עוברת קשה. בחודשים האחרונים הקים **רון נחמן**, המישנה למנכ"ל הרשות, שישה מישרדי־גביה חדשים, ופרט להם יש כמאה סורקים העוברים מבית לבית. לפי רשימת־מחשב שהוכנה ברשות. הסורקים הם אנשים חרוצים והצליחו להכניס יותר מחמישים אלף חייבים חדשים לרשימה. כל אחד מהם שילם חוב של יותר ממאה אלף שקל. כל זה נעשה כדי למצוא מקורות נוספים לתקציבה המידלדל של הרשות. העובדה היא שכיום 71 אחוז מתקציב הרשות מקורו בתשלומי האגרה (לעומת 50 אחוז בשנה הקודמת).

הסורקים הזריזים של מחלקת־הגביה הצליחו מאוד במשימתם, והעלו בשבוע שעבר בכחכתם דג נחמד: השר **לשעבר** וחבר־הכנסת כיום **אהרון אבר־חצירא**. כשהגיעו הגובים לביתו, התברר שאבר־צור התחיל את דרכו העיתונאית כצלם בסוכ־נות־חדשות בתל־אביב ואחר־כך, כשעבר לירו־שלים, היה במשך שנתיים כתב בכיר וחשוב ב־מקומון הירושלמי כל העיר, בתקופה שעורכו היה **יוסי קליין**.

כשהעמיד קליין עיתון יומי חדש על הרגליים, חדשות, לקח איתו את הכתב המוכשר, צור עבד קשה והוכיח את עצמו בעיתון, עד שאולץ לעזוב אותו.

לאחד העורכים המישניים של חדשות נודע שצור העביר מידע ל**גד ליאור**, כתב ידיעות אחרונות בירושלים, שסיקר תחומים דומים לאלה של צור. ליאור, שלא נכח באירוע מסויים, קיבל את הדיווח מעמיתו למיקצוע — דבר מקובל בעיתונות, אם לא מדובר בסקופים או בידיעות בלעדיות. אך העורך חשב שצור עשה מעשה שלא ייעשה ושאין עליו מחילה, והוא אילצו לעזוב את העיתון — למרות שצור הודה בטעותו, ולמרות העבר העשיר והמוצלח שהיה לו הן בכל העיר והן בעיתון חדשות. עבר זה לא נזקף לזכותו ברגע המכריע.

הדרך קרה לפני כמה חודשים. אחר־כך הלך צור למילואים, וכשחזר ניסה למצוא לעצמו בית חדש. הוא מצא אותו בגלי צה"ל.

כמה כתבים בירושלים אמרו השבוע, שגלי־צה"ל זכו בעובר מוכשר.

איפה ישראל
ואיפה אש"ף

ביום השלישי בשבוע שעבר נפתח בקאהיר יריד־הספרים הבינלאומי. יריד זה, המתקיים אחת לשנה, מהווה בכל פעם נושא תיקשורתי חשוב בישראל, מאז חתימת חוזה־השלום עם מצרים, והוא חלק בלתי־נפרד מהמאמץ להכניס תוכן לחוזה.

אחרי שנתיים של היעדרות מהיריד, מסיבות פוליטיות, נתאפשרה השנה השתתפותה של ישר־אל. דיווח על פתיחת היריד שודר בהרחבה בכלי־התיקשורת האלקטרוניים, אך מי שהקשיב לכל הדיווחים, חשב שמדובר על שניים או שלושה יריד־ים שונים במקומות שונים.

ביומן הערב של גלי צה"ל (ביום השלישי, אחרי חדשות השעה 5 בערב) דיווחה המגישה, **יעל דן**, על פתיחת היריד בכמה מילים קצרות, ואחריהן שודר ראיון שערכה עם משה ששון, שגריר ישראל במצרים, שנכח בטקס־הפתיחה. ששון סיפר שהיריד נפתח בנוכחותו של כאמל חסן עלי, ראש־ממשלת מצרים. הוא אמר שעלי ביקר גם בדוכן הישראלי, לא כמחווה מיוחדת לישראל, אלא במיסגרת ביקוריו בכל הדוכנים ביריד.

ששון הסביר שהביקור היה רשמי, נעים, וש־ראש־הממשלה עילעל בכמה מן הספרים המוצגים בדוכן.

דן שאלה אותו אם היה אירוע יוצא־דופן בשעת הביקור, בגלל העובדה שגם לאש"ף יש דוכן ביריד. ששון ענה שלא היה כל אירוע יוצא־דופן ליד הדוכן הישראלי, וכי הדוכן של אש"ף לא נמצא כלל בקרבת מקום. מדבריו ניתן היה להבין במפורש, שלא היתה כל מהומה ליד הדוכן הישראלי. ששון היה עד ראיה ושמיעה. הוא פשוט היה במקום.

אך ראה זה פלא: לא עברו 15 דקות, ושודרה מהדורת החדשות של השעה 6 בקול ישראל. שם דווח, באחת הידיעות הראשונות, על סערה שהת־חוללה בטקס פתיחת היריד, בעת ביקורו של עלי ליד הדוכן הישראלי. סופר על אנשי אש"ף ש־קראו „פלסטין ערביתי!" שהניפו סיסמות ואף נתנו לעלי צעיף בציבעי הדגל הפלסטיני, ושהדוכן הישראלי נמצא בביתן אחד עם הדוכן הפלסטיני.

מי צודק? מי שהיה שם, שמע, ראה ודיווח, כמו השגריר משה ששון? או מי שערך את הידיעה בקול ישראל?

בתוככי הרשות
מנע נמנע

דויד מנע, חבר פעלתן בהנהלת רשות־השי־דור, הודיע בשבוע שעבר על סירדת הצעות שהוא עומד להגיש למליאת רשות־השידור. הוא רמז שידרוש להחליף את חברי הליכוד בוועד המנהל, או לפחות לקרוא אותם לסדר, בעיקר בגלל התק־פות־תם החוזרות ונשנות על **אורי סורת**, מנכ"ל הרשות.

ביום הראשון התכנסה מליאת רשות־השידור, והכל חיכו להתקפתו של מנע. אך מנע נמנע מלתקוף. הוא ריבר בטון נמוך ובשקט. מתברר, שממלא מקום ראש־הממשלה ושר־החוץ יצחק שמיר, קרא ביום הראשון בצהריים את דויד מנע ללישכתו, ביקש ממנו להנמיך את הטון. הוא אף הסתייע במשה קצב, שר־העבודה־והרווחה, שהוא ידיד קרוב של מנע, והשניים השפיעו עליו הש־פעה רבה.

אחרי דיון במליאה, בחלקו סוער ובחלקו מש־עמם וארוך, הוחלט, כמעט פה אחד, להקים ועדה של חמישה חברים (**מיכה ינון** מהמפד"ל ברא־שם, **דויד אדמון** ודויד מנע, חברי ליכוד, **חגי אשד ויוסף נבו**, חברי מערך). הוועדה תגיש בתוך חודש הצעה לתנאי המיכרז ולנוהלי בחירת מנהלי טלוויזיה ורדיו בעתיד.

בינתיים נולדה יוזמת־פשרה: שייבחרו שני מנהלים לטלוויזיה — **דן שילון** כמנהל־על ו**חיים יבין** כסגנו.

לשון נופל על לשון

ברדיו יש תפקיד חשוב ששמו „יועץ לשוני". את התפקיד ממלאת בהצלחה **רות אלמגור**. אבל אלמגור יושבת באולפנים בירושלים, לכן את אותו התפקיד באולפנים בתל־אביב ממלאת **ציפורה שפירא**, הנמצאת תחת סמכותה של אלמגור.

לפני חודש וחצי התראיינה שפירא בעיתון חדשות. שם הודיעה בחגי־גיות על החלטה לשונית חדשה: כל הקריינים והשדרים ברדיו יתוייבו להגות את האותיות הגרוניות בהיגוי מיזרחי.

דבריה אלה של שפירא עוררו סערה גדולה, אך מסתבר שהחלטה כזאת כלל לא נפלה. בדיון שנערך בנושא זה, ושאליו הוזמנה שפירא כאורחה, דובר על אפשרות כזאת. בעיקר אחרי הערה של **יצחק נבון**, שהכיע מישאלה כזאת. הדיון נגמר ללא החלטה, כאשר למשתתפים בו היה ברור שהחלטה כזאת אינה בת־ביצוע. אבל הדבר לא הפריע לשפירא לצאת בהכרזות. היא אפילו הציעה שהכנסת תחייב את כל הח"כים לבטא את העיצורים הגרוניים.

כשנודע הדבר ל**גידעון לב־ארי**, מנהל הרדיו, הוא זימן אותה אליו, נזף בה ואסר עליה להתראיין לעיתונות, במיוחד בנושאים שאינם בתחום סמכותה.

לא חלפו ימים רבים וסערה נוספת נקשרה בשמה של שפירא. באחד מימי השישי, לפני הצהריים, כעוד **יוסי גרבר** משדר את התוכנית כל ציבעי הרשת, נכנסה שפירא לאולפן והודיעה לגרבר כי הוא טעה בהיגוי המילה מכשף. היא טענה שגרבר הגה את המילה במילעיל, בעוד שההיגוי הנכון הוא במילרע. גרבר טען שהגה נכון, ואחרי ויכוח קצר ניגשו השניים אל סרט ההקלטה, בנוכחותו של **דויד** („דודי") **מרגלית**, העורך הראשי של התוכנית. שם התברר שגרבר צדק.

הנושא הובא שוב לידיעתו של גידעון לב־ארי, ושפירא שוב נקראה ללישכתו, שוב נגזפה. הפעם גם אסר עליה להיכנס לאולפנים ולהעיד לשדרנים בזמן השידור.

הדרך המקובלת שבה היועץ הלשוני מעיר על טעויות היא מישלוח פתק סגור ואישי לשדר, ובו תיקון הטעות.

ברדיו בתל־אביב אמרו השבוע: „המורה ציפורה נגזפה."

מהר, גבוה ורחוק

אחרי ההתאוששות

כמעט אסון בנתניה, שני הספדים בברצלונה

השערוריה הגדולה בנתניה, בעת המישחק המרכזי בכדורגל, בין מכבי נתניה ומכבי חיפה, בו ניצחה האלופה חיפה 1:3, עמדה במוקד־האי־רועים של השבוע.

העובדה שנימנעו קורבנות בנפש לא צריכה למנוע את הוקעת מכירת הכרטיסים מעל ומעבר לקיבולת המיגרש, את אי־הסדר המוחלט ואת פריצת ההמון לתוך המיגרש, כשלחלקו כרטיסים ביד ולחלקו אין.

התברגות ביבנה. מההיבט המיקצועי לא השתנה דבר בצמרת. כאשר גם ביתר ירושלים ניצחה, במישחק חשוב, את מכבי תל־אביב 0:1 ועתה הכל מוכן ומזומן למישחק העונה, שיהיה השבת בקריית־חיים בין האלופה־המובילה, מכבי חיפה, ובין סגניתה, הצוערת במקום השני, ביתר ירושלים.

למקום השלישי הצליחה להתברג מכבי פתח־תיקווה, אחרי שהמשיכה בנצחונותיה. הפעם 0:2 ביבנה.

ואשר לכדורסל, במוקדו עמד השבוע נצחונה הגדול של מכבי תל־אביב על גרנורולו בולוניה 76:90 כאשר מיקי ברקוביץ, עם 35 נקודות, התאושש סוף־סוף מהמחלה שהטרידה אותו.

שתי הנציגות הנוספות של ישראל בגביעי אירופה, הפועל תל־אביב והפועל חיפה, המשיכו בשרשרת הפסדיהן, בפעם החמישית ברציפות. שתיהן נוצחו בברצלונה. תל־אביב נוצחה על־ידי ברצלונה 63:73, וחיפה על־ידי ליקור 43 — 87:103.

כדורגל

הפרידה הגדולה

מסיבה אחת, הספד אחד

מוצי ליאון יש רק אחד. אבל כאשר מלאו לו החודש 41, החליט לתלות את נעליו ולפרוש. את זה הוא עשה השבוע, מייד אחרי מישחק

בדורגלן ליאון
1977 זה לא 1984

חגיגי, שערכה קבוצתו, מכבי יפו, נגד קבוצת־הפאר הגרמנית המבורג.

מכבי יפו זכאית לחופן מחמאות על מעמד־הפרידה שהעניקה לגדול שחקניה. קבוצות גדו־לות יותר, בעלות אמצעים רבים יותר, לא נפרדו משחקנים בעלי ערך כמו שיפו נפרדה מליאון. רק שדומה שבמכבי יפו לא חשבו עד הסוף.

ספורט השבוע

ארואסטי: המנוע והנשמה

הוא אוהב כדורסל, כלבים, ציפורים, מרחב, אוויר ודשא

מוטי ארואסטי אינו רק שחקן־מפתח בקבוצה. הוא גם סוחף את כל השאר. לאולסי פרי הוא מוסיף עוד כמה כדוריות אדומות לדם. „אינני רוצה לחשוב מה יקרה אם לא ישחק נגד בולוניה," אמר מנהל מכבי תל־אביב, שמואל מחרובסקי. ערב המישחק נגד אלופת איטליה, גרנורולו בולוניה, ביום החמישי האחרון.

ארואסטי, הרכז הוותיק של האלופה, סבל משושנה מעל בירכו ונעדר מאימוני־הקבוצה לפני המישחק החשוב. למעשה, היו סיכוייו לשד־חק קלושים. אם כי בלע כמויות אדירות של אנטיביוטיקה, התקשה לדרוך על רגלו, בגלל הזיהום שנוצר בפצע.

אבל הוא החליט שאם יוכל לרוץ ולתפקד בצורה סבירה, ישתתף במישחק נגד בולוניה, ולוא במשך כמה דקות. פציעתו של שחקן־הציר קווין מגי לא הוסיפה להרגשתו הטובה של ארר־אסטי. שני שחקני ההרכב הראשון שאינם כשר־רים — זה יותר מדי גם עבור קבוצה כמו מכבי.

ואכן, בסופו של דבר, עלה מוטי, שיחק, שטף את המישטח והיה אחד מכוכבי הנצחון הגדול — 76:90.

לא לחינם אימץ אותו לליבו, אחרי המישחק, בחיבוק אבהי, המאמן צבי שרף, למרות ששניהם כמעט בני אותו גיל. שרף ידע שללא ארואסטי — הלחם הבלתי־נלאה. החוטף את הכדורים מתחת לאפם של ענקי־היריב, המכניס את הקבר־צה להילוך רביעי־חמישי והמפעיל בצורה מוש־למת את חברו הטוב והכוכב מס' 1, מיקי ברקוביץ — קשה מאוד למכבי להגיע לדרגת מישחק גבוהה.

רקורד בגביע האלופות

כזן שלסני שבועיים, כאשר נחלה מכבי הפסד צורב בואגרב (88:77) ותבוסה ניצחת ברדבי נגד הפועל (96:80), הספידו כולם את מוטי ארואסטי. אבל לא שחקן כמוהו יישבר מהבי־קורות. כבר יותר מ־10 שנים הוא שומע השמצות. המלעיזים טוענים, שאין לו טכניקה אישית מספקת, שאין הוא יודע לנהל בצורה טובה את מישחק קבוצתו, שאין הוא מאיים על הסל ושאין הוא צובר רי נקודות, כפי שעושים רכזי־מישחק בכירים באירופה.

רק בשבוע שעבר כתב עליו המאמן הלאומי לשעבר אריה מלניאק: „מוטי ארואסטי הוא האב־טיפוס של רכז שלא קולע. כששאר הקבוצה אינה קולעת, הוא מאבד מביטחונו."

מוטי שומע את הביקורות. הוא לא אוטם את אוזניו, אך התשובה הניצחת שלו היא: „אילו לא הייתי מספיק טוב עבור מכבי, היו זורקים אותי אחרי יום אחד בקבוצה. אבל שימו לב: אני 12 שנים בקבוצה ואינני צריך להוסיף יותר. ראיתי לידי, במכבי, שחקנים עם כישרון רב יותר משלי, אבל הם כבר לא במכבי. ואני עדיין משחק. וזה אומר הכל.

„אותו הדבר קורה בנבחרת. אני בין ארבעת הרכזים הטובים בארץ, יחד עם אלימלך, זוסמן ומוסקוביץ, ותמיד מצאו מאמני־הנבחרת שאני צריך להיות בסגל, לרוב בחמישיה הראשונה."

ואכן, מוטי ארואסטי, בעונתו ה־12 במכבי, זכה עד כה 11 פעמים ברציפות באליפות המדינה, תשע פעמים בגביע המדינה, פעמיים בגביע אירופה לאלופות ופעם אחת בגביע הביניבשתי. הוא צבר 153 הופעות בגביע האלופות, רקורד שרק חברו מיקי ברקוביץ שבר באירופה.

כספית רועמת במיגרש

ה שנה גילה ארואסטי יכולת טובה מאוד, שבאה לידי ביטוי במישחק הנצחון על צסק"א מוסקבה. „זה היה אחד מן המישחקים הגדולים בחיי," הוא מודה. גם אם אינו מן הרכזים הטכניים הקולעים מכל מצב, הרי ארואסטי מהווה את המנוע והנשמה של מכבי. הוא נע על המיגרש כמו כספית רועמת, והשבוע הגיע לשיאו, כאשר ממיטת־חוליו עלה והיה אחד הגורמים לנצחון על בולוניה.

ארואסטי הוא גם הספורטאי שהטלוויזיה מתמקדת בו יותר מכל ספורטאי אחר במדינה. הסיבה לכך: מכבי תל־אביב היא הקבוצה המ־צולמת ביותר, וארואסטי הוא השחקן המחזיק יותר מכל אחד אחר בכדור, בגלל היותו רכז המישחק.

הפירסומת הרבה וההילה סביב אלופת הכ־דורסל, לא שינתה את מוטי ארואסטי. הוא טוען שהוא ביישן ואוהב שקט ורוגע. כמו כל בני מזל סרטן („אני מאמין במזלות"). זאת גם הסיבה שבשנה שעברה הוא העתיק את מקום מגוריו מן העיר אל הכפר. הוא בנה לעצמו בית במושב תלמי־מנשה אשר ליד צריפין, בכביש תל־אביב רמלה.

יחד עם אשתו נורית, שאותה הכיר כשלמד עימה במכון ויינגייט. הוא מגדל את איתי בן ה־6 ואת שרון בת ה־4. בחצר־הבית הוא מגדל גם חמה וכמה כלבים, ליידי, דובי וג'ינג'י: „אחרי כל נסיעה שלי לחו"ל, אני מוצא עוד כלב בבית!" הוא צוחק. „אני ואשתי אוהבים כלבים, ציפורים, מר־חב, אוויר, דשא. החלום שלנו היה לחיות במקום כזה, שהוא בריא מאוד לילדים. זה טוב שיש ניגוד בין ההילה סביב מכבי והחיים הפרטיים."

השקט והשלווה שלהם הוא זוכה בתלמי־מנשה, מנוגדים לרוחו הסוערת במהלך המישחק. השנה כבר היכה את ברוס פלאוארס במישחק נגד בנקו רומא. עובדה שמשכה את לי ג'נסון לקרב־אגרופים, אשר גרם להרחקתו. בעבר מחה לא אחת נגד השופטים. ובמישחק נגד פנא־תינייקוס היוונית הורחק גם בגלל סטירה שהעניק לאחד מן היוונים. אומר על כך ארי־אסטי: „בעבר הייתי הרבה יותר אגרסיבי נגד שופטים או שחקנים, היום אני הרבה יותר רגוע. הנה, במישחק האחרון הרגעתי את חבריי, שכעסו על השופט. רצתי לעבר האוהדים וביקשתי שלא יזרקו חפצים למיגרש. מה שקרה עם פלאוארס, זה איבור־הסבלנות. הנה, השבוע הוא התכתש עם הרכז של ריאל מדריד, חואן קורבלן. סימן שהוא לא כל־כך קדוש."

על פריצה אין ארואסטי חושב כלל, למרות שבקרוב ימלאו לו 31: „שטויות לחשוב על כך. ברגע שארגיש שלא אוכל לתרום, אפרוש." הוא אומר. כשעיקר מחשבותיו מופנות כבר לרומא, למישחק, השבוע, נגד בנקו.

נצחון ברומא יקנה למכבי סיכוי טוב להשיג את הכרטיס לגמר, וכדי לעשות זאת חייב מוטי ארואסטי להיות במיטבו. כמו במישחקים ה־ קודמים.

כדורסלן ארואסטי
חיבוק אבהי וכדוריות אדומות

למסיבת־הקוקטייל שערכו ערב המישחק, הוז־מנו שחקני־עבר ששיתפו, בשעתו, פעולה עם מוצי ליאון, אך לא הוזמנו שחקני־ההווה, שרובם שיחקו עם ליאון בשנה שעברה. הוזמן רק הקפטן, ישראל דניאל.

אין שיחרור. בין שחקני־העבר, שבלטו במיוחד במסיבה המרשימה, היו שחקני 1977, השנה שבה סיימה מכבי במקום השני, שהיה ההישג הגדול שלה אי־פעם. משה אוננה, אברהם ארואסטי, יצחק בלום, משולם זילברשטיין, אלברט לוי, שלמה ניניו והרצל קביליו התכדחו, כי גם כעת הם מסוגלים להשאיר את הקבוצה בליגה. לכך הסכים המאמן שמואל לוי, שהודח השנה, והיה ב־1977 המאמן של הקבוצה. הוסיף היו"ר של אותם ימים קליש איינשטיין: „לא הייתי נותן למשה (אוננה) ולהרצל (קביליו) שיחרור עד סוף הקאריירה שלהם!"

ההפסד להמבורג 3:2, למחרת, לא גרע מהמ־עמד המרגש, הוא רק הוסיף עוד הפסד לשרשרת ההפסדים, שכבר צבר המאמן מרדכי שפיגלר, והמצעידים את מכבי יפו אל עברי פי־פחת.

היאבקות

חרפת יפאן

לחסל את האלוף — בעזרת סובר בבשר

הוא בן 20, נישא ל־1.87 מטר, שוקל 215 קילו ומשגע את היפאנים. זהו סלווה פואאולי אטיסנואה, מתאבק מאיי סמואה שבאוקיינוס השקט, אשר פלש, לפני שנתיים, ליפאן ושבר שם את כל השיאים. ודווקא בספורט הלאומי היפאני, בהיאבקות הסומו, בה צריכים או להש־כיב את היריב על הקרקע או להטיל אותו מחוץ לזירה, בעלת הקוטר של חמישה המטרים.

במחזור ההיאבקויות האחרון זכה אטיסנואה ב־12 נצחונות והפסיד שלוש פעמים בלבד. וכך הפך למס' 2 בספורט הלאומי היפאני.

מרכז־סובב גבוה. זה היה יותר מדי בש־ביל היפאנים, שזר ימריא לגבהים כאלה בסומו. אלופי סומו ותיקים הגדירו את הדבר כחרפה ליפאן, אפילו הציעו, שאם חלילה יגיע אטיסנואה לדרגת יוקוזונה (אלוף־האלופים בסומו), יש להפסיק את תחרויות ההיאבקות כליל.

מביני־דבר יפאנים יותר שקולים ניסו להת־נחם בעובדה, כי בגלל גובהו הרב, יחסית למת־אבק היפאני קצר־הרגליים הקלאסי, מרכז־הכובד של אטיסנואה גבוה יותר ויקשה עליו, בהמשך המיפגשים בזירה, לשמור תמיד על שיווי־המש־קל שלו.

אך שמועות זרויות, בחוגי הספורטאים בטוקיו, דיברו על פתרונות יותר מהירים כדי לשים קץ לחרפה היפאנית: או לשחד את הפולש הזר מאיי סמואה, על־מנת שייכנע במיפגשי־מפתח ואם יכולו כל הקצים, תמיד אפשר להכניס סוכר לדייסת הצ'אנקונבה (גולאש הבשר בו מפטמים מתאבקי הסומו את עצמם כדי להעלות את משקלם עוד יותר לפני התחרות) של אטי־סנואה ואז, עם קצת מזל, יחלה אטיסנואה, מוקדם או מאוחר, בסוכרת, מחלה הפוגעת, משום מה, בתדירות רבה במתאבקי הסומו. וזה יוציא אותו, סופית, מן הזירה.

כדור מיד ליד

שוער סלע
כמה לעונה?

השוער יוסי סאמט עלה לאולפינר 10 אלפים דולר, ומבקיע השערים יואב דרוקר הועבר בעיסקה כוללת גדולה עוד יותר. כך, שברור שכסף הוא לא עניין המפריע לראשון, למרות שההנהלה טוענת כי תקציב הקבוצה לא עולה על 30 אלף דולר לעונה.

כך־בבר עם חיזוק הקבוצה בנה שמואל אולפינר מועדון לתפארת, שניים מאוד לבוא בשעריו. זאת סיבה נוספת ששחקני־הרכש העדיפו להצטרף לראשון־לציון.

באולם זה גם בנו דיסקוטק, מכבי דאנס, המכניס סכום כסף בלתי־מבוטל לקופה. יש גם סלון־אירוח לריווח תתם של שחקני הקבוצה, לפני ואחרי המישחקים. שם שותים משקאות חמים או קרים, אוכלים כעכים עם גבינה צהובה.

הבית החם יוצר גיבוש חברתי מיוחד במינו, אך מצד שני ריבוי הכוכבים גורם לתסיסה לא מעטה, שבאה לידי ביטוי בתחילת העונה, כאשר חמישה מכוכבי הקבוצה נכנסו להסגר.

החמישה — דויד זיתוני, ערי כנען, דרור בשן, חיים מובשוביץ ואמיר פופקו, הרגישו שהבאת שחקני־החיזוק פוגעת במעמדם והם מוצאים עצמם יותר יותר על הספסל. היתה כמובן, גם עילה כספית להכנסת טופס־ההסגר, ששחקן־חיזוק כיואב דרוקר, למשל, מקבל כ־5000 דולר לעונה ולחמישה הוותיקים הציעו רק 1000 דולר לאיש. להשוואה — מבין היקרים בליגה, רחובות. זהו פער מבטיח, אך עדיין אינו מחייב פתיחת בקבוקי שמפניה. מה שבטוח הוא, שאפשר לקרר אותם ביקבי ראשון־לציון, לשימוש בזמן המתאים. כפי ששמואל אולפינר מבטיח: „כשהאליפות תהיה בידינו, ישתו הרבה יין בראשון!"

„אני שומע את התיזמורת, אני רואה את הנגנים, אבל אני לא מקבל הרמוניה!"

לאכול כעכים בסלון־האירוח

לפני שהגיע שמואל אולפינר למכבי ראשון־לציון, היתה זאת קבוצה בינונית. אישיותו הסמכותית של אולפינר, והעובדה שידו בכל, שינו את פני הדברים. אולפינר עזר מבחינה כספית, ראג לחזק את הקבוצה בשחקנים מן השורה הראשונה.

בתחילה הובא שלמה אלמוסנינוס, קיצוני, המבקיע שערים. בשנה שעברה הוחתם יואב דרוקר, מבקיע שערים מחונן אף הוא, שגדל במכבי תל־אביב. גם רפי קוט (רכז־מישחק) ואהרון שולמן (שוער), ממכבי־פתח תיקווה, הוכאו כדי לחזק את הקבוצה, אך השנה הם הוחלפו על־ידי שני שחקני נבחרת מעולים, השוער יוסי סאמט ממכבי נתניה והרכז חיים (מיקו) צרפתי ממכבי תל־אביב.

עוד לפני כמה שנים נקנתה כל קבוצת הפועל חולון, שהתפרקה, אך מכל הסגל הנכבד הזה שצורף למכבי ראשון נותר עתה רק צחי מדינה.

קבוצת החסות של אחד מקלני הכניין הגדולים תזכה באליפות. כפות־המאזניים נוטות כלפי הראשונים של הקבלן שמואל אולפינר, שהוא עצמו היה בין ה־11 שהצעידו, לפני 22 שנה — את מכבי ראשון־לציון לתואר אליפות, אבל זה היה בעידן של כרוריד 11 כששיחקו במיגרש, ולא באולם.

רק בשנה שעברה עשו זאת שיבעה השחקנים הראשונים באולם כמעט שוב, כאשר זכו בגביע, אחרי שבשנתיים האחרונות סיימו במקום השני, אחרי הפועל רחובות.

היום, אחרי 11 מישחקי־ליגה, יש למכבי ראשון־לציון יתרון של 4 נקודות על פני יריבתה המושבעת. הפועל מישה יוסיפוביץ מהפועל רחובות מקבל 9000 דולר ובני גוז, חברו לקבוצה, מקבל 8000 דולר, שלא לדבר על השחקנים הוותיקים בקבוצה עצמה, כשוער אהוד סלע, למשל.

להיות שותף פעיל יותר

אחרי מאבק לא סימפטי, שבו התערב גם יו"ר איגוד הכדוריד, יורם אוברקוביץ, הוציאו החמישה את טופס־ההסגר, והוסכם שיקבלו יותר מ־2000 דולר לעונה. אך לגבי רקות־מישחק וכל הקשור לצד המיקצועי לא הובטח להם, כמובן, דבר. עתה, בעצומה של העונה, לא מאושרים השחקנים מהושבתם התכופה על הספסל.

הנפגע העיקרי מכך שראשון לציון הפכה לחממת־כוכבים הוא הקפטן, יוסי גבע, בן ה־31, אשר עוד שיחק בקבוצה כאשר המיגרש לא היה מקורה והפנסים התנדנדו על כבל רפה.

לגבע אין בעיות־פרנסה, הוא בעל סוכנות ביטוח פורחת ושותף בפאב ראשון הקטנה. אך למרות גילו הוא מרגיש שכוחו במותניו, ודווקא כעת, על סף הגשמת חלום הזכיה באליפות, היה רוצה להיות שותף פעיל יותר, להעניק יותר מנסיונו ויכולתו. אך המאמן, משה לגיל, מעדיף את דרור בשן ומטפח את דויד זיתוני הצעיר, המשתקים בתפקיד של פיבוט (שחקן־הציר).

מבט מן הצד על הכדוריד: אברהם גינדי

ושמואל אולפינר, קבלנים־פטרונים: לעשות אלופות

מילחמת־הקבלנים: רחובות נגד ראשון

שר־הבלבלה גד יעקובי עמד במיגרש ברחובות ב־בושת־פנים וציפה לכדורידני מכבי ראשון־לציון, שיעלו וילחצו את ידו. אך אלה נותרו ישובים על הספסל, מחרימים את הטקס בהוראת הנהלת הקבוצה. מה שאמור היה להיות טקס אימוץ הפועל רחובות על־ידי הקבלן אברהם גינדי הפך לסקנדל אחד גדול. רק הנצחון המהמם שהשיגה, מייד אחרי הטקס, מכבי ראשון לציון על האלופה רחובות (13:14), ואשר פתח לאנשי ראשון את הדרך לאליפות היסטורית, השכיח במידה מסויימת את הפיאסקו.

יש המכנים זאת מילחמת־הקבלנים: שמואל אולפינר, ממכבי ראשון, נגד אברהם גינדי, מהפועל רחובות.

גינדי, שכבר אימץ בעבר קבוצות (בכדורגל: את הפועל ראשון־לציון, הפועל פתח־תיקווה והפועל רמת־השרון; ו־בשנה שעברה גם בכדוריד: את מכבי נתניה), נענה לבקשת ידידו, מני וייצמן, מזכיר מועצת פועלי נס־ציונה, שהתאהדה עם רחובות, לאמץ את אלופת הכדוריד, הפועל רחובות, המצויה במצוקה כספית, תמורת 25 אלף דולר.

שמואל אולפינר, בעל חברת נאות־דברת, הנחשב בארבע השנים האחרונות לפטרון של מכבי ראשון, פנה לגינדי, שהוא ראשוני, שלא יאמץ את רחובות, נגדה נאבקת ראשון על תואר האליפות.

גינדי דחה את הפניה, והראשונים כעסו מאוד על בך עירם, המזרים מנות־חמצן כספי לרחובותים, דווקא לפני המישחק הגורלי. העשוי לקבוע מי תהיה האלופה.

עוד בבוקר המישחק סוכם שגינדי לא יעלה לטקס, ורק יורם אוברקוביץ, יו"ר איגוד הכדוריד, ילווה את גד יעקובי. אך משראו אנשי ראשון שמנכ"ל חברתו של גינדי, יואל גורודיש, עומר להצטרף לטקס, הם החליטו לא לשתף פעולה.

טענת הראשונים: אברהם גינדי עבר את הכביש בצורה תמוהה. תגובת גינדי: הטוען שעשה מעשהו בתום־לב: "מה קרה? העברתי שחקן מראשון לרחובות?"

סיכם אולפינר, הפטרון של ראשון: "לא נהוג לקיים טקסים מיוחדים לפני מישחק ליגה, לכן לא עלינו."

אולפינר וגינדי הם קבלנים מצליחים ותושבי ראשון ותיקים. השניים, הטוענים שהם ידידים טובים, גם מצהירים: "לא נמכור דירה אחת נוספת בגלל העסק הזה!"

לגיל, שהוא בשנתו הראשונה ב־קבוצה, זכה בעבר כבר פעמיים בא־ליפות, עם הפועל פתח־תיקווה ועם מכבי פתח־תיקווה. הוא לא רוצה להי־ביע דיעה מה היה קורה אלמלא שיחקו חמשת המוסגרים, אך הוא יודע שמכבי ראשון־לציון איננה משחקת עדיין כאלופה, למרות שניצחה בכל המיש־חקים עד כה.

הקבוצה ספגה כמעט 20 שערים בממוצע למישחק, וזה הרבה מאוד לג־בי קבוצה המתקדמת לאליפות. מלבר שנים־שלושה מישחקים קלים היא הת־קשתה לנצח וגילתה יכולת טובה רק בפרקים מסויימים של המשחקים. "אני

אפשר לקרר את השמפניה — אבל עוד חזון למועד!

שומע את התיזמורת, רואה את הנגנים, אבל לא מקבל הרמוניה." אמר אחד מן השחקנים שביטא בכך את הרגשתו של המאמן.

קסטן גבע
איפה הפנסים?

לגיל מאמין שאו־טו־טו תציג ה־קבוצה את הרמה שלה היא מסוגלת, ורוחה את הטענה שריבוי כוכבים והחלפת־שחקנים במהלך מישחק גור־מים לכך שהקבוצה אינה משחקת בהרכב מגובש וקבוע.

הטענה העיקרית של לגיל היא שמכבי ראשון מספקת שישה שחקנים לנבחרת הלאומית, ושחקנים אלה לא זוכים כלל למנוחה.

לפני שבוע יצאה הליגה לפגרה, ובחודש הקרוב תהיה הנבחרת פעילה באליפות־העולם (דרגה ב'). השחקנים ישובו לקבוצות רק חמישה ימים לפני תחילת הסיבוב השני. העובדה שגם ל־הפועל רחובות כמות בלתי־מבוטלת של שחקני־נבחרת איננה מנחמת את לגיל.

כדורידני ראשון, מימין במזעדון, ולמעלה במאבק נגד מכבי תל־אביב
או־טו־טו. אבל בינתיים 20 שערים למישחק

לרכוש מושב קבוע ביציע

כך או כך. למכבי ראשון כל ה־כלים לזכות באליפות. אם רק תש־מור על הכדור ביד: הקהל חפץ ביקרה וזורם ליציעים, וכדי לקרב את הקהל עוד יותר הוחלט לאפשר רכישת מוש־בי־קבע ביציע, במחיר 40 דולר למר־שב.

לא לחינם יש המכנים את מכבי ראשון־לציון "מכבי תל־אביב (כדור־סל) של הכדוריד." הישגיה באליפות אירופה בשנה שעברה, כשהגיעה לחצי הגמר ורק אז נוצחה, על־ידי ברצלונה הספרדית, העלו את הכדוריד הקבוצתי על המפה האירופית.

אבל לפטרון, יו"ר המועדון אול־פינר, יש קצת הסתייגות מההשוואה לקבוצת הכדורסל התל־אביבית. "זה כמו להשוות את ארצות־הברית עם לוכסמבורג," הוא אומר בחיוך.

יאיר עמיקם ■

נועם במרכז חרות

(המשך מעמוד 9)

קיו, הפך למיפעל כלכלי מצליח, ה־מגלגל בשנה שני מיליון דולר. ממאר־גן תערוכות בלתי־מוצלחות הוא צמח והיה למפעיל תערוכות קבוע בכל הקשור לתכולת הדירה, הפך למפרסם גדול בעיתונות היומית ולספק תש־דירי־שירות רבים לטלוויזיה.

בראש מרכז הבניה עומד המהנדס צבי ארן. לשעבר ראש אגף פיקוח־והנדסה במישרד־הבינוי־והשיכון. ב־תפקידו זה הוא היה כל־יכול והקבלנים ידעו היטב את עוצמתו.

ארן איננו בן למישפחה הלוחמת, ולכן הוא מצא את מקומו מחוץ למיש־רד־השיכון, אחרי שדויח לוי התמקם שם. חיפשו לו מישרה, והיא נמצאה במרכז הבניה.

אך אם מינויו של ארן לא היה מינוי פוליטי, הרי שכל אנשי הצוות הסוב־בים אותו הגיעו למקומם מתוקף מינו־יים פוליטיים של מחנה־לוי.

קובי לוי איננו חבר המיפלגה. ב־מצודת־זאב אומרים עליו, שהוא שייך למחנה הלאומי. לוי עצמו מש־תדל להימנע מזיהוי עמדותיו הפו־ליטיות, אבל רשמית אין הוא שייך לחרות. אולי כאן מקור כל צרותיו:

לא רק בעניין תשדירי־השירות, ש־תרמו לליכוד, הוא לקח חלק. הוא גם התבקש לתרום ליקב — המועדון התרבותי שהוא עמותה בראשות ח"כ מיכה רייסר, אף הוא איש מחנה־לוי.

לאן זרמו הכספים שהוא תרם ל־יקב?

לקובי לוי יש תשובה חד־משמעית: למימון פעילות מפלגתית, ולא תר־בותית! הוא תרם ליקב פעמיים. פעם בחודש מאי 1984, בשיאה של מערכת הבחירות הפנימית בתנועת החרות, ו־פעם בסוף חודש יוני, בשיאה של מע־רכת הבחירות לכנסת. בסך־הכל הוא תרם 500 אלף שקל, שהיו שווים אז 2500 דולר בערך.

בעבר כבר נמתחה ביקורת על חוסר הפעילות של היקב בתחומים שבהם התחייב לפעול. רייסר טוען, שהיקב ממשיך בייעודו המקורי — יצירת תר־בות אחרת, "לאומית", בשכונות וב־עיירות־הפיתוח. לקובי לוי יש גירסה שונה: "סולמי הבהיר לי חד־משמעית, שהכסף דרוש לו למימון פעילות־בחירות בסניף שלו, בית־אליהו. הוא אמר לי, שרק עשרה אחוז מהתרומה יעברו לפעולות התרבות של היקב."

סולמי מכחיש את דיברי לוי: "הוא יכול לטעון מה שהוא רוצה. הכסף הגיע ליקב ולא אליי, לסניף. מה היקב עושה בכספים — אני לא יודע. קובי לוי תרם, כי בדייעותיו הוא ימינה מ־חרות."

כוסית בכספי ציבור

לקובי לוי יש זיכרון טוב יותר. "סולמי הסביר לי, שעליי לתרום מכיוון שהוא יושב על ברד־הכסף והוא יכול לעכב העברת תשלומים המגיעים לי. בתחילה דובר על 600 אלף שקל. אחרי שנתתי 500 אלף, באו אליי ו־ביקשו עוד אלפיים דולר לגוף אחר. כאן עצרתי אותו והודעתי: לא עוד! לא תרמתי יותר. גם לא את יתרת הכסף, 100 אלף שקל, שהתחייבתי."

ערב הבחירות לכנסת הודיע מנכ"ל מישרד־השיכון־והבינוי, אשר וינר, ש־בכוונתו להתמודד בבחירות הפנימיות בחרות, על מקום ריאלי ברשימה לכנ־סת ה־11. שלא ברצונו "גוייס" גם קובי לוי לעזרתו של וינר.

הוא מספר: "פנו אליי ארן ועוברים אחרים, חברי חרות, וביקשו שאסייע ב־ידם לארגן כינוס לוינר. הסברתי שזוהי הוצאה כבדה מדי עבורי, וארן הסכים שהוצאת הכינוס יירשמו כהוצאות־ה־פירסום של תערוכה, וכך יוקל עליי הנטל, כי אשלם רק חלק מההוצאות, לצד תשלום של מרכז הבניה. לכינוס נשלחו הזמנות לכל חברי מרכז חרות, באמצעות מדבקות שרכשתי, במחיר עשרת אלפים שקל. אגב, על צ'ק זה, שיועד לתנועת החרות, לא קיבלתי עד היום שום קבלה רישמית. כמו כן עשינו כמה טלפונים לקראת הכינוס, וגם

(המשך בעמוד 50)

לילי אבידן ובעלה קייט
מחכה להצעות בראשון

איפה לילי אבידן?

לילי אבידן נחתה בארץ לפני כמה חודשים, והסעירה את המדינה בראיונות חושפניים בעי־

פה בשש שפות

„נילי מלצר מתחתנת" הודיע לי קול אל־מוני בטלפון. „עם מי?" צרחתי בהתרגשות לתוך השפופרת הקרה. „היא עדיין לא החליטה," באה התשובה ואחריה ניתוק.

חשבתי שאני משתגעת. הבחורה הזאת לא נחה לרגע. נילי (40), בחורה נאה, שיער חום, היא אימת העיר תל־אביב. אוי לו למי שנכנס לפה

נילי מלצר
עוד לא החליטה

שלה. הדובר שש שפות, ואוי לו למי ששמו עובר ברך הרווח שבין שיניה הקידמיות.

נילי, בחורה כארז, היתה נשואה בעבר לפרו־פסור **יהודה מלצר**, שהוא בעל הוצאת־הספרים אדם. נולדו להם שני ילדים והכל התנהל בשקט, עד שהתגרשו. הפרופסור הנכבד עזב, נילי נשארה בבית עם שני הילדים.

תונות. היא סיפרה אז בגאווה, שלמרות 37 שנר־תיה היא עדיין במלוא אונה.

„כל המכשירים בגופי עדיין בסדר, כולל הש־ריים שהיניקו שני ילדים, אך הרי ממילא אף פעם לא היו לי גדולים. אני מקווה שלא שכחו בארץ שאני בוגרת בית־הספר למישחק בית־צבי. לקחתי לי סוכנת, ואני מחכה להצעות." אמרה אבידן וחיכתה להצעות.

גם אני, למען האמת, חיכיתי להצעות. הת־רשמתי מאוד מגילוי־הלב שלה ואיחלתי לה כל טוב, בעיקר משום שידעתי שלילי צריכה לפרנס שני ילדים קטנים ובעל, שגם הוא לא גדול במיוחד.

אבל לילי פשוט נעלמה מתל־אביב. ערכתי למענכם מחקר קטן, וזה מה שהעליתי בחכתי:

לילי אבידן התגוררה עם מישפחתה האהובה בדירה שכורה בתל־אביב. עברו ימים ולילי, ש־באה לארץ, כך שמעתי, בעזרת כספים שלוותה מחבריה באמריקה, נשארה בלי כסף לשכר־דירה.

„היא ניסתה לפתוח כאן חברה למוצרי־קוס־מטיקה, אבל תוך שבועות ספורים התברר ש־העסק לא מכניס את הכספים הדרושים. בצר לה פנתה לילי לחבריה והשיגה מהם הלוואות ל־תשלום שכר־הדירה. אבל ההלוואות מחבריה, שגם הם לא בדיוק רוטשילדים, הספיקו בדיוק לחודש אחד. עבר החודש ולילי שוב בצרות. שוב ניסתה את חבריה, אבל מקורותיהם הידלדלו, והיא נאלצה לעזוב את הדירה בתל־אביב.

באין לה בדירה, פנתה לילי לסוכנות. כתושבת חוזרת קיבלה דירה, אבל הסוכנות לא משכנת את אנשיה בעיר הגדולה והתוססת. לילי קיבלה דירה בראשון־לציון, שם היא יושבת עכשיו ומחכה ל־הצעות.

מיזמורים חדשים

נפלאות דרכיה של האהבה — המישפט הזה יכול להתאים לרבים מן הסיפורים שאני טורחת לגלות לכם. אבל הפעם אני מבטיחה להתעלות על עצמי: הסיפור הבא הוא נפלא ביותר.

היה היתה פעם אשה בשם **חווה ארליכמן**, שהתפרסמה בפרשת ידלין המפורסמת. (היא גם היתה תקופה מסויימת המאהבת של **אשר ידלין**).

לימים נישאה חווה בשנית לבחור בשם **בצלאל גורלי** אחרי רומן שנמשך שנים, שבהן נהג בצלאל לזמר לה שירי־אהבה. אך הנישואין לא התנהלו על מי־מנוחות, ובא היום שלמדורי הרכילות התחילו להגיע השמצות הדדיות של בני־הזוג. גם אני ריווחתי על הפנינים שעפו שם. למשל הוא עליה:

חווה ארליכמן ובצלאל גורלי
עיראקית וגרוזיני

„אילולא היא, לא היה אשר ידלין נכנס לכלא. היא מכנה אותי גרוזיני, אך האם סיפרה שהיא בכלל עיראקית?"

במריבה ביניהם עורבה גם המישטרה, עורבו עורכי־דין, דווח על מכות ועל מה לא.

אני ישבתי לי בשקט וחיכיתי, ציפיתי לתעודת־גירושין כדת וכדין, שתסיים בכבוד את הפרשה המביכה.

אבל, לא תאמינו: הפרשה הסתיימה אמנם, אבל לא כצפוי אלא כמו באגדות — בשבוע שעבר נראו בני הזוג גורלי צועדים שלובי זרוע, כשהם שולחים זה לזה מבטי אהבה וערגה.

אם זה לא הפי־אנד, מה כן?

סיפור של כיסא

כבר כמה שבועות רץ אחריי **יעקב**, סוחר של רהיטים עתיקים בשוק־הפישפשים ביפו, ובפיו סיפור מוזעזע. האמת היא שלא כל־כך האמנתי לסיפור שלו, מכיוון שהוא נשמע מוגזם. השבוע החלטתי לברוק אותו, פשוט מפני שיעקב הת־עקש על אמיתותו.

הסיפור, כפי שסיפר יעקב, הולך כך: „יום אחד, לפני שנתיים, נכנסת לחנות בחורה יפה, שהיתה לבושה באלגנטיות. אחרי כמה דקות זיהיתי אותה ומאוד התרגשתי. זו היתה **אופירה נבון**, אשתו של נשיא־המדינה.

„הגברת הסתובבה בחנותי, הסתכלה ברהיטים ולבסוף בחרה כורסה עתיקה ויפה.

„שליח חרוץ הביא את הכורסה על גבו, והניח אותה במישכן־הנשיא המפואר. העובדים שם במישכן לא ידעו במה מדובר, והם לא היו מוכנים אפילו לשלם את המישלוח. השליח האומלל הש־איר את הכיסא שם, וחזר אליי מופתע.

„מאז שלחתי כבר עשרות מיכתבים לבית־הנ־שיא, אבל איש בינתיים לא שילם לי את המגיע לי. אפילו הנשיא נבון כבר לא נשיא, ואני עדיין מחכה."

זה היה סיפורו של יעקב.

אני החלטתי לעשות סוף לעניין, ודרינדרנגתי לאופירה נבון, היום אשתו של שר־החינוך שלנו. שלום אופירה, מה שלומך?

„מצויין. מה מביא אותך לצלצל אליי?"

סיפרתי לאופירה את סיפור הכיסא.

„זה לא היה בתקופת הנשיאות." כך אמרה אופירה. „זה היה אחרי כן. לנו לא היה ריהוט כשעזבנו את בית־הנשיא ועברנו לדירה החדשה, ומדינת־ישראל הקציבה לנו כסף לקניית רהי־טים. האמת היא, שהרבר היחידי שקנינו היה ה־כיסא הזה, ובית־הנשיא היה צריך לשלם את מחירו, 200 דולר. עד היום אין לנו רהיטים בבית, ואנחנו לא מכניסים אורחים."

כאן היתה הפסקה ואני שומעת את השיחה הבאה מעבר לקו:

„ילדים! תיספרו כמה רהיטים יש לנו בבית! אז ככה," היא חוזרת אליי: „יש לנו עשרה עציצים, חמישה כיסאות מישרדיים ושני שולחנות קטנים, אחד בסלון ואחד בחדר־השינה. וישנו הכיסא הזה, משוק־הפישפשים."

אבל בכל זאת לא שולם עבורו, אני ממשיכה בשלי.

„מה את אומרת? עדיין לא שילמו? זו ממש בושה וחרפה. את יודעת מי האיש הכי־חכם פה בבית?"

מי?

„האיש החכם שלנו במישפחה זה **יצחק נבון**, הוא בוודאי ידאג שכל הסכום ישולם כבר מחר בבוקר!"

אופירה ויצחק נבון
מי הכי־חכם במישפחה?

לא עבר זמן רב ונילי התאהבה ב**קובי גיב־עול**, מנהל בכיר בבנק לאומי המבוגר ממנה ב־20 שנה. האהבה פרחה כמו בסיפורים, גם בזמן שקובי הפך להיות סבא, מנשואיו הראשונים. הם לא עזבו זה את זה לרגע, נישאו ונולדו להם שני ילדים.

אבל, שוב כמו בסיפורים, האהבה אינה נמשכת לעולמים והשניים התגרשו. אדון גיבעולי עזב ונילי נשארה, כמובן, בבית, עם שני ילדים נוספים — ילד בן 6 ותינוק בן שנתיים.

בינתיים התחילה לעבוד כסוכנת־נסיעות וחיפשה לה אהבה חדשה. אז היא מצאה לא אהבה אחת, אלא שתיים. שניהם אנשי־ביטחון: אחד מהנדס בצבא, הנמצא עכשיו בהליכי־גירושין מאשתו ומקווה לזכות בנילי, השני עובד בשירות הביטחון הכללי, מקווה גם הוא לזכות בנילי. היא עוד לא החליטה במי תבחר.

רחל מרחלת על כל העולם

גט עם 60 אלף דולר

באנגליה כותבים על מעלליהם של שוכני ארמון באקינגהם — על בני מישפחה המלוכה. כאן כותבים על מישפחת המלוכה הישראלית — מישפחת דיין.

בשבוע שעבר הגיע סוף־סוף לסיומו פרק נוסף בסאגה הבלתי־נגמרת.

במקום אחר בארץ, בבאר־שבע, יושבת **אביגיל**, אשתו הראשונה של אודי, אם שני ילדיו הגדולים — הגדולה סיימה כבר את הצבא, הצעיר התגייס לא מזמן.

אודי עצמו גר ברמת השרון, עבר זמן קצר בשיפוצי־בתים. כיום הוא דג

טליה דיין

אודי דיין

דג, צולל, מבלה עם בחורות צעירות

אודי דיין, הבן הבכור של **רות ומשה** דיין, התגרש סוף־סוף רישמית. יש גט.

הליכי־הגירושין בין **טליה** ואודי נמשכו חודשים רבים וארוכים, ותפסו כותרות ראשיות בעיתונים. במרכזן אחוזת הבית בנהלל, המשק וכמובן החובות עליו.

מי שנוסע בעיגול המפורסם של נהלל לא יכול להתעלם מבית ענק, לבן, הנראה כמו מצודה חדשה עם צריחים. זהו ביתם של אודי וטליה.

בשבוע שעבר החליט בית־המישפט שעל אודי להשאיר את הבית והמשק לטליה, והוא יקבל, תמורת זאת, 60 אלף דולר. אודי השאיר בבית גם את בתם בת ה־15.

עם חברים וצולל בים. עכשיו, כש־60 אלף דולר בכיסו, הוא מחפש לעצמו דירה ומרבה לבלות עם בחורות צעירות.

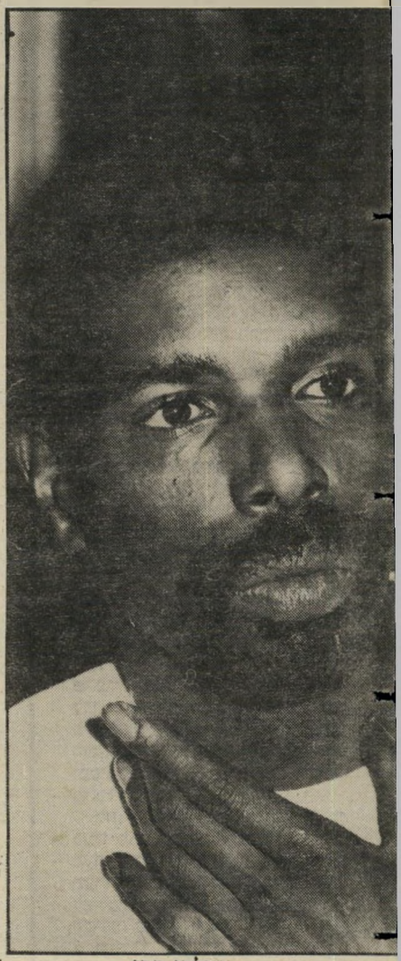
רות דיין, האמא של כל הילדים הסוררים (**יעל, אסי** ואודי) אינה מרוצה מהמצב המביך, שבו חמישה מנכדיה מסתובבים ללא אבא. (גם אסי התגרש מ**אהרונה** והשאיר אותה עם שני ילדים. הוא התחתן עם **קרוילין לנגסורד** ונולד להם ילד).

רות, העובדת בחברה דוגמא ליבוא מפות ועבורות־יד, מחלקת את זמנה הפנוי בין נכדיה הרבים, הפזורים בכל חלקי הארץ. לשם היא נוסעת במכונית חדשה שרכשה לאחרונה, בעזרתו של גיסה **עזר וייצמן**.

הכל נפל לו

בטח ראיתם את המישחק האחרון של מכבי תל־אביב ביום החמישי שעבר, נכון? ואם ראיתם את המישחק, בטח שמתם לב ש**אולסי פרי** (כן, שוב אולסי פרי) לא היה במיטבו במחצית הרא־שונה של המישחק. בטח התפלאתם מה קרה לבחור. גם אני התפלאתי, ומייד הזעקתי את השפיון שלי לענייני אולסי ו**תמי**.

„ידעתי שזאת את!" אמר לי השפיון כשטיל־פנתי. „את בטח בעניין אולסי. האמת היא, שכמ־עט התייאשתי ועמדתי לעזוב את עמדת־התצפית ולעבור לבית אחר, ופיתאום חשבו עיניי. אני רואה רגליים ארוכות־ארוכות ושחורות, וידיים ארוכות עמוסות במיווורות ובחבילות. לרגע חשבתי שאני חולם בהקיץ ואני רואה שוב את **אניבה**, מן השבוע שעבר, אבל שיפשפתי טוב־טוב את עיניי, צבטתי את עצמי שוב ושוב, ואז

אולסי פרי
השדכנים צחקו

הבנתי שזו לא אניבה עם החבילות אלא אולסי, הכוכב שלנו.

„אני מסתכל על השעון ורואה שבעוד כמה שעות הוא צריך להיות כבר במיכנסיים קצרים ומוכן ומזומן למישחק הגדול. אבל הבחור ירד ועלה שוב ושוב במדרגות כשהוא נושא בידיו חבילות וספרים. חשבתי שהוא עומד לעזוב את הארץ בעיקבות אניבה, ולהשאיר את שחקני מכבי פעורי־פה. אבל לא אולסי, הוא לא יוניה את חובתו למולדת. עקבתי אחריו וראיתי שהוא מעביר את חפציו וחפצי בנו — לא תאמינו — לבית של תמי בן־עמי, שני בלוקים משם.

„ובעוד אני עומד ומשתאה, שמתי לב שכל השכנים יצאו למירפסות ולפתחי־הבתים וצפו במחזה. אולסי המסכן רצה להספיק מהר־מהר לפני המישחק, ואת היית צריכה לראות את המח־זה: כל כולו עמוס בחבילות, לא רואה את הדרך שלו, החבילות נופלות ומתפזרות על הארץ, ומרוב גובה, זה נראה לו מלמעלה כמו פירורים קטנים, שהוא לא יכול היה אפילו להרים. השכנים עמדו וצחקו, החזיקו אצבעות שיספיק להגיע למישחק, ואף אחד מהם לא הושיט לו יד לעזרה. גם אני לא."

מי יפרנס עכשיו את מי?

בשבוע שעבר, כשכתבתי את סיפורו המלא של דדי — **הלמוט בנגה**, אביה מולידה של **סנינה רוזנבלום** — חשבתי, וגם אתם בטח חשבתם, שהנה הסיפור בא לקיצו הטוב, והם יחיו באושר ועושר עד קץ הימים.

אז אני טעיתי וגם אתם טעיתם. אדון דדי חזר בשבוע שעבר לגרמניה, אחרי שהבטיח לשלוח לפנינה שלו מכונית מרצדס שחורה וגדולה. אך דרכו רגליו על אדמת גרמניה, חשכו עיניו הצר־חקות. מסתבר שבעודו חוגג כאן פסטיבלים של איחוד מישפחות, החליטה **אושי**, אשתו השלי־שית, הצעירה ממנו ב־15 שנה, שנמאס לה מכל החגיגות עם הבת האובדת. היא הלכה למיסעדה, אירגנה שם את הניירות, הלכה משם לבנק והע־בירה את כל נכסיהם המשותפים על שמה.

חזר לו דדי לגרמניה, והתברר לו שהוא עני וחסר־כל.

אושי והלמוט בנגה
לקחה לו את הכל!

פנינה, מצידה, קיוותה מאוד שדדי יחזור לח־יות עם האמא המקורית שלה, אבל זו לא רצתה אפילו לראות אותו. אחר־כך חשבה פנינה שדדי יעלה לארץ כעולה חדש, ואז יוכל להביא איתו כל טוב, ובעיקר את המרצדס המיוחלת. אבל גם זה כנראה לא מסתדר.

עכשיו, במצב העניינים הנוכחי, אולי תצטרך פנינה לפרנס את אביה חסר־הכל.

70% מלקוחות היפר חלף אנשים פרטיים

גברה ההתענינות בחלפים משומשים בגלל מחירי החלפים החדשים, והשיבושים באספקת חלפים חדשים אצל היבואנים כתוצאה מעסקת החבילה.

מחירי החלפים החדשים והשיבושים באספקתם אצל היבואנים והסוכנים גרמה להגברת ההתענינות בחלפים משומשים בהיפר חלף.

רוב המתענינים, כ־70%, הם אנשים פרטיים המחפשים חלקים שונים לרכבם במחיר זול. זאת בניגוד להשערה שהיתה בהיפר חלף עם הקמתה, שרוב הלקוחות יהיו דווקא המוסכים.

בהיפר חלף, המרכז לחלפים משומשים, אין מחסור בחלקים שונים לרכב, מאחר שרובם פורק ממכוניות לאחר תאונה. ניתן למצוא למשל מנועים שצברו רק אלפי ק"מ ספורים, בצד חלקי רכב ישנים ביותר, שקשה למצוא עבורם חלפים.

בהיפר חלף מקבל הרוכש תעודת אחריות ל־30 יום עבור כל החלפים שמחירם נמוך ב־50% ממחיר חלפים חדשים.

תן טרמפ לחייל

הפעם השניה

הרצליה★רח. סוקולוב★פינת שד' חן

שיינע אלטע זאכן

רמת אביב★רח. בארט 2★ליד האוניברסיטה

החנויות הטובות ביותר לבגדים יד שניה.
מציאות, ופריטי לבוש מדליקים.
מחירים משגעים, את חייבת לראות.
ואם יש לך בגדים עם אופי שאינך צריכה - אנו נמכור לך אותם! הרימי טלפון 052-554488 ליהודית, או 052-552574 לז'אן, או 052-70850 רחל או טל' 03-417455 אהובה דורון.
אנו נבוא לביתך בזמן הנוח לך. להתראות.

בגדים עם אופי נראים עליך יופי.

נועם במרכז חרות

(המשך מעמוד 47)

חילקנו הזמנות למציגים שהזדמנו ל־מישרדינו.

„לכינוס באו בערך 70 חברי־מרכז, וארבעה או חמישה מציגים. החשבון הוגש למרכז ושולם לי על־ידו. כלומר, זה היה כסף ציבורי שהוצא למטרות פוליטיות."

הכינוס, שנערך ערב הבחירות ל־שביעיות המפורסמות של תנועת ה־חרות („הפאנלים"), היה חשוב מאוד לווינר, שנאבק אז להשגת כל קול. נושא הכינוס נבחר בקפידה: השקת כוסית לרגל תחילת תוכנית האירועים והתערוכות בשנת התקציב 1984/85.

האם היה זה כינוס מקובל, או כפי שקובי לוי מתאר: אירוע פוליטי פנימי של חרות, שמומן מכספי ציבור?

לסולמי דייעה אחרת, מנוגדת: „וינר פותח הרבה כינוסים. זה מכובד שהשר או המנכ"ל פותחים מיפגש כזה. לא היה להרמת כוסית זו ולבחירות לפאנל במרכז חרות שום קשר!"

היה קשר או לא היה ?

ייתכן שהסיבה לחשדות היא בשי־מוש שנעשה במרכז הבניה הישראלי למטרותיו של השר דויד לוי ותנועתו. לישכתו התל־אביבית של דויד לוי נמ־צאת בבניין, ובסופי השבוע, שבהם הוא היה נמצא בה, באותה תקופה, היא היתה הופכת למוקד עליה לרגל של חברי מרכז, אנשי מחנה־לוי וקבלנים. שם נפלו החלטות חשובות ביותר של השר והמחנה שלו. סביר להניח, כי ללוי יש אינטרס שמרכז הבניה יהיה כולו על טהרת אנשי המחנה שלו.

חשבוניות פיקטיביות

לקובי לוי יש עוד האשמה: שהוא אולץ על־ידי סולמי לתת לוערי־העובדים במרכז הבניה מענק של 2000 דולאר, כתודה לעזרה שהם נתנו לו באירגון אחת התערוכות. „סולמי הכין לי מיכתב בכתב־ידו, שבו הוא קבע את נוסח פנייתי. אחר־כך, כעבור שלושה ימים, כשהודעתי לו שאני מס־רב ולא אשתוק — הוא חזר בו."

סולמי גורס, שקובי לוי הציע את מתן המענק, ואילו הוא, בזהירותו, הע־ביר את ההחלטה לדרגים המישפטיים במישרד־הבינוי־והשיכון. „ראינו בכך טעם לפגם, ולשימחתי, גם המומחים הסכימו איתי. לכן העניין לא יצא אל הפועל."

איך זכה קובי לוי להגיע לעמדת־כוח כזו, שרווח רב בצידה? „כשהת־חלתי לעבוד במרכז הבניה," הוא מס־פר בגילוי־לב, „היה המקום בחזקת פיל לבן. ניתנו לי תנאים טובים מבחינה כס־פית בגלל שיממונו של המקום. במשך הזמן הוכחתי את עצמי. ההכנסות גדלו, ומסיבה זו שונה ההסכם איתי לטובת מרכז הבניה."

לוי, המתגורר בתל־אביב ישב ב־בניין מרכז הבניה, ומשם הוא ניהל מערכת־עסקים מסועפת. הוא אירגן תערוכות, הביא אליהן מציגים, דאג לפירסום בעיתונות ולהפקת תשדירי־השירות בטלוויזיה.

בתחילה הוא ישב בחדר סמוך ל־לישכת־השר, ובימים שרויר לוי היה בתל־אביב, הוא היה מפנה את החדר. אחר־כך הועבר מישרדו למרתף. למ־רות הקירבה הפיסית בין מישרדו של קובי והמישרדים של מנהלי מרכז ה־בניה, חלק גדול מהקשר ביניהם נעשה באמצעות התכתבויות ומיזכרים, שאו־תם הוא אוסף היום לצורכי מאבקיו ה־מישפטיים בעתיד.

בקרוב יתלבן ההסכם שנעשה בעבר בין קובי לוי ומרכז הבניה הישרא־לי לפני שופט. על־פי ההסכם ביניהם, חלוקת ההכנסות היתה נעשית באופן הבא: 27.5 אחוז למרכז הבניה, 37.5 לקובי לוי, לכיסוי שכרו והוצאותיו, ו־35 אחוז שנמסרו לקובי לוי למטרות פירסום בלבד.

הסיכסוך המישפטי בין שני הצד־דים, בעיקרו כספי, אינו קשור כלל ל־שאלת הקשר שבין החברה הממשלתית ותנועת החרות. אך דווקא בעניין זה מכין קובי לוי הפתעות נוספות.

בן־ציון ציטרין ■

מתנה כל בוקר..

רק צלצל 824261 שלוחה 540 ואנו נדאג לספק את העיתון משך חודשיים בשעות הבוקר המוקדמות לכתובת שתמסור לנו, תמורת 8,280 שקל בלבד (מחיר מוזל למתנה במקום 16,560 שקל) עם העיתון הראשון ישלח כרטיס ברכה עם פרטי שולח השי.

הארץ עיתון לאנשים חושבים

לאן הערב? למסעדה,

לתיאטרון, לפאב, לקולנוע?

בכל מקום אנחנו מבלים בשניים

ומשלמים עבור אחד בלבד! איך?

יש לנו כרטיס "סעודה בשניים"

וכרטיס "שתהאטרון".

כרטיס "סעודה בשניים" מאפשר לך לסעוד עם בת זוגך ב-12 מסעדות שונות (מתוך מבחר של 35 מסעדות בראה עמ' 24) ולשלם עבור אחד משניכם בלבד. כלומר 12 ארוחות חינם. אתרי ארוחה אחת כסיות את השקעתך.
מחיר הכרטיס, מיוחד לקוראי "העולם הזה" - 9000 שקל בלבד.

כרטיס "שתהאטרון" מאפשר לך לבלות ערביים נפלאים, יחד עם בת זוגך, ב-12 מקומות בילוי שונים (בראה עמ' 24 - תיאטראות, בתי קולנוע, בתי קפה ופאבים) ולשלם בכל פעם רק עבור אחד משניכם.
מחיר הכרטיס, מיוחד לקוראי "העולם הזה" - 6300 שקל בלבד.

כדאי ותמיד את הכרטיסים? שלח שליח במתאבה, לפי הכתובת: "העולם הזה", ת.ד. 136, תל-אביב. והכרטיס המבוקש ישלח אליך בדואר חוזר. כמו כן, מתקבלות הזמנות בטל. 03-232262 באחת עות כל כרטיסי האשראי.

מחיר הכרטיס 135 שקלים.

מיספר 2474 ח' שבט תשמ"ה, 30.1.1985 שנה 49 המחיר 800 שקלים (כולל מע"מ)

העולם הזה

בעל המלון בטאבה טונן:

הסעודים הציעו לי 60 מיליון $

תמורת המלון

אבל לא אמכור את המלון שהוא אנדרטה לאשתי שנרצחה!

אביה ואלי פפושדו